

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

COMPTE RENDU INTÉGRAL
AVEC
COMPTE RENDU ANALYTIQUE TRADUIT
DES INTERVENTIONS

INTEGRAAL VERSLAG
MET
VERTAALD BEKNOPT VERSLAG
VAN DE TOESPRAKEN

SÉANCE PLÉNIÈRE

PLENUMVERGADERING

jeudi

10-03-2005

Après-midi

donderdag

10-03-2005

Namiddag

<i>cdH</i>	<i>centre démocrate Humaniste</i>
<i>CD&V</i>	<i>Christen-Democratisch en Vlaams</i>
<i>ECOLO</i>	<i>Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales</i>
<i>FN</i>	<i>Front National</i>
<i>MR</i>	<i>Mouvement réformateur</i>
<i>N-VA</i>	<i>Nieuw-Vlaamse Alliantie</i>
<i>PS</i>	<i>Parti socialiste</i>
<i>sp.a-spirit</i>	<i>Socialistische Partij Anders – Sociaal progressief internationaal, regionalistisch integraal democratisch toekomstgericht</i>
<i>Vlaams Belang</i>	<i>Vlaams Belang</i>
<i>VLD</i>	<i>Vlaamse Liberalen en Democraten</i>

<i>Abréviations dans la numérotation des publications :</i>		<i>Afkortingen bij de nummering van de publicaties :</i>	
<i>DOC 51 0000/000</i>	<i>Document parlementaire de la 51e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif</i>	<i>DOC 51 0000/000</i>	<i>Parlementair stuk van de 51e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer</i>
<i>QRVA</i>	<i>Questions et Réponses écrites</i>	<i>QRVA</i>	<i>Schriftelijke Vragen en Antwoorden</i>
<i>CRIV</i>	<i>version provisoire du Compte Rendu Intégral (couverture verte)</i>	<i>CRIV</i>	<i>voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)</i>
<i>CRABV</i>	<i>Compte Rendu Analytique (couverture bleue)</i>	<i>CRABV</i>	<i>Beknopt Verslag (blauwe kaft)</i>
<i>CRIV</i>	<i>Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral définitif et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)</i>	<i>CRIV</i>	<i>Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaalde beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)</i>
	<i>(PLEN: couverture blanche; COM: couverture saumon)</i>		<i>(PLEN: witte kaft; COM: zalmkleurige kaft)</i>
<i>PLEN</i>	<i>séance plénière</i>	<i>PLEN</i>	<i>plenum</i>
<i>COM</i>	<i>réunion de commission</i>	<i>COM</i>	<i>commissievergadering</i>
<i>MOT</i>	<i>motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)</i>	<i>MOT</i>	<i>moties tot besluit van interpellaties (beige gekleurd papier)</i>

<i>Publications officielles éditées par la Chambre des représentants</i>	<i>Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers</i>
<i>Commandes :</i>	<i>Bestellingen :</i>
<i>Place de la Nation 2</i>	<i>Natieplein 2</i>
<i>1008 Bruxelles</i>	<i>1008 Brussel</i>
<i>Tél. : 02/ 549 81 60</i>	<i>Tel. : 02/ 549 81 60</i>
<i>Fax : 02/549 82 74</i>	<i>Fax : 02/549 82 74</i>
<i>www.laChambre.be</i>	<i>www.deKamer.be</i>
<i>e-mail : publications@laChambre.be</i>	<i>e-mail : publicaties@deKamer.be</i>

SOMMAIRE

Excusés	1
QUESTIONS	1
Question de Mme Colette Burgeon au vice-premier ministre et ministre des Finances sur "l'octroi d'avances par le Service des créances alimentaires" (n° P759)	1
<i>Orateurs:</i> Colette Burgeon, Didier Reynders , vice-premier ministre et ministre des Finances	
Question de M. Melchior Wathelet au vice-premier ministre et ministre des Finances sur "le nouveau formulaire de déclaration à l'impôt des personnes physiques" (n° P760)	4
<i>Orateurs:</i> Melchior Wathelet , président du groupe cdH, Didier Reynders , vice-premier ministre et ministre des Finances	
Question de M. Hendrik Bogaert au vice-premier ministre et ministre du Budget et des Entreprises publiques sur "le rapport de l'OCDE relatif au résultat budgétaire structurel de la Belgique" (n° P761)	6
<i>Orateurs:</i> Hendrik Bogaert, Johan Vande Lanotte , vice-premier ministre et ministre du Budget et des Entreprises publiques, Francis Van den Eynde, Muriel Gerken, Gerolf Annemans , président du groupe Vlaams Belang, Pieter De Crem , président du groupe CD&V	
Questions jointes de	13
- M. Bert Schoofs à la vice-première ministre et ministre de la Justice sur "la composition de l'Exécutif des musulmans" (n° P756)	13
- Mme Corinne De Permentier à la vice-première ministre et ministre de la Justice sur "l'élection des organes représentatifs du culte musulman" (n° P757)	13
- M. Mohammed Boukourna à la vice-première ministre et ministre de la Justice sur "l'élection des organes représentatifs du culte musulman" (n° P758)	13
<i>Orateurs:</i> Bert Schoofs, Corinne De Permentier, Mohammed Boukourna, Laurette Onkelinx , vice-première ministre et ministre de la Justice	
Incident de procédure	16
<i>Orateurs:</i> Mark Verhaegen	
Question de M. Koen Bultinck au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "le rapport de l'OCDE relatif au financement des soins de santé" (n° P763)	17
<i>Orateurs:</i> Koen Bultinck, Rudy Demotte , ministre des Affaires sociales et de la Santé	

INHOUD

Berichten van verhindering	1
VRAGEN	1
Vraag van mevrouw Colette Burgeon aan de vice-eerste minister en minister van Financiën over "de uitkering van voorschotten door de Dienst voor alimentatievorderingen" (nr. P759)	1
<i>Sprekers:</i> Colette Burgeon, Didier Reynders , vice-eerste minister en minister van Financiën	
Vraag van de heer Melchior Wathelet aan de vice-eerste minister en minister van Financiën over "het nieuwe formulier voor de aangifte in de personenbelasting" (nr. P760)	4
<i>Sprekers:</i> Melchior Wathelet , voorzitter van de cdH-fractie, Didier Reynders , vice-eerste minister en minister van Financiën	
Vraag van de heer Hendrik Bogaert aan de vice-eerste minister en minister van Begroting en Overheidsbedrijven over "het OESO-rapport over het structurele begrotingsresultaat van België" (nr. P761)	6
<i>Sprekers:</i> Hendrik Bogaert, Johan Vande Lanotte , vice-eerste minister en minister van Begroting en Overheidsbedrijven, Francis Van den Eynde, Muriel Gerken, Gerolf Annemans , voorzitter van de Vlaams Belang-fractie, Pieter De Crem , voorzitter van de CD&V-fractie	
Samengevoegde vragen van	13
- de heer Bert Schoofs aan de vice-eerste minister en minister van Justitie over "de samenstelling van de Moslimexecutieve" (nr. P756)	13
- mevrouw Corinne De Permentier aan de vice-eerste minister en minister van Justitie over "de verkiezing van de representatieve organen van de islamitische eredienst" (nr. P757)	13
- de heer Mohammed Boukourna aan de vice-eerste minister en minister van Justitie over "de verkiezing van de representatieve organen van de islamitische eredienst" (nr. P758)	13
<i>Sprekers:</i> Bert Schoofs, Corinne De Permentier, Mohammed Boukourna, Laurette Onkelinx , vice-eerste minister en minister van Justitie	
Procedure-incident	16
<i>Sprekers:</i> Mark Verhaegen	
Vraag van de heer Koen Bultinck aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "het OESO-rapport inzake de financiering van de gezondheidszorg" (nr. P763)	17
<i>Sprekers:</i> Koen Bultinck, Rudy Demotte , minister van Sociale Zaken en	

publique		Volksgezondheid	
Question de M. Daniel Bacquelaine au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "l'accord dans le secteur non-marchand concernant le seuil de la délégation syndicale" (n° P764)	19	Vraag van de heer Daniel Bacquelaine aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "het akkoord in de non-profitsector inzake het minimum aantal werknemers voor de oprichting van een vakbondsafvaardiging" (nr. P764)	19
<i>Orateurs:</i> Daniel Bacquelaine , président du groupe MR, Rudy Demotte , ministre des Affaires sociales et de la Santé publique		<i>Sprekers:</i> Daniel Bacquelaine , voorzitter van de MR-fractie, Rudy Demotte , minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid	
Incident de procédure (continuation)	20	Procedure-incident (voortzetting)	20
<i>Orateurs:</i> Paul Tant , Mark Verhaegen , Rudy Demotte , ministre des Affaires sociales et de la Santé publique		<i>Sprekers:</i> Paul Tant , Mark Verhaegen , Rudy Demotte , minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid	
Questions jointes de	21	Samengevoegde vragen van	21
- Mme Trees Pieters à la ministre des Classes moyennes et de l'Agriculture sur "le statut social des mandataires publics" (n° P765)	21	- mevrouw Trees Pieters aan de minister van Middenstand en Landbouw over "het sociaal statuut van de publieke mandatarissen" (nr. P765)	21
- M. Benoît Drèze à la ministre des Classes moyennes et de l'Agriculture sur "l'assujettissement des mandataires publics au statut social des travailleurs indépendants" (n° P766)	21	- de heer Benoît Drèze aan de minister van Middenstand en Landbouw over "het zelfstandigenstatuut dat door de publieke mandatarissen moet worden aangenomen" (nr. P766)	21
<i>Orateurs:</i> Trees Pieters , Benoît Drèze , Sabine Laruelle , ministre des Classes moyennes et de l'Agriculture, Luk Van Biesen		<i>Sprekers:</i> Trees Pieters , Benoît Drèze , Sabine Laruelle , minister van Middenstand en Landbouw, Luk Van Biesen	
Question de Mme Greta D'hondt à la ministre de l'Emploi sur "le faux départ pour le débat sur les fins de carrière" (n° P767)	27	Vraag van mevrouw Greta D'hondt aan de minister van Werk over "de valse start van het eindeloopbaan debat" (nr. P767)	27
<i>Orateurs:</i> Greta D'hondt , Freya Van den Bossche , ministre de l'Emploi		<i>Sprekers:</i> Greta D'hondt , Freya Van den Bossche , minister van Werk	
Question de M. Bart Tommelein au ministre de la Mobilité sur "la proposition d'uniformiser la formation à la conduite" (n° P768)	29	Vraag van de heer Bart Tommelein aan de minister van Mobiliteit over "het voorstel van een eengemaakte rijopleiding" (nr. P768)	29
<i>Orateurs:</i> Pieter De Crem , président du groupe CD&V, Bart Tommelein , Renaat Landuyt , ministre de la Mobilité		<i>Sprekers:</i> Pieter De Crem , voorzitter van de CD&V-fractie, Bart Tommelein , Renaat Landuyt , minister van Mobiliteit	
Agenda	30	Agenda	30
<i>Orateurs:</i> Pieter De Crem , président du groupe CD&V		<i>Sprekers:</i> Pieter De Crem , voorzitter van de CD&V-fractie	
Agenda	36	Agenda	36
PROJETS ET PROPOSITIONS	36	ONTWERPEN EN VOORSTELLEN	37
Projet de loi modifiant la loi du 13 mars 1973 relative à l'indemnisation en cas de détention préventive inopérante, modifiant la loi du 20 juillet 1990 relative à la détention préventive et modifiant certaines dispositions du Code d'instruction criminelle (1317/1-7)	37	Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 13 maart 1973 betreffende de vergoeding voor de onwerkdadige voorlopige hechtenis, tot wijziging van de wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis en tot wijziging van sommige artikelen van het Wetboek van Strafvordering (1317/1-7)	37
- Proposition de loi modifiant l'article 28 de la loi relative à l'indemnité en cas de détention préventive inopérante (831/1-2)	37	- Wetsvoorstel tot wijziging van artikel 28 van de wet betreffende de vergoeding voor de onwerkzame voorlopige hechtenis (831/1-2)	37
Discussion générale	37	Algemene bespreking	37
<i>Orateurs:</i> Alain Courtois , rapporteur, Tony Van Parys , Melchior Wathelet , président du groupe cdH, Bart Laeremans , Eric Massin ,		<i>Sprekers:</i> Alain Courtois , rapporteur, Tony Van Parys , Melchior Wathelet , voorzitter van de cdH-fractie, Bart Laeremans , Eric Massin ,	

Claude Marinower, Laurette Onkelinx, vice-première ministre et ministre de la Justice

Claude Marinower, Laurette Onkelinx, vice-eerste minister en minister van Justitie

<i>Discussion des articles</i>	64	<i>Bespreking van de artikelen</i>	64
<i>Orateurs: Tony Van Parys, Alfons Borginon, Bart Laeremans, Pieter De Crem</i> , président du groupe CD&V		<i>Sprekers: Tony Van Parys, Alfons Borginon, Bart Laeremans, Pieter De Crem</i> , voorzitter van de CD&V-fractie	
Projet de loi insérant les articles 187bis, 187ter, 191bis, 191ter, 194bis et 194ter dans le Code judiciaire et modifiant les articles 259bis-9 et 259bis-10 du même Code (1247/10-12)	69	Wetsontwerp tot invoeging van de artikelen 187bis, 187ter, 191bis, 191ter, 194bis en 194ter in het Gerechtelijk Wetboek en tot wijziging van de artikelen 259bis-9 en 259bis-10 van hetzelfde Wetboek (1247/10-12)	70
<i>Orateurs: André Perpète</i> , rapporteur		<i>Sprekers: André Perpète</i> , rapporteur	
<i>Discussion des articles</i>	70	<i>Bespreking van de artikelen</i>	70
Projet de loi modifiant l'article 3 de la loi du 10 décembre 2001 concernant le passage définitif à l'euro (1578/6-9)	70	Wetsontwerp tot wijziging van artikel 3 van de wet van 10 december 2001 betreffende de definitieve omschakeling op de euro (1578/6-9)	70
<i>Discussion des articles</i>	73	<i>Bespreking van de artikelen</i>	73
<i>Orateurs: Annemie Roppe</i> , rapporteur, Pieter De Crem , président du groupe CD&V		<i>Sprekers: Annemie Roppe</i> , rapporteur, Pieter De Crem , voorzitter van de CD&V-fractie	
Agenda	73	Agenda	73
<i>Orateurs: Philippe Monfils, Pierre Lano, Simonne Creyf, Pieter De Crem</i> , président du groupe CD&V, Magda De Meyer		<i>Sprekers: Philippe Monfils, Pierre Lano, Simonne Creyf, Pieter De Crem</i> , voorzitter van de CD&V-fractie, Magda De Meyer	
Projet de loi modifiant la loi du 28 mars 1984 sur les brevets d'invention, en ce qui concerne la brevetabilité des inventions biotechnologiques (1348/1-7)	75	Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 28 maart 1984 op de uitvindingsoctrooien, wat betreft de octrooieerbaarheid van biotechnologische uitvindingen (1348/1-7)	75
- Proposition de loi modifiant la loi du 28 mars 1984 sur les brevets d'invention afin de permettre la protection juridique des inventions biotechnologiques (108/1-2)	75	- Wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 28 maart 1984 op de uitvindingsoctrooien teneinde rechtsbescherming te verlenen aan biotechnologische uitvindingen (108/1-2)	75
<i>Discussion générale</i>	75	<i>Algemene bespreking</i>	75
<i>Orateurs: Magda De Meyer</i> , rapporteur, Simonne Creyf, Philippe Monfils, Pierre Lano, Melchior Wathelet , président du groupe cdH, Muriel Gerkens, Sophie Pécriaux, Marc Verwilghen , ministre de l'Economie, de l'Energie, du Commerce extérieur et de la Politique scientifique		<i>Sprekers: Magda De Meyer</i> , rapporteur, Simonne Creyf, Philippe Monfils, Pierre Lano, Melchior Wathelet , voorzitter van de cdH-fractie, Muriel Gerkens, Sophie Pécriaux, Marc Verwilghen , minister van Economie, Energie, Buitenlandse Handel en Wetenschapsbeleid	
<i>Discussion des articles</i>	93	<i>Bespreking van de artikelen</i>	93
ANNEXE	95	BIJLAGE	95
DECISIONS INTERNES	95	INTERNE BESLUITEN	95
COMMISSIONS	95	COMMISSIES	95
Composition	95	Samenstelling	95
DECISIONS	95	BESLISSINGEN	95
DEMANDES D'INTERPELLATION	96	INTERPELLATIEVERZOEKEN	96
DEPOTS	96	INGEKOMEN	96
PROPOSITIONS	98	VOORSTELLEN	98
AUTORISATION D'IMPRESSION	98	TOELATING TOT DRUKKEN	98
COMMUNICATIONS	99	MEDEDELINGEN	99
COMMISSIONS	99	COMMISSIES	99
RAPPORTS	99	VERSLAGEN	99
SENAT	100	SENAAT	100
PROJETS DE LOI TRANSMIS	100	OVERGEZONDEN WETSONTWERPEN	100
GOUVERNEMENT	100	REGERING	100
DEPOT DE PROJETS DE LOI	100	INGEDIEND WETSONTWERPEN	100

RAPPORT DEPOSE EN VERTU D'UNE OBLIGATION LEGALE	101	VERSLAG INGEDIEND KRACHTENS EEN WETSBEPALING	101
COUR D'ARBITRAGE	101	ARBITRAGEHOF	101
ARRETS	101	ARRESTEN	101
RECOURS EN ANNULATION	103	BEROEP TOT Vernietiging	103
QUESTIONS PREJUDICIELLES	103	PREJUDICIËLE VRAGEN	103
ASSEMBLEES GENERALES	105	ALGEMENE VERGADERINGEN	105
COUR DES COMPTES	105	REKENHOF	105
PARLEMENT EUROPEEN	105	EUROPEES PARLEMENT	105
RESOLUTIONS	105	RESOLUTIES	105
MOTIONS	106	MOTIES	106
DEPOTS	106	INGEKOMEN	106

SEANCE PLENIERE

du

JEUDI 10 MARS 2005

Après-midi

PLENUMVERGADERING

van

DONDERDAG 10 MAART 2005

Namiddag

La séance est ouverte à 14.21 heures par M. Herman De Croo, président.
De vergadering wordt geopend om 14.21 uur door de heer Herman De Croo, voorzitter.

Ministres du gouvernement fédéral présents lors de l'ouverture de la séance:
Tegenwoordig bij de opening van de vergadering zijn de ministers van de federale regering:
aucun / geen.

Le **président**: La séance est ouverte.
De vergadering is geopend.

Une série de communications et de décisions doivent être portées à la connaissance de la Chambre. Elles seront reprises en annexe du compte rendu intégral de cette séance.
Een reeks mededelingen en besluiten moet ter kennis gebracht worden van de Kamer. Zij zullen in bijlage bij het integraal verslag van deze vergadering opgenomen worden.

Excusés**Berichten van verhindering**

Pierrette Cahay-André, Patrick Moriau, Guido Tastenhoye, pour raisons de santé / wegens ziekte;
Talbia Belhouari, Nahima Lanjri, Annemie Turtelboom, en mission à l'étranger / met zending buitenlands;
Elio Di Rupo, Joëlle Milquet, pour devoirs de mandat / wegens ambtsplicht.

Questions**Vragen**

01 Question de Mme Colette Burgeon au vice-premier ministre et ministre des Finances sur "l'octroi d'avances par le Service des créances alimentaires" (n° P759)

01 Vraag van mevrouw Colette Burgeon aan de vice-eerste minister en minister van Financiën over "de uitkering van voorschotten door de Dienst voor alimentatievorderingen" (nr. P759)

01.01 **Colette Burgeon** (PS): Monsieur le président, monsieur le ministre, le 8 mars, nous avons fêté la journée internationale de la femme. Il est vrai que les femmes, comme les enfants, sont les principales victimes en cas de non-paiement de pensions alimentaires. Il était donc, me semble-t-il, opportun dans ce contexte de revenir sur la mise en œuvre du système d'avances par le Service des créances alimentaires (SECAL).

01.01 **Colette Burgeon** (PS): In het kader van de internationale vrouwendag van 8 maart wens ik terug te komen op de werking van de dienst voor de alimentatievorderingen (DAVO).

Le 15 juillet 2004, le parlement a voté à une large majorité une résolution demandant au gouvernement "d'évaluer les moyens humains et financiers nécessaires au fonctionnement du SECAL et à l'octroi d'avances par celui-ci, d'inscrire d'ores et déjà les moyens

Op 15 juli 2004 heeft het Parlement de regering gevraagd de personeelsbehoeften en de financiële middelen nodig voor de werking van de DAVO en voor de

nécessaires dans le budget 2005 et, enfin, d'octroyer les avances le plus rapidement possible et au plus tard le 1er janvier 2005."

En octobre 2004, vous avez été chargé par le gouvernement d'analyser les conséquences de l'octroi d'avances sur pensions alimentaires, en particulier aux personnes qui se trouvent dans le besoin, en vue de concrétiser le deuxième volet au sein du SECAL.

En novembre 2004, en commission des Finances, vous vous engagez en disant que le gouvernement prendrait, dans le courant de l'année 2005, ses responsabilités par rapport à la mise en place d'un système d'avances aux créanciers d'aliments. Le 2 mars dernier, lorsque je vous ai posé une question en commission des Finances, vous me répondiez que vous alliez entamer des consultations en vue de formuler des propositions concrètes et réalistes pour le contrôle budgétaire d'avril.

Les travaux en vue de ce contrôle budgétaire semblent bien avancés à ce jour. Quelles sont les propositions formulées dans le cadre des négociations en vue du contrôle budgétaire d'avril 2005?

toekenning van de alimentatievoorschotten door te lichten, de nodige middelen in de begroting 2005 in te schrijven en de voorschotten zo spoedig mogelijk – ten laatste op 1 januari 2005 - toe te kennen.

In oktober 2003 kreeg u de opdracht te onderzoeken welke gevolgen de toekenning van de voorschotten zou hebben, in het bijzonder voor de hulpbehoevenden. In november 2004 heeft u er zich toe verbonden dat de regering het stelsel van de voorschotten in 2005 in de praktijk zou brengen. Op 2 maart 2005 heeft u me verklaard dat u overleg zou opstarten om tijdens de begrotingscontrole in april concrete voorstellen ter tafel te kunnen leggen.

Welke voorstellen werden in het kader van dit overleg geformuleerd?

01.02 Didier Reynders, ministre: Monsieur le président, madame Burgeon, pour le fonctionnement du service lui-même, chacun salue la manière dont le service a été mis en place et dont le traitement des dossiers se déroule jusqu'à présent. Nous avons d'ailleurs déposé un premier rapport jusqu'à fin 2004, pour montrer le fonctionnement du service, le nombre de dossiers introduits, etc. J'ai eu l'occasion de le commenter en commission tant à la Chambre qu'au Sénat.

Je souhaite mettre en place la commission d'évaluation. Les textes sont prêts. J'attends l'aval de mon collègue du Budget dans la procédure d'approbation de l'arrêté. J'espère que nous pourrions effectivement avancer. Une procédure administrative et budgétaire est nécessaire. Je dois évidemment faire passer ce texte. Celui-ci est prêt. La commission ne demandera, dès lors, qu'à entamer ses travaux.

Pour ce qui concerne les avances, je ferai, bien entendu, des propositions dans le courant 2005. Le dossier sera déjà sur la table à l'occasion du contrôle budgétaire de mi-avril. Le premier ministre l'a confirmé. Nous avons encore un peu de temps devant nous.

Je souhaiterais que deux éléments soient abordés lors de ce contrôle budgétaire:

- les conditions d'octroi des avances. Nous en avons déjà débattu dans les deux assemblées. Y a-t-il un consensus pour en rester à des avances sans limitation, sans conditions particulières, notamment financières pour les bénéficiaires? Ou introduit-on des conditions comme plusieurs groupes l'ont évoqué? Je suis évidemment ouvert au débat sur le sujet;
- les moyens budgétaires à dégager. Il est très aimable de dire que l'on pourra imaginer cela au département des Finances. Nous avons

01.02 Minister Didier Reynders: Iedereen is vol lof over de manier waarop de dienst functioneert. Er werd een eerste rapport ingediend over de werking van de dienst. De tekst met betrekking tot de instelling van de evaluatiecommissie is klaar, ik wacht enkel nog op het groene licht van mijn collega van Begroting. Bij de begrotingscontrole medio april zal ik concrete voorstellen ter tafel leggen aangaande de voorschotten, maar ik wil dat de meerderheidspartijen eerst debatteren over de voorwaarden voor de toekenning van de voorschotten en over de ter beschikking gestelde middelen. Ik heb menen te mogen begrijpen dat verscheidene fracties willen dat er grenzen gesteld worden, en ik ben bereid hierover met de fracties te praten.

mis le personnel et les moyens à disposition pour traiter les dossiers sans demander un euro supplémentaire pour le département. Dès qu'il s'agit des avances, un débat budgétaire se tiendra avec l'ensemble des partenaires de la coalition.

Par ailleurs, je suis heureux d'apprendre que vous souhaitez que ces moyens soient mis sur la table. Je verrai si la possibilité se présente lors du contrôle budgétaire.

Mais il ne sert à rien d'imaginer un débat sur un budget si on n'accepte pas de mener au parlement, au gouvernement ou sous une autre forme, le débat sur les conditions à fixer pour l'octroi des avances. Or, j'ai cru comprendre que plusieurs groupes souhaitaient l'instauration d'un certain nombre de limites. Je suis prêt, je le répète, à les rencontrer pour en débattre.

01.03 Colette Burgeon (PS): Vous dites que nous avons encore du temps devant nous, c'est vrai, mais cela fait un an qu'on y travaille et il ne reste plus qu'un bon mois. Il faudrait essayer d'accélérer les choses. Au sujet de l'octroi des avances, c'est évidemment le gouvernement qui décidera à terme. Mais c'est le ministre des Finances qui doit arriver avec des propositions concrètes, même si ce sont des propositions à casser. Au départ, vous aviez repris les choses en main, nous avons voté cela il y a bientôt trois ans et nous en étions très heureux. Maintenant, vous renvoyez le problème devant le gouvernement. Vous devriez au moins arriver avec des propositions concrètes. Vous me pardonnerez dans un mois si je reviens encore sur ce sujet.

C'est un choix: on décide de prendre l'argent pour cela et pas pour autre chose. Il y a suffisamment de gens qui attendent; c'est très important et on ne peut pas laisser tomber. Je compte sur vous pour faire parvenir vos propositions au gouvernement avant de décider.

01.04 Didier Reynders, ministre: Premièrement, je vous remercie vivement de compter sur moi, c'est un vrai plaisir! Deuxièmement, tout ce qui pouvait être fait et mis en place au département des Finances est mis en place en termes de traitement des dossiers. Troisièmement, à mon avis, on a suffisamment cassé de textes en quarante ans, y compris dans cette assemblée. Je rappelle que si on est revenu sur le système des avances, c'est aussi par un vote au parlement, un vote auquel se sont associés un certain nombre de groupes. Avant de faire une proposition sur un budget, il faut entendre les différents points de vue sur les conditions d'octroi. J'ai proposé qu'on le fasse au parlement. Dès la semaine prochaine, je suis favorable à un débat en commission. Je veux bien revenir avec une pièce à casser, je sais que c'est un plaisir pour tout le monde de casser un texte que quelqu'un met sur la table. Mais j'aimerais connaître le sentiment profond des différentes formations politiques sur ce point-là. Va-t-on en rester à ce qui avait été imaginé – des avances sans conditions financières particulières pour les bénéficiaires – ou veut-on fixer des limites?

Si l'on veut fixer des limites, il est très simple de mettre sur la table une proposition "à casser".

01.05 Colette Burgeon (PS): Monsieur le président, monsieur le ministre, le Parti socialiste a été très clair en ce qui concerne la

01.03 Colette Burgeon (PS): Ik hoop dat u als minister van Financiën binnen de maand concrete voorstellen zal doen, zelfs al zullen die tijdens de besprekingen wellicht sneuvelen.

01.04 Minister Didier Reynders: Bij het ministerie van Financiën is alles rond. Alvorens evenwel begrotingsvoorstellen te doen, wil ik vernemen wat de verschillende standpunten en de diepe overtuiging van de politieke formaties ten aanzien van de toekenningsvoorwaarden zijn.

01.05 Colette Burgeon (PS): Bij de PS hebben wij daarover ter

journée du 8 mars. Comme le président l'a dit lui-même, il faut faire avancer les choses et trouver des solutions dans le mois qui vient. C'est très important.

gelegenheid van 8 maart een zeer duidelijk standpunt ingenomen: volgende maand moeten er oplossingen uit de bus komen.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

02 Question de M. Melchior Wathelet au vice-premier ministre et ministre des Finances sur "le nouveau formulaire de déclaration à l'impôt des personnes physiques" (n° P760)

02 Vraag van de heer Melchior Wathelet aan de vice-eerste minister en minister van Financiën over "het nieuwe formulier voor de aangifte in de personenbelasting" (nr. P760)

02.01 Melchior Wathelet (cdH): Monsieur le président, monsieur le ministre, nous avons reçu un exemplaire du nouveau formulaire de déclaration à l'impôt des personnes physiques. En plus des cases à remplir, comme chacun doit le faire annuellement, il y aurait une obligation de recopier l'ensemble des chiffres qui ont été mentionnés dans de nouvelles cases reprises avec des codes qui ne sont pas très lisibles.

02.01 Melchior Wathelet (cdH): In de nieuwe aangifteformulieren voor de personenbelasting moeten alle vermelde cijfers volgens moeilijk leesbare codes worden overgeschreven.

02.02 Didier Reynders, ministre: (...)

02.03 Melchior Wathelet (cdH): Je suis peut-être beaucoup moins malin que les autres ou moins doué dans les tâches administratives, c'est peut-être là que réside le problème.

02.03 Melchior Wathelet (cdH): Brengen zulke gecompliceerde documenten echt een administratieve vereenvoudiging mee? Voor de belastingplichtige die zijn klad moet overschrijven betekent het een bijkomende formaliteit, maar ook een bijkomende stap en dus een extra kans op fouten. Is het dat wat u 'administratieve vereenvoudiging' noemt?

Dans le but d'aller vers une simplification administrative, le fait d'utiliser ce type de document, complètement illisible, n'est-il pas une charge administrative supplémentaire pour le contribuable, qui va devoir recopier dans la deuxième copie le travail qu'il aura fait dans le brouillon? Cette étape supplémentaire ne risque-t-elle pas d'engendrer plus d'erreurs?

Il y a plus de copies, plus de recopiations, sans aucune explication sur la dernière page. Il n'y a plus que des chiffres, des cases et des petites parties à remplir. Cela va instaurer un climat propice aux erreurs au niveau du recopiage.

Monsieur le ministre, cela correspond-il bien avec ce que vous entendez par simplification administrative? Dans l'affirmative, nous n'avons pas la même notion de la simplification administrative.

02.04 Didier Reynders, ministre: Monsieur Wathelet, j'ai le sentiment que vous n'avez jamais rempli une déclaration fiscale. Je vais vous rappeler la manière de procéder.

Vous vous êtes procuré une copie grâce à une fuite venant d'une administration. Nous allons communiquer ce document à la mi-avril, comme chaque année, pour qu'il n'y ait pas de mauvaise information qui circule. Mais puisque vous voulez un préalable, j'ai pris le document avec moi.

De quoi s'agit-il? Jusqu'à présent, les contribuables recevaient, chaque année, deux documents identiques, assez volumineux; l'un constituait un brouillon à conserver et, sur l'autre, il fallait recopier toute une série de données à envoyer à l'administration.

02.04 Minister Didier Reynders: Ik heb de indruk dat u nog nooit een belastingaangifte heeft ingevuld! Ik zal de te volgen procedure nogmaals herhalen. Wat kregen de belastingplichtigen en wat zullen zij ontvangen?

Tot nu toe ontving de belastingbetaler twee identieke en nogal omvangrijke documenten: een kladversie om te bewaren en een exemplaar om naar de administratie te sturen en waarop hij een groot aantal gegevens

Que vont recevoir les contribuables cette année? Le même document brouillon, c'est-à-dire complet avec toutes les indications tel qu'ils le recevaient les années précédentes, peut-être encore un peu amélioré comme on le fait chaque année, ainsi que la même brochure encore plus explicative, et une brochure, que n'envoyaient pas mes prédécesseurs, et qui explique, depuis 1999, comment les impôts diminuent. Mes prédécesseurs n'expliquaient évidemment pas comment les impôts augmentaient!

C'est ce qui s'est passé pendant 10 ans! Je me souviens même d'avoir reçu une brochure qui disait: "A quoi servent vos impôts"! On oubliait simplement d'y préciser pourquoi ils augmentaient! Ces documents-là sont les mêmes!

Que va-t-on demander à des gens assez évolués? C'est de remplir le brouillon, ce que la plupart des gens font. Une fois le brouillon complété, deux possibilités existent déjà depuis un certain temps: soit, on introduit uniquement des chiffres sur internet, c'est "tax on web"; soit, on reporte ces mêmes chiffres, c'est-à-dire uniquement les totaux, sur ce document simplifié.

A quoi cela servira-t-il? Tout d'abord, à envoyer moins de papier. Vu le nombre de millions d'exemplaires que l'on envoie, je vois déjà Mme Nagy se réjouir! Imaginez le nombre d'arbres que l'on ne va pas couper cette année, grâce à l'envoi d'un document simplifié! C'est extraordinaire!

Ensuite, pour l'administration, il est beaucoup plus simple de scanner le document que je vous présente qu'un document épais. Je vous avoue qu'il n'est pas très utile de réexpliquer à l'administration, en lui envoyant le document, comment se prélève l'impôt!

Que va-t-il se passer? Une très grande simplification. Le contribuable aura exactement les mêmes possibilités de remplir un document brouillon tel qu'il existait. On lui demandera - et si vous éprouvez une difficulté, je vous aiderai - de recopier, comme il le faisait auparavant, le même chiffre à côté du même numéro de case.

Nous allons donc économiser un volume extraordinaire de papier et nous allons simplifier les tâches de mécanographie dans l'administration.

La seule chose que je puisse ajouter, c'est qu'il est vrai que ce document de quatre pages fait un peu "feuille de Lotto": il faudra le remplir, mais vous ne gagnerez pas à chaque fois! Heureusement, depuis quelques années, un grand nombre de contribuables y gagnent à chaque fois, d'année en année, lorsqu'ils remplissent leur feuille, mais cela ne va pas pour autant jusqu'à un remboursement systématique et important.

De grâce, ne pensez pas, à partir d'une information qui vous a été communiquée, que l'on complique la vie. C'est exactement le même document que l'année dernière. Puis, on enverra ce document simplifié à l'administration pour le scanner et le traiter automatiquement. Si vous pensez que le Belge moyen est incapable de comprendre qu'à la rubrique 1.112, il faut recopier le même chiffre qu'à la rubrique 1.112 de l'autre document, alors, on diminuera peut-être un peu plus les cours de latin et on renforcera d'autres types de

opnieuw moest invullen. Dit jaar ontvangt hij dezelfde kladversie met alle nodige toelichting en een brochure waarin de belastingverlaging wordt uiteengezet. Mijn voorgangers konden een dergelijke brochure niet bijvoegen omdat de belastingen tot in 1999 zijn blijven stijgen.

Vervolgens beschikt de belastingbetaler over twee mogelijkheden. Hij kan de cijfers invullen op internet. Dan hebben we het over "Tax-on-Web". Of hij brengt de totalen per rubriek over op een vereenvoudigd document.

Zo kunnen we veel papier besparen – en ik merk dat mevrouw Nagy al zit te glunderen – en vereenvoudigen we de mechanografische behandeling van de aangiften. Zo zorgen we dus voor een belangrijke administratieve vereenvoudiging.

Wat de belastingplichtige nog moet doen, is werkelijk minimaal, en we hebben zijn taak nog verlicht ten opzichte van de vorige jaren.

formation dans l'enseignement.

02.05 Melchior Wathelet (cdH): Monsieur le ministre, merci pour votre réponse.

Je pense que nous n'avons pas la même notion, l'un et l'autre, de la simplification administrative. C'est vrai que, de temps en temps, quand c'est pour annoncer une diminution de la pression fiscale, vous êtes très fort dans vos sorties, mais, quand un journal annonce que ce n'est pas du tout le cas et que la pression n'a pas diminué, là, on entend moins de publicité!

Par contre, ici, c'est effectivement une charge supplémentaire pour l'administré et l'opération impliquera un plus grand nombre d'erreurs, de mauvaises copies, parce qu'on ne sait plus exactement de quoi on parle dans le cas de ce document, parce qu'il y aura des erreurs de lignes supplémentaires - déjà rencontrées chaque année dans les déclarations fiscales. Dès lors, il y aura plus de problèmes pour le recouvrement de l'impôt.

Alors, plutôt que d'arriver à cette simplification administrative tant voulue et tant demandée, que vous n'atteignez pas, cette décision posera plus de problèmes qu'il n'en existe maintenant. Plutôt que d'arriver à une simplification administrative, il s'agira d'une charge supérieure pour votre administration. Mais cela ne vous ennuie peut-être pas.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

03 Vraag van de heer Hendrik Bogaert aan de vice-eerste minister en minister van Begroting en Overheidsbedrijven over "het OESO-rapport over het structurele begrotingsresultaat van België" (nr. P761)

03 Question de M. Hendrik Bogaert au vice-premier ministre et ministre du Budget et des Entreprises publiques sur "le rapport de l'OCDE relatif au résultat budgétaire structurel de la Belgique" (n° P761)

03.01 Hendrik Bogaert (CD&V): Mijnheer de minister, er is weer een OESO-rapport gepubliceerd. Zoals alle goede buitenlandse rapporten combineert men enigszins zalven en slaan. Ik denk dat dat de goede uitvoering is van een bepaalde functie.

Laten we even in de helikopter stappen en zonder in detail de cijferdans te dansen, toch even zeggen dat volgens de OESO de begroting 1% moet verbeteren. Zij baseert zich op het structurele tekort van België. Zij gaat ervan uit dat het tekort 0,5% van het bruto binnenlands product bedraagt en dat wij 1% omhoog moeten. Ook andere internationale instanties als het IMF spreken van een structureel conjunctuurgezuiverd tekort, gaande van 0,3% zoals het IMF, 0,5% volgens de Nationale Bank en -0,5% volgens de ESCB. Wij moeten dus - ik herhaal het- 1% omhoog.

Ik had begrepen dat 2004 een scharnierjaar zou zijn en dat er dus geen eenmalige maatregelen meer moesten genomen worden om de begroting op een echt evenwicht te brengen. Ik was enorm verbaasd toen ik in bijlage 4 van het rapport van de Nationale Bank een hele serie eenmalige, niet-recurrente maatregelen zag voor in totaal en exclusief de EBA of fiscale amnestie 1,7 miljard euro.

02.05 Melchior Wathelet (cdH): Wij hebben niet dezelfde opvatting van de administratieve vereenvoudiging. Het is een bijkomende taak voor de burger, waarbij er meer moet worden overgeschreven, met alle risico's van dien voor meer fouten. De inning van de belasting wordt bemoeilijkt. Een en ander zal extra werk meebrengen voor uw administratie.

03.01 Hendrik Bogaert (CD&V): Sur la base du déficit budgétaire structurel de 0,5 pour cent, le dernier rapport de l'OCDE stipule que notre budget doit être amélioré d'un pour cent. D'autres instances également, comme la Banque nationale, le FMI et le SEBC attirent l'attention sur ce déficit structurel.

Selon le gouvernement, 2004 aurait dû être une année-charnière, sans mesures ponctuelles. Or, l'annexe 4 du rapport de la Banque nationale regorge de mesures à caractère unique qui, DLU non comprise, représentent quelque 1,7 milliard d'euros.

Que pense le ministre de la

Ik had graag eens uw commentaar gehoord op dat OESO-rapport, dat heel veel punten behandelt, over het structureel tekort en de 1% die gevraagd wordt. Het is al een paar keer aan bod gekomen dat u de belastingverlaging hebt uitgesteld. Ik denk dat het toch wat problematisch wordt voor jullie om in de toekomst onmiddellijk een belastingverlaging toe te kennen. Het gaat over een bedrag van 3,5 miljard euro. De regering heeft beslist om dat alvast in 2005 niet toe te kennen. Wanneer de OESO nu zegt dat ons land 1% extra inspanning moet leveren in 2007, had ik graag geweten wat uw commentaar was op die belastingverlaging. Wanneer gaat u de bedrijfsvoorheffing aanpassen aan de belastingverlaging? Dat is de eerste vraag.

Ten tweede, u hebt een gesmaakte vrije tribune geschreven over de toekomst van het land, over wat wij allemaal moeten doen om het beter te gaan doen.

Wij zijn relatief mild geweest met commentaar.

Wat gebeurt er twee weken later? Uw regering laat een wet goedkeuren om eventueel een pc-taks in te voeren. Dit lijkt mij haaks te staan op de idee dat wij moeten streven naar een meer technologische samenleving omdat het onze economie en ons draagvlak zal vergroten.

03.02 Minister **Johan Vande Lanotte**: Mijnheer de voorzitter, het OESO-rapport is, mijns inziens, heel interessant omdat het een aantal heel interessante ideeën naar voren brengt waarmee men niet noodzakelijk akkoord moet gaan.

Wat de begroting betreft, stel ik met genoeg vast dat voor 2004 het OESO-rapport de cijfers van de regering bevestigt en niet het cijfer van de Europese Centrale Bank volgt, maar wel het cijfer van de Europese Commissie. Dit betekent dat de stelling die ik in de commissie voor de Begroting naar voren heb gebracht dat onze begroting quasi in structureel evenwicht is op 0,1% na, door het rapport wordt bevestigd. Dat het OESO-rapport voor 2004 mijn stelling bevestigt, is een eerste genoegdoening. U moet het rapport daarvoor wel helemaal lezen, mijnheer Bogaert. Ik kan begrijpen dat u dat niet hebt kunnen doen; mijn medewerkers evenwel wel.

Ten tweede, voor 2005 is de boodschap heel duidelijk. In 2005 moet een evenwicht worden bereikt. De OESO denkt dat dit een probleem kan zijn. Mocht dit het geval zijn, moeten we dit oplossen. Onmiddellijk na de paasvakantie volgt de begrotingscontrole. De regering zal het evenwicht er verzekeren. Indien voor 2005 het evenwicht is verzekerd, zal ons land volgens de OESO in 2006 en 2007 telkens 0,3% van het bnp aan maatregelen moeten nemen omdat onder meer de fiscale hervorming geld zal kosten. Deze kosten zullen moeten opgevangen worden. Wij denken dat we het met iets meer dan 0,6% in twee jaar moeten doen, met name 0,7%, omdat de fiscale hervorming iets groter is dan de OESO vermoedt.

Tegelijkertijd is dat goed nieuws. Dit betekent dat OESO ervan uitgaat dat we in 2006 en 2007 tweemaal 0,3% aan maatregelen moeten nemen, op voorwaarde dat we dit jaar effectief het evenwicht garanderen. Voor een minister van Begroting de discussie kunnen starten met 0,3% aan maatregelen is een doenbare aangelegenheid. Dit bevestigt dat de doelstelling van een overschot van 0,3% in 2007

position de l'OCDE qui estime que notre budget doit être amélioré d'un pour cent? Par ailleurs, la réduction des impôts doit également être compensée dans les années à venir. Quand le précompte professionnel sera-t-il adapté à cette réduction?

03.02 **Johan Vande Lanotte**, ministre: Le rapport de l'OCDE confirme les chiffres du gouvernement et non ceux de la Banque Centrale Européenne. A mon sens, cela corrobore mes propos selon lesquels le budget est en équilibre structurel, à la bagatelle de 0,1 pour cent près, peut-être.

L'équilibre doit être atteint en 2005, l'OCDE détecte d'éventuels problèmes mais le gouvernement les résoudra. Lors du prochain contrôle budgétaire, après les vacances de Pâques, nous présenterons un budget en équilibre au Parlement.

L'OCDE précise également qu'en cas d'équilibre budgétaire en 2005, nous devons réserver 0,3 pour cent du PNB en 2006 et en 2007 à la compensation des réformes fiscales. Je pense que pour ces deux années, nous devrons probablement prévoir 0,7 pour cent au lieu de 0,6 pour cent du PNB, mais cette opération reste tout à fait réalisable. Il est positif que l'OCDE estime également que nos objectifs sont réalistes.

effectief haalbaar is.

Wat dat betreft, stelt de OESO ons dus doelstellingen die perfect haalbaar zijn en die, naar ik denk, aanmoedigend zijn.

Wat de inhoud van het rapport betreft, denk ik dat de OESO een aantal correcte analyses maakt, maar onvoldoende de positieve mogelijkheden die er zijn, aanbrengt. Er is één uitzondering die ik onthoud. De OESO zegt dat, aangezien er op dit moment zo weinig mensen werk hebben, zowel jonge mensen als mensen boven de vijftig, België meer dan andere landen kansen heeft om de vergrijzing op te vangen, als het erin slaagt de mensen aan het werk te helpen. Ik denk dat dat ook een heel interessante boodschap is die we beter aan de mensen zouden uitleggen.

L'OCDE réalise des analyses correctes sur le fond, mais ne tient pas suffisamment compte des possibilités positives. Toutefois, l'organisation ajoute que si le problème du chômage peut être résolu en Belgique, notre pays sera davantage que d'autres pays en mesure de faire face au vieillissement.

03.03 Hendrik Bogaert (CD&V): Mijnheer de eerste minister, wat u zegt...

De **voorzitter**: Dat is een lapsus linguae of een lapsus calamitatis, voor de ene een lapsus linguae en voor de andere een lapsus calamitatis.

03.04 Hendrik Bogaert (CD&V): Mijnheer de vice-eerste minister, ik vind de diverse reacties op deze lapsus heel boeiend. Ik vind het interessant. U moet maar eens op video bekijken wie er lacht en wie niet.

De **voorzitter**: Mijnheer Bogaert, voor het ogenblik is het nog de vice-premier die naast mij zit.

03.05 Hendrik Bogaert (CD&V): Ik citeer pagina 3 van het OESO-rapport in het Engels, als dat mag, mijnheer de voorzitter: "The structural budget balance is projected by the OECD to be a deficit of around one half of a percent of GDP in 2007, similar to the estimated current level". Met andere woorden, het OESO-rapport zegt heel duidelijk dat het current level 0,5% van het bruto binnenlands product is. Ik denk dat dat een goede weerlegging is.

03.05 Hendrik Bogaert (CD&V): Le rapport de l'OCDE précise bien en page 3 que le "current level" du déficit se monte à 0,5% du PIB. Le déficit structurel à l'entité 1 est de 1%.

Ten tweede is het structureel tekort op entiteit I 1%. We zullen daar in de commissie nog even een debatje over houden. Ik zal u dan ook uit de doeken doen hoe wij aan die 1% komen.

Le taux de l'emploi n'a pas augmenté sous la coalition violette. Après quelques années de progrès, le budget se retrouve au niveau de 1999 et la pression fiscale n'a pas diminué par rapport à il y a cinq ans. C'est donc le statu quo en ce qui concerne trois facteurs socio-économiques importants. L'année charnière du ministre couine de plus en plus.

Het gaat niet over een cijferdiscussie, mijnheer de vice-premier. Het gaat niet over een cijferdiscussie. Wanneer we even de helikoptervisie erop zetten, dan is het gewoon zo dat de werkgelegenheidsgraad na vijf jaar, onder uw bewind onder andere, niet verbeterd is. Dat is één punt. Het tweede is dat die begroting na enkele jaren van vooruitgang ongeveer – we kunnen lang discussiëren over de punten en de komma's – op hetzelfde niveau staat als in 1999.

Het derde punt is dat de belastingdruk ongeveer op hetzelfde niveau staat als in 1999.

Met andere woorden op drie belangrijke sociaal-economische factoren boekten wij gewoon een status-quo. Dat betekent inzake de werkgelegenheidsgraad dat het niet gemakkelijker is geworden dan in 1999 om een nieuwe job te zoeken. Dat is hetzelfde gebleven. Op het vlak van de belastingen is de totale belastingdruk ongeveer dezelfde als in 1999. Voor de begroting, die aan de pensioenen gelinkt is,

moeten wij na vijf jaar ook een status-quo vaststellen. Ik kan niet anders dan besluiten, mijnheer de vice-eerste minister, dat uw scharnierjaar meer en meer een schurend scharniertje aan het worden is. Dat was een aangenaam radioprogramma dat ik altijd graag heb beluisterd, maar ik denk dat wij iets meer visie nodig hebben in de toekomst om deze aangelegenheid in goede banen te leiden.

03.06 Minister **Johan Vande Lanotte**: Mijnheer Bogaert, het is de vierde keer dat u dezelfde repliek geeft op verschillende vragen. Zeg dat dan gewoon zonder vraag. Dat is gemakkelijker. Dat bespaart mij de moeite om een antwoord te geven. Ik weet toch wat u gaat zeggen. Dat weet iedereen al.

Doe de moeite om niet alleen pagina 3 te lezen en er de verkeerde conclusie uit te halen. De actual level is de voorspelling voor 2005 en u haalt daar de conclusie voor 2004 uit. Mijnheer Bogaert, doe ook de moeite om pagina 48 en 49 te lezen waar staat dat onze prognose, die door de Europese Commissie wordt bevestigd, en die niet de prognose is van de Europese banken, de juiste is. Doe ook de moeite om die pagina's te lezen.

03.07 **Hendrik Bogaert** (CD&V): Er zijn diverse internationale organisaties die bevestigen wat ook wij lang hebben gezegd in de commissie. Ik verwijs niet alleen naar het OESO-rapport. In het rapport van het IMF heeft men het over - 0,3% en in het rapport van de Nationale Bank heeft men het over - 0,5%. De gouverneur zal binnenkort op bezoek komen en hetzelfde bevestigen. Het rapport van de ESCB maakt ook melding van - 0,5%.

U probeert mij opnieuw in een cijferdiscussie te betrekken, mijnheer de minister. Fundamenteel is dat er geen verbetering is op het vlak van het budget, noch inzake werkgelegenheid en evenmin inzake de begroting. Dat is de essentie van de zaak. Dat maakt u zo zenuwachtig, mijnheer de vice-eerste minister.

03.08 Minister **Johan Vande Lanotte**: Zie ik er zenuwachtig uit?

De **voorzitter**: Nee.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

Le **président**: Madame Gerkens, vous avez déposé une question mais je dois vous faire observer que Mme Muylle a posé une question sur ce sujet en commission hier. Je dois être attentif et être certain que votre question est différente. Dans le cas contraire, ce ne serait pas acceptable.

Mijnheer Van den Eynde, ik heb voor mij de vraag liggen die mevrouw Muylle gisteren in de commissie heeft gesteld. Ik zal zeer aandachtig zijn.

03.09 **Francis Van den Eynde** (Vlaams Belang): Mijnheer de voorzitter, er zijn nog twee andere feiten. Er is enkele dagen geleden al een interpellatieverzoek ingediend door de heer De Groote van N-VA-CD&V. Er is ook een interpellatieverzoek van mijzelf.

03.06 **Johan Vande Lanotte**, ministre: M. Bogaert devrait en fait s'abstenir de poser des questions puisque sa réplique est invariablement la même. Il ne devrait pas se borner à lire la troisième page du rapport de l'OCDE, dont il tire de surcroît des conclusions erronées. Il déduit sa conclusion pour 2004 de la prévision pour cette année. Il pourra lire en pages 48 et 49 que notre pronostic, qui est confirmé par la Commission européenne, est correct.

03.07 **Hendrik Bogaert** (CD&V): Différentes organisations internationales comme le FMI, la Banque Nationale et la Banque Centrale Européenne, confirment ce que j'ai déjà dit en commission. Le ministre cherche à m'entraîner dans une discussion sur les chiffres: mon observation concernant le triple statu quo sous la coalition violette semble l'agacer!

03.08 **Johan Vande Lanotte**, ministre: Ai-je donc l'air agacé?

03.09 **Francis Van den Eynde** (Vlaams Belang): M. Patrick De Groote et moi-même avons déjà déposé des demandes d'interpellation sur exactement le

(*Twistgesprekken op de banken*)

même sujet, à savoir la licence d'exportation d'armes pour l'usine en Tanzanie.

De **voorzitter**: Mijnheer Tommelein, u hoeft hier geen politieagent spelen.

03.10 Francis Van den Eynde (Vlaams Belang): Mijnheer de voorzitter, enkele dagen geleden is er betreffende deze materie een initiatief genomen door de heer De Groote, namelijk een interpellatieverzoek. Ik ben gevolgd en waarschijnlijk ben ik niet alleen, maar ik weet in elk geval dat de heer De Groote en ikzelf een interpellatieverzoek hebben ingediend. Mijn fractievoorzitter heeft mij verteld dat gisteren in de Conferentie van voorzitters gezegd is dat dit niet kon, tenzij er een debat was. De heer De Groote heeft dan uiteraard voorrang, daarna volgen chronologisch de anderen. Nu zie ik hier dat mevrouw Gerkens...

03.10 Francis Van den Eynde (Vlaams Belang): Hier, il a été décidé en Conférence des présidents que ce sujet ne serait abordé que dans le cadre d'un mini-débat. Si le sujet est tout de même abordé à présent, M. Patrick De Groote et moi-même avons la priorité puisque nous avons déposé des demandes d'interpellation.

(...)

De **voorzitter**: Ik moet u zeggen dat ik verwonderd was dat ik maar één vraag binnenkreeg. Ik heb de diensten gevraagd om dat na te kijken. Gisteren is er een vraag geweest van mevrouw Muylle. Ik heb maar één vraag binnengekregen.

Le **président**: J'étais étonné du fait qu'une seule question avait été déposée sur ce sujet. Les services m'ont fait savoir qu'il y avait hier en commission une question de Mme Muylle sur le sujet.

Je vais d'abord voir de quoi il s'agit.

Ik zal nagaan of mevrouw Gerkens niet dezelfde vraag stelt, anders kan ze haar vraag niet stellen.

Gaat de vraag over Tanzania?

03.11 Muriel Gerkens (ECOLO): Monsieur le président, ce n'est pas sur la Tanzanie.

De **voorzitter**: Het gaat niet over Tanzania. Dès lors, le débat n'a pas lieu.

03.12 Muriel Gerkens (ECOLO): Monsieur le président, l'intitulé de ma question est "L'accord de coopération entre le fédéral et les Régions". Soit, je pose ma question, soit, je ne la pose pas mais ce n'est pas sur la Tanzanie et je me base sur une réponse donnée par le ministre.

03.12 Muriel Gerkens (ECOLO): Het is een algemeen opschrift. Mijn vraag gaat niet over Tanzania. Ik ga uit van een antwoord dat de minister mij gegeven heeft.

03.13 Gerolf Annemans (Vlaams Belang): (...) Zij hebben bevestigd dat deze vraag een Tanzania-debat wordt.

De **voorzitter**: Mijnheer Annemans, als ik hoor dat de vraag over Tanzania gaat, dan laat ik die vraag niet beantwoorden. Ik weet het niet.

03.14 Pieter De Crem (CD&V): Mijnheer de voorzitter, het verwondert mij niet dat wij vandaag maar één vraag hebben. Het verwondert mij veel meer dat u gisteren in de Conferentie van voorzitters hebt gezegd dat alles wat betrekking heeft op het wapenleveringsdossier in het lang en in het breed, kort of niet kort, niet behandeld kon worden in de plenaire vergadering. Ik zeg dat zonder tremolo's.

03.14 Pieter De Crem (CD&V): Hier, le président a dit lors de la conférence des présidents qu'aucune question relative au dossier de la livraison d'armes ne pourra être abordée lors de cette séance plénière.

Ik stel u de volgende vraag. Weet u nog wat wij afgesproken hebben

in de Conferentie van voorzitters?

De **voorzitter**: Absoluut.

03.15 Pieter De Crem (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik dacht wel dat u dat zou zeggen. U kent uw antwoord nog van daarnet, van tien seconden geleden. U weet nog wat er is afgesproken.

Wat is er afgesproken? Ik herhaal uw eigen woorden. Mevrouw Muylle stelt een vraag in de commissie voor de Buitenlandse Zaken die...

De **voorzitter**: Ik heb de tekst daarvan hier bij me.

03.16 Pieter De Crem (CD&V): ... die dicht bij die aangelegenheid ligt. Wij spreken af dat er geen minidebat kan zijn, waarvan wij vinden dat het wel moet plaatsvinden in de plenaire vergadering. U, met de parlementaire meerderheid die er is, spreekt af dat dat niet kan gebeuren en dat alles wat op New Lachaussee betrekking heeft, naar volgende week wordt verplaatst. Zo hebben wij afgesproken.

De **voorzitter**: Dat is juist.

03.17 Pieter De Crem (CD&V): Mijnheer de voorzitter, omdat wij u zo vertrouwen, ben ik deze voormiddag aan de diensten gaan vragen of er vragen over New Lachaussee ingediend waren. Wat zeggen de diensten? "Er zijn geen vragen." Wij komen hier in de plenaire vergadering en er zijn wel vragen.

Met alle sympathie voor mevrouw Gerken vind ik dat die vraag niet gesteld kan worden, tenzij u met uw gezag zegt dat wij hier vandaag een minidebat houden.

De **voorzitter**: Mijnheer De Crem, u hebt gelijk. Wij hebben gisteren verkozen om een debat te houden, met moties en andere – ik herinner mij zeer goed de reden –, over deze problematiek. Wij hebben ook afgesproken dat dat debat zou plaatsgrijpen as soon as possible, heb ik horen zeggen. Dat zal dan gebeuren in de volgorde: de interpellant eerst en zo verder.

Om 10.56 uur – ik heb die vraag maar later binnengekregen – heb ik een vraag gekregen van mevrouw Gerken. Ik heb hier een nota van de diensten, die met de hand geschreven is. Ik heb me ook de vraag van mevrouw Muylle laten voorleggen.

Madame Gerken, votre question a trait à la loi du mois d'août 2003 régionalisant la compétence d'octroi des licences d'exportation d'armes. Elle n'a donc pas lieu d'être.

03.18 Muriel Gerken (ECOLO): Monsieur le président, puis-je répliquer?

Le **président**: Toutes les questions et interpellations seront renvoyées en commission et vous pourrez y discuter.

Par ailleurs, il faut rappeler que le groupe de Mme Gerken ne participe pas à la Conférence des présidents. Je lui accorde donc le

03.15 Pieter De Crem (CD&V): Il a dit que Mme Muylle poserait une question en commission des Relations extérieures.

03.16 Pieter De Crem (CD&V): A la suite de quoi la majorité a décidé qu'il n'y aurait pas de mini-débat en séance plénière. Toutes les questions se rapportant au dossier New Lachaussee sont reportées à la semaine prochaine.

03.17 Pieter De Crem (CD&V): Or, il semble qu'une question sur le sujet ait malgré tout été inscrite à l'ordre du jour. Je considère que Mme Gerken ne peut pas poser sa question aujourd'hui, à moins qu'un mini-débat ait lieu aujourd'hui.

Le **président**: Il a effectivement été décidé hier d'organiser un large débat sur le sujet. Celui-ci aura lieu dès que possible.

Als ik uw vraag bekijk, moet ik concluderen dat ze niet gesteld kan worden.

De **voorzitter**: Alle vragen en interpellaties zullen naar de commissie verzonden worden. Alleen is de fractie van mevrouw Gerken niet vertegenwoordigd in

bénéfice du doute.

03.19 Muriel Gerken (ECOLO): Monsieur le président, comme vous l'avez dit, nous ne participons pas à la Conférence des présidents.

De toute façon, je me serais jointe à mes collègues pour interroger le ministre la semaine prochaine en commission sur la Tanzanie et le contrat dont question.

Ma question d'aujourd'hui était, selon moi, d'ordre plus général puisqu'elle portait sur un accord de concertation en préparation qui n'a rien à voir avec ledit contrat. Je regrette donc vraiment que mes collègues ne puissent pas faire la différence entre un cas concret d'application de la loi et une situation législative globale.

Le **président**: Madame, il s'agit néanmoins du même sujet. Mais nous respecterons l'accord d'hier. Toutefois, votre groupe n'étant pas représenté à la Conférence des présidents, je comprends qu'il ait pu y avoir un moment de flottement. Les choses sont maintenant réglées.

03.20 Pieter De Crem (CD&V): Mijnheer de voorzitter, de zaak is niet geregeld.

De **voorzitter**: Hier en nu is ze geregeld.

03.21 Pieter De Crem (CD&V): Neen, u kunt nog altijd beslissen om het minidebat tijdens het vragenuurtje te laten doorgaan.

De **voorzitter**: Neen, ik ga naar de commissie.

03.22 Pieter De Crem (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik stel alleen vast dat genante vragen voor de regering worden uitgesteld naar een onbepaald uur.

De **voorzitter**: Er zijn voor de voorzitter van de Kamer geen genante vragen.

03.23 Pieter De Crem (CD&V): Mijnheer de voorzitter, het is door de procedure en niet omwille van de grond dat interpellaties in plenaire vergadering plaatsvonden in de vorige eeuw, maar niet meer in de 21ste eeuw. Ten derde, er is geen enkel beletsel, reglementair noch inhoudelijk, om hier een minidebat te laten plaatsvinden.

de Conferentie van Voorzitters. Zij krijgt dan ook het voordeel van de twijfel.

03.19 Muriel Gerken (ECOLO): Wij zijn inderdaad niet in de Conferentie van voorzitters vertegenwoordigd. Ik zal in ieder geval aan het debat van volgende week deelnemen. Mijn vraag van vandaag betreft echter een samenwerkingsakkoord dat nog in voorbereiding is. Ik betreur dat mijn collega's geen onderscheid kunnen maken tussen een concreet geval inzake de toepassing van de wet en een algemeen aspect van de wetgeving.

De **voorzitter**: Het gaat over hetzelfde onderwerp en wij zullen het akkoord van gisteren naleven. Vermits de fractie van mevrouw Gerken niet in de Conferentie van voorzitters was vertegenwoordigd, is er onduidelijkheid gerezen. Mevrouw Gerken wordt verontschuldigd.

03.21 Pieter De Crem (CD&V): Le président peut encore décider de tenir le mini-débat aujourd'hui, à l'heure des questions.

Le **président**: Les questions seront traitées en commission.

03.22 Pieter De Crem (CD&V): Lorsqu'elles sont embarrassantes pour la majorité, les questions sont systématiquement reportées à un moment où il est impossible de les poser.

03.23 Pieter De Crem (CD&V): Il n'est manifestement plus possible d'interpeller en séance plénière en ce 21ème siècle.

De **voorzitter**: Ik wens hierbij het incident te sluiten. Ik heb geen vier of drie vragen. Vous ferez cela en commission.

Le **président**: L'incident est clos. Il n'y a d'ailleurs pas quatre questions sur le même sujet actuellement.

03.24 Pieter De Crem (CD&V): Mijnheer de voorzitter, waarom hebt u geen vier vragen? U hebt geen vier vragen, omdat u listig bent geweest. U hebt immers uw collega's in de Conferentie van voorzitters misleid met een verschrikkelijke list. U hebt hen gezegd dat er vandaag geen vragen zouden worden gesteld en dat er dus ook geen minidebat zou zijn. Nu hebt u deze list gebruikt om hier vandaag geen minidebat te kunnen laten plaatsvinden.

03.24 Pieter De Crem (CD&V): Bien sûr que non! Le président a insidieusement induit ses collègues en erreur lors de la Conférence des présidents. Il a déclaré qu'aucune question ne serait posée aujourd'hui à ce sujet et que le mini-débat n'aurait pas lieu. C'est la raison pour laquelle aucune question n'a été déposée.

Ik maak mijn redenering af. U zegt dat u geen vier vragen hebt. Waarom hebt u geen vier vragen?

De **voorzitter**: Omdat wij dachten geen minidebat te houden. Dat is juist. U hebt gelijk.

03.25 Pieter De Crem (CD&V): Wij dachten dat niet. U hebt hier uw parlementsleden misleid. U hebt van uw investituur als parlementsvoorzitter misbruik gemaakt om te zeggen dat u vandaag geen minidebat zou organiseren en dat er dus geen vragen hoefden te worden gesteld. Dat hebt u gedaan.

03.25 Pieter De Crem (CD&V): Vous nous avez induits en erreur hier en déclarant qu'il n'y aurait de toute façon pas de mini-débat aujourd'hui.

De **voorzitter**: De minister heeft mij apart gezegd dat hij er geen enkel probleem mee had om te antwoorden. Nu zullen alle vragen worden behandeld in de commissie, zoals we gisteren hebben beslist.

Le **président**: Le ministre m'a donné la garantie qu'il était parfaitement disposé à répondre, mais la question sera traitée en commission.

Mme Gerkens n'étant pas là, elle est excusée de ne pas avoir eu la communication directe.

04 Samengevoegde vragen van

- de heer Bert Schoofs aan de vice-eerste minister en minister van Justitie over "de samenstelling van de Moslimexecutieve" (nr. P756)
- mevrouw Corinne De Permentier aan de vice-eerste minister en minister van Justitie over "de verkiezing van de representatieve organen van de islamitische eredienst" (nr. P757)
- de heer Mohammed Boukourna aan de vice-eerste minister en minister van Justitie over "de verkiezing van de representatieve organen van de islamitische eredienst" (nr. P758)

04 Questions jointes de

- M. Bert Schoofs à la vice-première ministre et ministre de la Justice sur "la composition de l'Exécutif des musulmans" (n° P756)
- Mme Corinne De Permentier à la vice-première ministre et ministre de la Justice sur "l'élection des organes représentatifs du culte musulman" (n° P757)
- M. Mohammed Boukourna à la vice-première ministre et ministre de la Justice sur "l'élection des organes représentatifs du culte musulman" (n° P758)

04.01 Bert Schoofs (Vlaams Belang): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de vice-eerste minister, op het oneffen pad dat moet leiden naar de verkiezing van een moslimraad en de samenstelling van een moslimexecutieve is een zoveelste struikelblok opgedoken. Het is er eentje dat niet licht weegt, want zopas vernemen wij dat de auditeur bij de Raad van State een verzoek ontvankelijk en gegrond wil verklaren van iemand die een klacht heeft ingediend wegens het feit dat hij niet mag deelnemen aan die verkiezingen.

04.01 Bert Schoofs (Vlaams Belang): Un problème se pose en ce qui concerne les élections du Conseil des musulmans et de l'Exécutif des musulmans puisque le Conseil d'Etat vient de déclarer recevable le recours introduit par un candidat évincé. Celui-ci se présente de manière indépendante et déclare ne pas faire partie d'une des quatre catégories d'électeurs retenues.

De begeleidingscommissie, die de verkiezingen op een onafhankelijke manier moet begeleiden, heeft 4 categorieën samengesteld van moslims die kunnen deelnemen: Turkse kandidaten, Marokkaanse

kandidaten, bekeerde kandidaten en kandidaten van andere herkomst. Die ene kandidaat die zich nu presenteert als onafhankelijke, als kandidaat buiten categorie in feite, zou uit de verkiezingen geweerd worden. De auditeur van de Raad van State is alleszins van plan die man in het gelijk te stellen.

Dat kan natuurlijk gevolgen hebben. Ik kom dus meteen tot mijn vragen.

Ten eerste, mevrouw de minister, wat vindt u van dat advies? Vindt u het niet de moeite om te proberen dat advies van de auditeur bij de Raad van State alsnog te volgen?

Ten tweede, – dat is wel moeilijker – is de praktische mogelijkheid daartoe voorhanden? Die verkiezingen vinden immers al plaats op 20 maart.

Ten derde, indien u het advies van de auditeur bij de Raad van State niet zou volgen, beseft u dat dit bepaalde implicaties kan hebben voor de toekomst, te weten dat die verkiezingen uiteindelijk nietig verklaard zouden kunnen worden? Bent u op de hoogte van het feit dat dit tot de mogelijkheden behoort en dat op die manier een hele boel duiten die naar de verkiezingen van het Executief van de moslims gaan voor niets worden gespendeerd en dat het allemaal tot niets dient omdat men binnen de kortste keren opnieuw voor de zoveelste herstart van die moslimraad zal staan?

04.02 Corinne De Permentier (MR): Monsieur le président, madame la ministre, malheureusement, la saga de l'élection de l'exécutif des musulmans continue.

Vous savez que sous la précédente législature nous n'avons pas pu trouver une solution, qu'une commission a été désignée pour mettre en place une structure visant à aider à l'organisation de cette élection. Aujourd'hui, nous devons constater que l'auditeur du Conseil d'Etat a remis un avis clair, dans un rapport cinglant, à la suite de l'éviction d'un candidat, réputé belge et musulman. Je ne comprends pas pourquoi cet organe indépendant a souhaité catégoriser les gens alors que l'auditeur a un avis contraire. Aujourd'hui, on estime qu'il ne fallait pas catégoriser pour la participation à cette élection.

Je suis inquiète. Quand pourra-t-on savoir si cette élection pourra se dérouler le 20 mars, comme prévu? Si ce n'est pas le cas, allons-nous devoir légiférer et trouver d'autres critères pour l'élection de l'exécutif du culte des musulmans? Il est indispensable de se prononcer clairement pour qu'eux aussi disposent d'organes représentatifs auprès de l'Etat belge, qui a un devoir de neutralité. Cela permettrait de les reconnaître comme les cinq autres cultes reconnus et subsidiés tout comme les personnes de conviction philosophique non religieuse.

04.03 Mohammed Boukourna (PS): Monsieur le président, madame la ministre, chers collègues, le 20 mars prochain, les musulmans de Belgique seront appelés à participer à l'élection pour choisir leurs représentants. En effet, depuis la loi de juillet 2004, une commission indépendante est chargée d'organiser ces élections générales.

Cette élection est importante car elle va permettre à la communauté

Que pense la ministre de l'avis de l'auditeur du Conseil d'Etat? Dans la mesure où le scrutin est prévu pour le 20 mars, peut-on encore envisager pratiquement de modifier la procédure? La ministre est-elle consciente des conséquences éventuelles si l'avis venait à être ignoré? Si les élections devaient être annulées, cela représenterait un énorme gaspillage d'argent.

04.02 Corinne De Permentier (MR): Aan het vervolgverhaal over de verkiezing van de moslimexecutieve komt geen einde. Nadat een Belgische kandidaat die moslim is, van de lijst werd geschrapt, bracht de auditeur van de Raad van State in een scherp verslag een gefundeerd advies uit. Waarom heeft de onafhankelijke commissie de mensen in categorieën ondergebracht? Wanneer zullen wij weten of de verkiezingen op 20 maart zullen plaatsvinden? Als die datum niet haalbaar blijkt, moeten wij dan een wetgevend initiatief nemen? Er moet een duidelijk standpunt worden ingenomen.

04.03 Mohammed Boukourna (PS): Op 20 maart verkiezen de moslims hun vertegenwoordigers.

Een onafhankelijke commissie werd met de organisatie van die verkiezingen belast. Een kandidaat

musulmane de se doter d'organes réellement représentatifs. Il importe que la Belgique puisse disposer d'un organe véritablement élu démocratiquement et représentatif de cette communauté.

J'apprends aujourd'hui par la presse qu'un recours a été introduit auprès du Conseil d'Etat par un candidat dont la candidature a été refusée, au motif qu'il n'aurait pas choisi l'une des catégories suivantes: celle des Turcs, celle des Marocains, la catégorie "autre appartenance" et celle des convertis. L'avis de l'auditeur du Conseil d'Etat lui donne raison.

Madame la ministre, mes questions sont les suivantes:

- Avez-vous connaissance d'autres recours concernant ces élections ou s'agit-il d'un recours isolé?
- Si le Conseil d'Etat suit l'auditeur, tout le processus électoral risque-t-il d'être annulé? Dans ce cas, ne pensez-vous pas qu'il faudrait réfléchir à une solution en vue de cette éventualité?

04.04 Laurette Onkelinx, ministre: Monsieur le président, comme mes interpellateurs, j'ai été, ce matin, tout à fait étonnée par l'article qui a jeté un froid dans la communauté musulmane parce qu'il tente à faire croire que le scrutin du 20 mars prochain pourrait être entaché d'irrégularités.

Le quotidien en question a fait un choix éditorial, c'est son droit. Il a décidé de mettre en évidence l'argumentation d'une partie à la cause: l'auditeur du Conseil d'Etat; mais comme chacun le sait, il y a d'autres parties à la cause. Notamment, au nom de l'Etat belge et au nom de la commission chargée du renouvellement des organes de l'exécutif musulman, un avocat avait développé toute une série d'arguments pour soutenir le processus électoral. Ce n'est pas à l'auditeur de dire le droit en la matière, c'est le rôle du magistrat au siège du Conseil d'Etat.

Des milliers de musulmans sont en attente de cette décision et j'ai le plaisir de vous faire savoir que le Conseil d'Etat vient de rendre son arrêt et qu'il n'a pas suivi l'avis de l'auditeur mais a conforté la thèse de l'Etat belge et celle de la commission chargée du renouvellement du culte musulman. J'espère que cette décision sera connue, comme a été connu l'avis de l'auditeur du Conseil d'Etat. En effet, il me semble important de rassurer les presque 70.000 électeurs qui se sont inscrits pour le 20 mars prochain.

Monsieur le président, je pense que ces précisions méritaient d'être claires sur le processus électoral qui doit être soutenu.

Le **président**: On ne peut pas avoir un débat de plus grande actualité.

04.05 Bert Schoofs (Vlaams Belang): Mevrouw de minister, er zal pas duidelijkheid zijn wanneer de auditeur een uitspraak heeft gedaan.

Wij kunnen in elk geval vier conclusies trekken.

Ten eerste, de verkiezingen, die reeds zeer gestuurd waren, moeten nu nog verder via juridische weg gestuurd worden. Men zegt dat zelfs vanuit moslimhoek.

die werd afgewezen omdat hij niet voor een van de door die commissie ingestelde categorieën heeft gekozen, heeft beroep ingesteld bij de Raad van State. In het advies van de auditeur van de Raad van State wordt hij in het gelijk gesteld. Hebben nog andere personen beroep ingesteld? Als de Raad van State de auditeur volgt, dreigt het hele verkiezingsproces dan nietig te worden verklaard? Moet in dat geval niet over een oplossing worden nagedacht?

04.04 Minister Laurette Onkelinx: Het krantenartikel heeft voor enige spanning in de moslimgemeenschap gezorgd omdat het de indruk wekte dat de verkiezingen onregelmatig zouden verlopen. Het is echter de keuze van de redactie geweest om het advies van de auditeur van de Raad van State te volgen. Maar er zijn nog andere partijen naar wie geluisterd moet worden. De zittende magistraten van de Raad van State moeten recht spreken. En de Raad van State heeft zopas een uitspraak gedaan die het standpunt van de Belgische Staat en dat van de commissie belast met de organisatie van de verkiezingen bevestigt. Ik hoop dat er evenveel ruchtbaarheid wordt gegeven aan deze beslissing als aan het advies van de auditeur van de Raad van State zodat de deelnemers de verkiezingen van 20 maart eerstkomend gerust tegemoet kunnen gaan.

04.05 Bert Schoofs (Vlaams Belang): Pour que la situation soit clarifiée, nous devons attendre la décision du Conseil d'Etat mais je tire dès à présent quatre conclusions. Comme les milieux musulmans l'admettent eux-mêmes, l'ensemble de cette élection est très orientée politiquement et l'est à présent

Ten tweede, daarop voortbouwend, het is zeer moeilijk om de waarden van de democratie, van de democratische verkiezing te verzoenen met de waarden van de islam. Wij kunnen dat hieruit besluiten. Wij hebben het deze week trouwens nog gezien: in landen waar moslims pregnant aanwezig zijn, is op geen enkele wijze een democratie gevestigd en zijn er regimes die zichzelf als natuurlijke tegenhanger opwerpen en die zich evenzeer van waarden bedienen die niet verzoenbaar zijn met de onze. Ik verwijs naar de gebeurtenissen op een vrouwenmars in een toekomstige kandidaat-lidstaat van de EU deze week.

Ten derde, die hele soap, die zich reeds sinds 1999 aandient, wordt behandeld volgens een draaiboek dat zeer slecht geschreven is. De slechtste hoofdstukken zijn of worden geschreven door u, mevrouw Onkelinx.

Ten vierde, wij kunnen uit die slechte ervaringen gedurende vijf jaar alleen maar concluderen dat er geen enkele vertrouwen of geen enkele garantie aanwezig is, noch bij de regering, noch bij de moslimgemeenschap zelf, om uiteindelijk tot een ordentelijke regeling te komen. Het is afwachten.

04.06 Corinne De Permentier (MR): Monsieur le président, je me réjouis de la nouvelle qu'annonce Mme la ministre.

Je déplore simplement les critères sur la base desquels un candidat réputé Belge et musulman a été évincé. Pourquoi de telles catégories?

Un arrêt a été rendu, nous nous y plierons et nous espérons que ces élections démocratiques se dérouleront de manière tout à fait transparente et que tous les malentendus qu'il y a eu jusqu'à présent pourront se régler très vite au sein des différentes ethnies communautaires.

04.07 Mohammed Boukourna (PS): Monsieur le président, je me réjouis également de cette information. Bien sûr, il m'importe également que ces élections aient lieu car il est impératif que la communauté musulmane de Belgique se dote d'organes représentatifs. Il faut que cela se passe de la manière la plus claire possible.

Le **président:** Il s'agit de l'arrêt 141.851 du 10 mars.

Het gaat om arrest nummer 141.851 van 10 maart. Het is vandaag 10 maart. U kunt het lezen op de website.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

Procedure-incident Incident de procédure

04.08 Mark Verhaegen (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik heb vandaag geen vraag te stellen. Ik heb mijn vragen immers al enkele maanden geleden aan minister Demotte gesteld. Ik wil echter bij ordemotie aandringen op een spoedig antwoord. Ik verklaar mij nader.

également par la voie juridique. Il est très difficile de concilier démocratie et islam. Ce n'est pas un hasard si aucun pays musulman n'est doté d'un régime démocratique. Le piètre feuilleton qu'est l'élection de l'exécutif musulman dure depuis 1999 déjà et les plus mauvais chapitres du scénario sont écrits par Mme Onkelinx. Nous n'avons pour l'instant aucune garantie, ni de la part du gouvernement ni de la part de la communauté musulmane elle-même, qu'une réglementation appropriée sera instaurée.

04.06 Corinne De Permentier (MR): Dit nieuws verheugt me. Maar ik begrijp niet welk criterium men heeft kunnen invoeren om een Belgische moslimkandidaat te weigeren. Ik hoop dat deze verkiezingen in alle duidelijkheid zullen verlopen.

04.07 Mohammed Boukourna (PS): Deze informatie stemt me tevreden. De hoofdzak is dat deze verkiezingen eerlijk verlopen.

04.08 Mark Verhaegen (CD&V): Lors de la discussion de la note de politique générale du département de la Santé publique, j'ai posé quelques questions au ministre

Mijnheer de voorzitter, collega's, bij de bespreking van de beleidsnota Volksgezondheid in plenaire vergadering eind vorig jaar, heb ik een tiental punctuele vragen gesteld over de werking en de financiering van het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen. Omdat het uur toen ver gevorderd was, ik herinner mij ook nog de materie...

concernant le fonctionnement et le financement de l'AFSCA. J'attends toujours sa réponse.

De **voorzitter**: U kunt interpelleren. Dat is de beste oplossing. Als u meent dat er toen onvoldoende werd geantwoord, dan dient u een interpellatie in.

Le **président**: Il vous est tout à fait loisible de déposer une demande d'interpellation.

04.09 Mark Verhaegen (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik hoop toch dat we niet moeten wachten. Dat was in de dagen voor Kerstmis en binnenkort zijn we in de dagen voor Pasen. Ik hoop dat het zeker geen vijgen na Pasen zullen worden, maar dat we toch spoedig ons antwoord zullen krijgen. Dat is mijn vraag.

04.09 Mark Verhaegen (CD&V): J'ai posé mes questions peu avant Noël. Aurai-je donc les réponses à Pâques ou à la Trinité?

De **voorzitter**: Ik kweek vijgen en uit eigen ervaring moet ik u zeggen dat ze altijd na Pasen komen.

05 Vraag van de heer Koen Bultinck aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "het OESO-rapport inzake de financiering van de gezondheidszorg" (nr. P763)

05 Question de M. Koen Bultinck au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "le rapport de l'OCDE relatif au financement des soins de santé" (n° P763)

05.01 Koen Bultinck (Vlaams Belang): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik moet u eerlijk zeggen dat de onheilstijdingen voor de sociale zekerheid ongetwijfeld met de dag sneller op ons afkomen. Gisteren hebben wij uiteindelijk akte kunnen nemen van de meerjarenplanning van de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid, die zeer duidelijk stelt dat wij bij een ongewijzigd beleid tegen 2008 naar een tekort van 1,68 miljard gaan.

05.01 Koen Bultinck (Vlaams Belang): Les nouvelles alarmantes concernant la Sécurité sociale se succèdent rapidement. Le plan pluriannuel de l'ONSS révèle qu'à politique inchangée nous allons au-devant d'un déficit de 1,68 milliard d'euros en 2008. L'OCDE nous conseille de ramener la croissance du budget des soins de santé à 2,8 pour cent pour 2007 afin de compenser les coûts liés au vieillissement.

Vandaag, mijnheer de minister, verschijnt het OESO-rapport dat ook melding maakt van toch wel zeer ernstige problemen binnen de sector van de gezondheidszorg en fundamenteel vraagt om het debat te voeren.

Que pense le gouvernement de l'avis de l'OCDE? Comment pense-t-il pouvoir maîtriser les déficits de la sécurité sociale et de l'assurance maladie? Comment va-t-il convaincre les partenaires sociaux d'adopter une position plus constructive dans le débat sur la fin de carrière? Qu'en est-il des nouveaux modes de financement? La cotisation sociale généralisée est-elle toujours d'actualité?

Vandaar, mijnheer de minister, vond ik het toch nuttig om u enerzijds met een aantal concrete cijfers te confronteren en u anderzijds een aantal concrete vragen te stellen. Als wij de cijfers bekijken, mijnheer de minister, wat het OESO-rapport betreft, weet u zeer goed dat op dit moment de uitgaven met 4,5% groeien. De OESO adviseert duidelijk dat wij vanaf 2007 zouden moeten gaan naar een groeivoet van 2,8% in het kader van de vergrijzingsproblematiek.

Ik heb vier zeer concrete vragen, mijnheer de minister.

Wat is het regeringsstandpunt inzake het advies van de OESO betreffende die 2,8%? Ik denk dat u meer dan een tandje bij zult moeten steken als wij weten hoe de groeivoet nu is en waar we volgens de OESO naartoe moeten, naar 2,8%.

Anderzijds, hoe zal u als minister trachten de tekorten onder controle te krijgen in de sociale zekerheid en in het bijzonder in de ziekteverzekering?

In derde orde, hoe zal u, ook in het kader van het eindeloopbaandebat dat op ons afkomt, trachten de sociale partners te overtuigen dat zij

toch wel enige stappen zullen moeten zetten, want het ziet er niet naar uit dat zij dezer dagen zeer enthousiast reageren op een en ander?

In vierde en laatste orde, denkt u al dan niet aan een nieuwe financiering en blijft men nog altijd zitten op de piste van een mogelijke algemene sociale bijdrage?

De **voorzitter**: Dank u, mijnheer Bultinck. U bent binnen de spreektijd gebleven. Dat is een voorbeeld.

05.02 Minister **Rudy Demotte**: Ten eerste, de cijfers uit het verslag van de OESO moeten worden genuanceerd. Dat hebt u gedaan. Immers, u zei dat die cijfers gebaseerd zijn op een constant beleid, dat betekent dus zonder enige wijziging. Wat betreft de uitgaven weet men al dat er in de gezondheidszorg een stijging van 4,5% bestaat. Dat wordt zelfs bepaald in ons regeerakkoord. Indien er een overschrijding is zoals wij vorig jaar konden constateren, moeten wij ingrijpen en maatregelen voorstellen. Daarom bespreken wij een gezondheidswet; dat is een instrument om terzake te kunnen corrigeren. Dank u voor uw hulp.

Ten tweede, de verschillende voorspellingen van de OESO inzake het globaal evenwicht van de sociale zekerheid stelt natuurlijk ook het probleem van het constante beleid in termen van inkomsten. De uitgaven evolueren, we weten dat wel. Ze stijgen fors met ongeveer 4,5%. De inkomstzijde moet ook geëvalueerd worden. We hebben nu een stelsel in onze sociale zekerheid dat ons door de alternatieve financiering toelaat om het evenwicht te garanderen, althans tot het einde van ons regeringsmandaat. De minister van Werk en ikzelf hebben de sociale partners gevraagd om ons concrete voorstellen te doen in termen van structurele herfinanciering van de sociale zekerheid. We hebben daarvoor een termijn vooropgesteld tot juli 2005. We hebben daarop tot op heden geen antwoord gekregen.

05.03 **Koen Bultinck** (Vlaams Belang): Mijnheer de minister, ik moet zeggen dat u heel handig om een aantal fundamentele vragen en concrete problemen heen zweeft. Ik heb u zeer exact gevraagd wat u zou doen met het advies van de OESO om naar een groeinorm van 2,8% te gaan. U blijft zwaaien met de groeinorm van 4,5% die nu in het regeerakkoord is bepaald, terwijl u weet dat wij in de praktijk ongeveer aan het dubbele zitten. Tussen theorie en praktijk is er dezer dagen dus toch wel een zeer klein verschil.

De tweede concrete vraag waar u heel handig omheen fietste, mijnheer de minister, is de hele zaak van de financiering en de vraag die naar de sociale partners is gegaan. Ik zou echter met betrekking tot die ASB, de fameuze algemene sociale bijdrage, wel eens een regeringsstandpunt willen kennen. Het is immers gemakkelijk om de joker altijd naar de sociale partners door te schuiven.

Nog een slotopmerking, mijnheer de minister. U kunt het ons niet kwalijk nemen dat stilaan in Vlaanderen de mening opgang maakt dat sinds er een PS-minister op Volksgezondheid zit, het met de gezondheid van onze sociale zekerheid eigenlijk niet de goede weg opgaat. Ik denk dat dit het cruciale probleem is. Het zal de grote uitdaging voor u zijn om die perceptie weg te nemen.

L'incident est clos.

05.02 **Rudy Demotte**, ministre: Il convient de nuancer les chiffres de l'OCDE en ce sens qu'ils sont fondés sur une politique constante. D'après l'accord de gouvernement, les coûts des soins de santé ne peuvent croître que de 4,5 pour cent au maximum. La nouvelle loi sur la Santé nous fournira une série d'outils à cet effet. La forte croissance des dépenses de la Sécurité sociale est un aspect du problème mais il faut aussi évaluer les recettes. Grâce au financement de rechange, nous pouvons garantir l'équilibre jusqu'à la fin de la législature. Le gouvernement a demandé aux partenaires sociaux de formuler des propositions concrètes d'ici à juillet 2005. Nous n'avons pas encore reçu de réponse.

05.03 **Koen Bultinck** (Vlaams Belang): Le ministre élude habilement quelques sujets brûlants. Il n'a pas dit quelle suite le gouvernement réservera à l'avis de l'OCDE qui préconise de limiter à 2,8 pour cent d'ici à 2007 la croissance des dépenses en soins de santé. De même, il n'a pas répondu à la question sur la cotisation sociale généralisée. En Flandre, on a l'impression que la Sécurité sociale n'est pas sur la bonne voie depuis que c'est un ministre PS qui l'a dans ses attributions.

Het incident is gesloten.

06 Question de M. Daniel Bacquelaine au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "l'accord dans le secteur non-marchand concernant le seuil de la délégation syndicale" (n° P764)

06 Vraag van de heer Daniel Bacquelaine aan de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "het akkoord in de non-profitsector inzake het minimum aantal werknemers voor de oprichting van een vakbondsafvaardiging" (nr. P764)

06.01 Daniel Bacquelaine (MR): Monsieur le ministre, l'accord intervenu dans le non-marchand constitue probablement une avancée significative en termes d'emploi et de pouvoir d'achat. Nous nous réjouissons que vous ayez pu résoudre ce conflit social et apporter des solutions dans le volet de l'emploi et du pouvoir d'achat des travailleurs du secteur. Toutefois, nous sommes quelque peu étonnés par le volet de cet accord qui concerne l'abaissement du seuil des délégations syndicales. Nous n'avons pas d'a priori sur la question mais nous considérons qu'il s'agit d'une matière dévolue à la concertation sociale, pour laquelle les décisions doivent être prises par les partenaires sociaux, c'est-à-dire les employeurs et les travailleurs qui doivent déterminer ensemble les modalités de la représentation syndicale dans leurs entreprises.

Ma question sera extrêmement brève afin de vous permettre la précision dans la réponse. Quel a été le mandat donné par le gouvernement aux ministres concernés, c'est-à-dire à vous-même et à la ministre de l'Emploi, pour négocier avec les organisations syndicales en matière de délégation syndicale? Autrement dit, aviez-vous mandat pour engager le gouvernement dans ce domaine?

06.02 Rudy Demotte, ministre: La bonne question serait: "N'aviez-vous pas mandat pour prendre un accord qui touche à cette matière?" Non. Rien ne spécifiait que la ministre de l'Emploi ou le ministre des Affaires sociales ne pouvait suggérer qu'on reproduise les termes de l'accord social précédent de 2000 qui prévoyait déjà l'abaissement des seuils de représentation syndicale. Sachant aussi que la Région wallonne et la Communauté française, entités auxquelles vous participez à l'époque tout comme moi d'ailleurs, ont également anticipé en 2000 dans le secteur non marchand ce qui a été décidé cette fois-ci, en abaissant le seuil de la représentation jusqu'à cinq travailleurs dans le non-marchand.

Vous constaterez dans les accords dont je tiens une copie à votre disposition que tous les autres secteurs non marchands appliquent déjà des seuils inférieurs à ceux qui sont encore actuellement pratiqués au fédéral. J'ajouterai enfin un dernier élément, peut-être le plus important. Tout le reste risque de ressembler à une polémique. À l'inverse de ce qu'on peut lire dans la presse, le texte de l'accord ne prévoit pas que le gouvernement va se mêler de cette question. Le texte prévoit que les interlocuteurs sociaux vont en discuter.

06.03 Daniel Bacquelaine (MR): Monsieur le ministre, je me permettrai de ne retenir que la dernière partie de votre réponse. Je vous entends bien: il n'y a pas d'accord en matière de délégation syndicale et il s'agit là d'une matière confiée aux partenaires sociaux. Nous considérons que c'est la façon normale d'agir en la matière. Pour tous les exemples que vous avez cités en matière d'accord social, je tiens à préciser que quand il y a accord, c'est un accord entre les partenaires sociaux, entre les employeurs et les travailleurs.

06.01 Daniel Bacquelaine (MR): In de non-profitsector werd een akkoord bereikt. Al verheugen wij ons over die belangrijke doorbraak, toch zijn wij enigszins verwonderd over het hoofdstuk inzake de verlaagde drempel voor de oprichting van een vakbondsafvaardiging. Wij vinden dat die beslissing door de sociale partners moet worden genomen.

Heeft de regering de bevoegde ministers gemachtigd om met de vakbonden over die afvaardiging te onderhandelen?

06.02 Minister Rudy Demotte: Neen. Er was nergens bepaald dat de minister kon voorstellen om de voorwaarden van het sociaal akkoord van 2000, dat reeds een verlaging van de drempels voor de oprichting van een vakbondsafvaardiging inhield, over te nemen.

In de akkoorden zal u lezen dat alle andere sectoren reeds lagere drempels toepassen dan degene die nog op federaal niveau gelden. Ten slotte bepaalt de tekst van het akkoord niet dat de regering zich in die aangelegenheid mengt. Integendeel, de tekst stelt dat de sociale partners de kwestie zullen regelen.

06.03 Daniel Bacquelaine (MR): Er bestaat dus geen akkoord over de vakbondsafvaardiging en de materie wordt aan de sociale partners toevertrouwd. Volgens ons is dat de juiste aanpak.

Je n'ai rien contre les accords. Si les employeurs et les travailleurs veulent définir entre eux certaines modalités, c'est leur problème et ce n'est pas l'affaire du gouvernement. Je prends note qu'il n'y a pas d'accord sur la question et que les négociations entre patrons et travailleurs sont en cours et aboutiront dans un sens ou dans l'autre, en fonction des spécificités du secteur.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

**Procedure-incident (voortzetting)
Incident de procédure (continuation)**

06.04 Paul Tant (CD&V): Mijnheer de voorzitter, als ik het goed heb, heeft collega Verhaegen bij ordemotie het woord gevraagd om in herinnering te brengen dat de minister hem enkele maanden geleden beloofd heeft op vragen te antwoorden. De minister zou op zijn minst aan de heer Verhaegen kunnen laten weten wat de bedoeling is. Ik dring daarop aan. Mijnheer de voorzitter, u moet er toch over waken dat als de minister een engagement aangaat ...

06.04 Paul Tant (CD&V): M. Verhaegen a demandé la parole par motion d'ordre pour rappeler que le ministre a promis de répondre aux questions il y a quelques mois. Le ministre n'a pas encore respecté cet engagement.

De **voorzitter**: De vragen waren gesteld in het debat.

Wij moeten de zaken duidelijk stellen. De beleidsnota was zeer laat aangekomen. In plaats van in de commissie heeft het debat hier langdurig in de plenaire vergadering plaatsgevonden. Het duurde zeker en vast vijf à zes uur.

Le **président**: Les questions ont été posées lors du débat. La note de politique générale est arrivée très tard. Au lieu d'avoir lieu en commission, un long débat s'est tenu en séance plénière. M. Verhaegen a posé des questions précises à cette occasion. Le ministre a déclaré qu'il lui fournirait une réponse.

Mijnheer Verhaegen, u hebt het woord genomen. Het klopt dat u een aantal precieze vragen hebt gesteld. Ik heb die vragen gehoord. Ik denk dat de minister gezegd heeft, maar hij kan dat beter zeggen dan ik, dat u daarop een antwoord zou krijgen. Dat is het gevoel dat ik daaraan heb overgehouden.

06.05 Mark Verhaegen (CD&V): Mijnheer de voorzitter, dat klopt. Ik heb dat gedaan om de tijd te beperken. Het was op een laat uur.

06.05 Mark Verhaegen (CD&V): J'ai agi ainsi pour gagner du temps.

De **voorzitter**: Het was minstens 23 uur, als het niet later was.

06.06 Mark Verhaegen (CD&V): Mijn vraag ging over de financiering en de werking van het federaal voedselagentschap. Mijnheer de minister, ik hoop dat ik die antwoorden zo snel mogelijk kan krijgen.

06.06 Mark Verhaegen (CD&V): Il s'agissait de questions sur le financement et le fonctionnement de l'AFSCA.

De **voorzitter**: Mijnheer de minister, ik vraag u om de verslagen te herbekijken en om de heer Verhaegen van antwoord te dienen.

Le **président**: La question de M. Verhaegen est parfaitement justifiée.

06.07 Paul Tant (CD&V): Mijnheer de voorzitter, hoe lang zal het nu duren? Het zou eerst vóór kerstdag gebeuren. Mijnheer de minister, zal het nog lukken vóór Pasen?

De **voorzitter**: Ik weet niet wat engelengeduld is. U bent daarin meer gespecialiseerd.

06.08 Minister Rudy Demotte: Mijnheer de voorzitter, ik zal een precieze schriftelijke lijst van de vragen van de heer Verhaegen vragen. Ik zal daarop nog vóór Pasen antwoorden.

06.08 Rudy Demotte, ministre: Je demanderai la liste exacte et fournirai une réponse avant

Pâques.

De **voorzitter**: U bedoelt uiteraard Pasen van dit jaar.

07 **Samengevoegde vragen van**

- mevrouw Trees Pieters aan de minister van Middenstand en Landbouw over "het sociaal statuut van de publieke mandatarissen" (nr. P765)

- de heer Benoît Drèze aan de minister van Middenstand en Landbouw over "het zelfstandigenstatuut dat door de publieke mandatarissen moet worden aangenomen" (nr. P766)

07 **Questions jointes de**

- Mme Trees Pieters à la ministre des Classes moyennes et de l'Agriculture sur "le statut social des mandataires publics" (n° P765)

- M. Benoît Drèze à la ministre des Classes moyennes et de l'Agriculture sur "l'assujettissement des mandataires publics au statut social des travailleurs indépendants" (n° P766)

07.01 **Trees Pieters** (CD&V): Mevrouw de minister, elke week wordt een aantal vragen in verband met het sociaal statuut van de zelfstandigen op u afgevuurd. Ook mevrouw Van den Bossche heeft ze gekregen. Waarom elke week? Omdat er geen oplossing komt, mevrouw de minister. Dat is net het probleem.

In de programmawet heeft de meerderheid unaniem een artikel goedgekeurd, dat bepaalt dat de mandatarissen in publieke instellingen het sociaal statuut van de zelfstandigen moeten aankleven. Naar aanleiding van een vraag in de plenaire vergadering is een aantal mensen blijkbaar gaan beseffen dat deze toepassing onmogelijk was en heel veel hindernissen opwierp. Een interministeriële werkgroep is weken aan een stuk samengekomen en heeft de zaken bestudeerd. Hij heeft voorgesteld om artikel 5bis opnieuw in te voeren en te werken met een solidariteitsbijdrage. Dit is hier meegedeeld tijdens het mondelinge vragenuurtje, in antwoord op een vraag van collega Drèze.

De wet is goedgekeurd halverwege of eind december. Vandaag, 10 maart, wil ik weten wat de stand van zaken is. Indien het sociaal statuut van de zelfstandigen wordt aangehouden, dan moeten die zelfstandigen zich dringend aansluiten. Indien dat niet het geval is, dan moet men weten hoe de solidariteitsbijdrage afgehouden zal worden. Zal de bijdrage aan de bron afgehouden worden of zal ze te betalen zijn door de mandataris? Mevrouw de minister, er was in de wet oorspronkelijk sprake van een vrijgesteld bedrag ten belope van 1.140 euro. Wordt dit bedrag aangehouden?

Alles was opgesteld in de context dat de opbrengst daarvan naar het RSVZ zou gaan. Ik weet dat u uw uiterste best doet in de regering, opdat het RSVZ dat geld zou krijgen. Ik meen dat het noodzakelijk is dat het RSVZ dat geld krijgt, anders zal het RSVZ eens te meer in budgettaire problemen geraken. Dit geld moet daar toekomen. Mijn vraag is: gaat het geld nu naar het RSVZ?

Ik heb ook nog een aantal praktische vragen. Ik vermoed dat een aantal mandatarissen, om het concreet te stellen, niet meer weet van welk hout pijlen te maken. Zij hebben zich aangesloten bij het RSVZ, de sociale kas van de zelfstandigen, zij hebben ondertussen een bijdrage betaald, hetzij in hoofdberoep, hetzij in bijberoep. Wat gebeurt daarmee? Wordt het teruggestort? Moet dit aangepast worden?

07.01 **Trees Pieters** (CD&V): Un article de la loi-programme impose aux mandataires des institutions publiques le statut d'indépendant. L'application de cet article s'est heurtée à de nombreux obstacles. C'est pourquoi un groupe de travail interministériel a décidé qu'il fallait réintroduire l'article 5bis et travailler sur la base d'une cotisation de solidarité. La loi a été approuvée fin décembre 2004, mais la situation n'est toujours pas claire. Si l'on persiste à opter pour le statut d'indépendant, les intéressés doivent s'affilier à l'ONSS. Dans le cas contraire, il faut préciser si la cotisation de solidarité est retenue à la source ou si le mandataire doit la payer lui-même. L'exonération jusqu'à 1.140 euros, mentionnée par la loi, est-elle maintenue?

L'ONSS devrait bénéficier des recettes. Sera-ce le cas? Les mandataires qui ont payé des cotisations à l'ONSS à titre principal ou à titre complémentaire seront-ils remboursés? Le mois dernier, j'ai demandé à Mme Van den Bossche d'informer les mandataires. Cependant, aucune décision n'a encore été prise en Conseil des ministres.

Mijnheer de voorzitter, ik rond af. Ik heb destijds ook aan mevrouw Van den Bossche de vraag gesteld. Toen, waarschijnlijk al een maand geleden, heb ik gezegd: alstublieft, informeer uw mandatarissen, want zij weten echt niet waar zij staan. Nu, op 10 maart, is er eigenlijk nog altijd geen beslissing genomen in de Ministerraad. Er is nog altijd geen duidelijke informatie naar de mandatarissen.

07.02 Benoît Drèze (cdH): Madame la ministre, nous sommes tenaces; vous aussi, je pense. Voilà deux mois que, pratiquement chaque semaine, mes collègues et moi-même vous interrogeons ou interrogeons Mme Van den Bossche, ici présente, ou M. Demotte. Nous n'avons toujours pas de réponse crédible et, en tout cas, pas de réponse officielle. Si nous l'avons aujourd'hui, c'est formidable!

Nous en avons un peu assez, nous sommes fatigués d'être contactés pratiquement chaque jour par des mandataires parce que – c'est finalement le plus important –, ils ne sont pas tous informés. Mais ceux qui le sont ne savent vraiment pas à quel saint se vouer.

Le 23 février, vous avez informé la presse qu'un accord était intervenu en kern; le lendemain, quand je vous interrogeais à cette tribune, vous faisiez non de la tête et laissiez entendre qu'au moins sur les modalités de détail, l'accord n'était pas encore conclu. En effet, le lendemain, vendredi, aucune décision n'était prise en Conseil des ministres.

Si c'est l'accord du 23 février qui reste d'application, il est évident que la loi doit être changée. Nous sommes aujourd'hui le 10 mars, si ma montre est exacte, soit quinze jours après ma dernière interpellation. Quinze jours, c'est long. Il ne reste que trois semaines d'ici à la fin du mois de mars, qui est l'échéance ultime pour que les mandataires concernés s'affilient.

Certains se sont déjà affiliés; si vous ne le savez pas, je vous le dis. De temps en temps, je passe des coups de téléphone, on m'envoie de l'un à l'autre et, finalement, des multitudes de cas se présentent. Vous savez comme moi que certaines caisses ont envoyé des lettres spontanées aux mandataires pour qu'ils s'affilient. Vous savez comme moi que le site officiel de l'INASTI donne des informations sur le sujet. Vous savez, ou alors je vous l'apprends, que des mandataires, notamment des allocataires sociaux qui ont de tout petits mandats, qui sont dans l'impossibilité réglementaire de s'affilier comme indépendants, ont déjà démissionné.

Je rejoins donc Mme Pieters:

- A ce stade, que comptez-vous faire?
- Comptez-vous changer la loi? Si c'est le cas, quand, comment?
- Le texte sera-t-il publié au "Moniteur belge" avant le 31 mars?
- Y aura-t-il des sanctions, le cas échéant, si la loi n'est pas changée, vis-à-vis de ceux qui ne sont pas affiliés?
- Si la loi est changée, y aura-t-il des remboursements au profit de ceux qui se sont déjà affiliés?
- Enfin, les 8 millions prévus au budget seront-ils respectés?

07.03 Sabine Laruelle, ministre: Monsieur le président, je suis toujours particulièrement heureuse d'être présente ici le jeudi après-midi pour répondre aux questions.

07.02 Benoît Drèze (cdH): Wij wachten nog steeds op een officieel antwoord!

Op 23 februari bereikte het kernkabinet een akkoord. De dag nadien liet u verstaan dat het akkoord nog niet helemaal rond was. De vrijdag daarop nam de ministerraad geen enkele beslissing.

De betrokken mandatarissen moeten zich vóór eind maart aansluiten, dat zijn nog slechts drie weken.

U weet wellicht dat sommige mandatarissen, met name uitkeringsgerechtigden die zich volgens de huidige regelgeving niet als zelfstandigen mogen aansluiten, reeds hun ontslag hebben ingediend.

Wat bent u voornemens te doen? Zal u de wet wijzigen? Werd in sancties voorzien? Zal het in de begroting vooropgestelde bedrag van 8 miljoen euro worden behouden?

07.03 Minister Sabine Laruelle: Wij zijn dus nog binnen de vooropgestelde termijnen! Door de

Comme vous l'avez dit, monsieur Drèze, quinze jours, c'est long, mais trois semaines, c'est encore plus long; nous sommes donc largement dans les délais.

La mise en application de la suppression de l'article 5bis, comme plusieurs d'entre vous et d'autres mandataires nous l'ont fait remarquer, semblait poser un certain nombre de problèmes sur le terrain. Même si des pistes de solutions existaient pour rencontrer tous les cas, vous avez entièrement raison de dire que, sur le terrain, cela ne s'est pas passé dans le calme et la sérénité et qu'une désinformation a également été menée. Il est vrai qu'un certain nombre de personnes remettent leur mandat aujourd'hui. Je ne me positionne pas sur la question de savoir qui a fait de la désinformation mais il est clair qu'elle a eu lieu!

C'est la raison pour laquelle nous recherchons une solution alternative qui permettrait de répondre aux questions et de résoudre les problèmes.

La solution proposée consiste à assujettir non plus mandataire par mandataire mais bien toute institution publique ou privée qui aurait, en son sein, une personne rémunérée pour le mandat public. Ce ne serait donc plus le mandataire mais les institutions qui seraient assujetties.

Die instellingen zijn de jaarlijkse bijdrage verschuldigd. Die bedraagt 20% van de totale som van de uitkeringen en de vergoedingen die verband houden met de publieke mandaten tijdens het jaar voordien.

En outre, tout organe, toute institution ou tout comité qui aurait pour compétence essentielle d'émettre des avis pour les autorités publiques pourrait obtenir une dérogation et ne pas payer ces 20%. De plus, toute institution dont le montant des cotisations, c'est-à-dire les 20%, représenterait moins de 1.250 euros ne devrait pas s'acquitter de ce paiement, dans un souci de simplification.

Het gaat dus om 1.250 euro en om 20% van de vergoedingen en uitkeringen.

Pour répondre à votre préoccupation, qui est également la mienne, il est évident que le montant de ces cotisations serait versé directement à l'Inasti et servirait à financer le statut social des indépendants. Bien entendu, l'objectif des 8 millions ne change pas.

afschaffing van artikel 5bis ondervinden de betrokkenen soms problemen. De feiten werden ook verdraaid. Wij zoeken naar een andere oplossing. Eén voorstel bestaat erin alle publieke of privé-instellingen waarin een persoon een vergoed publiek mandaat uitoefent, te onderwerpen. Niet de mandataris maar de instelling zelf zou dus onderworpen worden.

Ces établissements doivent payer une cotisation annuelle de 20 pour cent de l'ensemble des allocations et indemnités sociales qui portent sur des mandats publics de l'année écoulée.

Alle organen, instellingen of comités wier voornaamste bevoegdheid bestaat uit het verlenen van adviezen aan de overheden, kunnen een afwijking bekomen en moeten dan deze heffing van 20 percent niet betalen. Dat zou ook gelden voor alle instellingen waarvan het bedrag van de bijdrage (20 percent) minder dan 1.250 euro bedraagt.

Il s'agit de 1.250 euros.

Het bedrag van deze bijdrage zal rechtstreeks aan de RSVZ worden gestort en zal voor de financiering van het sociaal statuut der zelfstandigen worden aangewend. De doelstelling van de 8 miljoen blijft behouden.

07.04 **Trees Pieters** (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de

minister, eerst en vooral wil ik reageren op al de bedenkingen die u maakt. U zegt: "Nous sommes encore dans le délai." Ja, inderdaad, wij zijn nog in de vooropgestelde periode.

(...): (...)

07.05 Trees Pieters (CD&V): Jawel, maar laat mij toch uitspreken. Wat zijn jullie toch nerveus!

De **voorzitter**: Mevrouw Pieters, blijkbaar is men op meerdere banken nerveus.

07.06 Trees Pieters (CD&V): Mevrouw de minister, wij zijn dus inderdaad binnen de vooropgestelde termijn. Maar het wordt toch allemaal bijzonder dringend. En, zoals de heer Drèze zei, maakt men zich ongerust op het terrein.

Mevrouw de minister, ik apprecieer het niet dat u in de pers zei: "La désinformation, elle vient de qui?" Wij hebben geen desinformatie gegeven, maar wij hebben wel vragen gesteld.

07.06 Trees Pieters (CD&V): Le délai qui avait été préalablement fixé n'est pas encore dépassé, en effet, mais le temps presse. Les acteurs de terrain s'inquiètent. Par ailleurs, je n'apprécie pas le moins du monde que la ministre laisse entendre que nous pratiquons la désinformation.

07.07 Sabine Laruelle, ministre: Je n'ai pas dit que c'était vous, madame.

07.07 Minister Sabine Laruelle: Ik heb niet gezegd dat u het was.

07.08 Trees Pieters (CD&V): En effet, vous n'avez pas dit que c'était nous.

Ik heb al gelezen in de kranten dat bepaalde partijen ...

07.09 Minister Sabine Laruelle: ...

07.10 Trees Pieters (CD&V): Nee, u noemt geen namen, maar door de meerderheid werd een en ander gesuggereerd.

(...): ...

07.11 Trees Pieters (CD&V): U niet, maar u herhaalt het. Wij hebben geen desinformatie gegeven.

(...): ...

07.12 Trees Pieters (CD&V): Wilt u een vraag stellen? Spreek dan in de micro of houd anders uw mond! Verdorie!

De desinformatie komt zeker niet van ons. Wij hebben gewoon informatie gevraagd, zowel aan u, mevrouw de minister, als aan minister Van den Bossche en aan andere ministers. Wij hebben die informatie met moeite gekregen. Vandaag is de informatie duidelijker. Eerst en vooral krijg ik een antwoord op mijn vraag en voorts verheugt het mij dat de inkomsten naar het RSVZ gaan. U zult dat wellicht niet van mijn verwachten, maar ik dank u eerlijk gezegd voor de inspanningen die u daarvoor gedaan hebt.

U zegt dat er een derogatie is van 1.250 euro. Ik heb daar een vraag bij, mevrouw de minister. Is dat per persoon of per instelling?

07.13 Minister Sabine Laruelle: Dat is per instelling. ...

07.12 Trees Pieters (CD&V): Nous avons seulement posé des questions. Par contre, je remercie vivement la ministre parce que les revenus iront à l'INASTI. Mais s'agit-il d'une dérogation de 1.250 euros par personne?

07.13 Sabine Laruelle, ministre: Non, par institution.

07.14 Trees Pieters (CD&V): U beschouwt de instelling.

07.15 Minister Sabine Laruelle: Ik kijk niet naar het aantal personen, maar naar de instelling. Het gaat om de totale som van de uitkeringen en vergoedingen die betrekking hebben op publieke mandaten tijdens het jaar voordien.

07.16 Trees Pieters (CD&V): Het zijn dus ook de instellingen die rechtstreeks aan het RSVZ zullen storten.

07.17 Minister Sabine Laruelle: Ja.

07.18 Trees Pieters (CD&V): Mag ik u erop attent maken, mevrouw de minister, dat wanneer het gaat over instellingen en mandatarissen die bijvoorbeeld zes mandaten hebben in zes verschillende instellingen, zij zesmaal 1.250 euro aan afwijking gaan hebben. Zij hebben een vrijgesteld bedrag tot 7.000 à 8.000 euro in het geval dat ik citeer. Dat lijkt mij veel, maar u doet ermee wat u wil. Dan stel ik mij de vraag of u wel aan uw 8 miljoen euro zult komen. Is het allemaal zo goed berekend, wie waar in welke instelling die derogatie kan cumuleren? Ik vraag het mij af. Als u die 8 miljoen euro niet heeft, zult u er dan voor zorgen dat het RSVZ die 8 miljoen euro heeft? Dan zou ik u nogmaals bedanken voor uw inspanningen terzake.

07.18 Trees Pieters (CD&V): Les institutions vont donc verser directement à l'INASTI. Mais ceux qui détiennent des mandats dans six institutions différentes sont exonérés à concurrence de 7.000 à 8.000 euros. Cela me paraît beaucoup. Je me demande s'il est possible de réunir huit millions d'euros ainsi. Dans la négative, la ministre pourrait peut-être faire en sorte que l'INASTI reçoive tout de même ce montant.

07.19 Benoît Drèze (cdH): Madame la ministre, vous commencez par dire que vous êtes largement dans les délais. En novembre et décembre, vous étiez largement dans les délais pour élaborer un texte de loi convenable et vous ne l'avez pas fait. Depuis deux mois, il y a eu sept ou huit Conseils des ministres et vous n'avez rien résolu. Il ne vous reste plus que deux ou trois Conseils des ministres. J'espère que vous n'oubliez pas qu'à partir de la réunion d'un Conseil des ministres, pour autant qu'il y en ait un, il reste encore le temps nécessaire pour déposer un projet de loi, demander l'avis du Conseil d'Etat, convaincre les parlementaires. S'il vous a fallu trois mois au gouvernement, je me demande s'il ne vous faudra pas trois mois au parlement pour obtenir une majorité.

07.19 Benoît Drèze (cdH): In november-december beschikte u nog over de nodige tijd om een degelijke wettekst op te stellen, maar u heeft dat niet gedaan, en u heeft dat evenmin gedaan tijdens de talloze ministerraden van de jongste twee maanden. Er rest u nog maar weinig tijd, als men rekening houdt met de tijd die nodig is om een wetsontwerp in te dienen, het advies van de Raad van State te vragen en de parlementsleden te overtuigen teneinde tot een meerderheid te komen.

07.20 Sabine Laruelle, ministre: S'ils avaient plus de bons sens que les ministres, cela irait tout seul!

07.20 Minister Sabine Laruelle: Mochten de parlementsleden meer gezond verstand hebben dan de ministers, dan zou dat een fluitje van een cent zijn.

07.21 Benoît Drèze (cdH): Merci pour l'aveu!

Vous parlez de désinformation. Si vous insistez un peu, je vous apporterai des preuves écrites que la désinformation provient des partis de la majorité qui envoient des circulaires, des mails à leurs mandataires, contenant telle ou telle information pour l'annuler quelques jours plus tard et les informer qu'il en sera autrement. Ce n'est pas de chez nous qu'émane la désinformation.

07.21 Benoît Drèze (cdH): Van een bekentenis gesproken! De desinformatie is afkomstig van de partijen van de meerderheid en ik heb daar de schriftelijke bewijzen van!

07.22 Sabine Laruelle, ministre: Monsieur Drèze, il ne faut pas vous sentir visé!

07.22 Minister **Sabine Laruelle**: Ik doelde niet op een politieke partij! Ik had het niet op u gemunt!

07.23 Benoît Drèze (cdH): Soyez plus précise dans vos attaques contre votre propre majorité!

07.23 **Benoît Drèze** (cdH): Ik wil hier de woede van de mandatarissen vertolken. Het amateurisme en de lichtzinnige aanpak van de regering zijn onaanvaardbaar. Ik heb evenals mevrouw D'hondt binnen de vereiste termijn een wetsvoorstel ingediend, net als de sp.a. Wij staan open voor een bespreking op grond van onze teksten en zijn bereid over geloofwaardige amendementen te discussiëren.

En général, je suis quelqu'un de calme, mais je veux ici représenter la colère des mandataires de terrain. L'amateurisme et le je-m'en-foutisme du gouvernement sont, dans ce cas, inadmissibles!

Cela étant, Mme D'hondt et moi-même avons déposé une proposition de loi dans les délais. Le sp.a, qui fait partie de la majorité, a déposé sa propre proposition de loi. Si vous avez des problèmes de délai pour un projet de loi, nous sommes disposés, après avoir retrouvé le calme de part et d'autre, à l'examiner à la lumière de nos textes, dès la semaine prochaine. Il suffit de demander à la commission compétente d'inscrire notre proposition ou celle du sp.a à l'ordre du jour. Mais nous sommes ouverts à des amendements crédibles permettant une solution raisonnable au conflit.

Ik zal altijd de verdediging opnemen van de kleine mandatarissen in die oorlog waarin u lijnrecht tegenover de PS staat!

Une fois la loi adoptée, je défendrai jusqu'au dernier les petits mandataires floués par la guéguerre entre vous et le parti socialiste francophone, car c'est bien de cela qu'il s'agit!

De **voorzitter**: Wat is dat hier vandaag? Mijnheer Tant, u hebt het woord niet meer. Mevrouw Pieters heeft het woord voor een korte repliek.

07.24 Treës Pieters (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik weet niet of de heer Van Biesen in de commissie voor het Bedrijfsleven was toen over de programmawet werd gestemd. Ik was de enige die op die artikelen commentaar heeft gegeven. Mevrouw Péciaux heeft iets voorgelezen dat in dezelfde zin ging als wat ik heb gezegd. Ik was de enige die op dat ogenblik commentaar heeft gegeven.

07.24 **Treës Pieters** (CD&V): Lors de la discussion de la loi-programme, je suis la seule à avoir formulé un commentaire à propos de ces articles. Mme Péciaux a lu un texte qui rejoignait globalement mon propos.

07.25 Luk Van Biesen (VLD): (...) door alle partijen goedgekeurd. Ook de CD&V en de cdH.

07.25 **Luk Van Biesen** (VLD): Le point qui vient d'être cité a également été approuvé par le CD&V et par le cdH.

De **voorzitter**: Mijnheer Van Biesen, mevrouw Pieters heeft het woord voor een korte repliek en dan is het gedaan.

07.26 Treës Pieters (CD&V): De voorzitter is mijn getuige. Ik heb als enige commentaar gegeven en gezegd dat het niet toepasbaar was. Ik heb de programmawet niet goedgekeurd.

07.26 **Treës Pieters** (CD&V): Il faut raison garder. Je suis certaine de ne pas avoir approuvé ces articles!

Mijnheer de voorzitter, zijn er in ons cenakel nog redelijke mensen of grenzen ze aan de waanzin? Ik heb dit niet goedgekeurd.

De **voorzitter**: Ik geloof u. Mevrouw D'hondt, die de kalmte terugbrengt in haar fractie, heeft het woord.

Le **président**: Je vous crois, madame Pieters.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

08 Vraag van mevrouw Greta D'hondt aan de minister van Werk over "de valse start van het eindeloopbaandebat" (nr. P767)

08 Question de Mme Greta D'hondt à la ministre de l'Emploi sur "le faux départ pour le débat sur les fins de carrière" (n° P767)

08.01 Greta D'hondt (CD&V): Arm land!

Mevrouw de minister, het overleg over de eindeloopbaan heeft gisteren, spijtig genoeg, een valse start gemaakt. U zegt, mevrouw de minister, dat u vanaf nu biechtstoelgesprekken gaat houden, maar u kent wellicht de actuele nuttigheidsgraad van biechtstoelen. In het beste geval blijven zij bewaard als antiek en dat wens ik uw overleg toch ook niet toe. Ik haal dat voorbeeld aan, omdat ik niet veel geloof hecht aan dergelijke biechtstoelgesprekken.

Veel belangrijker is het, meen ik, te beseffen dat op het ogenblik dat diverse internationale instellingen en organisaties ons waarschuwen dat het toch wel hoog tijd wordt iets te doen aan de verhoging van de werkgelegenheidsgraad in ons land en aan de herorganisatie van onze arbeidsmarkt, wij het best niet te veel tijd verliezen met biechtstoelgesprekken waarvan het geringe nut eigenlijk al op voorhand ingeschat kan worden.

Vandaar, mevrouw de minister, dat ik voor u een drietal vragen heb. Ik hoop dat u er mij een heel concreet antwoord op zult geven.

Ten eerste, zal de regering het debat voeren over de loopbaan en niet over de eindeloopbaan alleen?

Ten tweede, zal de regering zelf en zo ja, binnen welke timing voorstellen op tafel leggen voor dat loopbaandebat, om onze arbeidsmarkt te herstructureren en te herorganiseren, om de activiteitsgraad en de werkgelegenheidsgraad te verhogen, indien mocht blijken dat het sociaal overleg niet binnen een redelijke termijn tot de noodzakelijke voorstellen terzake komt?

Ten derde en tot slot, mevrouw de minister, indien de regering inderdaad voorstellen op tafel legt, zullen dat de 30 ideeën of thema's zijn die de eerste minister hier vorig jaar in zijn state of the union heeft voorgelegd?

08.02 Minister **Freya Van den Bossche**: Mijnheer de voorzitter, collega's, waarom vindt een biechtstoelprocedure plaats? De sociale partners hebben me laten weten niet in debat te willen gaan tenzij er eerst bilateraal gesprekken plaatsvinden op basis waarvan ik een voorstel van tekst moet uitwerken waarbij ik in de mate dat het mogelijk is rekening houd met elk van de gevoeligheden en uiteraard ook met de 30 voorstellen van de regering. Kortom, een nieuwe herwerkte tekst op basis van de bilaterale contacten.

Op basis van het vernieuwde voorstel zullen de sociale partners beslissen of zij al dan niet in debat gaan. Dit is echt de enige manier om vooruitgang te boeken. Ik kan niets anders doen dan de procedure volgen die mij door de sociale partners mogelijk wordt gemaakt. Ik begrijp dat ze deze procedure voorstellen. Zij zijn er immers van overtuigd dat het op dit ogenblik onmogelijk is om samen tot een consensus te komen zonder zo'n biechtstoelprocedure waar

08.01 Greta D'hondt (CD&V):

Hier, la concertation sur la fin de carrière a, hélas, connu un faux départ. La ministre veut désormais appliquer la procédure du confessionnal. Mais à une époque où les institutions internationales nous conseillent vivement d'augmenter le taux d'activité et de réorganiser le marché du travail, nous ferions mieux de ne pas gaspiller notre temps dans des initiatives qui ont peu d'intérêt.

Le gouvernement mènera-t-il le débat sur l'ensemble de la carrière ou se limitera-t-il à la fin de carrière? Si la concertation sociale ne débouche sur rien de concret dans un délai raisonnable, le gouvernement fera-t-il lui-même des propositions? Dans l'affirmative, dans quel délai? Reprendra-t-on alors les 30 thèmes que le premier ministre avait présentés l'an passé dans sa déclaration de politique générale?

08.02 Freya Van den Bossche, ministre: Les partenaires sociaux ne veulent pas engager de débat tant qu'il n'y a pas eu de pourparlers bilatéraux. Je dois rédiger sur la base de ces pourparlers une proposition de texte tenant compte de toutes les sensibilités et des 30 propositions du gouvernement. Les partenaires sociaux décideront ensuite de lancer le débat ou non. Si je souhaite progresser, alors il convient de suivre cette procédure. Je comprends les partenaires sociaux car selon eux

een meer serene sfeer heerst en iedereen zijn ei heeft kunnen leggen.

Op de vraag of de regering zelf een voorstel moet doen indien het sociaal overleg mislukt, antwoord ik liever nog niet. Ik weiger rekening te houden met deze mogelijkheid. Net als in het verleden willen de sociale partners, mijns inziens, een belangrijke maatschappelijke rol spelen. Dat is de traditie in het land. Ik vermoed dat zij beseffen hoe groot de uitdaging is voor ons land. Willen we ons sociaal systeem niet alleen behouden maar verbeteren in de komende jaren – dat moet onze ambitie zijn, ook van de sociale partners –, dan zullen de sociale partners samen met ons zoeken naar een oplossing. Ik ga er nog steeds vanuit dat een consensus mogelijk moet zijn. Het wordt een moeilijke evenwichtsoefening maar we moeten er, mijns inziens, keihard aan werken.

08.03 Greta D'hondt (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, ik hoop hartgrondig dat zowel de sociale partners als de regering beseffen dat de klok tikt.

Ik heb er geen moeite mee dat u het sociaal overleg nog een kans wilt geven. U kent mijn gehechtheid aan het sociaal overleg. Tegelijkertijd stel ik zeer uitdrukkelijk namens de CD&V-fractie, maar ook vanuit mijn eigen diepe overtuiging, dat er geen tijd meer te verliezen is. Maart of april daar komt het niet op aan.

Mevrouw de minister, dit land scoort slechter dan de andere Europese landen in het omzetten van economische groei en welvaart in werkgelegenheid. Dit land scoort slechter in de aangroei van de werkgelegenheidsgraad. Ondanks alles wat er verteld wordt, laat dit land nog steeds toe dat de uitstoot van oudere werknemers toeneemt. Het aantal oudere werklozen – dit is pijnlijk – neemt van maand tot maand nog toe.

Dit moet ons allen leiden, met het allergrootste respect voor het sociaal overleg: indien er voor het zomerreces geen afdoende antwoorden komen op die enorme uitdagingen, dan hebben wij onze verantwoordelijkheid niet genomen. Als de regering dit laat gebeuren, dan is dat haar verantwoordelijkheid. Wij van CD&V, mevrouw de minister, zullen dit niet toelaten en we zullen daar blijvend aan herinneren.

Weet toch dat na dit debat ook nog het financieringsdebat van de sociale zekerheid moet volgen. Deze regering had de ambitie om het interprofessioneel akkoord, het eindeloopbaandebat – ik hoop dat het een loopbaandebat wordt – en de financieringswijze van de sociale zekerheid allemaal rond te krijgen in de loop van 2005. Het wordt hoog tijd dat men uit de startblokken schiet.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

09 Vraag van de heer Bart Tommelein aan de minister van Mobiliteit over "het voorstel van een

un consensus est impossible sans la sérénité qui entoure la technique du confessionnal.

Pour l'instant, je refuse toujours de tenir compte de la possibilité que le gouvernement doive formuler lui-même une proposition. Les partenaires sociaux comprendront sans aucun doute que le défi est important pour le pays. S'ils veulent une amélioration du système social, il faudra qu'ils recherchent une solution avec nous. Le consensus est un exercice difficile, mais non impossible.

08.03 Greta D'hondt (CD&V): J'espère que les partenaires sociaux et le gouvernement prendront conscience de l'urgence. Je ne vois pas d'inconvénient à ce que la ministre veuille laisser une chance supplémentaire à la concertation, mais il n'y a vraiment plus de temps à perdre. Qu'importe si l'accord est conclu en mars ou en avril, pourvu qu'il ne tarde pas car la Belgique réalise des résultats inférieurs à ceux des autres pays européens dans la conversion de la croissance économique en emplois. En outre, le nombre de licenciements de travailleurs âgés augmente.

Il convient évidemment de respecter la concertation sociale, mais si aucune réponse n'est apportée avant les vacances sur la manière de faire face à cet énorme défi, le gouvernement n'aura pas pris ses responsabilités.

Il ne faut pas oublier qu'après ce débat il faudra également ouvrir celui concernant le financement de la sécurité sociale. Il est donc grand temps de s'atteler à la tâche.

eengemaakte rijopleiding" (nr. P768)

09 Question de M. Bart Tommelein au ministre de la Mobilité sur "la proposition d'uniformiser la formation à la conduite" (n° P768)

09.01 Pieter De Crem (CD&V): (...)

09.02 Bart Tommelein (VLD): Mijnheer De Crem, u moet in uw eigen bord kijken.

Mijnheer de minister, ik heb in de pers vernomen dat u nogal enthousiast reageert op de eenvormige rij-opleiding die voorgesteld wordt door een grote automobielerorganisatie.

Ik heb daar toch wel enkele bedenkingen bij.

Ten eerste, wat betreft de kostprijs, als we het mogen geloven, zou men tegen de luttele prijs van 250 euro een volledige rij-opleiding kunnen krijgen. Ik weet niet of de rij-instructeurs uit Polen of Portugal gedetacheerd zullen worden om hier tegen lagere lonen te werken dan de eigen rij-instructeurs. Mij lijkt dat bedrag toch zeer onwaarschijnlijk wanneer wij het hebben over kwalitatieve rijopleidingen.

De tweede vraag die ik heb, gaat over de eenvormigheid. Ik vraag mij af waarom er een eenvormige rij-opleiding moet zijn. Wat mij betreft, mag het rij-examen best streng genoeg zijn, zodanig dat de verkeersongevallen beperkt blijven. Maar de vrijheid van keuze om op een individuele manier te leren autorijden, moet volgens mij toch gehandhaafd blijven. Het is perfect mogelijk dat iemand uit de privé-sfeer autorijden goed kan aanleren, zonder dat daar de autorijschool aan te pas komt.

De derde vraag die ik heb, gaat over professionalisme. Ik lees dat men in zes uur tijd een aantal basishandelingen met een rij-instructeur onder de knie moet krijgen. Het gaat hier om basishandelingen die op een zeer normale manier aangeleerd kunnen worden. Wat voor mij erg belangrijk is, is wat er nadien komt, met name het defensief rijden, het proberen in moeilijke situaties verkeershandelingen te treffen, die er toch voor zorgen dat er minder ongevallen gebeuren.

Kortom, de vrijheid om zelf te kiezen waar men autorijlessen volgt om naar het examen te gaan, lijkt mij primordiaal. Wat mij betreft, is het examen het belangrijkste om na te gaan of iemand bekwaam genoeg is om met een auto te kunnen rijden.

09.03 Minister **Renaat Landuyt**: Mijnheer de voorzitter, waarde collega's, wanneer men aan verkeersveiligheidsbeleid wilt doen, moet men niet enkel over boetes praten, controleren en sensibiliseren, maar moet men ook over rij-opleiding durven praten.

09.02 Bart Tommelein (VLD): J'ai lu dans la presse que le ministre se réjouissait de la formation uniformisée à la conduite, telle qu'elle a été proposée par une grande organisation automobile. Je me pose toutefois quelques questions à ce sujet.

Je me demande par exemple si le coût d'une telle formation est bien réaliste. Les instructeurs ne vont pas gagner grand chose si la formation à la conduite coûte maximum 250 euros et il est improbable qu'une formation de qualité puisse être proposée à ce prix.

L'examen de conduite n'est jamais assez sévère. La possibilité de s'y préparer par la filière libre doit toutefois être maintenue car de nombreux apprentis-conducteurs peuvent trouver des conducteurs compétents dans leur entourage privé.

Enfin, je doute du professionnalisme de la formation à la conduite proposée. Les manoeuvres de base doivent être maîtrisées en six heures de cours, alors que l'apprentissage de la conduite défensive et du comportement à adopter dans des conditions de circulation difficiles est tout aussi important.

La liberté individuelle de choisir l'endroit où l'on souhaite suivre les cours de conduite doit être préservée. Selon moi, l'examen reste la meilleure méthode pour évaluer la compétence du conducteur.

09.03 **Renaat Landuyt**, ministre: Si nous voulons améliorer la sécurité routière, nous ne devons pas seulement parler d'amendes mais également réfléchir à la

Wij zijn het er blijkbaar met zijn allen over eens dat de rij-opleiding in ons land zou kunnen verbeteren.

Wij krijgen voortdurend voorstellen van verschillende rij scholen tot betere opleiding. Die voorstellen hebben één constante: het is altijd maar duurder.

Voor het eerst krijgen wij van een organisatie, die wellicht de sector zeer goed kent en dus met kennis van zaken een voorstel doet, een voorstel voor een betere rijopleiding, met de garantie dat het niet meer dan 250 euro zal kosten, mits aan een paar voorwaarden voldaan wordt.

Zij zeggen dat men moet blijven mikken op de 18-jarigen. Men moet een rijbewijs kunnen garanderen aan jongeren op 18 jaar. Men moet kunnen garanderen aan de ouders – dat is belangrijke berichtgeving – dat dit kan met een opleiding die maximaal 250 euro kost. Men moet dit doen door de ervaring maximaal in rekening te brengen en niet door een systeem op te zetten van rijlessen in de scholen met daarnaast de vrije opleiding. Men moet echter de twee mekaar laten versterken.

Dat is de kracht van hun opleidingsvoorstel. Zij spelen vooral maximaal in op ervaringsopbouw. Ze stellen zelfs voor om het rijbewijs voor 1 jaar op proef te geven. Die proeftijd kan dan verlengd worden indien men fouten maakt, zoals rijden en drinken, wat gevaarlijker is dan drinken en praten.

09.04 Bart Tommelein (VLD): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik heb er geen enkel probleem mee dat er een nieuwe formule op de markt komt waarbij een organisatie voorstelt dat men de zaken op een bepaalde manier gaat aanpakken. Als dat een goede opleiding is, dan zal dat ook wel blijken.

Ik denk echter dat de individuele vrijheid van de mensen om te kiezen waar ze hun opleiding volgen overleind moet blijven. Als iemand in de familie of in de kennissenkring iemand kent met zeer goede didactische kwaliteiten, dan zie ik niet in waarom die persoon in kwestie verplicht zou moeten worden om een rijopleiding te volgen bij een of andere organisatie.

Voor mij is het examen het belangrijkste. Als iemand bereid is om uit het aanbod van autorijscholen te kiezen voor een iets duurdere formule omdat hij volgens hem dan een betere kwaliteit krijgt, dan moet dit ook kunnen. Ik heb niets tegen het voorstel waarbij een goedkopere mogelijkheid als basisvoorstel geldt, maar de andere mogelijkheden tot rijopleiding moeten volgens mij behouden blijven.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

10 Agenda
10 Agenda

De **voorzitter**: De heer De Crem vraagt het woord over de regeling van de werkzaamheden.

U hebt het woord, collega De Crem.

formation à la conduite. Les nombreuses propositions des écoles de conduite qui nous parviennent sont toutes plus onéreuses.

Pour la première fois, une organisation qui connaît bien le secteur nous fait parvenir une proposition qui suggère un plafond de 250 euros. Dans ce cas, les jeunes de dix-huit ans doivent constituer le groupe-cible. Pour garantir aux parents un coût modéré, l'expérience doit être prise en compte dans une très large mesure et ainsi, les cours de conduite dans les écoles d'une part et la formation individuelle d'autre part se compléteront efficacement.

Pour permettre aux conducteurs d'acquérir de l'expérience, il est proposé d'octroyer un permis de conduire à l'essai pour une année.

09.04 Bart Tommelein (VLD): Il faut se féliciter de ce qu'une organisation présente une proposition. S'il s'agit d'une bonne proposition, elle s'imposera d'elle-même.

Les gens doivent toutefois pouvoir continuer à choisir l'endroit où ils suivent leur formation à la conduite.

10.01 Pieter De Crem (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik wil het woord nemen in het kader van de regeling van de werkzaamheden omdat ik een bijzonder interessante brochure in ogenschouw heb kunnen nemen. Die brochure noemt: "De Kamer.be, het magazine van de Belgische Kamer van volksvertegenwoordigers." U zou natuurlijk kunnen zeggen dat het raadplegen van deze brochure niet past in de regeling van de werkzaamheden, maar het eerste woord dat ik onder de datering daarvan vind, is het volgende: "Tijdens die periode spitsten de werkzaamheden van de Kamer zich toe". Ik kan dus in elk geval nu het woord nemen over de regeling van de werkzaamheden.

Eerlijk gezegd, ik moet u namens mijn fractie – en ik denk namens alle rechtgeaarde democraten die hier in deze fractie aanwezig zijn – toch enkele vragen stellen.

Het is natuurlijk een mooi document dat we hier hebben gezien. Ik vraag mij eigenlijk af of "De Kamer.be" uitgegeven is namens de zetelende meerderheid in de Kamer. Dit kan bezwaarlijk nog een document genoemd worden dat de volkswil...

U bent de verantwoordelijke uitgever, maar wat lees ik, mijnheer de voorzitter? Ik heb geen verantwoordelijkheid.

Ik citeer: "Verantwoordelijke uitgever Herman De Croo, voorzitter van de Kamer van Volksvertegenwoordigers." Ik kan mij dus niet tot iemand anders richten dan tot uzelf.

Het is eigenlijk een beetje een heldendicht. Natuurlijk, zoals het dikwijls gaat met een heldendicht, is het de held die sterft. Ik vrees, mijnheer de voorzitter, dat u op het einde van dit verhaal zal gestorven zijn.

Wat zegt u in het document? "Beste lezer." Dit is een tautologie, u zegt twee keer hetzelfde. Het is eigenlijk meer dan een tautologie, het is een tegenspraak. U begint, behoudens de datering, de aanhef met "beste lezer". Wat zegt u een beetje verder? "Het is jammer genoeg jammer dat er geen lezersrubriek is." U zegt dat in datzelfde voorwoord. U begint met "beste lezer" en dan zegt u: "De lezersrubriek ontbreekt, want we ontvingen geen reacties." Ik vind het wel heel eigenaardig dat u vier paragrafen later zoiets naar voren brengt. U zegt het volgende: "Tijdens de periode waarvan sprake, splitste het arrondissement Brussel-Halle-Vilvoorde nog niet, maar spitsten de werkzaamheden van de Kamer zich toe op de behandeling van de federale begroting" – dat is inderdaad waar, maar u hebt natuurlijk iets vergeten te zeggen, mijnheer de voorzitter, en daarom hebt u waarschijnlijk ook geen lezers in de lezersrubriek – "en de bespreking van de beleidsnota's van de ministers en de goedkeuring van de programmawet."

Collega's, nu moeten we toch eerlijk zijn onder elkaar. Ik weet wel dat dit document in oktober 2004 is begonnen vastgesteld te worden, maar u weet toch nog wat er gebeurd is op 21 september, mijnheer de verantwoordelijke uitgever en voorzitter van de Kamer? Op 21 september zou de eerste minister om kwart na twee in de Kamer zijn. Helaas is hij daar niet op 21 september om kwart na twee aangekomen, maar wel op 21 september en veel later. Hij had niets te zeggen over de federale begroting, hij had niets te zeggen over de

10.01 Pieter De Crem (CD&V): Dans le cadre de l'ordre des travaux, je souhaiterais évoquer le périodique "La Chambre.be, le magazine de la Chambre des représentants de Belgique". L'avant-propos du président De Croo ne convient pas à une publication de ce type. M. De Croo y écrit que le Parlement a examiné le budget fédéral en octobre, qu'il a discuté des notes de politique générale des ministres et adopté la loi-programme. Le premier ministre allait venir exposer tous ces points le 21 septembre à 14h15, mais il est venu bien plus tard et il n'a rien dit du budget, des notes de politique générale ou de la loi-programme. Cet avant-propos est donc une caricature de la réalité.

Le président écrit par ailleurs que la discussion sur la loi-programme porte sur les impôts, mais en réalité il s'agit évidemment de l'instauration d'impôts supplémentaires. Cela devrait aussi être publié comme tel.

Ensuite, le président regrette que les débats des leaders d'opinion ne recueillent pas toujours l'attention requise. Cette phrase doit absolument être rayée. Les leaders d'opinion ont dit que le Parlement n'est plus que l'ombre de lui-même et que le gouvernement méprise le travail parlementaire.

Le président ferait mieux de supprimer toutes les absurdités figurant dans son avant-propos. Il dit ainsi que la Chambre a poursuivi son travail législatif parallèlement à la discussion du budget et de la loi-programme. C'est bien grâce au CD&V s'il en a été ainsi!

beleidsnota's en hij had niets te zeggen over de goedkeuring van de programmawet.

Ik vind, mijnheer de voorzitter, aangezien alle macht uitgaat van de Natie en elkeen van deze 150 vertegenwoordigers even veel spreekrecht heeft, dat dit voorwoord niet kan.

Ik vind dat dit voorwoord niet kan in een dergelijke publicatie. Dit is echt een aanfluiting van de parlementaire werkelijkheid en van de parlementaire werkzaamheden. Het verwondert mij en onze fractie dan ook niet dat u in de zevende paragraaf moet schrijven dat de lezersrubriek ontbreekt. Niemand van de parlementaire meerderheid heeft het gedurfd om ook maar een reactie te geven. Dat is natuurlijk niet verwonderlijk.

Tijdens de bespreking van de programmawet gaat het over veel zaken. Volgens de voorzitter gaat het over de belastingen. Herman De Croo is de verantwoordelijke uitgever van dit blad. Hij zegt dat het over de belastingen gaat. Het gaat eigenlijk over meer belastingen, mijnheer de voorzitter. U zou dat toch moeten zeggen in het blad De Kamer.be, het magazine van de Belgische Kamer van volksvertegenwoordigers. Het gaat niet alleen over de belastingen, het gaat over de belastingen die men moet betalen. Ik stel voor, zoals het dikwijls gaat, dat u dit nummer terugtrekt en dat er een nieuwe uitgave, een tweede editie, komt. Het gaat immers over meer belastingen die wij moeten betalen. Dat is de realiteit. Wat heeft de regering met haar latere beleidsnota's en haar programmawet voorgesteld. Meer belastingen.

Dan zegt de voorzitter dat het jammer is dat de besprekingen van de opiniemakers niet altijd de nodige aandacht krijgen. Voorzitter toch. Voorzitter, oh, voorzitter. Oh, verantwoordelijke uitgever, het is spijtig dat de besprekingen van de opiniemakers niet altijd de nodige aandacht krijgen. Eerlijk gezegd, mijnheer de voorzitter, het is een standaardvoorwoord, maar deze zin moet u er in elk geval uitlaten. De opiniemakers hebben immers gezegd dat dit Parlement eigenlijk niet meer is wat het is. Dat de macht niet meer uitgaat van het Parlement. Dat de regering het parlementaire werk verkracht. Dat ze wetsvoorstellen indient om in september te worden samengeroepen en pas in december over de programmawet kan stemmen. Laten wij eerlijk zijn, dit is absoluut belachelijk.

Het is een beetje zoals een oud verhaal. Dan staat er immers: "Tijdens de bespreking van de programmawet hoorden wij bij veel kamerleden gemor". Dit alles gaat uit van het volk. Het Parlement is de emanatie van het volk. Alle macht gaat uit van het volk. En het volk mort. Er is gemor. En waarom is er gemor? Omdat er geen vlees en geen eten in deze Kamer is, mijnheer de voorzitter. De voorzitter zegt voorts dat sommige leden vonden dat de regering in de programmawet te veel maatregelen opnam die weinig of niets te maken hadden met de uitvoering van de begroting. Mijnheer de voorzitter, de minimis non curat pretor, maar hier was het toch de maximis. Hoeveel leden van de meerderheid hebben hier gezegd dat wat gebeurd was echt niet meer kon?

Als het goed is zeggen wij het ook. Een geluk dat wij de heer Tant hebben. Hij is er gisteren eindelijk in de commissie voor het Reglement in geslaagd om zijn voorstel te laten goedkeuren, volgens

hetwelk er in de programmawetten geen bepalingen meer kunnen komen die niet begrotingsgerelateerd zijn en dat de beleidsnota's op hetzelfde moment moeten worden ingediend. Is dit geen ongelooflijke vooruitgang, voorzitter?

Dan zei u dat de Kamer in overleg met de regering voorstellen doet om de Kamer als wetgevingsmachine niet meer te laten gebruiken. Dat is absoluut belachelijk. Ik kan begrijpen dat u enige humor in de werking van de Kamer wil brengen. Dat u echter een dergelijke zin nog in een publicatie van de Kamer plaatst, is absoluut belachelijk.

Vervolgens doet de voorzitter nog een bijzonder belangwekkende vaststelling in dat werk. Hij zegt, naast de begroting en de programmawet, waarvan hij zelf toegeeft dat het systeem niet goed heeft gewerkt, "het werk van de Kamer ging gewoon verder". Mijnheer de voorzitter, u moet deze zin de volgende keer schrappen. U moet zeggen: "Naast de begroting en de programmawet was er gelukkig nog de oppositie, waarbij de christen-democraten ervoor hebben gezorgd dat er nog wetgevend werk was." Dat is een absoluut belangwekkende vaststelling.

Mijnheer de voorzitter, vele CD&V-leden – dat zijn er nog wel wat – hebben mij gevraagd of ze geen brief of e-mail moesten sturen. Ik heb hun gevraagd de zaak zo te laten en heb eraan toegevoegd dat de voorzitter er als verantwoordelijke uitgever zelf wel zou achterkomen. Hij is er natuurlijk ook achtergekomen en heeft gezegd dat de lezersrubriek ontbreekt. Dat klopt natuurlijk niet. U zegt: "Naast de begroting en de programmawet ...", terwijl het moet zijn: "Nadat de begroting en de programmawet waren goedgekeurd, viel het wetgevend werk stil, waren er niet de christen-democraten die nog vragen stelden, interpelleerden, wetsvoorstellen indienden en nu en dan zegden dat we nog wat werk moesten doen."

De redactie ging in op twee voorbeelden. Met de redactie bedoel ik le rédacteur en chef, de verantwoordelijke uitgever.

Ten eerste, er was het voorstel over de rechten van de gevangenen. De heer Van Parys heeft vastgesteld dat de redactie er meer op is ingegaan dan op de voorstellen van de oppositie. De redactie is erop ingegaan. De gevangenen bevrijden, de hongerigen spijzen, de dorstigen laven, de naakten kleden.

De **voorzitter**: De doden begraven.

10.02 Pieter De Crem (CD&V): Mijnheer de voorzitter, nomen est omen. De doden begraven, zegt u. Er is iets wat de heilige kerkvaders vergeten zijn in te schrijven. Dat is namelijk: "Het Parlement laten werken." Dat was een van de zaken die eigenlijk bij de daden van barmhartigheid moest worden bijgeschreven. Dat is absoluut niet gebeurd.

Het tweede voorstel was om slachtoffers te informeren over de vrijlating van de dader. Als we vannamiddag nog zullen spreken over de nieuwe voorwaarden van de voorlopige hechtenis, dan wordt deze sentence, deze halve zin, het paradigma "de slachtoffers informeren over de vrijlating van de dader" wel heel bijbels. De heer Van Parys zal er immers vannamiddag op wijzen – hij heeft het reeds aangekondigd op onze fractievergadering en nadien op een

10.02 Pieter De Crem (CD&V): Il évoque ensuite le rôle législatif de la Chambre et indique que l'on déplore le manque d'initiatives prises par le gouvernement. Je voudrais ajouter à cela qu'une partie non négligeable de la majorité a précisément pris l'initiative en s'opposant à son propre gouvernement. Il cite un vice-premier ministre qui aurait dit que le parlement peut lui-même prendre des initiatives. Puis-je rappeler à cette excellence que le

persconferentie – dat, als de maatregel op die manier wordt doorgevoerd, er zware daders en zware veroordeelden zullen zijn die na een maand zullen vrijkomen.

Mijnheer de voorzitter, wij zijn in de Kamer effectief bezig – ik lees het nogmaals voor –: "om slachtoffers te informeren over de vrijlating van de dader". Er zullen immers zware criminelen zijn die na een maand reeds vrij zullen komen. Wat dat betreft, is uw verantwoordelijk uitgeverschap geslaagd.

Er is ook nog een beetje geven en nemen. "In verband met de wetgevende functie van de Kamer, bekleog de oppositie zich over het feit dat de regering te weinig het voortouw neemt". De wetgevende functie van de Kamer? Dames en heren, de wetgevende functie van de Kamer! Wij namen het voortouw. Eerlijk gezegd, de meerderheid nam ook het voortouw. Ik bedoel, bepaalde delen van de meerderheid namen ook het voortouw.

Voorzitter, het volgende zinnetje is: "Hoofdstuk: hoe de meerderheid erin slaagt oppositie te voeren tegen de meerderheid". Er zijn twee delen. Er is de oppositie, die oppositie voert tegen de meerderheid. Dan heb je ook de meerderheid, die oppositie voert tegen de meerderheid. Zo kan het Parlement niet blijven functioneren, dus laten we eerlijk zijn dat we daar iets aan kunnen doen.

Dan, in het voorwoord, of eigenlijk het roofwoord, staat er: "En zoals een vice-premier het verklaarde". Waar weet ik niet, want was het hier dat hij het verklaarde, la chose, the thing, la cosa, l'intérêt publique? Hij verklaarde het. Waar weet ik niet. Misschien bij u op het bureau? Op het diner dat de VLD-leden vanmiddag hebben gehad? Op de Ministerraad? Op een nieuwjaarsreceptie? Ik weet niet waar. Hij verklaarde het. Wat verklaarde hij? "De parlementsleden staat het vrij om zelf initiatief te nemen". Dat verklaarde een vice-premier. Waar weten we niet, onder invloed van wat weet ik niet, maar dat verklaart de vice-premier.

Mag ik u toch eventjes zeggen, voorzitter, dat sinds het aantreden van deze regering – dat is juli 2003 –, de fractie van CD&V 201 wetgevende voorstellen heeft gedaan? Dat is factor 7 van de zittende meerderheid. Dan zegt u in uw voorwoord in de Kamer.be, verantwoordelijk uitgever: Herman De Croo, dat een vice-premier verklaart dat het parlementsleden vrij staat initiatieven te nemen. Haal alstublieft deze zinnen uit dat voorwoord!

Dan zegt u: "Bovendien stel ik mij de vraag of wij steeds meer wetten moeten maken". Ja maar, wie komt er hier voortdurend met wetten? Uw regering! Wie komt er hier voortdurend met slechte wetten die vernietigd en geschorst worden? Uw regering. Kijk dus alstublieft een beetje uw voorwoord na. Het is echt absoluut belachelijk. Ik ga er vlug over.

U zegt dan: het historisch perspectief, de historische kritiek. De historische kritiek op dit voorwoord. U zegt aan de lezer die jammer genoeg niet leest, want ook niet antwoordt, because in de lezersrubriek - Lezers schrijven, Geachte redactie, Geachte verantwoordelijke uitgever – geen woord: "U zult merken dat we een geschiedenisrubriek openden. De bedoeling is enig historisch perspectief te bieden". Dan gaat het niet over het migrantenstemrecht,

CD&V a pris depuis l'été 2001 beaucoup plus d'initiatives législatives que l'ensemble de la majorité. Le président se demande par ailleurs s'il est vraiment indispensable de confectionner autant de lois. Or, c'est bien le gouvernement qui ne cesse pas de confectionner de mauvaises lois qui doivent ensuite être suspendues ou annulées.

Notre président veut ensuite nous présenter une perspective historique. Il ne parle pas de l'immigration ou d'autres sujets d'actualité aux racines historiques, non, il nous entretient de la guerre scolaire. Il n'est dès lors pas surprenant que personne ne lise ce magazine.

het gaat niet over de snel-Belg-wet, het gaat niet over alle zaken waarmee men bezig is. Weet u waarover het gaat? Het gaat over de schoolstrijd.

Alle mensen die de schoolstrijd hebben meegemaakt, mijnheer de voorzitter, zijn wellicht al lang gepensioneerd. U zei: "Het gaat over de schoolstrijd, een thema dat zeer lang de Belgische parlementaire geschiedenis tekende". Zeker, er was de koningskwestie...

De **voorzitter**: Mijnheer De Crem, wanneer zult u landen? Normaal gezien is uw spreektijd beperkt tot 3 minuten. U spreekt nu 16 minuten. Ik heb daarmee geen probleem, maar zo kunt u geen beroep doen op het Reglement wat betreft de regeling van de werkzaamheden. U mag zeggen wat u wilt in het Parlement, dat stoort mij niet, maar u hebt het woord gevraagd voor de regeling van de werkzaamheden. Ik wilde u niet onderbreken, omdat u sprak over het voorwoord. Dat zou niet elegant zijn van mij. Ik vraag u echter nu te besluiten.

10.03 Pieter De Crem (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik ben pas op kruissnelheid.

Het gaat over de werkzaamheden van de Kamer. Er zijn veel belangrijke zaken gebeurd: de schoolstrijd, de eenheidswet, de devaluatie, de plaatsing van de kernraketten. Ik kan er duizenden opnoemen, onder andere de splitsing, het migrantenstemrecht, de snel-Belg-wet. U hebt het over de schoolstrijd en dan verbaast het u dat u geen antwoord meer krijgt in uw boekje.

Dan komt het belangrijkste. Het bestaat uit drie woorden en is een basiszin in de taalkunde, met een onderwerp en een werkwoord. Het werkwoord komt overeen met het onderwerp: "De lezersrubriek ontbreekt". Dat staat in het voorwoord. De tweede zin luidt: "Wij ontvingen geen reacties."

De **voorzitter**: Nu hoor ik toch een reactie.

10.04 Pieter De Crem (CD&V): Verder staat er: "Dat spijt ons." Eerlijk gezegd, mijnheer de voorzitter, het spijt mij ook, maar het verwondert - onpersoonlijk - ons niet. De mensen hebben het wel door. U schrijft een totaal irrelevant boekje, terwijl de mensen kranten lezen en naar tv kijken. Ik weet wat men met zo'n boekje doet. Vroeger hing men het aan een haak in een kamer met een hartje in de deur. Dat gebeurde daarmee vroeger. Dat is het grote risico dat u hiermee neemt.

De voorzitter, de verantwoordelijke uitgever, zegt verder, in een vlaag van ongelofelijke bescheidenheid: "Zo goed kunnen wij niet zijn", en dan volgt de beginnende identiteitscrisis, "Worden wij soms niet gelezen?" Ik vind dat u die vraag moet omzetten in een bevestigende zin: "Wij worden niet gelezen." Daarover gaat het uiteraard. De vraag stellen is ze beantwoorden. U wordt niet gelezen.

De **voorzitter**: Er is toch één lezer, en dat bent u.

Le **président**: Je tiens à signaler que le temps de parole pour une intervention relative aux travaux est de trois minutes. Vous parlez déjà depuis plus d'un quart d'heure.

10.04 Pieter De Crem (CD&V): Le président exprime sa déception parce qu'il n'y a eu aucune réaction des lecteurs mais faut-il s'en étonner?

Le **président**: Je me réjouis que le magazine compte au moins un lecteur assidu mais vous devez conclure à présent.

10.05 Pieter De Crem (CD&V): Dan zegt u: "Dat is weinig waarschijnlijk." Nee, het is een bevestiging; het is zeer waarschijnlijk dat u niet gelezen wordt. U drukt "De Kamer" op 14.000 exemplaren. Ik zou zeggen: druk het op nul exemplaren. Geef de kosten die u daaraan doet eens aan een introspectiegesprek met alle verantwoordelijke mensen. Misschien zullen zij u wat suggesties geven.

Pieter De Crem (CD&V): Qui donc lirait quelque chose qu'il vaudrait mieux ne pas publier? On dépense de l'argent au lieu d'engager une discussion sérieuse sur les compétences de la Chambre avec des personnes responsables.

De **voorzitter**: Gewoonlijk bespreekt men dat elders, maar goed.

10.06 Pieter De Crem (CD&V): Mijnheer de voorzitter, het zal misschien een voorgeborchte zijn. Dergelijke publicaties kunnen niet. Ik kom tot de inhoud.

Pagina's 4 en 5: paars.

De **voorzitter**: Mijnheer De Crem, neen, sorry. Zo lang u over mijn voorwoord bezig was, heb ik u niet onderbroken. De teksten opgesteld door de diensten, moeten natuurlijk een verantwoordelijke uitgever hebben. Het is niet het eerste nummer maar het derde of het vierde. Ik ben tevreden dat er toch een parlementaire lezing is geweest.

10.07 Pieter De Crem (CD&V): Pagina 6: fractievergadering VLD. Pagina 7: fractievergadering PS. Het 161ste jaarboek. De gevangenen krijgen rechten; de heer Dupont. Slachtoffers; mevrouw Onkelinx. Pagina 13 - het ongeluksgetal -: staatssecretaris Van Quickenborne: Een politiek initiatief in het blad van de Kamer. Pagina 14: een overzicht. Pagina 15: paars. Pagina 16: paars. Pagina 18: paars. Pagina 19: paars. Pagina 20: paars. Pagina 22: paars. Pagina 23: paars. Pagina 24: paars. Pagina 25: paars. Pagina's 26 en 27: paars, maar het ging over Collard.

10.07 Pieter De Crem (CD&V): Toutes les pages de ce magazine sont teintées de violet et cela me dérange. Un document parlementaire ne peut tout de même pas porter atteinte à la vérité historique.

Voorzitter, dergelijke publicaties kunnen niet meer. Dit is gewoon parlementaire -en geschiedenisvervalsing.

11 Agenda

11 Agenda

Conformément à l'avis de la Conférence des présidents du 9 mars 2005, je vous propose de reporter la discussion de la proposition de MM. Daniel Bacquelaine et Olivier Chastel de modification de l'article 35 du Règlement de la Chambre des représentants en vue de réorganiser la mission de contrôle politique effectuée au sein des commissions permanentes (n° 487/1) à une date ultérieure.

Overeenkomstig het advies van de Conferentie van voorzitters van 9 maart 2005, stel ik u voor de bespreking van het voorstel van de heren Daniel Bacquelaine en Olivier Chastel tot wijziging van artikel 35 van het Reglement van de Kamer van volksvertegenwoordigers teneinde de door de vaste commissies uitgeoefende beleidscontrole te reorganiseren (nr. 487/1) uit te stellen tot een latere datum.

Pas d'observation? (*Non*)
Il en sera ainsi.

Geen bezwaar? (*Nee*)
Aldus zal geschieden.

Projets et propositions

Ontwerpen en voorstellen

12 **Projet de loi modifiant la loi du 13 mars 1973 relative à l'indemnisation en cas de détention**

préventive inopérante, modifiant la loi du 20 juillet 1990 relative à la détention préventive et modifiant certaines dispositions du Code d'instruction criminelle (1317/1-7)

- Proposition de loi modifiant l'article 28 de la loi relative à l'indemnité en cas de détention préventive inopérante (831/1-2)

12 Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 13 maart 1973 betreffende de vergoeding voor de onwerkdadige voorlopige hechtenis, tot wijziging van de wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis en tot wijziging van sommige artikelen van het Wetboek van Strafvordering (1317/1-7)

- Wetsvoorstel tot wijziging van artikel 28 van de wet betreffende de vergoeding voor de onwerkzame voorlopige hechtenis (831/1-2)

Discussion générale ***Algemene bespreking***

La discussion générale est ouverte.
De algemene bespreking is geopend.

12.01 Alain Courtois, rapporteur: Monsieur le président, madame la vice-première ministre, mes chers collègues, mon intervention sera plus calme que la précédente car elle a trait à un sujet très important: la détention préventive.

Mes chers collègues, nous savons tous que notre souci est de réduire la surpopulation carcérale. Le projet qui est soumis à notre sanction ne changera probablement pas l'essentiel de la surpopulation carcérale mais il mérite un vote positif car la notion de détention préventive doit être revue dans son ensemble.

Le présent projet vise à intervenir de manière ponctuelle dans la procédure de détention préventive afin que celle-ci puisse se dérouler plus facilement et plus efficacement. Cette intervention ponctuelle peut donc exercer une influence indirecte sur le nombre des mandats d'arrêts décernés mais aussi sur la durée de la détention préventive.

De manière succincte, les lignes de force du projet sont les suivantes: la continuité des pouvoirs du juge d'instruction en matière de détention préventive, le renforcement du contrôle de la chambre des mises en accusation, une simplification du règlement de la procédure devant la chambre du conseil, la précision des sanctions en cas de non-respect des formalités substantielles conditionnant la délivrance d'un mandat d'arrêt, l'allègement du contrôle mensuel de la détention préventive en cas de crime non correctionnalisable, l'adaptation de la durée des effets des arrêts de la chambre des mises en accusation et la précision sur la durée de la mise en liberté sous conditions.

Il faut rappeler que ce projet doit se lire conjointement avec le projet de loi modifiant diverses dispositions légales en matière pénale et de procédure pénale en vue de lutter contre l'arriéré judiciaire et visant à améliorer la procédure dite de convocation par procès-verbal. Cette procédure permet de citer devant le tribunal correctionnel, dans des délais très brefs, une personne à qui l'on reproche la commission d'une infraction. Pour les cas visés par ce nouveau texte, c'est donc bien impérativement la procédure de convocation par procès-verbal qui doit être privilégiée.

L'occasion est également mise à profit pour adapter la loi du 13 mars 1973 relative à l'indemnisation pour détention préventive inopérante et ce, à la suite de l'arrêt du 26 novembre 2003 de la Cour d'arbitrage

12.01 Alain Courtois, rapporteur: Voorliggend wetsontwerp brengt punctuele wijzigingen aan in de procedure van de voorlopige hechtenis om ze makkelijker en doeltreffender te doen verlopen. Zo wordt getracht de gevangenisbevolking terug te brengen.

In de gevallen die zijn bedoeld in de procedure van de oproeping bij proces-verbaal, die door het wetsontwerp wordt ingevoerd om de gerechtelijke achterstand weg te werken, moet de voorkeur aan die oproeping worden gegeven.

Het ontwerp brengt de wet van 13 maart 1973 betreffende de vergoeding voor onwerkzame voorlopige hechtenis in overeenstemming met de opmerkingen van het arrest van het Arbitragehof van 26 november 2003.

De commissie voor de Justitie heeft een aantal hoorzittingen met magistraten gehouden. De heer Verherstraeten noemde de hoorzittingen historisch omdat nooit eerder een wetsontwerp dermate onder vuur werd genomen door de gehoorde personen.

Volgens de CD&V zou er een interferentie kunnen ontstaan tussen dit wetsontwerp en het zogenaamde "Grote Franchimont"-

qui a estimé que l'article 28, § 5, alinéa 1er de ladite loi est contraire aux articles 10 et 11 de la Constitution. Le projet rejoint donc, en ce sens, la proposition de loi de M. Borginon et Mme Lahaye-Battheu.

La commission de la Justice a procédé aux auditions de M. Yves Liégeois, premier avocat général près la Cour d'appel d'Anvers, M. Bruno Bulthé, président de l'Association belge des juges d'instruction, M. Marc Allegaerd, juge d'instruction à Courtrai, M. Lugentz, juge d'instruction à Bruxelles, M. Rob Hobin, juge d'instruction à Malines, M. Ignacio De La Serna, juge d'instruction à Charleroi, M. Jean-Marie Berkvens, président du Conseil des procureurs du Roi, M. Francis Moinet, président de la chambre du conseil de Neufchâteau, M. Philippe Delwaide, président de la chambre du conseil de Liège, M. Ludo Kools, administrateur de l'"Orde van Vlaamse Balies", M. Christian Vandenbogaerde, avocat ainsi que M. André Risopoulos, avocat, pour l'Ordre des barreaux francophone et germanophone.

M. Servais Verherstraeten a qualifié les auditions qui ont eu lieu "d'historiques", car jamais un projet de loi n'aura autant été critiqué et désapprouvé par les personnes auditionnées. Il était donc fondamental de tenir compte des remarques formulées par les personnes chargées d'appliquer la loi en projet.

La question s'est posée quant à la concordance des dispositions du présent projet de loi avec la proposition de loi concernant le Code de procédure pénale. Selon le CD&V, le risque est réel que les deux textes interfèrent et règlent chacun de manière différente un même problème. Il est important de s'assurer que la proposition de loi dite "grand Franchimont" correspond aux objectifs du présent projet de loi afin d'éviter toute contradiction ultérieure entre les deux textes.

Toujours selon le CD&V, ce projet n'apporte pratiquement pas de solution au problème de la surpopulation carcérale. Pour reprendre exactement les mots utilisés par M. Servais Verherstraeten, "le gouvernement a décidé de ne pas créer de capacités carcérales supplémentaires alors qu'une telle mesure s'avère absolument nécessaire. Par ailleurs, il y a un réel manque de moyens mis à disposition pour régler les problèmes existants. Ainsi, les maisons de justice se plaignent continuellement du manque de personnel afin de pouvoir augmenter le nombre de mesures alternatives à la détention préventive. Aucun encadrement n'est prévu pour la mise en liberté conditionnelle, qui provenait pourtant d'une bonne intention. La peine de travail reste, quant à elle, également inefficace par manque de moyens. Toutes ces mesures ne pourront avoir d'effets que lorsque plus de moyens y seront affectés".

Le CD&V a posé la question des moyens nécessaires afin de rendre les mesures proposées effectives et a plaidé pour que soit menée une étude plus approfondie de la détention préventive.

M. Muls (sp.a-spirit) souligne que les remarques formulées par les intervenants lors des auditions sont des remarques judicieuses au plan de la technique juridique. Elles ne constituent en rien la philosophie politique. De plus, ces observations émanent d'acteurs de terrain de différents niveaux. Dès lors, il serait judicieux de prendre en compte leurs remarques pour éventuellement adapter le projet de loi à l'examen.

wetsvoorstel. Het zou het probleem van de overvolle gevangenissen niet oplossen. De voorgestelde maatregelen zouden geen resultaat hebben omdat de nodige middelen daartoe niet voorhanden zijn.

De heer Muls oordeelt dat men er verstandig aan doet rekening te houden met de tijdens de hoorzittingen geformuleerde opmerkingen om het ontwerp bij te sturen. Hij begrijpt niet dat de arrestatietermijn in deze tijden van nagenoeg onbegrensde mogelijkheden inzake communicatie en mobiliteit opgetrokken moet worden van 24 tot 48 uur. De onderzoeksrechter kan twee dingen doen: ofwel geeft hij het aanhoudingsbevel af, ofwel doet hij dat niet. De heer Muls vraagt zich af of de onderzoeksrechter geen derde mogelijkheid aangereikt kan worden, bijvoorbeeld de mogelijkheid om huisarrest op te leggen.

De heer Massin meent dat het uitzonderlijke karakter van de voorlopige hechtenis, zoals ook onderstreept werd met de hervorming van 1990, in de praktijk niet tot uiting komt. Hij wil dat er hoorzittingen worden georganiseerd over de verlenging van de arrestatietermijn.

Volgens de heer Marinower kan de indruk worden gewekt dat de voorlopige hechtenis als een preventieve straf wordt gebruikt. Hij vindt dat andere mogelijkheden in overweging moeten worden genomen. Hij wijst er tevens op dat de raadpleging van het dossier tijdens zittingen waar wordt beslist het aanhoudingsbevel al dan niet te verlengen, problemen doet rijzen. Hij besluit dat de toepassing van de wet op de voorlopige hechtenis echte problemen doet rijzen en dat voorliggend wetsontwerp de aanzet tot een oplossing vormt. De opmerkingen die tijdens de hoorzittingen zijn

Il ne comprend pas qu'à une époque où les moyens de communication et la mobilité sont si nombreux, on ait besoin d'allonger les délais de l'arrestation de 24 à 48 heures. Pareil doublement des délais ne résoudra pas le problème du peu de temps imparti au juge d'instruction pour appliquer convenablement les prescriptions formelles et de contenu de la loi du 20 juillet 1990 relative à la détention préventive. Il ajoute que le juge d'instruction ne disposera toujours que de quelques minutes pour accomplir sa tâche. Ce dernier a pour importante mission de décider s'il va ou non restreindre, pour une durée déterminée, le droit de base qu'est dans notre société le droit à la liberté. C'est pourquoi l'intervention du magistrat doit se faire le plus rapidement possible. L'intervenant ne voit donc pas pourquoi il faudrait modifier le délai actuel de 24 à 48 heures.

M. Muls signale également qu'actuellement, lorsqu'un procureur requiert qu'une instruction judiciaire soit entamée et qu'un mandat d'arrêt soit délivré, le juge d'instruction ne dispose que de deux possibilités: soit, il ne délivre pas le mandat d'arrêt, soit il le délivre. Ne pourrait-on pas réfléchir à octroyer au juge d'instruction la possibilité de prendre une mesure intermédiaire? Il n'existe pas, en Belgique, de procédure d'assignation à résidence, contrairement à ce qui existe à l'étranger. Or, si pour certains faits, il est nécessaire que quelqu'un soit temporairement tenu à distance de la société; dans d'autres cas, une mise à distance de la société par la mise en prison via la délivrance d'un mandat d'arrêt, n'est pas nécessaire, dit-il. Pourquoi ne pas réfléchir à la possibilité de prendre des initiatives législatives pour donner au juge d'instruction la faculté de délivrer une assignation à résidence sous surveillance électronique, comme chaînon intermédiaire entre la non-délivrance et la délivrance d'un mandat d'arrêt? Ce faisant, on diminuerait également l'afflux de personnes en détention préventive dans les prisons.

Eric Massin (PS) précise que le projet de loi à l'examen ne remet pas en cause les principes de la loi du 20 juillet 1990 relative à la détention préventive. L'introduction de l'exposé des motifs du présent projet fait d'ailleurs le constat que, malgré la réforme réalisée par la loi du 20 juillet 1990, le recours à la détention préventive n'a pas pu être endigué. Le caractère exceptionnel de la détention préventive, tel qu'il a été souligné par la réforme précitée, ne se traduit pas dans la pratique.

Plusieurs explications peuvent être données à cette constatation: la diversité des directives prises par les ministres de la Justice successifs, la tendance des magistrats à trop souvent invoquer certaines circonstances exceptionnelles pour délivrer un mandat d'arrêt. Ces dérives entraînent indéniablement un effet sur la densité de la population carcérale.

En ce qui concerne l'allongement de la durée de l'arrestation de 24 à 48 heures, l'intervenant note que les positions ne sont pas tranchées en la matière et il propose que des auditions soient menées à ce sujet.

Claude Marinower, du VLD, souligne la valeur ajoutée apportée par les auditions. Elles permettent le rassemblement des informations complémentaires, provenant des divers acteurs de terrain, sur la loi du 20 juillet 1990 relative à la détention préventive et son application.

gemaakt, zullen volgens hem er zeker toe leiden dat pogingen worden ondernomen om een en ander te verbeteren.

De minister geeft aan dat vóór de indiening van het wetsontwerp wel degelijk werd overlegd met de beroepsmensen in het veld. Volgens haar kon het opzet van het wetsontwerp op hun bijval rekenen.

Volgens de Inspectie van Financiën heeft het voorliggende ontwerp geen gevolgen voor de begroting.

De minister wijst erop dat in de "grote Franchimont" een bepaling werd opgenomen waardoor men, wanneer men een nacht in het commissariaat moet doorbrengen, recht heeft op een advocaat. Ze onderstreept dat alternatieven voor de voorlopige hechtenis niet zonder gevaar zijn, omdat ze in een bestraffing "avant la lettre" kunnen uitmonden. De invrijheidstelling van een verdachte blijft echter steeds mogelijk. Om af te ronden, bevestigt de minister nogmaals dat de wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis niet in het gedrang komt, maar dat de norm vervaagd is.

Het verwondert de heer Van Parys dat de meerderheidspartijen hun houding niet hebben aangepast na de hoorzittingen. Daar werden immers fundamentele bezwaren geuit en bleek dat het ontwerp niet op de goedkeuring van de actoren kan rekenen. De voorzitter van de Raad van procureurs des Konings verwerpt het uitgangspunt van het ontwerp, volgens hetwelk gedetineerden in voorlopige hechtenis 35 tot 40 procent van de gevangenisbevolking uitmaken. De Raad verzet zich tegen artikel 11 van het ontwerp en stelt voor de duurtijd van de voorlopige vrijheidsberoving tot 48 uur te verlengen. De heer Liégeois,

Il semble qu'il y ait eu accord, tant parmi les membres de la commission que parmi les personnes auditionnées, sur le fait que la loi du 20 juillet 1990 relative à la détention préventive n'est pas une mauvaise loi et que les problèmes apparaissent uniquement dans son application. Il convient, dit-il, que l'essence du problème est le nombre trop élevé de personnes en détention préventive et, en conséquence, le nombre élevé de dossiers qui doivent être réglés en peu de temps par le juge et les lacunes que cela peut engendrer dans la procédure. L'impression peut même être donnée qu'on use de la détention préventive comme d'une sanction préventive, ce qui n'est certainement pas l'intention du législateur dans la loi du 20 juillet 1990 relative à la détention préventive. Tout le monde s'accorde pour dire que ceci ne peut plus durer mais que c'est quand même la réalité.

Pour remédier à ce problème, M. Lugentz, juge d'instruction à Bruxelles, propose une piste intéressante, en suggérant la possibilité d'étendre, à la fin du délai de 24 heures, moyennant une décision motivée du juge d'instruction, la durée de l'arrestation, à l'instar du système français où une garde à vue peut être prolongée.

M. Marinower pense également que d'autres alternatives à la détention préventive doivent être sérieusement envisagées telles que le système d'assignation à résidence ou le bracelet électronique.

Il se penche également sur le problème du traitement des dossiers avant la décision de prolongement ou non d'un mandat d'arrêt. Il constate que, dans un dossier où le nombre de prévenus est élevé, il est impossible pour les prévenus et leurs avocats de consulter les pièces du dossier dans un délai de 24 ou 48 heures. De plus, l'application du système actuel n'est pas identique dans toute la Belgique. Dans certains arrondissements, lors de la consultation du dossier, l'utilisation d'un scanner est permise alors que dans d'autres, pareille utilisation est impossible.

En conclusion, le membre convient que de réelles difficultés existent dans l'application de la loi relative à la détention préventive. Le projet de loi à l'examen constitue une amorce de solution et les remarques formulées lors des auditions pourront certainement susciter certaines tentatives d'amélioration de la part de la ministre ou des partis.

En réponse aux remarques formulées par les membres de la commission, la ministre a fourni les réponses suivantes. Il y a bien eu une concertation préalable au dépôt du projet avec les professionnels du terrain. A la suite de cette concertation, certaines modifications ont d'ailleurs déjà été apportées au projet de loi. A l'exception de quelques remarques d'ordre technique, la ministre a relevé un réel soutien à la philosophie du projet.

Selon les informations transmises par l'Inspection des Finances, le projet à l'examen n'aura pas d'impact budgétaire. La ministre réaffirme néanmoins la réelle nécessité de poursuivre le refinancement global du secteur judiciaire, ce qui est bien vrai.

S'attachant aux remarques émises sur la garde à vue, la ministre relève de multiples prises de position parues dans les médias à la suite des auditions: l'opposition de l'Association syndicale des magistrats, la faveur sous certaines conditions de l'Ordre des avocats,

eerste advocaat-generaal bij het Antwerpse Hof van Beroep, wees de verschillende voorstellen één voor één af.

De CD&V-fractie aanvaardt de principes van het ontwerp niet omdat het argument dat er te veel gedetineerden in voorlopige hechtenis zijn, volgens hen geen steek houdt. De overheid zou andere maatregelen moeten nemen en bijvoorbeeld de capaciteit van de gevangenen moeten uitbreiden, de snelheid van het onderzoek opdrijven en de gerechtelijke achterstand wegwerken. De fractie pleit voor de herinvoering van de snelrechtprocedure, voor de verlenging van de termijn van de politiedetentie van 24 tot 48 uur en voor maatregelen om de voorwaardelijke invrijheidstelling te bevorderen.

Voor de artikelsgewijze bespreking verwijs ik naar mijn verslag.

De MR-fractie kan de strekking van het ontwerp bijtreden omdat het een betere rechtspraak beoogt en met de oorzaken van de overbevolking in de gevangenen rekening houdt. Wanneer men dit ontwerp onderzoekt, moet men zich echter tegelijkertijd over de snelrechtprocedure beraden. De MR nodigt de minister van Justitie dan ook uit om een nieuwe tekst op te stellen, zodat de burgers de indruk krijgen dat sneller recht wordt gesproken. De MR is bereid er zijn medewerking aan te verlenen.

etc. Le débat est en effet difficile.

La ministre de la Justice signale par ailleurs que, s'il n'y a pas dans le "grand Franchimont" de remise en question de la loi du 20 juillet 1990 relative aux détentions préventives, une disposition prévoit cependant que lorsque, dans le cadre d'une arrestation, il y a une nuit en prison passée dans un commissariat, le recours à un avocat ou à une personne tierce doit être possible. Dès lors, la ministre est d'avis que la discussion relative à l'allongement du délai de garde à vue pourrait avoir lieu également au Sénat, dans la discussion sur le "grand Franchimont".

Quant à l'existence d'alternatives à la détention préventive, notamment via le bracelet électronique, la ministre souligne le danger que cela puisse conduire à un élargissement du concept de détention préventive vers une sanction "avant la lettre", ce qui ne correspond en rien à la philosophie de la loi du 20 juillet 1990. Par contre, la mise en liberté d'un inculpé sous conditions est toujours possible. Il existe d'ailleurs une grande latitude pour la définition des conditions. Par exemple, les conditions d'une surveillance rapprochée peuvent être jugées par les magistrats opérants.

En conclusion, la ministre réaffirme qu'il n'y a pas de remise en cause de la loi de 1990 relative à la détention préventive mais que la norme s'est estompée. Dans la pratique, on constate donc un écart par rapport à l'esprit de la loi. C'est pourquoi le projet de loi à l'examen entend, d'une part, permettre de revenir plus strictement aux principes de la loi de 1990 et, d'autre part, régler certains problèmes connus dans la pratique. Certaines dispositions du projet visent à remédier à ces problèmes pratiques.

En réplique aux réponses données par la ministre, M. Van Parys a tenu à soulever les éléments suivants. Il est étonné que les partis de la majorité n'aient pas changé d'attitude vis-à-vis de ce projet de loi après les auditions éclairantes sur le sujet. Lors de ces auditions, les acteurs ont émis des objections fondamentales contre le projet de loi.

Ainsi, le président du Conseil des procureurs du Roi ne souscrit pas au principe de départ du projet de loi, selon lesquels les prévenus préventifs représentent 35 à 40% de la population carcérale globale.

Ensuite, le Conseil des procureurs du Roi s'oppose à l'article 11 du projet de loi, qui permet au juge de mettre en liberté un détenu, même après un premier maintien en détention par la juridiction d'instruction, sans aucune possibilité de recours. En effet, cela revient en réalité à court-circuiter la juridiction d'instruction. Par ailleurs, le Conseil propose de porter à 48 heures la durée de la privation temporaire de liberté.

Dans son avis, M. Liégeois, premier avocat général près la cour d'appel d'Anvers, a rejeté une à une les différentes propositions formulées dans le projet. Il estime que de nombreuses modifications ponctuelles proposées dans le projet ne peuvent être considérées comme des mesures qui permettront d'améliorer le déroulement et d'accroître l'efficacité de la procédure de la détention préventive.

Les auditions ont clairement fait apparaître que le projet de loi à l'examen n'emporte pas l'adhésion des acteurs. Le groupe CD&V ne

souscrit pas non plus aux principes de départ du projet de loi et ce, pour les motifs suivants:

- Il modifie la loi du 20 juillet 1990 relative à la détention préventive, parce que l'idée selon laquelle la population carcérale compte trop de détenus préventifs part d'un principe erroné.
- Les pouvoirs publics doivent veiller à ce que les prisons disposent d'une capacité suffisante pour prévoir suffisamment de mesures et peines alternatives.
- Si on souhaite réduire la durée de la détention préventive, il convient d'accélérer l'instruction de manière à résorber l'arriéré judiciaire et obtenir une décision dans des délais plus brefs.
- La ministre a indiqué que le projet de loi modifiant diverses dispositions légales en matière pénale et de procédure pénale en vue de lutter contre l'arriéré judiciaire permettrait d'améliorer la situation en matière de détention préventive. M. Van Parys conteste cette affirmation. Il plaide pour le rétablissement de la procédure du "snelrecht".

Il est clairement ressorti des auditions que la prolongation du délai en matière de détention de 24 à 48 heures pourrait permettre de limiter la détention préventive. Il conviendrait de tenir compte de cet aspect des choses dans cette discussion.

Enfin, il serait particulièrement utile, dit le CD&V, de prévoir également, dans le cadre de cette discussion et à titre d'alternative dans la détention préventive, un certain nombre de mesures d'encouragement en faveur de la liberté sous conditions.

Pour ce qui concerne la discussion des articles, je renvoie à mon rapport écrit. Si le président me le permet, j'exposerai à présent la position du groupe MR par rapport au projet en discussion.

Monsieur le président, nous pouvons évidemment souscrire à la philosophie du projet de loi présenté par la ministre de la Justice. En effet, il vise une meilleure justice dans des délais plus courts.

Pour ce qui concerne la surpopulation carcérale, il est indispensable de toujours considérer cette problématique en amont. Il est primordial de rechercher ce qui occasionne la surpopulation dans les prisons. En ce sens, le projet marque des avancées importantes dans des aspects tels que le fonctionnement de la chambre du conseil, de la chambre des mises en accusation, les rapports entre magistrats instructeurs, la procédure relative aux mandats d'arrêt et les divers rapports qui devaient être introduits et soumis par les magistrats, particulièrement du parquet.

Toutefois, je suis d'avis que l'examen de ce projet de loi ne devrait pas être dissocié d'une réflexion sur la procédure accélérée et, plus précisément, sur une procédure plus rapide capable de donner aux citoyens le sentiment que l'on juge plus rapidement et que la justice est rendue plus rapidement.

La procédure accélérée, modifiée dernièrement, à la suite de l'adoption d'un projet déposé par la ministre est prévue dans notre arsenal pénal depuis 1994 et ne constitue manifestement pas une réponse suffisante, à l'heure actuelle, face aux actes de violence graves nécessitant la mise en détention préventive.

C'est la comparution immédiate qui visait spécifiquement cette catégorie d'actes. Or, cette procédure a été annulée par la Cour d'arbitrage en 2002. Depuis plus de deux ans, aucune solution, aucun texte n'a été proposé par le département pour rencontrer les objections soulevées par la haute juridiction.

Le groupe MR de la Chambre invite dès lors la ministre de la Justice à mettre en chantier rapidement un nouveau texte en la matière permettant une réponse pénale rapide pour les auteurs de faits mis en détention préventive, ce qui donnera aux citoyens l'impression que la justice est rendue plus rapidement. Actuellement, trop peu de délits reçoivent un traitement approprié, ce qui a un impact négatif sur la sécurité réelle et sur l'impression des citoyens vis-à-vis des auteurs des infractions et donne ce sentiment d'impunité temporelle.

Le groupe MR de la Chambre est prêt à travailler avec la ministre et les acteurs du monde judiciaire aux fins d'élaborer une procédure de comparution immédiate équilibrée tenant compte à la fois du respect des droits de la défense et de la nécessité d'une sanction rapide. Pour ce qui est de l'extension des délais d'arrestation de 24 à 48 heures, je dois constater que le débat reste ouvert. C'est un débat sur un plan purement pratique mais qui méritera également une analyse conjointe avec les acteurs du monde judiciaire.

Monsieur le président, j'en ai terminé avec le rapport de la discussion sur ces deux projets relatifs à la détention préventive et avec la position du MR.

Le **président**: Je remercie le rapporteur pour son rapport et pour son intervention au nom de son groupe.

Er is wel een technisch probleem dat ik de vice-eerste minister laat uitleggen aan de heer Van Parys.

(...): (...)

De **voorzitter**: Gaat u het zelf doen? Ik heb liever dat u het zelf doet, het is uw werk trouwens. Ik zal niets zeggen. De heer Van Parys heeft het woord in de algemene bespreking.

12.02 Tony Van Parys (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik ben blij dat ik het woord mag nemen.

De **voorzitter**: U hebt dat recht. Ik heb nog nooit het woord kunnen, mogen en willen weigeren.

12.03 Tony Van Parys (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de vice-eerste minister, collega's, het wetsontwerp dat wij bespreken heeft de bedoeling om de wet op de voorlopige hechtenis te wijzigen en heeft dus een bijzondere draagwijdte, gelet op de consequenties van dit wetsontwerp.

Mevrouw de vice-eerste minister, collega's, onze fractie heeft fundamentele bezwaren tegen het wetsontwerp. De bedoeling van het wetsontwerp bestaat erin om minder mensen die in voorlopige hechtenis verkeren in de gevangenis te hebben.

Mevrouw de minister, wij delen uw uitgangspunt niet. Het is immers onze overtuiging dat men de overbevolking van de gevangenissen niet oplost door gedetineerden sneller vrij te laten of door minder gevangenen op te sluiten, maar wel door voldoende capaciteit te voorzien in de gevangenissen of te voorzien in voldoende alternatieve

12.03 Tony Van Parys (CD&V): Le groupe CD&V a des objections fondamentales à l'égard de ce projet de loi qui vise à lutter contre la surpopulation dans les prisons en diminuant le nombre de personnes en détention préventive. Nous ne partageons pas ce point de vue, nous ne pensons pas qu'une libération plus rapide des détenus ou une diminution du nombre de cas de détention préventive soient des solutions pour lutter contre la surpopulation. Nous estimons que ce problème doit être résolu en

maatregelen of via het uitbreiden van het elektronisch toezicht. Wij zijn het dus niet eens met het uitgangspunt van deze wet. De wet op de voorlopige hechtenis wijzigen als instrument tegen de overbevolking in de gevangenissen is een uitgangspunt dat CD&V niet kan delen.

Mevrouw de vice-eerste minister, wij willen onmiddellijk een alternatief bieden aan wat in dit wetsontwerp wordt voorzien. Wij hebben een aantal voorstellen tijdens de bespreking in de commissie naar voren gebracht die ertoe moeten strekken om het gerechtelijk onderzoek te versnellen. Wanneer het gerechtelijk onderzoek versneld wordt, zal dit uiteraard ook automatisch tot gevolg hebben dat de duurtijd van de voorlopige hechtenis zal kunnen ingekort worden. Het versnellen van het gerechtelijk onderzoek is uiteraard een initiatief dat iedereen zal kunnen onderschrijven.

Wij hebben een aantal voorstellen terzake. Ik wil ze heel kort met u overlopen.

Ten eerste, wij moeten tot een fundamentele hervorming komen van alles dat met de expertises te maken heeft. Collega's, expertises in strafzaken en naar aanleiding van gerechtelijke onderzoeken zijn dikwijls voorwerp van langdurige en ingewikkelde procedures, van langdurige expertises. Om dat probleem te verhelpen hebben wij een aantal voorstellen, die ik even kort wil toelichten. Wij moeten tot een lijst van kwaliteitsdeskundigen komen, die snel en efficiënt hun deskundige verslagen kunnen afleveren en op die manier het gerechtelijk onderzoek kunnen versnellen.

Willen we kwaliteitsdeskundigen voor het gerechtelijk onderzoek engageren, moeten zij voldoende en tijdig vergoed worden. Dit is een van de problemen: deskundigen in strafzaken worden te laat en te weinig vergoed. Dit heeft voor gevolg dat kwaliteitsmensen zich niet meer beschikbaar stellen voor het deskundig onderzoek in strafzaken, voor het gerechtelijk onderzoek. Op die manier hebben wij te maken met mensen die niet in staat zijn snel en efficiënt kwaliteitsexpertises af te leveren. Bovendien zullen het toezicht en de controles moeten verhoogd worden alsook de sancties voor degenen die niet tijdig hun rapporten afleveren. Dat zou een belangrijk initiatief zijn in het kader van het versnellen van het gerechtelijk onderzoek.

Samen met de collega's Van der Auwera en Verherstraeten heb ik een wetsvoorstel ingediend om de politiearrestatie te verlengen van 24 tot 48 uur, waardoor de onderzoeksrechter een rapport kan krijgen dat meer gedocumenteerd is dan de dossiers die thans aan de onderzoeksrechter worden voorgelegd. Op die manier kan eventueel voorkomen worden dat een maatregel van aanhouding moet worden genomen. Wij weten dat hiervoor een grondwetswijziging noodzakelijk is. We hebben een voorstel tot herziening van de Grondwet – een artikel dat niet voor herziening vatbaar is in deze legislatuur – ingediend.

Derde element in het versnellen van de gerechtelijke procedure en het gerechtelijk onderzoek is het volgende. Nadat het door het Arbitragehof werd vernietigd waardoor we niet in staat zijn voor een aantal hinderlijke misdrijven op korte termijn te komen tot een afhandeling van het dossier in strafzaken, moet het snelrecht van de vorige minister van Justitie dringend gerepareerd worden, collega's.

augmentant la capacité des prisons et en instaurant des mesures de substitution ainsi qu'un contrôle électronique.

Nous avons préparé une série de propositions qui visent à accélérer l'instruction ce qui diminuerait le nombre de personnes en détention provisoire. Tout d'abord, le système d'expertises dans les affaires pénales doit être réformé en profondeur. Nous proposons d'établir une liste d'éminents experts. Ceux-ci doivent évidemment être dédommagés en conséquence et à temps. De plus, le contrôle des experts doit être amélioré et les retards dans le dépôt des rapports doit être sanctionné.

J'ai déposé conjointement avec Mme Van der Auwera une proposition de loi tendant à porter à 48 heures la durée maximale de l'arrestation policière. Le juge d'instruction disposera ainsi de plus de temps pour obtenir un rapport plus fourni qui lui permettra de mieux apprécier l'opportunité d'une détention préventive. La prolongation de la durée de l'arrestation policière nécessite une révision de la Constitution. L'article concerné n'est pas susceptible d'être modifié durant cette législature.

Nous devons rectifier d'urgence la procédure accélérée du précédent ministre de la Justice puisqu'elle a été annulée par la Cour d'arbitrage. Nous proposons par ailleurs, comme solution de rechange à une éventuelle arrestation, d'encourager la mise en liberté sous conditions. Une rapide enquête sociale menée par des assistants de justice renseignera le juge d'instruction sur l'opportunité de cette mesure. Enfin, l'assignation à résidence et la détention électronique devraient être confirmées en tant que solution de rechange à la détention préventive.

Ten slotte, stellen we als alternatief voor dat de vrijheid onder voorwaarden zou worden gestimuleerd. De onderzoeksrechter kan de vrijheid onder voorwaarden uitspreken als alternatief voor een eventuele aanhouding. We zouden dat kunnen bespoedigen door een permanentie van justitieassistenten ter beschikking te stellen van de onderzoeksrechter. De justitieassistenten zouden een snelle sociale enquête kunnen uitvoeren en op die manier aan de onderzoeksrechter suggesties doen om in plaats van tot aanhouding over te gaan een maatregel van vrijheid onder voorwaarden voor te stellen, dat gedragen is door de inzichten van de justitieassistenten. Daarnaast moeten het huisarrest en het elektronisch toezicht als alternatieve mogelijkheden kunnen worden onderzocht.

Wij zien het niet in de richting van het wetsontwerp dat, mijns inziens, ten onrechte probeert op een eenzijdige manier minder mensen in de gevangenis onder te brengen onder de voorlopige hechtenis. Wij zien het veel meer in het versnellen van het onderzoek, waardoor de duurtijd van de voorlopige hechtenis automatisch wordt ingekort.

Mevrouw de vice-eerste minister, collega's, na de hoorzittingen omtrent deze materie had CD&V verwacht dat de minister het ontwerp zou intrekken, omdat degenen die met dit instrument zullen moeten werken – zowel de procureurs-generaal, de procureurs des Konings en de onderzoeksrechters – vernietigend waren ten opzichte van het voorliggend ontwerp.

Ik citeer maar even. Ik zou de citaten ellenlang kunnen maken, maar dat is niet de bedoeling. Advocaat-generaal Liégeois zegt namens het college van procureurs-generaal bijvoorbeeld: "De voorgestelde wijziging kan leiden tot volstrekt absurde situaties". En op een ander punt: "De wetgever doet er dus goed aan de desastreuze gevolgen te overwegen van de voorgestelde procedurele wijzigingen". Het zijn de mensen die met dat ontwerp zullen moeten werken en die zich uitspreken over deze materie en over dat ontwerp.

Onze fractie is trouwens fundamenteel gekant tegen dat wetsontwerp omwille van het feit dat de wet op de voorlopige hechtenis een belangrijke signaalfunctie heeft als onmiddellijke reactie op belangrijke criminele fenomenen. Wanneer de voorwaarden voorhanden zijn voor de toepassing van de wet op de voorlopige hechtenis, dan geloof ik dat men daarop inderdaad moet kunnen reageren, dat een aanhouding mogelijk moet zijn in het belang van het onderzoek, ter bescherming van de omgeving, ter bescherming van de slachtoffers, om op die manier ernstige misdrijven grondig te kunnen onderzoeken en tot berechting te kunnen overgaan. Die wet vandaag afzwakken, betekent heel concreet dat dit belangrijk signaal verloren dreigt te gaan. Dat kunnen wij ons niet veroorloven, niet ten opzichte van de mensen die met die criminaliteit te maken hebben, en zeker niet ten aanzien van degenen die slachtoffer zijn van die misdrijven. Het gaat dikwijls om zware misdrijven met zware impact op de slachtoffers en op de omgeving.

Het laatste argument waarom wij fundamenteel weigeren dat wetsontwerp goed te keuren, heeft te maken met het feit dat wanneer wij vandaag die wetwijziging zouden aanvaarden, wij binnen enkele maanden de wet op de voorlopige hechtenis opnieuw zullen wijzigen omwille van het feit dat op dat ogenblik in de Senaat het wetsvoorstel

Nous avons espéré que la ministre retire le projet après les auditions. En effet, les réactions des procureurs généraux, des procureurs du Roi et des juges d'instruction appelés à travailler avec cet outil étaient impitoyables.

Notre groupe est fondamentalement opposé à ce projet parce que la loi sur la détention préventive constitue une réponse immédiate à des phénomènes criminels majeurs. Les délits graves nécessitent une analyse approfondie qui pourra déboucher sur une décision équitable. La détention préventive permet de donner à la population et surtout aux victimes un signal que nous ne pouvons pas nous permettre d'affaiblir.

Si nous acceptons de modifier la loi aujourd'hui, nous devons examiner une nouvelle modification dans quelques mois car le Sénat se penche actuellement sur le projet de loi Franchimont, qui traite également de la détention préventive. Nous risquons dès lors de compromettre la sécurité juridique.

La discussion en commission a été chaotique. Le texte approuvé par la majorité introduit une procédure qui comporte de très importantes lacunes. Ceci aura de graves conséquences. C'est ainsi que l'on a oublié dans le projet de loi d'adapter la durée de validité de la décision de la chambre du conseil pour les délits les plus graves, les crimes non correctionnalisables. Si ce texte est adopté tel quel, les personnes placées en détention préventive pour les délits les plus graves devront être automatiquement libérées après un mois. Tel ne peut pas être l'objectif de la ministre et de la majorité. La justice risque ainsi de perdre toute crédibilité. Notre amendement tend à remédier à cette lacune en stipulant que les ordonnances de la chambre du conseil sont

Franchimont wordt behandeld. Dat wetsvoorstel-Franchimont houdt effectief onder meer ook de wijziging op de voorlopige hechtenis in. Stel u voor, voor de rechtszekerheid, voor degenen die gebruik moeten maken van die wetgeving: we hebben de huidige wet, we hebben het wetsontwerp dat wijzigingen aanbrengt, en binnen enkele maanden zullen we die wetgeving nog eens wijzigen. Niemand zal zich daarin nog terugvinden. Dat zal precies aanleiding geven tot slechte wetgeving.

Tot slot nog dit. De bespreking in de commissie voor de Justitie is chaotisch geweest. Het resultaat is dat de teksten die vandaag voorliggen en die in de commissie voor de Justitie, althans door de meerderheid, werden goedgekeurd, een procedure tot stand hebben gebracht die grote gaten vertoont. Die procedure zal aanleiding geven tot grote gevolgen.

Wij hebben onder meer vastgesteld – het gaat dan over de amendementen die wij hebben ingediend – dat in het wetsontwerp van de minister van Justitie is bepaald dat voor de zwaarste misdrijven, de zogenaamde niet-correctionaliseerbare misdaden, de raadkamer niet meer maand na maand, maar om de drie maanden oordeelt over de bevestiging van de aanhouding.

Men is evenwel vergeten om de geldigheidsduur van de beschikking van de raadkamer aan te passen. Dat betekent dat als de raadkamer om de drie maand samenkomt, de titel waarover men beschikt, en de beschikking van de raadkamer slechts zal gelden gedurende één maand. Zeer concreet betekent het dat, als deze tekst wordt goedgekeurd, degenen die in voorlopige hechtenis zijn genomen voor de zwaarste misdrijven, na een maand automatisch zullen moeten worden vrijgelaten. Dat is het resultaat van de besprekingen die daaromtrent in de commissie voor Justitie zijn gevoerd. Begrijp het heel goed, voor de zwaarste misdrijven zal dit wetsontwerp volgens de tekst die op dit ogenblik voorligt, als gevolg hebben dat men na één maand automatisch degenen die aangehouden zijn voor de zwaarste misdrijven, zal moeten vrijlaten. Men zal zelfs de raadkamer niet meer moeten laten tussenbeide komen, dat zal een automatisch gevolg zijn.

Ik kan mij natuurlijk niet voorstellen dat dat de bedoeling was van de vice-eerste minister en de collega's van de meerderheid, maar het is wel bijzonder vervelend om vast te stellen dat wij dreigen een document goed te keuren waardoor wij alle geloofwaardigheid van de justitie zouden kunnen verliezen. Stel u voor dat bij zware misdrijven als moord, doodslag en verkrachting de verdachte na één maand automatisch wordt vrijgelaten als deze tekst het haalt.

Wij hebben dan ook, voorzitter, met de CD&V-fractie een initiatief genomen, omdat wij dit absoluut niet willen laten gebeuren. Wij willen dat ook niet vanuit een oppositiesituatie, want uiteraard is niemand daarbij gebaat. Wij hebben gezegd dat wij een amendement gingen indienen om dat te repareren, om dit te verhelpen, om deze zware fout in de tekst te herstellen. In dit amendement stellen wij dus voor dat de beschikking van de raadkamer zou gelden voor drie maanden, zodanig dat we met dit amendement kunnen voorkomen dat zware criminelen moeten worden vrijgelaten om procedurefouten. Dit zou immers gebeuren. Dit wetsontwerp zal dus een nieuwe aanleiding zijn – als men het zo goedkeurt – voor vrijlating op basis van

valables trois mois, de manière à ce que de grands criminels ne soient pas libérés pour des erreurs de procédure.

Dans nos autres amendements, nous relevons notamment une violation du principe d'égalité. Lorsqu'un prévenu introduit une requête pour une remise en liberté après un mois et que la chambre du conseil prolonge néanmoins le mandat d'arrêt, il n'existe pas de procédure de recours. Il s'agit en l'occurrence d'une violation du principe d'égalité et du droit d'appel.

Il s'agit d'un mauvais texte et d'un mauvais projet de loi. C'est un texte qui aura des conséquences fâcheuses qui risque d'être adopté. Le groupe cdH soutient nos amendements.

proceduregronden. Collega's, velen onder u zullen anders dikwijls geconfronteerd worden met slachtoffers van criminaliteit die buitensporig en terecht buitenmate geërgerd zijn door vrijlating of vrijspraak op basis van slechte of tegenstrijdige wetgeving of procedurefouten. Als u dit goedkeurt, collega's, dan hebt u er eentje ingevoerd dat de geloofwaardigheid van de justitie totaal zal schaden en dat een bijzondere hypotheek zal zijn.

Daarom nodigen wij u uit om het amendement grondig te bekijken, wat u zal toelaten het euvel te herstellen.

We hebben trouwens nog twee andere amendementen ingediend die naar ons aanvoelen, mijnheer de voorzitter, mevrouw de vice-eerste minister, repareren wat fout is gelopen in de teksten die voorliggen. Onder meer hebben wij een schending van het gelijkheidsbeginsel vastgesteld. Wanneer de verdachte het initiatief neemt om een verzoekschrift tot invrijheidstelling in te dienen na één maand en wanneer de raadkamer daar niet op ingaat en de aanhouding verlengt, dan is er niet in een beroepsmogelijkheid voorzien in de tekst. Naar ons aanvoelen is het feit dat men geen beroep kan aantekenen, een schending van het gelijkheidsbeginsel en van het recht op hoger beroep in deze materie.

Collega's, mevrouw de vice-eerste minister, wij nodigen u uit te voorkomen dat deze tekst wordt goedgekeurd. Het is een slechte tekst; het is een slecht wetsontwerp. We hebben onze fundamentele bezwaren uiteengezet. Als u toch volhardt, tegen de wil van de mensen in, willen wij toch onze verantwoordelijkheid nemen en u zeggen dat u een tekst dreigt goed te keuren met zeer nadelige gevolgen. Een heel concreet gevolg zal zijn dat mensen die zware feiten hebben gepleegd, automatisch na één maand zullen worden vrijgelaten. Het amendement wordt trouwens door de cdH-fractie gesteund. U bent gewaarschuwd. Wij geven u nog de gelegenheid dit te repareren. Als u dat niet doet, zult u daarvoor uiteraard de volle verantwoordelijkheid dragen.

12.04 Melchior Wathelet (cdH): Monsieur le président, madame la ministre, chers collègues, je commencerai mon intervention en abordant les trois amendements déposés par M. Van Parys qui m'a précédé à cette tribune.

Le premier amendement a trait à la viabilité d'une décision de la chambre du conseil. Est-ce un mois? Est-ce trois mois? Le deuxième amendement a trait à l'appel possible.

Nous avons cosigné ces amendements car nous pensons qu'ils permettent d'instaurer une plus grande sécurité juridique et d'atteindre l'objectif poursuivi par ce projet de loi.

D'après nous, les arguments techniques développés dans ces trois amendements méritaient notre soutien. Il est indispensable de les examiner en profondeur parce que nous les estimons tout à fait fondés.

Je voudrais commencer mon intervention dans la discussion générale avec un chiffre. Alors que la détention préventive doit être exceptionnelle, les détenus préventifs représentent actuellement 35 à 40% de la population carcérale. Chacun est au courant de la

12.04 Melchior Wathelet (cdH): De argumenten van de heer Van Parys over de uitvoerbaarheid van een beslissing van de raadkamer en over de beroepsmogelijkheid houden steek. We zullen zijn amendementen steunen.

Dit ontwerp biedt geen oplossing voor de overbevolking van de gevangenissen en mist zo zijn ongetwijfeld belangrijk doel. Thans zitten 35 à 40 percent van de Belgische gevangenen in voorlopige hechtenis, terwijl dit een uitzonderingsmaatregel zou moeten zijn.

Het voorliggende wetsontwerp bevat nochtans een aantal verbeteringen, maar het gaat voornamelijk om mogelijke

surpopulation carcérale en Belgique. On a le droit de s'interroger sur ce constat.

L'objectif premier de ce projet de loi est de diminuer cette population carcérale, même si cela ne peut être une fin en soi. La détention préventive doit être justifiée et atteindre son objectif. C'est dans ce cadre que s'inscrit ce projet de loi.

Nous estimons que ce projet n'atteindra pas pleinement l'objectif qui est le sien. En effet, si les mesures envisagées sont positives, elles sont des adaptations, des améliorations sans pour autant bouleverser complètement la problématique de la détention préventive, même si la plupart des décisions vont dans la bonne direction.

Je donne quelques exemples. D'abord, le juge d'instruction peut dorénavant décider seul de remettre l'inculpé en liberté. Le fera-t-il? En tout cas, il n'avait pas cette possibilité auparavant. Cette mesure est positive, mais quel impact aura-t-elle? A mon avis, il sera assez minime. Ensuite, le contrôle obligatoire de la chambre des mises en accusation est prévu après six mois. L'effet de cette mesure me semble tout à fait aléatoire. Que va-t-elle apporter de plus? Certes, il y aura désormais ce passage obligé en chambre des mises après six mois, ce qui est une bonne chose.

En résumé, ces mesures vont dans le bon sens, mais leur impact est assez réducteur. Je reviendrai ultérieurement sur un certain nombre de dossiers évoqués à de nombreuses reprises en commission de la Justice, dans le cadre de l'analyse de ce projet. D'autres solutions, pourraient, selon nous, amener de meilleures réponses en matière de détention préventive. Je pense notamment à une procédure de jugement rapide. On pourrait également étendre la surveillance électronique, développer une politique d'aide sociale au justiciable délinquant, permettant d'appliquer plus souvent et mieux la mise en liberté sous conditions, organiser un débat relatif à la prolongation du délai d'arrestation dont M. Van Parys a parlé, qui passerait de 24 à 48 heures.

On sait que des problèmes juridiques se posent actuellement pour sa mise en œuvre. Selon moi, ces mesures peuvent aider à aller dans une bonne direction et à lutter contre cette surpopulation carcérale qui, je le rappelle, n'est pas une fin en soi.

Quant au second objectif, je crois que la possibilité pour la chambre du conseil de prolonger la détention préventive à trois mois pour les crimes non correctionnalisables et la possibilité pour la chambre du conseil de régler la procédure en une seule audience sont également de bonnes mesures qui vont dans la bonne direction.

J'approuve aussi les sanctions de nullité, désormais prévues en cas de non-respect des droits de la défense.

Cependant, j'ai quelques remarques à formuler, notamment en ce qui concerne la cohérence avec le texte du "grand Franchimont". Selon moi, des adaptations sont à faire; ce sont essentiellement les mêmes que celles que M. Van Parys a soulignées.

En ce qui concerne le contrôle d'office de la chambre des mises en accusation après six mois de détention préventive, sauf pour les

oplossingen. Zo wordt bijvoorbeeld de onderzoeksrechter de mogelijkheid geboden alleen over de invrijheidstelling te beslissen. De kamer van inbeschuldigingstelling moet verplicht een controle uitoefenen na zes maanden. Het is niet duidelijk wat de concrete gevolgen van deze maatregelen zijn. Er zijn betere oplossingen mogelijk, zoals een snelrechtprocedure, de uitbreiding van het elektronisch toezicht, maatschappelijke opvang voor de gevangenen die voorwaardelijk in vrijheid worden gesteld of nog een langere politiedetentie die thans ter discussie staat.

De mogelijkheid voor de raadkamer om de voorlopige hechtenis met drie maanden te verlengen voor niet-correctionaliseerbare misdrijven en de mogelijkheid om de procedure in een enkele zitting te regelen, zijn twee goede maatregelen om de procedure te versnellen.

Toch wil ik nog enkele bezwaren opperen. Er zijn discrepanties met het zogenaamde "Grote Franchimont"-ontwerp. Anderzijds holt de invoering van een automatische controle door de kamer van inbeschuldigingstelling na een hechtenis van zes maanden artikel 136bis volledig uit. Waartoe dient het nog dat de procureur des Konings jaarlijks een verslag opstelt over de zaken die niet binnen het jaar na het instellen van het onderzoek werden afgerond?

Wat de beperking van de maandelijkse controle van de detentie betreft, blijkt dat die wordt behouden, aangezien de betichte van maand tot maand een verzoekschrift tot invrijheidsstelling aan de raadkamer kan richten. Er moet worden nagegaan of die mogelijkheid de procedure niet dreigt te verzwaken. Als er op dat gebied een automatisme wordt

crimes non correctionnalisables, on peut s'interroger sur l'obligation de maintenir l'article 136bis qui impose au procureur de Roi de faire un rapport au procureur général sur toutes les affaires non clôturées par la chambre du conseil, dans l'année suivant le réquisitoire de mise à l'instruction, dès lors que ce contrôle d'office de la chambre des mises en accusation a été inséré tous les six mois. On peut s'interroger sur l'utilité de l'obligation du rapport du procureur du Roi au procureur général pour les affaires non clôturées dans l'année du début de l'information.

Quant à la limitation du contrôle mensuel de la détention préventive, l'ordonnance de maintien en détention préventive étant valable trois mois au lieu d'un, en cas de crime non correctionnalisable, la critique généralement adressée à cette mesure est qu'en définitive, on maintient le contrôle mensuel puisque le prévenu a la possibilité de déposer cette requête de mise en liberté de mois en mois. Nous devons évaluer cette mesure après sa mise en application afin de voir si ce dépôt de requête de mise en liberté tous les mois ne risque pas d'alourdir le processus existant et si cela permettra effectivement d'atteindre l'objectif de simplification qui prévoit une décision tous les trois mois et non plus tous les mois. Nous pensons que l'objectif est bon. Nous espérons que ce dépôt de requête de mise en liberté ne sera pas automatique et ne retombera pas purement et simplement dans les systèmes existants précédemment.

Une autre mesure est la prolongation de la durée de validité du titre de détention que constitue l'arrêt de la chambre des mises en accusation. Cette mesure doit être approuvée en son principe. Elle était justifiée par le fait que le juge d'instruction était trop souvent dessaisi du dossier. Lorsqu'un appel était introduit en chambre des mises en accusation, le dossier n'était plus dans les mains du juge d'instruction; dès lors, cela ralentissait l'instruction en cours. La mesure est bonne, même si l'on doit ajouter que, étant donné que le projet Franchimont met à la disposition du juge d'instruction une copie du dossier, deux dossiers seront présents, la copie et l'original; il n'y aura plus ce dessaisissement effectif du juge d'instruction. Malgré cette nouvelle avancée que le projet Franchimont va insérer, à notre sens, il vaut mieux que cet appel ne permette pas de retarder une nouvelle fois le dossier à l'instruction.

J'en viens à un sujet que j'ai également évoqué en commission, l'indemnisation en cas de détention préventive. Madame la ministre, vous nous avez dit en commission qu'un recours avait été introduit dans ce dossier et que la procédure était toujours en cours.

Je pense toutefois que mon amendement avait l'avantage de préciser que la demande d'indemnisation d'une personne qui a bénéficié d'une ordonnance ou d'un arrêt de non-lieu pour insuffisance de charges, ne pouvait être introduite qu'après extinction de l'action publique.

Cet amendement proposait à mon sens une solution raisonnable, respectueuse des différents droits en présence et aurait permis un examen plus attentif. J'espère en tout cas que cet amendement pourra faire l'objet d'une analyse approfondie lorsque cette procédure sera clôturée devant la Cour européenne des droits de l'homme. Je vous remercie.

ingebouwd, betekent dat een terugkeer naar het huidige systeem.

De verlenging van de geldigheidsduur van het aanhoudingsbevel moet worden goedgekeurd. Het gebeurde immers te vaak dat de zaak aan de onderzoeksrechter werd onttrokken wanneer bij de kamer van inbeschuldigingstelling beroep werd aangetekend.

In het dossier inzake de vergoeding voor de onwerkzame voorlopige hechtenis is nog steeds een beroep voor het Europees Hof voor de Rechten van de Mens hangende. Ik hoop dat mijn amendement aandachtig zal worden bestudeerd van zodra die procedure is afgerond. In dat amendement stel ik dat iemand die een beschikking of arrest van buitenvervolginstelling wegens gebrek aan bezwarende feiten heeft bekomen, slechts een vergoedingsaanvraag kan indienen nadat de strafvordering is verjaard.

12.05 Bart Laeremans (Vlaams Belang): Mijnheer de voorzitter,

12.05 Bart Laeremans (Vlaams

mevrouw de minister, collega's, zelden is een wetsontwerp goedgekeurd door een parlementaire commissie, waartegen zo hard werd gewaarschuwd door de experts, door de mensen van het terrein, door de hoogste gezagsdragers van Justitie, als tegen dit wetsontwerp. Procureurs, onderzoeksrechters, het College van procureurs-generaal zelfs, hebben in dit dossier vernietigende taal over de doelstellingen, de incoherenties en de gevolgen van dit wetsontwerp gesproken. De afkeuring werd gegoten in de meest scherpe bewoordingen, in de meest harde krachttermen, die ik hier in mijn bijna 10 jaar lange ervaring heb mogen meemaken.

Deze minister van Justitie heeft nog maar eens laten blijken dat zij blind en Oost-Indisch doof is voor gefundeerde opmerkingen, zelfs al komen ze van de hoogste justitiële instanties. Het is typerend voor deze minister dat zij ondertussen de handen voor de ogen en oren houdt; haar houding illustreert perfect wat ik zeg. Doof zijn biedt natuurlijk een zeer groot comfort, mijnheer Mortelmans, want dan ziet men zich niet verplicht te antwoorden op kritiek en kan men zonder meer doorgaan.

Dit wetsontwerp is eerst en vooral gebaseerd op een dubbele leugen. De eerste leugen is dat er te veel voorlopig gehechten zijn, want het percentage op de totale gevangenispopulatie bedraagt 35 tot 40%. Het aantal voorlopig gehechten is natuurlijk niet te hoog. Het probleem is wel dat de totale gevangenisbevolking veel te laag is en dat er bijgevolg in verhouding relatief veel voorlopig gehechten zijn. De tweede leugen is dat er in dit land te veel gevangenen zijn. Dat is volstrekt onwaar. Er zijn gewoon veel te weinig cellen. Het gevolg daarvan is dat veel te veel gevangenen, veel te veel veroordeelden te snel worden vrijgelaten. Daardoor komen er natuurlijk scheefftrekkingen. Het probleem is dus dat deze minister, net als haar voorgangers, veel te veel daadwerkelijk gestraften te vroeg uit de gevangenis jaagt. Indien al die noodmaatregelen en kunstgrepen in het kader van de totaal onwettelijke voorlopige invrijheidstelling niet zouden gebeuren, dan zou het aantal voorlopige gehechten niet hoger liggen dan 20 tot 25% van de totale gevangenisbevolking, wat een normaler percentage zou zijn, zoals in Zweden, Denemarken of Duitsland.

Deze minister gaat intussen voort op het ingeslagen pad. Met haar nieuwe rondzendbrief is het de bedoeling om de veroordeelden nog sneller vrij te laten. De minister heeft wel al verklaard dat ze zich beperkt tot een bundeling van de bestaande maatregelen, maar een nader onderzoek toont aan dat dit niet zo is. Zo is het niet meer mogelijk om een vrijlating van een onverbeterlijke recidivist na een derde van zijn tijd tegen te houden, want de contra-indicaties mogen alleen nog betrekking hebben op minderjarige slachtoffers. Wanneer iemand 5 of 6 keer voor hetzelfde feit wordt veroordeeld en gevangengenomen, mag hij nog altijd na een derde van de tijd worden vrijgelaten want er zijn geen zogenaamde contra-indicaties meer.

Het is dus zeker niet zo dat er te veel voorlopig gehechten zijn. Integendeel, om de haverklap krijgen wij klachten te horen van de mensen op het terrein, van politie-inspecteurs, die hun beklag maken dat verdachten veel te snel na hun aanhouding alweer de straat op gaan en de politie op straat mogen uitlachen. Om de haverklap krijgen wij klachten van parketmagistraten die tegen hun zin mensen moeten

Belang): Les experts, les gens de terrain et les plus hautes autorités judiciaires mettent particulièrement en garde contre ce projet de loi. Le Collège des procureurs généraux a même rendu un jugement sans appel. La ministre reste cependant sourde à ces observations fondées.

Le projet de loi repose sur un double mensonge. Le problème n'est pas qu'il y aurait trop de détenus provisoires mais bien que la population carcérale totale est beaucoup trop faible, si bien que 35 à 40 pour cent de détenus provisoires représentent en fait une proportion relativement élevée. En outre, il est manifestement faux que notre pays compte trop de détenus. Il y a trop peu de cellules, ce qui implique que trop de condamnés sont libérés trop tôt. Si l'on n'utilisait pas toutes sortes d'artifices à ce propos, il n'y aurait pas plus de 20 à 25 pour cent - un pourcentage normal - de détenus provisoires. La ministre a même rédigé une nouvelle circulaire visant à libérer les condamnés plus tôt encore. Il est inexact qu'elle n'y a rassemblé que des mesures existantes. La libération des récidivistes qui ont purgé, par exemple, un tiers de leur peine ne peut plus être arrêtée, car des contre-indications ne peuvent concerner que les affaires dans lesquelles les victimes sont mineures.

Les inspecteurs de police et les magistrats de parquet ne cessent de se plaindre que la loi sur la détention préventive doit être interprétée de façon extrêmement restrictive et que les suspects sont libérés beaucoup trop tôt après leur arrestation. Il n'est absolument pas abusé massivement de la loi, de sorte qu'une libération plus rapide ne présente certainement aucun intérêt. Lors des auditions, l'avocat général Liégeois a souligné que la proportion des détentions

vrijlaten omdat zij de wet op de voorlopige hechtenis extreem beperkend, onverantwoord, rigoureuus moeten interpreteren als gevolg van het plaatsgebrek in de gevangenissen. Het is dus allerminst zo dat de voorlopige hechtenis misbruikt wordt of massaal misbruikt wordt. Er zullen natuurlijk uitzonderingen zijn, maar het is zeker geen regel dat die voorlopige hechtenis misbruikt wordt, dat er vandaag veel of te veel voorlopige gehechten zijn, dat zij ten onrechte zouden vastzitten en dat er een beleid moet worden gevoerd dat gericht is op een nog snellere vrijlating, zoals dit ontwerp beoogt. Integendeel.

Wij waren dan ook bijzonder blij toen onze stelling, die wij al zolang formuleren, en ons gelijk terzake bevestigd werd tijdens de hoorzittingen, waar advocaat-generaal Liègeois verklaarde: "Ik moet opmerken dat het uitgangspunt niet correct is. De samenstelling van de gevangenispopulatie is immers afhankelijk van de richtlijnen van de minister van Justitie betreffende de uitvoering van de gevangenisstraf. Hoe meer uitgesproken straffen niet worden uitgevoerd, des te groter wordt het aandeel van de voorlopige hechtenis. De gegevens worden dus geïnduceerd door beleidsrichtlijnen, waardoor ze geen correcte wetenschappelijke basis meer vormen." Einde citaat, tot daar Liègeois. Een advocaat-generaal van uw parket en het Vlaams Belang zeggen precies hetzelfde en halen heel uw uitgangspunt, uw basisprincipe van dit wetsontwerp, onderuit. Leuk is natuurlijk anders.

Ook de Brugse procureur Berkvens zat op dezelfde golflengte. Een naakte vergelijking met de cijfers van 1990 gaat niet op, zegt hij zeer terecht, want het criminaliteitsbeeld is helemaal veranderd op die 15 jaar. De Brugse procureur Berkvens verwijt u dat u geen rekening houdt, mevrouw de minister, met de illegale migratiestromen, met het wegvallen van de muur bijvoorbeeld en met rondtrekkende dadergroepen, waardoor men automatisch meer gebruik moet maken van de voorlopige hechtenis wil men niet dat de verdachten meteen weer in de natuur verdwijnen.

Deze minister van Justitie is inderdaad dermate ideologisch geborneerd dat zij niet wil erkennen dat de samenleving sinds 1990 drastisch veranderd is, niet ten goede overigens.

De enige krachtige reactie die logisch en passend is op deze recente criminaliteitsfenomenen, is de drastische uitbreiding van de gevangenis capaciteit. Ook CD&V zegt dit vandaag en wij zijn daar zeer blij om dat zij ons terzake eindelijk zijn gevolgd. Net deze politieke optie is voor deze minister van Justitie uitgesloten. Zij heeft ervoor gezorgd dat deze regering woordbreuk heeft gepleegd. De extra cellen in oude legerkazernes, zoals uitdrukkelijk beloofd in dit regeerakkoord, zijn naar de schroothoop verwezen. Het enige waarmee deze minister bezig is en dan nog wel op een obsessievolle en volstrekt irrationele wijze, is het versneld leegmaken van de gevangenissen, zonder daarbij voor ogen te nemen dat een lakse bestraffing, het niet-uitvoeren van straf en een versnelde vrijlating automatisch moet leiden tot normvervaling en dus tot recidive en hogere criminaliteit.

Deze minister van Justitie zegt dat er geen extra geld is voor bijkomende gevangenissen en dat er overal moet bezuinigd worden, maar tegelijkertijd zorgt diezelfde mevrouw Onkelinx er met een ander petje voor dat het geld in Brussel naar hartelust over de balk kan

provisoirs augmente à mesure que les peines prononcées ne sont pas exécutées. Le principe de base du projet de loi est ainsi vidé de sa substance. Le procureur brugeois Berkvens a quant à lui reproché à la ministre de ne pas tenir compte des flux migratoires illégaux et des bandes itinérantes de voleurs, qui requièrent un recours plus fréquent à la détention provisoire. La ministre a des idées tellement étriquées qu'elle ne reconnaît pas les changements profonds qui se sont produits dans la société depuis 1990.

Un renforcement de la capacité pénitentiaire constitue la seule solution possible, comme l'admet enfin également le CD&V. L'accord de gouvernement promettait des cellules complémentaires dans d'anciennes casernes militaires, mais cette suggestion a déjà été reléguée aux oubliettes. La ministre n'aspire qu'à une chose - un dépeuplement accéléré des prisons - et oublie qu'une attitude laxiste en matière pénale est cause d'estompement de la norme, de récidive et de criminalité.

La ministre ne dispose pas de moyens pour de nouvelles prisons et plaide en faveur d'économies. Mais à Bruxelles, l'argent ne fait apparemment pas défaut pour une maison interculturelle, une piscine à ciel ouvert ou un musée sur l'immigration. Il ne reste plus rien pour la sécurité de la société et l'enfermement des criminels.

La quasi totalité des critiques formulées par les experts sont rejetées avec légèreté par la ministre et la majorité. Par ailleurs, le projet de loi vient à un moment inopportun, parce que le Sénat planche actuellement sur une réforme de la procédure pénale par le biais du "grand Franchimont". Cela n'a aucun sens d'extraire un chapitre de ce

worden gegoooid.

Tientallen miljoenen frank voor een intercultureel huis in het Molenbeek van boezemvriend Philippe Moureaux, een paar honderd miljoen frank voor een openluchtwembad, de natte droom van Pascal Smet, of een half miljard frank voor een museum over de immigratie, terwijl Brussel zelf een levend museum is over immigratie, daarvoor is er blijkbaar wel geld. Voor de kernopdracht van de Staat, het beveiligen van de samenleving en het opsluiten van criminelen, is er echter geen geld over; daarvan wil deze minister geen prioriteit maken.

Collega's, wij hebben goed geluisterd tijdens de hoorzittingen en we hebben nadien de verslagen nogmaals doorgenomen. Wij vinden het onbegrijpelijk dat vrijwel alle kritiek van de experts op een hoogst lichtzinnige wijze van de hand wordt gewezen, niet alleen door de minister zelf, van wie we dat stilaan gewoon zijn, maar ook door de commissieleden van de meerderheid, waarvan men kon veronderstellen dat zij kritische mensen zouden zijn of zich als dusdanig zouden opstellen en open zouden staan voor kritiek wanneer die hout snijdt.

Uit de hoorzittingen is gebleken dat dit wetsontwerp volstrekt ontijdig komt. Momenteel wordt in de Senaat volop gewerkt aan een hervorming van de strafrechtprocedure, de zogenaamde grote Franchimont. Het heeft geen zin dat er nu in de Kamer inderhaast één hoofdstuk uit wordt gelicht, waardoor het voor iedereen in het werkveld een onvoorstelbaar ingewikkeld kluwen dreigt te worden. Bovendien zijn er duidelijke tegenstellingen tussen dit wetsontwerp en de grote Franchimont, waardoor de situatie hopeloos onoverzichtelijk dreigt te worden.

Uit de hoorzittingen is gebleken dat dit wetsontwerp op een aantal punten contraproductief en tegengesteld is aan de eigen doelstelling. Het zal zeker niet zorgen voor een snellere en meer efficiënte rechtsafwikkeling. Er wordt een aantal nieuwe procedures, tussenprocedures en uitzonderingsprocedures bij gecreëerd en het aantal procedures wordt opgedreven.

Het zal ook niet automatisch zorgen voor een versnelling van het onderzoek. Het wegvallen van de maandelijkse verschijning na een bepaalde periode neemt de stimulansen bij de politiediensten terzake weg. Zowel tijdens de hoorzittingen als tijdens de besprekingen werden tips aangereikt om de onderzoeken te versnellen, bijvoorbeeld door extra ondersteuning van de onderzoeksrechters, door de efficiëntere aanpak en de snellere betaling bij de gerechtelijke expertises of door de uitbreiding van het aanhoudingsmandaat tot achtenveertig uur. Die voorstellen werden echter afgewimpeld.

Uit de hoorzittingen is gebleken dat dit wetsontwerp op een aantal punten ook volstrekt nutteloos is. Het verscherpte toezicht van de kamer van inbeschuldigingstelling bijvoorbeeld zal volgens het college van procureurs-generaal bijzonder weinig effect ressorteren, aldus de hoge magistraten. Het college betreurt uitdrukkelijk in zijn advies dat de effecten hiervan niet eens onderzocht zijn en de maatregel dus een slag in het water is.

Dit wetsontwerp gaat totaal in de fout waar het een meedogenloze

projet et de lui conférer des proportions démesurées. Les contradictions entre le projet à l'examen et le "grand Franchimont" sont d'ailleurs légion.

Il est ressorti des auditions que ce projet de loi ne permettra pas d'accélérer le cours de la justice. Au contraire, de nouvelles procédures, procédures intermédiaires et procédures d'exception sont instaurées.

Il ne permettra pas non plus d'accélérer l'instruction. De bonnes propositions telles qu'un appui supplémentaire pour les juges d'instruction, une approche plus efficace et un paiement plus rapide des expertises judiciaires ou encore l'extension du mandat d'arrêt à 48 heures ont tout simplement été rejetées.

Les auditions ont également montré que ce projet de loi est parfaitement inutile. Selon le collège des procureurs généraux, le contrôle renforcé de la Chambre des mises en accusation ne produira que peu d'effets.

Ce projet de loi est surtout totalement dans l'erreur là où il introduit une sévérité implacable pour les erreurs de procédure, le moindre vice de forme pouvant conduire à la libération des criminels, même les plus grands. Le Collège des procureurs généraux a déclaré qu'il invitait la ministre de la Justice à réfléchir sérieusement aux conséquences juridiques désastreuses des ajouts généralement totalement superflus. La critique est sévère!

Le suspect est remis en liberté lorsque le juge d'instruction ne motive pas suffisamment son mandat d'arrêt, mais le fait que le moindre vice de forme entraîne sa remise en liberté immédiate est parfaitement injustifiable.

Le présent projet de loi fait peser –

gestrengheid invoert inzake procedurefouten. De minste vormfout zal in de toekomst automatisch leiden tot de vrijlating van de verdachte, ook al gaat het om de zwaarst mogelijke criminele feiten, om de zwaarste criminelen waarvan de vrijlating grote ongerustheid in de samenleving kan veroorzaken. Ik citeer het college van procureurs-generaal: "De volstrekte absurditeit van deze sancties wordt in het uitgebreide advies aangetoond. De opsteller van dit voorontwerp" - en daarmee bedoelen ze natuurlijk de minister van Justitie - "wordt verzocht zich eerst degelijk te beraden over de desastreuze juridische gevolgen van de meest volkomen overbodige toevoegingen."

Ik herhaal dat het heel duidelijk in het verslag staat. Het mag er twee keer of misschien wel tien keer instaan. De minister van Justitie wordt verzocht zich eerst degelijk te beraden over de desastreuze, juridische gevolgen van de meestal volkomen overbodige toevoegingen. Dat zeggen de procureurs-generaal, niet het Vlaams Belang. Zij zijn de mensen die het strafbeleid in ons land moeten leiden. Ik zou bij God niet weten hoe ik het zelf nog scherper zou kunnen formuleren.

Waar haalt de regering het in zijn hoofd om verdachten zomaar vrij te laten, wanneer het aanhoudingsmandaat iets te stereotiep is geformuleerd en er onvoldoende de nadruk wordt gelegd op – ik citeer – “de feitelijke omstandigheden die eigen zijn aan de persoonlijkheid van de verdachte”? Zo staat het er. Als een onderzoeksrechter de aanhouding niet voldoende motiveert, dan wordt de verdachte vrijgelaten.

Dat vormfouten moeten worden rechtgezet, is logisch. Mevrouw de minister, dat daarvoor echter de tactiek van de voorhamer wordt gebruikt, waarbij de minste vormfout moet leiden tot de onmiddellijke vrijlating, is volslagen onverantwoord. Het is typisch voor een Franstalige minister dat zij zoveel nutteloze aandacht en nutteloos gewicht verleent aan vormfouten. Dat is nu eenmaal een typisch Franse aanpak. Het is echter ook typisch voor een minister die zich voortdurend te buiten gaat aan zwart-witdenken, zoals u altijd doet, mevrouw de minister. Het is evenwel onbegrijpelijk dat Vlaamse parlementsleden deze onzin ne varietur goedkeuren.

Ten slotte, het wetsontwerp legt volstrekt ten onrechte een veel te zware verantwoordelijkheid bij de onderzoeksrechter door ongenueanceerd te verhinderen dat het parket nog in beroep kan gaan tegen een vrijlating. Het is werkelijk onbegrijpelijk dat een onderzoeksrechter zo maar naar goeddunken over de vrijlating kan beslissen, zelfs al zijn er helemaal geen nieuwe elementen in het dossier. Dat laatste stond er oorspronkelijk nog in, maar zelfs dat werd intussen geschrapt.

Mevrouw de minister, door het openbaar ministerie buitenspel te zetten, zet u als het ware de hele samenleving buitenspel, in de eerste plaats de slachtoffers, die nu bij niemand meer kunnen aankloppen. Zelfs al begaat de onderzoeksrechter een enorme inschattingsfout of vergist hij zich gewoon, zelfs al is de onderzoeksrechter het voorwerp van een bedreiging of chantage, er is geen enkel verhaal meer mogelijk. De minister van Justitie kan alle schuld van zich afschuiven.

Mevrouw de minister, daar gaan vodden van komen. U zal zich deze domme maatregel nog lang beklagen.

absolument à tort – une trop lourde responsabilité sur le juge d'instruction, en empêchant le parquet d'interjeter appel contre une décision de relaxation. En mettant le ministère public en position de hors-jeu, ce sont les victimes et l'ensemble de la société qu'on exclut. La ministre de la Justice a beau rejeter toute responsabilité, elle finira bien par ressentir les conséquences de cette mesure stupide.

Ceci n'est pas le premier projet de loi médiocre de la ministre et ce ne sera certainement pas le dernier. Elle prouve une fois de plus qu'elle ignore jusqu'aux critiques des procureurs généraux et qu'elle n'est pas à l'écoute d'arguments contraires raisonnables. Si la ministre persiste à miner le principe de l'État de droit, même ses amis finiront par constater qu'il n'y a pas moyen de coopérer avec cette socialiste fanatique.

Mevrouw de minister, het is niet het eerste, slechte ontwerp waarmee u naar het Parlement komt en het zal zeker niet uw laatste zijn. Wel werd met het ontwerp aangetoond dat u altijd halsstarrig uw zin doordrijft, zelfs al krijgt u de meest vernietigende kritiek van uw naaste medewerkers, de procureurs-generaal. U bent zodanig overtuigd van uw eigenlijk dat u niet meer in staat bent om naar redelijke tegenargumenten te luisteren.

Mevrouw de minister, als ik een cynicus zou zijn, dan zou ik zeggen: "Doe zo verder." Doe zo maar voort, mevrouw de minister, met het ondermijnen van de rechtsstaat, met het ondermijnen van het vertrouwen van de mensen in justitie. Maak het allemaal nog maar wat erger, mevrouw de minister. Op een dag zullen dan zelfs de meest gematigden, de meest onverschilligen en zelfs uw eigen bondgenoten vaststellen dat er met deze femme fatale en met deze fanatieke Parti socialiste geen land te bezeilen valt.

12.06 Eric Massin (PS): Monsieur le président, madame la vice-première ministre, chers collègues, il me semble que nous avons affaire, dans le cadre de cet examen, à un projet important à plus d'un titre. D'une part, parce que cela concerne les droits fondamentaux des citoyens et, d'autre part, parce qu'il s'agit d'un texte qui, malgré tout, est souvent appliqué par nos cours et tribunaux. Tout cela a donc des répercussions particulièrement importantes sur la vie des citoyens.

Ce projet de loi touche à la détention préventive et, dans ce cadre, il me semble qu'il faut être très vigilant pour que les droits et libertés de tous soient suffisamment garantis. J'ai déjà eu l'occasion de le dire en commission, la détention préventive a, par sa nature même, vocation à être exceptionnelle. Elle constitue une privation de liberté à un moment où une personne n'a pas encore été reconnue coupable de la commission d'une infraction. Priver une personne de liberté est un acte particulièrement grave, qui ne peut être accompli que pour des causes, et suivant une procédure, déterminées par la loi. Il faut en outre, dans le cadre du respect des libertés individuelles, éviter que la détention préventive soit une forme de contrainte ou devienne une sanction avant la lettre. Par ailleurs, la détention préventive ne signifie pas seulement une privation de liberté. C'est aussi parfois la privation d'une activité professionnelle, la privation, à brève échéance, d'un logement. Elle rend aussi plus aléatoire le maintien des liens familiaux, sans compter le risque de récidive, établi par certaines études, lié à la promiscuité carcérale. A cet égard, on peut renvoyer au projet du statut juridique des détenus, dont nous avons déjà débattu en commission et en séance plénière.

Il est utile de rappeler que la liberté individuelle est un droit garanti par la Constitution, en son article 12, mais aussi par la Convention européenne des droits de l'homme qui impose que la privation de liberté ne peut avoir lieu qu'en suivant scrupuleusement la procédure prévue par la loi. S'agissant d'une détention avant jugement, la privation de liberté porte en elle-même une atteinte radicale à la présomption d'innocence proclamée par les conventions internationales. Plus ici qu'ailleurs, la détention préventive met en lumière le traditionnel difficile équilibre de la procédure pénale balancée entre deux extrêmes. En cette matière, cet équilibre doit être trouvé entre les exigences de sécurité publique et la protection

12.06 Eric Massin (PS): Het gaat om een belangrijk ontwerp, enerzijds omdat het de fundamentele burgerrechten betreft en anderzijds omdat deze tekst vaak door onze hoven en rechtbanken wordt toegepast. We moeten er nauwlettend op toezien dat de rechten en vrijheden voldoende worden gevrijwaard.

De voorlopige hechtenis mag enkel een uitzonderingskarakter hebben. Ze kan slechts worden opgelegd wanneer de bij de wet bepaalde procedure wordt nagevolgd, wat een recht is dat door de Grondwet en het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens wordt gegarandeerd. Bovendien moeten we voorkomen dat de voorlopige hechtenis een vorm van dwang is of een voorloper van de straf wordt.

Vermits het om een hechtenis vóór een rechterlijke uitspraak gaat, doet de vrijheidsberoving radicaal afbreuk aan het vermoeden van onschuld. De voorlopige hechtenis benadrukt het traditioneel moeilijke evenwicht binnen de strafprocedure die tussen twee uitersten, de openbare veiligheid en de bescherming van de individuele vrijheden, balanceert.

De maatschappij heeft altijd naar een juiste afweging tussen de

des libertés individuelles. L'incarcération d'une personne présumée innocente heurtera toujours le principe édicté par la Convention européenne des droits de l'homme.

De tout temps, dans la lutte menée contre le crime au nom de la justice, la société a toujours composé avec la prison et la liberté. Avec l'avènement des droits de l'homme, nous avons été marqués par une aspiration générale au respect des droits individuels que je viens de rappeler, ce qui allait conduire à l'adoption de la loi du 20 juillet 1990. C'est une loi qui va dans le bon sens, comme l'ont rappelé les intervenants en commission. Elle édicte et elle rappelle des principes fondamentaux: par exemple, conformément à l'article 12 de la Constitution, le caractère exceptionnel de la détention préventive. Malgré tout, comme le démontre la pratique, il semblerait qu'on puisse parler d'une norme estompée au fil du temps. En effet, on peut constater un écart entre ce qui se fait maintenant et l'esprit de la loi de 1990, ce qui se constate au vu du nombre de personnes en détention préventive.

Malheureusement, par le biais de formules prédéterminées, de formules lapidaires, d'ordonnances pratiquement pré-imprimées, de motivations qui vont dans le même sens à de nombreuses occasions et qui semblent devenir plus fréquentes, la détention préventive ne revêt plus ce caractère exceptionnel; elle est en fait utilisée comme une sanction avant la lettre. Malheureusement, cela entraîne d'autres difficultés comme le nombre de dossiers qui doivent être réglés en peu de temps en chambre du conseil ou en chambre des mises en accusation, ce qui peut en outre laisser place à l'arbitraire et provoquer des drames humains, l'ensemble entraînant indéniablement un effet sur la densité de la population carcérale.

À cet égard, Mme la ministre a rappelé des chiffres éloquentes. Le nombre de mandats d'arrêt en 1990 s'élève à 8.345 et en 1999 à 9.116. La durée moyenne de la détention préventive en 1990 est de 2,59 mois. En 1999, elle atteint 3,02 mois. Il apparaît que les personnes qui se trouvent en détention préventive représentent entre 35 et 40% de la population carcérale globale.

En fonction des éléments que je viens de rappeler, il me semble utile de préciser à nouveau que le projet de loi à l'examen ne remet pas en cause les principes de la loi du 20 juillet 1990 relative à la détention préventive. Je me permettrai de rappeler l'exposé des motifs qui constate "qu'en dépit de la réforme réalisée par la loi du 20 juillet 1990, le recours à la détention préventive n'a pas pu être endigué. Le caractère exceptionnel de la détention préventive tel qu'il a été souligné par la réforme précitée ne se traduit pas dans la pratique. Plusieurs explications peuvent en être données: la diversité des directives prises par les ministres de la Justice successifs, la tendance des magistrats à évoquer trop souvent des circonstances exceptionnelles pour délivrer un mandat d'arrêt, cette dérive entraînant indéniablement un effet sur la densité de la population carcérale."

Il me semble que le constat est posé: c'est d'abord faire face à une norme estompée, faire face à un caractère exceptionnel qui n'est plus rencontré et réagir à ces problèmes pour obtenir un effet sur la population carcérale.

opsluiting en de vrijheid gezocht. Zoals door de sprekers in de commissie in herinnering werd gebracht, gaat de wet van 1990 in de goede richting. In de praktijk blijkt echter dat de norm die de voorlopige hechtenis een uitzonderlijk karakter verschafte, mettertijd is vervaagd. De voorlopige hechtenis wordt in feite als een straf "avant la lettre" aangewend, wat menselijke drama's kan teweegbrengen en de omvang van de gevangenisbevolking kan beïnvloeden.

Dit wetsontwerp stelt de beginselen van de wet van 1990 niet ter discussie.

De bespreking van dit ontwerp mag niet uitgesteld worden omdat de wet van 1990 in de Senaat besproken wordt. De Senaat buigt zich trouwens maar over één onderdeel ervan: de aanwezigheid van een advocaat wanneer iemand gearresteerd wordt. Het gaat niet over alle bepalingen waarover wij ons moeten uitspreken. Wat de verlenging van de duur van de vrijheidsberovende maatregel vóór de onderzoeksrechter optreedt betreft, mogen we niet overhaast te werk gaan. Het gaat om een moeilijk debat en bovendien om een grondwettelijke kwestie. Een en ander kan ongewenste en perfide gevolgen hebben. Men wil sneller vonnissen en tegelijk de eisende partij meer tijd geven. Op die manier is er geen sprake van een gelijke behandeling van de partijen in het geding, met inbegrip van het strafproces. Men kan ook nog altijd gebruik maken van de administratieve aanhouding.

Een aantal positieve punten moet onder de aandacht worden gebracht.

Eerst en vooral is er de soevereine beslissing van de onderzoeksrechter inzake de invrijheidstelling. Hij is inderdaad

Je rappelle que cette loi sur la détention préventive contient des éléments exceptionnels en ce sens qu'il s'agit d'une loi de privation de la liberté. Elle définit des conditions exceptionnelles de délivrance d'un mandat d'arrêt ou de maintien en détention préventive.

Une de ces conditions est la sécurité publique. A mon sens, elle ne doit pas se résumer à un sentiment d'insécurité publique, purement subjectif, mais aboutir à une certaine forme d'objectivation pour que la délivrance du mandat d'arrêt ne se fasse pas uniquement sur la base de ce sentiment d'insécurité publique. Sans cela, nous ne rencontrons plus ce caractère exceptionnel de la détention préventive et c'est une dérive à laquelle nous sommes malheureusement confrontés.

Un autre élément évoqué, auquel il y a lieu de répondre, est ce qui se passe au Sénat dans le cadre de la discussion sur le "grand Franchimont". Il n'y a pas lieu de retarder l'examen et le vote de ce projet de modification de la loi de 1990 parce qu'une discussion se tient actuellement au Sénat sur la réforme du Code pénal. Pour moi, c'est à juste titre que Mme la vice-première ministre nous a rappelé qu'un seul élément était discuté au Sénat, à savoir la présence d'un avocat lorsqu'une personne est arrêtée. Cela ne vise dès lors pas l'ensemble des dispositions qui nous sont soumises.

Cela me permet d'en arriver à un autre point, soulevé lors d'une discussion tenue dans le cadre de la commission, à savoir porter le délai de 24 à 48 heures de mesure privative de liberté avant qu'un juge d'instruction n'intervienne. Pour moi, il n'y a pas lieu de réagir dans la précipitation.

Pourquoi? La première difficulté, c'est la Constitution et particulièrement son article 12: après ce délai de 24 heures, il doit y avoir intervention du juge. C'est un problème constitutionnel. Le deuxième élément, c'est que c'est un débat relativement difficile: rappelons-nous l'équilibre permanent entre la prison et la liberté, l'équilibre permanent entre la présomption d'innocence et la sanction avant la lettre.

Rappelons-nous aussi le danger des effets pervers, entraînant un certain paradoxe. En effet, on veut juger de plus en plus vite, mais, en même temps, on est prêt à donner plus de temps à la partie poursuivante, à savoir les services de police et éventuellement le procureur du Roi. Voilà qui pourrait mettre à mal l'égalité des parties devant le procès, en ce compris le procès pénal.

Mais il existe de toute façon cette arrestation administrative.

Plusieurs points positifs doivent, à mon sens, être relevés dans le cadre de ce projet de loi. J'en épinglerai cinq.

Un premier point positif est cette décision souveraine du juge d'instruction concernant la mise en liberté. Je rappelle un cas pratique que j'évoquais en commission: en l'état actuel des choses, lorsque nous avons une confirmation en chambre du conseil, parce que nous attendons ou parce la chambre du conseil et le juge d'instruction attendent les conclusions d'une expertise, il y a maintien pour les nécessités de l'instruction. Trois jours après, le juge d'instruction reçoit dans son bureau le rapport d'expertise, par exemple une expertise ADN, confirmant que la personne en prison n'est pas

het best geplaatst om er over te oordelen. Het lijkt me dan ook niet noodzakelijk het parket de mogelijkheid te bieden om beroep aan te tekenen.

Vervolgens is er de beperking van de maandelijkse controle op de voorwaardelijke invrijheidstelling voor feiten die voor het Hof van Assisen kunnen worden gebracht.

Voorts wordt de strafregeling voor de nietigheden verduidelijkt. Op dit ogenblik bestaan er immers nietigheden zonder dat in een sanctie is voorzien. Vermits de individuele vrijheid, een door de Grondwet gewaarborgd recht, evenwel op het spel staat, moet de in de wet vooropgestelde procedure strikt worden nageleefd.

Ten slotte was ook de versterking van het toezicht op langdurige gerechtelijke onderzoeken ten volle gerechtvaardigd, rekening houdend met het uitzonderlijke karakter dat de voorlopige hechtenis in principe moet hebben.

Ik besluit met de vaststelling dat dit wetsontwerp elementen invoert die ontegensprekelijk positief zijn. We zullen moeten afwachten hoe de magistraten ze in de praktijk brengen. Mijn fractie zal het wetsontwerp dan ook goedkeuren.

l'auteur du fait incriminé. Trouvons-nous normal qu'il faille attendre la prochaine comparution en chambre du conseil? A mon sens, pas du tout. Le juge d'instruction est à même de prendre ses responsabilités et, sur la base de cet élément nouveau, de remettre en liberté. Y-a-t-il lieu de prévoir un appel dans le chef du procureur du Roi par rapport à cela? Je ne crois pas. Le juge d'instruction est une personne responsable, c'est un magistrat. Il a pris la responsabilité de délivrer le mandat d'arrêt, il peut également le lever et remettre cette personne en liberté.

Un deuxième point positif est la limitation du contrôle mensuel de la détention préventive pour des faits passibles de la Cour d'assises. Je ne vais pas revenir sur ce débat, nous avons tous à l'esprit la situation qui s'est posée, et il me semble que cette mesure pourrait rencontrer certaines difficultés.

La prolongation du délai de validité du titre de détention que constitue l'arrêt de la chambre des mises en accusation, de quinze jours à un mois, constitue selon moi un troisième point positif. C'est une excellente chose. Cela figurait d'ailleurs dans une proposition déposée par notre chef de groupe, M. Giet.

Quatrième point: la clarification du régime de sanction des nullités fait également l'objet de beaucoup de débats. A l'heure actuelle, nous avons dans la loi des nullités mais nous n'avons pas de sanction, élément quand même assez particulier. Je rappellerai donc cette liberté individuelle garantie par la Constitution; je crois en effet que, de temps en temps, il est nécessaire de taper plusieurs fois sur le même clou. Il faut suivre scrupuleusement la procédure prévue par la loi. S'il y a lieu de revoir la loi de 1990 sur la détention préventive, c'est justement parce qu'elle est muette sur les conséquences juridiques du non-respect et des nullités. Et si des étapes essentielles de la procédure ne sont pas respectées, il me semble que ce principe constitutionnel doit sortir son plein et entier effet. La conséquence est donc la remise en liberté.

Cinquième et dernier point indispensable et fondamental: l'interrogatoire préalable de la personne arrêtée constitue un élément essentiel auquel on doit attacher une nullité qui porte tous ses effets. Il est indéniable que la personne doit être interrogée, qu'elle doit connaître les raisons de l'interrogatoire ainsi que les éléments d'incrimination, et qu'elle puisse faire part de ses observations. Ceci représente une pièce essentielle de la procédure sur laquelle la chambre du conseil va se prononcer dans les cinq jours.

Cet élément fondamental est selon moi indispensable. Il en va de même pour le procès-verbal d'audition. En effet, il me semble qu'une personne doit être avertie qu'un mandat d'arrêt va être délivré contre elle et pour des faits bien précis. C'est une loi d'exception. Nous avons également affaire à un caractère exceptionnel de nullité.

Le renforcement du contrôle des instructions de longue durée s'avère nécessaire pour vérifier l'avancée de l'instruction. Nous sommes dans le cadre d'une loi exceptionnelle revêtant un caractère exceptionnel. Il me semble que le juge d'instruction doit rendre compte de son instruction devant la chambre des mises en accusation. C'est la moindre des choses.

En conclusion, cette réforme met en place des effets immanquablement positifs. Le tout sera, comme dans le cadre de la loi de 1990, de voir ce qu'en feront les magistrats.

Dès lors, mon groupe votera cette loi.

De **voorzitter**: De laatste spreker in de algemene bespreking is de heer Marinower. Puis, nous discuterons les articles, à moins que la ministre donne une petite réponse après les discussions? Oui? Comme vous voulez.

12.07 Claude Marinower (VLD): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, er zijn inderdaad zeer belangrijke hoorzittingen gehouden in het raam van de discussie van het voorliggend ontwerp. Dat was ook nodig en het was misschien historisch, in die zin – al beschik ik niet over de jarenlange ervaring van anderen – dat alle betrokkenen die met de toepassing van die wet te maken hebben gehoord zijn, van het parket-generaal over de voorzitters van de raadkamers – een kleinere en een grotere raadkamer – tot de voorzitter van het College van procureurs des Konings, en de balies. Wij hebben daar weinig over gehoord maar die zijn ook gehoord tijdens die hoorzittingen. Ik zal er straks op terugkomen. Hun mening is, meen ik, niet steeds te verwaarlozen, zeker niet in dit geval, omdat zij de zeer regelmatige gebruikers zijn – als u mij die term toestaat – van de wetgeving op de voorlopige hechtenis.

Collega Wathelet heeft er ons terecht aan herinnerd dat die wetgeving nog steeds een uitzonderingsmaatregel is. De vrijheidsberoving is de uitzondering en de vrijheid is de norm, niet omgekeerd. Af en toe heeft men de indruk dat de zaken op hun kop worden gezet en ik ben blij dat collega Wathelet dat ook in het begin van zijn betoog heeft gezegd.

Gaat het hier alleen om het bevechten van de overbevolking van de gevangenen? Neen, natuurlijk niet. Het gaat om meer dan dat. Maar is er een probleem van overbevolking van de gevangenen? Ja. Daar verschillen natuurlijk de standpunten van in het begin. Er is het standpunt van de heer Van Parys. Ik meen dat ik hem correct citeer, zoals ik het al bij een andere gelegenheid heb gedaan. Zijn standpunt is – als ik het mag resumeren – het volgende. Ten eerste, er is geen overbevolking; er zijn te weinig gevangenen. Ten tweede, als de termijn van een voorlopige hechtenis zes maanden overschrijdt, is daar een reden voor. Ik meen dat ik zo de twee hoofdstandpunten samenvat.

12.08 Tony Van Parys (CD&V): (...)

12.09 Claude Marinower (VLD): Ja, het is een heel korte samenvatting. Ik zeg dat er ook bij: het is heel kort en heel cru samengevat. Het standpunt van collega Laeremans op dat vlak is identiek. Maar men kan niet over een aantal zaken kijken.

Dan is er de benadering van zij die zeggen: 35% tot 40% is een cijfer dat zomaar uit de lucht geplukt is. Men citeert de heer Liégeois en men zegt dat dit cijfer geen rekening houdt met een aantal elementen die wel in rekening moeten worden genomen. Maar ik – en ik niet alleen, ook de heer Verherstraeten bijvoorbeeld – heb regelmatig vragen gesteld over de overbevolking van de gevangenen die leidt tot spanningen en andere problemen. Zo heb ik in de maand

12.07 Claude Marinower (VLD): Pendant l'examen de ce projet de loi, nous avons entendu tous les intéressés, à savoir les représentants du ministère public, les chambres du conseil et le barreau. C'est exceptionnel.

Comme l'a dit justement M. Wathelet cette loi est une mesure d'exception, car l'incarcération ne peut jamais être la règle. Cette loi ne vise pas seulement à lutter contre la surpopulation dans les prisons. Elle constitue également une évaluation de l'application de la loi de 1990 qui n'a pas apporté les solutions escomptées.

Messieurs Van Parys et Laeremans estiment que le problème vient non pas de la surpopulation mais bien du manque de prisons. Ils pensent également que les détenus condamnés à une détention préventive de plus de six mois le sont toujours pour des motifs valables.

12.09 Claude Marinower (VLD): En décembre, la ministre m'a répondu que 651 hommes étaient enfermés à la prison d'Anvers, alors que la capacité n'est que de 391 détenus. 530 d'entre eux n'avaient pas encore fait l'objet d'une condamnation définitive. Il s'impose dès lors de prendre des mesures.

Je tiens également à citer une

december, naar aanleiding van nog maar eens onrustwekkende cijfers over de Antwerpse gevangenis, een vraag gesteld. Ik citeer maar een deel van het antwoord van de minister: op 6 december 2004 zaten in de Antwerpse gevangenis 615 mannelijke gedetineerden voor 391 beschikbare plaatsen en 49 vrouwelijke voor 48 beschikbare plaatsen. Onder die 664 gedetineerden waren er 530 – tegenover de normale populatie van 391 – die niet definitief waren veroordeeld en 71 die vielen onder de wet van de bescherming van de maatschappij.

Wat die wetgeving betreft, u weet dat het niet de eerste keer is en evenmin de laatste keer zal zijn dat daarover vragen zullen worden gesteld. Recente verklaringen, hoewel tegengesproken door andere van iemand die als vrijwilliger in Merksplas tewerkgesteld was, wijzen erop dat er hoogdringend maatregelen moeten worden genomen.

Gaat het hier enkel en alleen maar om het bevechten van de overbevolking? Neen. Dat is geen doel op zich, zoals u terecht hebt gezegd, mijnheer Wathelet. Het gaat wel om een analyse van de toepassing van de wet van 1990. De wet van 1990 had aan eenieder, de gebruiker, degenen die daaronder zouden vallen of ressorteren, degenen die daarmee te maken hadden op dagdagelijks gebied, een oplossing moeten bieden. Wat stellen wij vast? Het heeft niet kunnen baten. De toepassing van de wet van 1990 heeft niet de oplossingen geboden die wij daar allen van verwacht hadden, hoezeer men zich daartoe ook heeft ingespannen.

Ik haal terloops enkele andere cijfers aan. De collega's die de hoorzitting hebben meegemaakt, herinneren zich dat er in de commissiebespreking sprake is geweest van ellenlange zittingen van raadkamers en KI's waarbij de gedetineerden en hun raadslieden ook op het einde van een zitting die een hele dag duurt, nog het recht moeten hebben om hun zaak behandeld te zien op eenzelfde adequate manier als bij degenen die het geluk hebben gehad die dag bij de eersten te mogen verschijnen.

Over de bedoeling van de wetgeving die hier voorligt, is zeer duidelijk tijdens de hoorzitting gezegd dat het de bedoeling is om de procedure van de wet op de voorlopige hechtenis vlotter en efficiënter te laten verlopen.

De heer Liégeois - waarvan de komst al een beetje controversieel was nog voor hij kwam; de collega's zullen zich de discussie in de commissie nog herinneren - heeft natuurlijk ook meer materiaal geleverd dan hetgeen in de verslaggeving van zijn uiteenzetting is weergegeven. Ik lees in de stukken afkomstig uit de hoorzitting, in de brief van 23 november van de procureur-generaal van Antwerpen aan de minister van Justitie: "Er kan geen bezwaar bestaan tegen het invoegen van nieuwe modaliteiten van voorlopige hechtenis. Er is geen bezwaar tegen het zoeken van alternatieve wegen om aan de voorlopige hechtenis die in de gevangenis wordt ondergaan, een werkelijk uitzonderingskarakter te geven. Dit strookt", schreef mevrouw Dekkers op dat ogenblik, "eveneens met de bedoeling van de regering, waarbij kan verwezen worden naar de Ministerraad van 30 en 31 maart 2004". Het past derhalve ook, op de plaats waar het zich opdringt, een aantal nuances aan te brengen aan de vrij kordate weergave van hetgeen door de heer Liégeois toen gezegd is. Er zou ook rekening moeten worden gehouden met andere verslagen en

lettre de l'avocat-général Liégeois à la ministre de la Justice, dans laquelle il affirme ne pas voir d'objections à rechercher des solutions de substitution pour que la détention préventive acquière un caractère réellement exceptionnel.

Pour le VLD, cette loi ne peut pas être trop restrictive. Le problème de la mise en liberté provisoire réclame une approche beaucoup plus large.

Lors des débats en commission, on a reparlé de l'idée de prolonger de 24 à 48 heures le délai de délivrance d'un mandat d'arrêt. Les discussions n'ont pas débouché sur un consensus mais il a été décidé de demander aux services compétents d'examiner cette possibilité. M. Wathelet marque manifestement son accord sur les dispositions qui sanctionnent de nullité les mandats d'arrêt délivrés incorrectement.

Pour l'Ordre des barreaux flamands, le législateur avait pensé que l'application de la loi de 1990 permettrait de mettre un terme à la surpopulation carcérale. Cette modification de loi, si elle était nécessaire, n'a pas enrayé la surpopulation parce que le nombre de détentions provisoires n'a cessé d'augmenter. Certains ont tenté d'expliquer ce phénomène en invoquant l'apparition de nouvelles formes de criminalité après la chute du mur de Berlin mais en vain, puisque la détention préventive n'est pas une mesure d'instruction, ni une peine imposée avant le prononcé d'une décision judiciaire.

MM. Van Parys et Laeremans ont dit que le nouveau projet de loi permettrait au juge d'instruction de décider de la remise en liberté d'un délinquant. Le parquet ne peut pas interjeter appel. A cet égard, je renvoie toutefois aussi à la lettre du 19 octobre 2004, qui

schrifturen die op andere ogenblikken werden uitgebracht.

Het is duidelijk – daarin kan onze fractie zich perfect inschrijven – dat het geen alleenstaande maatregel kan zijn. Deze maatregel alleen had overigens niet de ambitie, meenden wij te begrijpen, om heel de problematiek met betrekking tot de voorlopige hechtenis op te lossen. Daar is, en daar zijn wij allen van overtuigd, veel meer voor nodig. Mevrouw de minister, u zal mij dat niet kwalijk nemen, maar ik had gelet op onze discussie in de commissie gezegd dat ik u zou vragen naar statistische gegevens van behandeling van zaken van mensen die in voorlopige hechtenis verblijven, zowel voor de raadkamer als voor de kamer van inbeschuldigingstelling. Waarover ging het vooral? Ik wou vooral het percentage kennen, waarover wij het eigenlijk hadden.

De heer Liégeois en het College van procureurs des Konings hebben gezegd dat de voorliggende cijfers niet voldoende of afdoende bekend zijn, dat wij over meer statistische gegevens moeten beschikken. Dat geldt mijns inziens evenzeer voor de parlementairen die daarmee geconfronteerd zouden zijn.

Ik heb het reeds gezegd ter gelegenheid van de commissiezitting van vorige week. Daarom was het antwoord dat ik van uw diensten heb gekregen zo bedroevend en zo weinig bijdragend tot het debat. Ik heb gevraagd naar een statistiek van het aantal beschikkingen, naar een statistiek van het aantal arresten en vooral naar een statistiek van het aantal maatregelen dat getroffen was waarbij mensen die zich in een uitzonderingsmaatregel, die de voorlopige hechtenis nog steeds is en blijft, bevonden onder voorwaarden in vrijheid waren gesteld.

Tot mijn spijt moet ik vaststellen dat het antwoord van uw diensten, volgens de gegevens die ik daarover vorige week ontvangen heb, was dat men alleen over partiële gegevens beschikt. Ik moet ook vaststellen dat ik voor de vrijlating met voorwaarden tot twee keer toe de bemerking krijg: "Belangrijke opmerking bij deze gegevens is dat niet alle kabinetten een antwoord hebben gegeven. De statistieken zijn onvolledig." Onvolledig betekent in dit geval dat ze dan ook niet erg bruikbaar zijn. De statistieken zijn op dat vlak niet volledig. Ik kan alleen maar citeren uit het antwoord dat vorige week gegeven werd.

Tijdens de debatten is naar aanleiding van een opmerking van een Brussels onderzoeksrechter de discussie weer geopend over het verlengen van de termijn van 24 tot 48 uur alvorens er een aanhoudingsmandaat afgeleverd zou worden.

Tot nu toe is er daarover nog geen consensus gegroeid. Er is alleszins een consensus gegroeid om de piste te onderzoeken. Mevrouw de minister, u hebt er zich tijdens het debat ook voor een deel toe verbonden om dit door de bevoegde diensten te laten onderzoeken.

Ik noteer dat collega Wathelet het ook eens is met betrekking tot nietigheden waarmee een bepaald gemis in het afleveren van een aanhoudingsmandaat zou worden bestraft. In deze is het in feite niet anders dan hetgeen in de andere takken van het recht gebeurt.

Interessant daarbij is ook de analyse van de wet van 1990. Sta mij toe even over te schakelen naar de uiteenzetting van de Orde van de

évoque un fait survenu à Malines et concernant la chambre du conseil.

Il est trop fréquent que des mandats d'arrêt soient confirmés de mois en mois.

Vlaamse Balies. Ik citeer: "De wetgever zocht reeds in 1990 naar een wettelijke regeling die zou toelaten om het aantal toepassingsgevallen van voorlopige hechtenis in te dijken en op die manier de overbevolking binnen de gevangenis tegen te gaan." Oud-stafhouder Cools uit Mechelen zegt: "De wetswijziging in 1990 is nuttig gebleken, maar toch dient te worden vastgesteld dat de problematiek van de overbevolking spijs de nobele doelstelling van deze wet is blijven bestaan. Iedereen is het erover eens dat de beoogde daling van het aantal toepassingsgevallen van voorlopige hechtenis niet is gerealiseerd."

Ik ben er mij volledig van bewust dat onder meer de heer Berkvens in zijn antwoord gewezen heeft op een andere vorm van criminaliteit die, onder meer sinds het vallen van de Berlijnse Muur, sinds 1990 is ontstaan, namelijk rondreizende bendes. U hoort mij absoluut niet het tegendeel beweren. Het is alleen zo dat, zoals het ook terecht werd aangehaald door de vertegenwoordiger van de Orde van Vlaamse Balies is aangehaald, de voorlopige hechtenis geen onderzoeksmaatregel is en zeer zeker ook geen straf op voorhand moet zijn ten overstaan van uitspraken die later ten gronde zouden vallen.

De voorbeelden van de heren Van Parys en Laeremans tonen aan dat door de voorliggende wetswijziging een crimineel – ik spreek me niet uit over de feiten die hij/zij gepleegd heeft – na een beslissing van de onderzoeksrechter waartegen geen verzet mogelijk is van het parket, in vrijheid kan worden gesteld. In de brief van 19 oktober 2004 van de heer Liégeois – een ander element uit de schriftelijke weerslag van de hoorzittingen – wordt verwezen naar een voorval in Mechelen waarbij een moordenaar in vrijheid werd gesteld, evenwel niet door een vergissing van de onderzoeksrechter. Ik verwijs terzake naar bladzijde 2 van de brief van 19 oktober 2004. Kern van de zaak was dat de raadkamer geen beschikking trof. Ik signaleer dat dergelijke feiten zich kunnen voordoen en dat fouten niet alleen bij de onderzoeksrechter moeten worden gezocht.

Ten tweede, het is eveneens zo – dat mag ook gezegd worden – dat in al te veel gevallen het openbaar ministerie maand na maand een verlenging van een aanhoudingsmandaat vraagt. In vele gevallen zal de raadkamer deze verlenging uitspreken om op een bepaald ogenblik in een zaak ten gronde geconfronteerd te worden met een stellingname waarbij men zich gedraagt naar de wijsheid. Dat doet zich ook voor. Het ene sluit het andere niet uit. De getuigenissen die afgelegd zijn namens de twee ordes van balies hebben daarnaar verwezen.

12.10 Bart Laeremans (Vlaams Belang): Mijnheer de voorzitter, wat de heer Marinower stelt is correct.

Er zijn individuele situaties waarbij zich vergissingen voordoen en misbruik gemaakt wordt. Dat is in elk rechtssysteem. Daarvoor bestaan er beroepssystemen en kan men naar de Kamer van Inbeschuldigingstelling.

Precies op het vlak van vergissingen is de beroepsprocedure ook nuttig. Als een onderzoeksrechter een té grote verantwoordelijkheid heeft en als gevolg van chantage of druk iemand moet vrijlaten of bij vergissing door een slechte interpretatie van het dossier een zeer

12.10 Bart Laeremans (Vlaams Belang): Des erreurs peuvent effectivement être commises, mais les procédures d'appel sont prévues à cet effet. La possibilité d'interjeter appel est très utile au parquet car, sans cela, la compétence des juges d'instruction serait démesurée. Pourquoi veut-on supprimer cette possibilité d'appel?

gevaarlijk iemand vrijlaat, is het voor het parket zeer nuttig dat een beroepsmogelijkheid bestaat. Uit alle teksten en alle hoorzittingen is gebleken dat het om niet zoveel aangelegenheden gaat. Waarom wil men per se de beroepsmogelijkheid afschaffen als men daarmee kan verhinderen dat zware criminelen ten onrechte worden vrijgelaten. Ik begrijp uw logica terzake niet.

12.11 Claude Marinower (VLD): Mijnheer Laeremans, u kunt evenmin vrede nemen met het artikel inzake de nietigheden ten overstaan van bepaalde vergetelheden in het aanhoudingsmandaat zoals nalaten te verwijzen of nalaten de verdachte te horen. Hier wordt geen vergissing begaan. In het burgerlijk recht zijn nietigheden ingeschreven.

Op uw ander argument kom ik straks terug.

12.12 Bart Laeremans (Vlaams Belang): Mijnheer Marinower, u begrijpt me verkeerd. Ik zeg niet dat de fouten niet moeten worden rechtgezet. De onderzoeksrechter moet de tijd krijgen de fout te herstellen. Daarna kan men pas aan vrijlaten denken. Kiezen voor een vrijlating omwille van een kleine fout is veel te verregaand. De risico's zijn te groot. Zonder nieuwe feiten heeft men nadien geen enkel argument meer om betrokkene opnieuw op te pakken.

12.13 Claude Marinower (VLD): Mijnheer Laeremans, wij hebben in de commissievergadering de discussie gevoerd over die twee elementen. Ik sluit even de paragraaf van de nietigheden af, waarin collega Wathelet zich wel kon terugvinden. Ik noteer dat.

U houdt er een andere mening op na. Ik kan alleen maar zeggen dat ik het volgende heb willen aanwijzen. De voorbeelden waarnaar zowel u als de heer Van Parys verwezen hebben in de uiteenzetting van de heer Liégeois, geven het vermoeden dat die voorbeelden aangehaald waren op basis van een gissingfout van de onderzoeksrechter, en dat daardoor alles mank loopt. Ik heb alleen maar willen aantonen dat uit het verslag van de heer Liégeois specifiek blijkt dat het in dit geval een rechtsmacht was die deze vergissing had begaan, in casu de raadkamer te Mechelen. Dat is het eerste punt dat ik wilde maken naar aanleiding van uw interventie.

Ik kom ook even op de heer Berkvens, die hier veel werd geciteerd. Terecht zegt de heer Berkvens dat de cijfers van 35 tot 40%, door het ontbreken van meer diepgaande analyse, weinig betekenisvol zijn.

De heer Berkvens verwijst ook naar de problematiek van de overbevolking die dateert van ruim vóór 1990. In de interventie van de heer Laeremans noteer ik trouwens dat hij, wat dat punt betreft, ootmoedig toegaf dat het niet alleen ging over de voorganger van de minister, maar wel degelijk over voorgangers.

Wat betreft die problematiek, kom ik terug op de periode vanaf de wet van 1990. Ik denk dat de analyse, niet alleen ter gelegenheid van deze bespreking, maar ook ter gelegenheid van andere vragen en andere besprekingen, erop gewezen heeft dat het om meer gaat. Alleszins, met de toepassing is er een probleem. Wij zijn het daarover allemaal eens: er is een probleem met de toepassing van de wet van 1990.

12.11 Claude Marinower (VLD): M. Laeremans s'oppose aux dispositions en matière de nullités. Celles-ci sont pourtant inscrites dans le droit civil.

12.12 Bart Laeremans (Vlaams Belang): Le juge d'instruction doit pouvoir rectifier des erreurs, mais de petites fautes ne peuvent pas entraîner la remise en liberté de malfaiteurs. Il ne sera pas possible de les réappréhender par la suite sans disposer de nouveaux faits.

12.13 Claude Marinower (VLD): La discussion sur les nullités a été menée en commission. Les exemples évoqués par MM. Laeremans et Van Parys ont mis en évidence des erreurs commises par un juge d'instruction. Le rapport a clairement montré qu'une juridiction devait répondre de ces erreurs.

M. Berkvens a invoqué la surpopulation carcérale. Elle existait déjà avant 1990. M. Laeremans a également admis la responsabilité des différents ministres de la Justice de l'époque.

L'application de la loi de 1990 s'est heurtée à plusieurs difficultés. Les conditions de travail archaïques ont souvent été pointées du doigt, surtout dans les dossiers volumineux impliquant un grand nombre d'inculpés. La ministre a évoqué la possibilité de graver les données sur CD-ROM mais en réalité, seules les cours d'assises ont pu recourir à cette possibilité. La numérisation des dossiers criminels requiert l'autorisation du

Mevrouw de minister, ik denk dat vanaf het spreekgestoelte terloops even aan het volgende herinnerd mag worden. Bij de uiteenzettingen hebben wij uw aandacht gevraagd voor de vaak archaïsche omstandigheden, die wij hebben beschreven, waarin gewerkt moet worden, zeker wanneer het gaat om omvangrijke dossiers met meerdere verdachten die voorkomen. Ik maak van deze gelegenheid geen misbruik – ik heb dat in de commissie immers ook aangehaald – maar wel gebruik om u daaraan te herinneren. In de commissie hebt u terecht gewezen op de mogelijkheden van het branden op cd-roms, enzovoort. Ik heb u gewezen op de realiteit op het terrein. Die realiteit is dat branden op cd-rom weliswaar gebeurt voor de heel zware, bekendere assisenzaken. Maar voor de criminele dossiers waarmee de ene en de andere dagdagelijks geconfronteerd worden, verblijven wij vandaag in een situatie waarbij de ene griffie of het ene parket-generaal zal toelaten om dossiers in te scannen, en het andere niet.

Voor het overige verwijzen wij naar de opmerkingen die wij in de commissie hebben gemaakt.

Tot besluit stellen wij vast dat het hier een aantal punctuele aanpassingen van de wet op de voorlopige hechtenis betreft. Of hierdoor het aantal personen in voorlopige hechtenis zal dalen of niet is moeilijk te voorspellen. Laten we alleen hopen dat alleszins de cijfers en het cijfermateriaal zeer snel vollediger worden zodanig dat voor eenieder wij over dezelfde cijfers beschikken en er niet gegooid wordt met cijfers links of rechts. Ik verwijs daarvoor naar het antwoord dat ik vorige week heb gekregen en dat hoogst onvolledig was op dat vlak.

Er zijn evenwel positieve punten. Wij erkennen dat een aantal positieve maatregelen worden genomen. Wij zullen dit wetsontwerp goedkeuren, ervan overtuigd zijnde dat in de zeer nabije toekomst andere structurele maatregelen noodzakelijk zullen zijn. Ik dank u.

12.14 **Laurette Onkelinx**, ministre: Monsieur le président, les avocats qui ont plaidé la cause de ce dossier, l'ont fait brillamment. Dès lors, je me permets de me référer à leurs arguments dans le cadre de la discussion générale.

Je voudrais également évoquer les interventions de M. Van Parys et de M. Wathet. Ils ont des points de vue différents sur le projet de loi. Peut-être M. Wathet se sent-il plus prompt à défendre les objectifs du projet en examen, non pas en raison de sentiments filiaux dus à l'esprit de la loi de 1990 mais plutôt en raison de sa pratique quotidienne des cours et tribunaux. Ensemble, ils ont déposé des amendements dont un me semble totalement pertinent. En effet, il met en évidence qu'à travers les discussions que nous avons eues en commission – discussions vives durant lesquelles de nombreux amendements ont été acceptés –, une erreur s'est glissée qui pourrait être source de problèmes.

Ce projet porte sur un sujet délicat; on travaille sur un équilibre entre, d'une part, la présomption d'innocence et, d'autre part, la nécessité de sécurité publique. Je ne voudrais pas que ce projet de loi puisse être adopté avec une faute commise collectivement à l'occasion des travaux en commission.

parquet général.

Le présent projet de loi adapte la loi sur la détention préventive, mais il n'est pas certain qu'il permettra de réduire le nombre de détentions préventives. J'espère que des chiffres complets seront disponibles rapidement.

Nous reconnaissons que des mesures positives ont été prises et nous approuverons le projet de loi, mais nous sommes persuadés qu'il sera nécessaire de prendre d'autres mesures structurelles dans un avenir proche.

12.14 **Minister Laurette Onkelinx**: De heren Van Parys en Wathet hebben uiteenlopende standpunten toegelicht en de heer Wathet heeft de doelstellingen van het ontwerp verdedigd. Ik wil erop wijzen dat één van de ingediende amendementen mijn goedkeuring heeft en dat ik dus de terugzending ervan naar de commissie wil steunen.

Dès lors, monsieur le président, je déclare en séance plénière que je soutiens un des amendements déposés. J'estime qu'il vaudrait mieux que cet amendement retourne en commission de la Justice pour être analysé.

Le **président**: Je vais d'abord traiter le projet avant de revenir sur l'article et sur l'amendement.

12.15 Tony Van Parys (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik waardeer de reactie van de minister van Justitie, die ruiterlijk toegeeft dat minstens één punt tot ernstige problemen aanleiding kan geven. Het gaat precies over het punt waarbij, bij gebreke van het bepalen van de geldigheidsduur van de beslissing van de raadkamer, de zwaarste criminelen na één maand automatisch zullen moeten worden vrijgelaten. Ik vind dat de minister het probleem ruiterlijk erkent.

De minister zegt dat de vrijlating een collectieve verantwoordelijkheid is. Die collectiviteit is dan – evident – beperkt tot de meerderheid, mijnheer de voorzitter. Wij hebben het punt immers, ten eerste, niet goedgekeurd. Ten tweede, aan het einde van de stemming over de amendementen hadden wij gevraagd om de tekst eerst nog even rustig te bekijken, om te voorkomen dat er zaken zouden instaan die er nu wel instaan. De collectiviteit is dus beperkt tot de meerderheid, mijnheer de voorzitter. Deze nuance wou ik even aanbrengen.

12.16 Bart Laeremans (Vlaams Belang): Mijnheer de voorzitter, ik kan mij daarbij volledig aansluiten. Ik wou enkel voorstellen – er is iets mis met de geluidsinstallatie; ik hoor allerlei metaalklanken op de achtergrond – dat, als we dan toch amendementen moeten herbekijken, we de artikelsgewijze bespreking een volgende keer houden en het ontwerp nu terug naar de commissie verzenden.

12.15 Tony Van Parys (CD&V): La ministre admet qu'une disposition du projet au moins peut mener à de graves problèmes. La libération est selon elle une responsabilité collective, mais celle-ci se limite quand même à la majorité. Le CD&V n'approuve pas ce texte et dépose des amendements pour qu'il soit réexaminé.

12.16 Bart Laeremans (Vlaams Belang): Si les amendements doivent être réexaminés, je propose de renvoyer tout le dossier en commission.

De **voorzitter**: Ik zal het voorstel over enkele ogenblikken doen.

Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (*Non*)
Vraagt nog iemand het woord? (*Nee*)

La discussion générale est close.
De algemene bespreking is gesloten.

Discussion des articles ***Bespreking van de artikelen***

Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) **(1317/6)**
Wij vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(1317/6)**

L'intitulé a été modifié par la commission en "projet de loi modifiant la loi du 13 mars 1973 relative à l'indemnité en cas de détention préventive inopérante, la loi du 20 juillet 1990 relative à la détention préventive et certaines dispositions du Code d'instruction criminelle".
Het opschrift werd door de commissie gewijzigd in "wetsontwerp tot wijziging van de wet van 13 maart 1973 betreffende de vergoeding voor onwerkzame voorlopige hechtenis, van de wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis en van sommige bepalingen van het Wetboek van strafvordering".

Le projet de loi compte 14 articles.
Het wetsontwerp telt 14 artikelen.

Artikel 1. Geen bezwaar? Aangenomen

- De artikelen 2 en 3 worden artikel per artikel aangenomen.
- Les articles 2 et 3 sont adoptés article par article.

De **voorzitter**: Op artikel 4 is er het amendement nummer 24 van de heer Van Parys cs **(1317/7)**.

De heer Van Parys heeft het woord.

12.17 Tony Van Parys (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ons amendement strekt ertoe om in het artikel 4, waar de kamer van inbeschuldigingstelling de bevoegdheid krijgt om het dossier na 6 maanden te beoordelen, te laten opnemen dat de geldigheidsduur van de beslissing van de raadkamer een maand bedraagt.

12.17 Tony Van Parys (CD&V): L'amendement 24 tend à fixer à un mois la durée de validité de la décision de la chambre du conseil visée à l'article 4, qui habilite la chambre des mises en accusation se prononcer sur le dossier après six mois.

(Een geluid weerklinkt)
(Un bruit retentit)

De **voorzitter**: Wij hebben een probleem met de geluidsinstallatie. Wij hadden nochtans al heel wat problemen om de installatie te verbeteren. Wij zullen hierover in De Kamer.be eens moeten schrijven.

12.18 Tony Van Parys (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik heb daarnet het amendement toegelicht en ik meen dat het niet veel meer uitleg vereist

12.18 Tony Van Parys (CD&V): Je l'ai expliqué.

De **voorzitter**: Ik houd het amendement en het artikel aan.

- De artikelen 5 en 6 worden artikel per artikel aangenomen.
- Les articles 5 et 6 sont adoptés article par article.

Ik heb een amendement nr. 25 van de heer Van Parys cs op het artikel 7 **(1317/7)**.

12.19 Tony Van Parys (CD&V): Mijnheer de voorzitter, dit amendement strekt ertoe om, wanneer de raadkamer om de 3 maanden een uitspraak doet over de zwaarste misdrijven, de geldigheidsduur van de beschikking van de raadkamer ook op 3 maanden te bepalen. Daarin is nu niet voorzien. Dit heeft tot gevolg dat de beslissing van de raadkamer voor één maand geldt. Dat betekent dat degenen die voor de zwaarste misdrijven zijn aangehouden, automatisch na 1 maand vrijkomen. Ik denk dat wij ons dit best besparen willen wij nog enige geloofwaardigheid behouden als degenen die met wetgeving en strafwetgeving bezig zijn.

12.19 Tony Van Parys (CD&V): L'amendement 25 tend à fixer à trois mois également la durée de validité de la décision de la chambre du conseil visée à l'article 7, qui dispose que la chambre du conseil doit se prononcer dans les trois mois sur les crimes les plus graves. Sinon, les suspects seraient libérés automatiquement après un mois.

De **voorzitter**: Ik houd het amendement nr. 25 en artikel 7 aan.

- De artikelen 8 tot 11 worden artikel per artikel aangenomen.
- Les articles 8 à 11 sont adoptés article par article.

Ik heb een amendement nr. 26 op artikel 12 van de heer Van Parys cs. **(1317/7)**

12.20 Tony Van Parys (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ook hier willen wij met ons amendement een fout herstellen die naar ons aanvoelen in de teksten is geslopen, die door de meerderheid werden goedgekeurd. Wanneer de verdachte maandelijks aan de raadkamer om invrijheidstelling vraagt in de situatie dat de termijn waarop de

12.20 Tony Van Parys (CD&V): L'amendement 26 à l'article 12 tend à permettre au prévenu d'interjeter appel contre la décision de la chambre du conseil relative à

raadkamer samenkomt om de 3 maanden is, zou moeten worden bepaald dat wanneer de raadkamer van oordeel is dat de aanhouding wordt bevestigd, de verdachte daartegen beroep kan aantekenen. Dat beroep is op dit ogenblik niet mogelijk. Daarmee wordt een fundamenteel recht ontzegd en dat is tegenstrijdig met het gelijkheidsbeginsel.

De **voorzitter**: Mevrouw de minister, heb ik goed begrepen dat de regering dit amendement aanvaardt? A ce sujet je ferai une proposition dans un instant.

Ik houd het amendement nr. 26 en het artikel 12 aan.

Artikel 13, geen bezwaar? Aangenomen.

Artikel 14, geen bezwaar? Aangenomen.

Wat stel ik de Kamer voor, collega's? Wees aandachtig, mijnheer Borginon. Als de Kamer akkoord gaat, wil ik het wetsontwerp voor een korte – of een langere – bespreking naar de commissie voor de Justitie terugsturen om artikel 12 eventueel te zien amenderen. Gaat dat, mijnheer de voorzitter van de commissie voor de Justitie?

12.21 Alfons Borginon (VLD): Mijnheer de voorzitter, het lijkt mij inderdaad zinnig daarover te spreken. Maar mij lijkt het ook zinnig dan de drie amendementen die zijn ingediend kort te bespreken. Het heeft geen zin één amendement eruit te nemen en alleen daarover het debat te laten voeren. Ik meen dat wij het in het debat in de commissie even moeten hebben over de drie amendementen, zodat duidelijk wordt waarom het wel of niet correct is.

De **voorzitter**: Ik wil het volgende voorstel doen, als ook de heer Van Parys akkoord gaat. Artikel 4 en het amendement erop, artikel 7 en het amendement erop, en artikel 12 en het amendement erop, zou ik nu naar de commissie voor de Justitie willen sturen. Nu, stante pede, als de Kamer ermee akkoord gaat. Wij zullen dan zien wat de commissie daarmee doet. Is er een mondeling verslag straks, dan kan de discussie eventueel voortgezet worden en kan over het wetsontwerp – in dat voorkomend geval, mijnheer Laeremans – nog gestemd worden. Dat stel ik voor aan de Kamer.

12.22 Bart Laeremans (Vlaams Belang): Mijnheer de voorzitter, het is een vrij ongemakkelijk uur. Het is helemaal niet zeker dat die commissie bijeengeroepen kan worden en of zij wel in aantal kan zijn.

De **voorzitter**: Dat zullen wij zien.

12.23 Bart Laeremans (Vlaams Belang): Ik stel voor die bespreking naar dinsdag te verhuizen. Waarom is dat dringend? Daar is toch geen extreme urgentie mee gemoeid? Laten wij het dan volgende week donderdag in de plenaire vergadering afhandelen.

Le **président**: J'en ai discuté brièvement avec Mme la vice-première ministre.

Ik wou de Kamer vragen om de commissie gedurende de onderbreking binnen enkele minuten bijeen te roepen – we zijn hier

une demande de remise en liberté. Le droit d'interjeter appel contre une décision judiciaire est un droit fondamental. Ne pas le respecter serait une violation du principe d'égalité.

Le **président**: Je pense que le gouvernement a accepté cet amendement. Je propose de renvoyer le projet en commission de la Justice pour amender éventuellement l'article 12.

12.21 Alfons Borginon (VLD): Il me paraît plus sensé d'examiner simultanément ces trois amendements.

Le **président**: Dans ce cas, la commission de la Justice pourrait se réunir immédiatement pour examiner les amendements aux articles 4, 7 et 12 et ensuite peut-être faire déjà un rapport oral de la discussion.

12.22 Bart Laeremans (Vlaams Belang): Je ne suis pas sûr que la Commission sera en mesure de se réunir immédiatement et que le quorum pourra être atteint.

12.23 Bart Laeremans (Vlaams Belang): C'est pourquoi je propose de reporter ce débat à mardi. Ce projet de loi n'est pas si urgent.

Le **président**: Si la commission peut se réunir pendant la suspension, nous verrons ensuite où nous en sommes.

vandaag nog wel een tijdje zoet – als dat toegelaten is vanwege de voorzitter van de commissie. We kunnen dan zien wat eruit komt. Ik weet het ook niet, de commissie is vrij om haar agenda te bepalen zoals ze dat zelf wil.

12.24 Bart Laeremans (Vlaams Belang): Mijnheer de voorzitter, u weet ook dat als er aan de termijnen geprutst wordt en er geen hoogdringendheid is, er een consensus moet zijn. Die consensus is er niet. Bovendien moeten nogal wat parlementsleden vanavond tussen 19.30 uur en 21.30 uur weg zijn. Zij hebben niet veel tijd om nu hele commissiebesprekingen te beginnen. Ik stel voor om dat komende dinsdag te doen want er zal toch geen consensus zijn om de procedureregels te negeren.

De **voorzitter**: U hebt wel een punt. Mevrouw de vice-eerste minister, als ik mij niet vergis, is dit wetsontwerp niet behept met urgentie. Vergis ik mij?

J'ai consulté les documents. Il n'est pas question de l'application de l'article 80 de la Constitution pour le projet en question.

Ik kijk het na. Ik heb hier de tekst van document 1317/1, het wetsontwerp van 25 augustus 2004. Tenzij het met urgentie behept zou zijn, wat ik niet denk maar ik weet het niet, is de bemerking van de heer Laeremans pertinent. Ik moet onder meer een consensus hebben voor een mondeling verslag. Ik neem alleen maar dit punt.

Si l'amendement est adopté en séance plénière tout à l'heure, il y aura une seconde lecture. Dans ce cas, nous reporterons ce point à la semaine prochaine. Si nous renvoyons maintenant les trois amendements en commission, nous arriverons vraisemblablement au même résultat. Il est possible que la commission n'arrive pas à se mettre d'accord sur un rapport oral et le projet n'est pas, sauf erreur de ma part, soumis à la procédure d'urgence.

Il serait préférable, selon moi, d'examiner le projet, de voter éventuellement l'amendement, de procéder à une seconde lecture et à un vote sur l'ensemble la semaine prochaine. Voilà la situation. Pour ma part, je préfère la seconde solution.

12.25 Pieter De Crem (CD&V): De bespreking tot dinsdag uitstellen?

De **voorzitter**: Dan stemmen wij donderdag.

12.26 Pieter De Crem (CD&V): Dat vind ik een goed voorstel.

12.24 Bart Laeremans (Vlaams Belang): Certains parlementaires doivent s'absenter ce soir et n'ont donc pas le temps d'entamer toute une discussion. Il n'y aura pas de consensus pour déroger à la procédure.

Le **président**: Ceci est effectivement vrai. A ce que je sache, l'urgence n'a pas été votée pour ce projet de loi.

Hier is geen sprake van de toepassing van artikel 80 van de Grondwet.

Il faut un consensus pour un rapport oral.

Als het amendement straks in plenaire zitting wordt aangenomen, komt er een tweede lezing en zullen we er volgende week over stemmen. Als we de drie amendementen nu naar de commissie terugsturen, komt dat waarschijnlijk op hetzelfde neer. Het is inderdaad mogelijk dat de commissie geen genoegen neemt met een mondeling verslag en voor zover ik weet, is voor dit ontwerp geen urgentie toegekend. Het lijkt me verkieslijk het ontwerp te bespreken, eventueel over het amendement te stemmen, een tweede lezing te houden en er volgende week over te stemmen. Ik geef de voorkeur aan de tweede oplossing.

12.26 Pieter De Crem (CD&V): Il serait préférable de l'examiner en commission la semaine prochaine.

De **voorzitter**: Ik vind dat de correcte wijze.

Le **président**: Dans ce cas, il faudra respecter certains délais.

Si l'amendement est voté, il y aura une seconde lecture.

Is dat de beste methode? We zullen het zo doen en we zullen dat straks in die zin in de openbare zitting behandelen. Dan moet ik niet naar de commissie gaan.

12.27 Alfons Borginon (VLD): Ik denk dat er wat verwarring bestaat over wat nu juist uw suggestie is. Als ik u goed begrijp, zegt u "laat ons dat straks hier in de plenaire behandelen".

12.27 Alfons Borginon (VLD): Il règne une certaine confusion à propos de cette proposition; s'il y a une deuxième lecture, le projet ne sera plus renvoyé à la commission.

U wenst dus het ontwerp te behandelen en over te gaan tot de artikelsgewijze bespreking en als er een amendement wordt goedgekeurd stelt u een tweede lezing voor en dan staat het volgende week terug op de agenda.

De **voorzitter**: Ik wil het dan inderdaad laten terugkomen, zonder dat het naar de commissie gaat. Dat is het voorstel. Als het naar commissie gaat, kan het gewijzigde ontwerp theoretisch gezien vandaag nog terugkomen. Ik voel echter dat dit niet zal gaan.

12.28 Pieter De Crem (CD&V): Mijnheer de voorzitter, de minister heeft ook een verwijzing voorgesteld. Ik stel voor dat de commissie vergadert op het daarvoor normaal bepaalde moment, te weten volgende week dinsdag. Er kan over dit ontwerp immers niet gestemd worden vóór volgende week donderdag.

De **voorzitter**: Indien de Kamer het wetsontwerp niet naar de commissie terugstuurt, wordt het hier correct behandeld, met of zonder amendement. Wordt het wetsontwerp vandaag goedgekeurd, met een amendement, dan is er een tweede lezing in de plenaire vergadering, niet in de commissie. De Kamer kan beslissen het terug naar de commissie te verzenden. Indien de Kamer evenwel beslist het ontwerp te behandelen en als het wordt geamendeerd, dan is er een tweede lezing in plenaire vergadering, zonder dat het naar de commissie gaat.

12.29 Pieter De Crem (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik zou een gewone verwijzing willen vragen naar de commissievergadering van volgende week.

De **voorzitter**: In dat geval moet ik uw aandacht vestigen op de termijnen met betrekking tot het verslag, die door de commissie worden gehanteerd. Het Parlement moet dat beslissen. Dat is niet mijn taak.

12.30 Pieter De Crem (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik wil mij namens mijn fractie engageren om volgende week over te gaan tot een correcte behandeling van het ontwerp in de commissie, tot een normale afhandeling van het verslag en tot een volledige behandeling met een stemming in plenaire vergadering.

De **voorzitter**: Over acht dagen?

12.31 Pieter De Crem (CD&V): Ja, over acht dagen.

De **voorzitter**: Ik heb daarvoor de consensus nodig van elk lid van de Kamer. Ik kan de termijnen evoceren. Men moet het spel correct spelen.

12.32 Pieter De Crem (CD&V): Wij zijn correct.

De **voorzitter**: Er geldt geen urgentie voor dit ontwerp. Er is een commissie. Er is een verslag. Voor dat verslag geldt een termijn die wij allemaal kennen. Ik kan niet aan de 150 leden van de Kamer vragen om te

verzaken aan de termijnen. Het is de keuze van de Kamer.

12.33 Alfons Borginon (VLD): Mijnheer de voorzitter, het probleem is inderdaad dat de hier aanwezige leden en fracties niet volstaan om te garanderen dat wat wordt voorgesteld, ook wordt nageleefd, hoewel er goede wil is om dat scenario te volgen.

Alle fracties die in de commissie zetelen zijn alleszins bereid om in dat scenario te stappen. Tot het moment waarop het verslag is goedgekeurd in de commissie is er geen probleem.

De **voorzitter**: Neen, maar ik moet dan theoretisch drie dagen laten gaan na de ronddeling van het goedgekeurd verslag voor de behandeling in plenaire vergadering, tenzij men daaraan verzaakt.

12.34 Alfons Borginon (VLD): Mijnheer de voorzitter, ik heb nog een andere praktische suggestie. Laten we de agenda die normaal vastgelegd was voor dinsdag, omkeren en dinsdag in de voormiddag de bespreking van dit ontwerp als eerste punt nemen. Dan kunnen wij dat normaal gezien afwerken tegen het einde van die voormiddag. Dan loopt de termijn van 48 uur zodanig dat wij, denk ik, donderdag wel kunnen stemmen of vergis ik mij?

12.34 Alfons Borginon (VLD): Nous pourrions inverser l'ordre du jour de la commission pour la réunion de la semaine prochaine et examiner ce projet de loi le matin. Ce faisant, nous pouvons respecter le délai de 48 heures et tout de même procéder au vote jeudi prochain.

De **voorzitter**: Indien er een consensus is om het werk af te maken in de commissie op dinsdagvoormiddag en er is een consensus om het in de plenaire vergadering te behandelen vandaag over acht dagen, is dat voor mij niet gelaten. Is dat een eenparige beslissing van de Kamer?

Le **président**: S'il existe un consensus à cet égard, c'est possible. Le projet sera renvoyé en commission.

Ik verwijs het wetsontwerp, de drie artikelen met de dito amendementen, naar de commissie voor de Justitie. Die zal vergaderen op dinsdagochtend en het komt op de agenda van de plenaire vergadering vandaag over acht dagen.

Il en sera donc ainsi.

A présent, je voudrais que nous procédions à l'examen des projets 1247 et 1578 avant la fin de la séance de l'après-midi.

Er zijn geen sprekers ingeschreven.

12.35 Pieter De Crem (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik wil reageren met betrekking tot het wetsontwerp betreffende de omschakeling op de euro.

De **voorzitter**: Zal dat een lange uiteenzetting zijn?

12.36 Pieter De Crem (CD&V): Neen.

De **voorzitter**: Wij zullen die twee wetsontwerpen afhandelen en na de schorsing verdergaan met het wetsontwerp betreffende de biotechnologische uitvindingen.

13 **Projet de loi insérant les articles 187bis, 187ter, 191bis, 191ter, 194bis et 194ter dans le Code judiciaire et modifiant les articles 259bis-9 et 259bis-10 du même Code (1247/10-12)**

13 **Wetsontwerp tot invoeging van de artikelen 187bis, 187ter, 191bis, 191ter, 194bis en 194ter in het Gerechtelijk Wetboek en tot wijziging van de artikelen 259bis-9 en 259bis-10 van hetzelfde Wetboek (1247/10-12)**

(Amendé par le Sénat / Geamendeerd door de Senaat)

Conformément à l'article 87 du Règlement, les projets de loi renvoyés à la Chambre par le Sénat ne font plus l'objet d'une discussion générale en séance plénière, sauf si la Conférence des présidents en décide autrement.

Overeenkomstig artikel 87 van het Reglement wordt geen algemene bespreking in plenaire vergadering gewijd aan een wetsontwerp dat door de Senaat naar de Kamer is teruggestuurd, tenzij de Conferentie van voorzitters anders beslist.

13.01 **André Perpète**, rapporteur: Monsieur le président, ce projet a déjà été longuement discuté avant d'être transmis au Sénat et les amendements proposés sont assez cosmétiques. Je m'en référerai dès lors au rapport écrit.

13.01 **André Perpète**, rapporteur: Dit ontwerp werd uitvoerig besproken voor het naar de Senaat werd overgezonden, en de ingediende amendementen betreffen veeleer de vorm dan de inhoud. Ik verwijs derhalve naar het schriftelijk verslag.

Discussion des articles

Bespreking van de artikelen

Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) **(1247/10)**

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(1247/10)**

Le projet de loi compte 11 articles.
Het wetsontwerp telt 11 artikelen.

Aucun amendement n'a été déposé.
Er werden geen amendementen ingediend.

Les articles 1 à 11 sont adoptés article par article.
De artikelen 1 tot 11 worden artikel per artikel aangenomen.

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.
De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.

14 **Projet de loi modifiant l'article 3 de la loi du 10 décembre 2001 concernant le passage définitif à l'euro (1578/6-9)**

14 **Wetsontwerp tot wijziging van artikel 3 van de wet van 10 december 2001 betreffende de definitieve omschakeling op de euro (1578/6-9)**

(Amendé par le Sénat / Geamendeerd door de Senaat)

Conformément à l'article 87 du Règlement, les projets de loi renvoyés à la Chambre par le Sénat ne font plus l'objet d'une discussion générale en séance plénière, sauf si la Conférence des présidents en décide autrement.

Overeenkomstig artikel 87 van het Reglement wordt geen algemene bespreking in plenaire vergadering gewijd aan een wetsontwerp dat door de Senaat naar de Kamer is teruggestuurd, tenzij de Conferentie van voorzitters anders beslist.

La discussion générale est ouverte.
De algemene bespreking is geopend.

14.01 **Annemie Roppe**, rapporteur: Voorzitter, ministers, collega's, **14.01** **Annemie Roppe**, rapporteur: Ce projet de loi se

Hasselt doorgaat, heb ik verlaten om hier even verslag uit te brengen over het ontwerp van wet tot wijziging van artikel 3 van de wet van 10 december 2001 betreffende de definitieve omschakeling naar de euro. Het klinkt technisch en mijn verslag zal dan ook grotendeels technisch, maar kort zijn. Toch verheugt het mij dat ook in dit wetsontwerp een waarde van solidariteit ten grondslag ligt, een waarde die ook in het vrouwencharter sterk wordt beklemtoond.

Het voorliggende wetsontwerp zal mijn collega's niet vreemd zijn. Komende van de Senaat, werd het oorspronkelijk voorstel door de Kamer geamendeerd, waarna het terug via de Senaat in onze commissie voor de Financiën toekwam. De Senaat wenste de omruiling van de euro – daarover gaat het – nog verder uit te breiden tot alle erkende NGO's. Minister Reynders noemde de gang van zaken eerder surrealistisch. Hij zelf was er voorstander van om de actie te richten op de verwezenlijking van de millenniumdoelstellingen. Een meerderheid van de commissieleden van de commissie voor de Financiën, waaronder uw verslaggever, was er echter voorstander van om de omruilingsoperatie van kleingeld Belgische frank in euro te verlengen tot 1 juli 2005 en de opbrengst ervan te besteden aan de actie 12-12 en aan 11.11.11. De verschillende artikelen werden ten slotte met eenparigheid goedgekeurd.

Om een lang verhaal goed te laten eindigen en om 11.11.11 en 12-12 voort te kunnen steunen, zij het met ons overgebleven kleingeld, wordt dit ontwerp dan ook nogmaals en nu definitief ter goedkeuring aan het halfroond voorgelegd. Ik dank u voor uw zeer intense aandacht.

14.02 Pieter De Crem (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik dank de rapporteur voor haar uitgebreid verslag.

Ik wil nog even de nadruk leggen op het belang dat onze fractie hecht aan het moeilijke voorstel met betrekking tot de definitieve omschakeling op de euro. Wij willen, samen met hopelijk zoveel mogelijk collega's, dat zoveel mogelijk Belgische franken worden ingezameld voor Tsunami 12-12 en 11.11.11. Naar aanleiding van de vloedgolf in Zuidoost-Azië stelden sommige filialen van de Nationale Bank voor het jaareinde een collectebus ter beschikking van personen die hun oude Belgische franken kwamen inleveren. Die actie bracht op twee dagen tijd maar liefst 9.064 euro op. Sommige verenigingen organiseerden toen ook acties om oude Belgische franken op te halen voor de slachtoffers van de tsunami. Ik vernam vandaag trouwens via Buitenlandse Zaken dat amper één vierde van de door de wereldregeringen vooropgestelde bedragen in de tsunamifondsen werden gestort.

De oude Belgische franken waarover sprake waren inwisselbaar bij de Nationale Bank en bij De Post tot 31 december 2004. Krachtens de wet van 2001 kon die inwisseling niet meer vanaf 1 januari 2005. Het wetsvoorstel van collega-senator Beke beoogde de inleveringsperiode ten voordele van de rekening 12-12 te verlengen tot eind juni. Het wetsvoorstel werd behalve door de vernoemde collega ook ingediend door zijn collega's-senatoren Jacinta De Roeck van de sp.a en Jacques Germeaux van de VLD.

Er blijken nog heel wat oude muntstukken in omloop te zijn. Uit recente cijfers van de Nationale Bank van België blijkt dat eind 2004

fonde sur le principe de la solidarité. Le texte avait initialement été déposé au Sénat et fut amendé par la Chambre. Après avoir été réexaminé au Sénat, il a finalement été traité par la commission des Finances de la Chambre. Le Sénat entendait étendre l'échange de pièces de monnaie libellées en francs belges contre des euros à toutes les ONG agréées. Selon le ministre Reynders, il s'agissait d'une proposition surréaliste. Il entendait cibler l'action sur la réalisation des objectifs du millénaire. Une majorité de commissaires a opté pour une prolongation jusqu'au 1er juillet 2005 de l'opération d'échange de pièces de monnaie libellées en francs belges contre des euros tout en versant le produit à l'action Tsunami 12-12 et à l'opération 11.11.11. Les articles ont été adoptés à l'unanimité.

14.02 Pieter De Crem (CD&V): A la suite du tsunami, des filiales de la Banque nationale de Belgique ont exposé, à l'occasion des fêtes de fin d'année, un bus de collection pour récolter d'anciens francs belges. En deux jours, l'action a rapporté 9.064 euros. Des associations ont alors lancé des actions pour récolter à leur tour des francs en faveur des victimes du raz-de-marée. Pour les Affaires étrangères, un quart seulement de ce que les gouvernements de par le monde avaient promis a pu être versé au fonds tsunami. Les anciennes pièces de monnaies pouvaient être échangées jusqu'au 31 décembre 2004 auprès de la Banque nationale et de La Poste.

La proposition de loi Beke, déposée conjointement avec les sénateurs De Roeck et Germeaux, tend à prolonger le délai de conversion jusqu'à la fin du mois de juin 2005.. De nombreuses pièces sont encore en circulation.

nog ongeveer 189.600.000 euro in omloop zijn. Eind 2001 waren er 477 miljoen euro muntstukken in omloop. Dat betekent dus dat eind december 2004 nog 24,4% van de muntstukken - uitgedrukt in waarde wat een relatief gegeven is in omloop was. Het potentieel om nog oude muntstukken uit te wisselen is dus bijzonder hoog.

Het inzamelen van oude Belgische franken is een populair middel om geld in te zamelen voor de derde wereld en voor de door catastrofes getroffen gebieden. Bovendien denk ik dat de strekking van dit voorstel zal toelaten de gevoelens van solidariteit met deze mensen verder te versterken.

Verschillende mensen en organisaties hebben dit gedaan tussen 27 en 31 december 2004. Zij willen nu hun acties verlengen en vragen daarom dat het wettelijk kader zou worden aangepast. Het voorstel dat vandaag voorligt, is een partijgrenzenoverstijgend voorstel. Het wordt gesteund door meerderheid en oppositie. De plenaire vergadering van de Senaat heeft zich reeds unaniem achter dit voorstel geschaard. Niet alleen de tsunami-actie, maar ook vele andere projecten kunnen hierdoor van de geldinzameling genieten. Het totale bedrag zal immers verdeeld worden tussen 12-12 en 11.11.11.

Tijdens het parlementaire debat in de Senaat is de opportuniteit van deze wet door een aantal mensen in vraag gesteld. Was het niet gemakkelijker om het bedrag van de oude Belgische franken die de regering reeds had afgeboekt en virtueel in het Zilverfonds had gestopt, door te storten op de 12-12-rekening? Dan was er geen aparte wetgeving nodig. Deze suggestie heeft het uiteindelijk niet gehaald. Daarom is het zeker passend om hier de reden toe te lichten, zeker wanneer het in de week van de vrijwilliger gebeurt. Het gaat immers niet alleen over het geld, collega's, maar ook over mobilisering en responsabilisering.

Het zou natuurlijk veel gemakkelijker geweest zijn, dat weten wij ook, om wat geld van het Zilverfonds naar het Tsunami-fonds over te hevelen. Dat kost de moeite van een overschrijving. Dit zou echter voorbijgaan aan de finale doelstelling, namelijk mensen, verenigingen en organisaties de gelegenheid geven om actie te voeren tegen het leed in Zuidoost-Azië en de derdewereld.

Deze wet is totstandgekomen op verzoek van lokale verenigingen en initiatieven die deze mobilisering mee mogelijk gemaakt hebben. De tv-uitzending Tsunami 12-12 heeft aangetoond dat onze landgenoten bewogen kunnen worden. Ook latere inzamelingsoperaties, zoals Vredeseilanden, Broederlijk Delen en de Damiaanactie, tonen aan dat de solidariteitsbereidheid met de rest van de wereld bijzonder groot is. Wij willen niets anders dan deze fundamentele stroming ondersteunen. Wij hopen dat deze wet goedgekeurd zal worden in de week van de vrijwilliger. Het is een eerbetoon aan de vrijwilligers en iedereen die zich geregeld met gedrevenheid en enthousiasme, zonder eigenbelang of persoonlijk gewin, inzet voor anderen, dichtbij, veraf, meermaals of eenmalig.

Ten slotte nog dit. Onze collega in de Senaat heeft een collectebox geplaatst in het peristilium van het Parlement, waarin oude franken kunnen worden gedeponeerd. Mensen kunnen tot eind maart 2005 aan parlementsleden hun Belgische franken afgeven. De

Selon des chiffres de la banque nationale, quelque 189.600.000 euros étaient encore en circulation. Le potentiel reste donc très important.

Il s'agit-là d'un moyen populaire de récolter de l'argent pour venir en aide aux victimes de catastrophes. Certains souhaitent prolonger la durée des actions organisées entre le 27 et le 31 décembre 2004.

La proposition est soutenue par la majorité et l'opposition. Le Sénat l'a adoptée à l'unanimité. Le montant récolté sera réparti entre l'action Tsunami 12-12 et l'opération 11.11.11. Certains collègues sénateurs ont suggéré lors des débats de virer la même somme du Fonds de vieillissement. Ce n'est toutefois pas seulement d'argent qu'il s'agit, mais aussi de mobilisation et de responsabilisation. Les citoyens ont à présent l'occasion d'agir. La loi a vu le jour à la demande d'associations locales. La propension à la solidarité est grande.

Cette loi sera votée pendant la Semaine du volontariat. Un sénateur a placé une urne dans le péristyle du Parlement. Les gens pourront demander aux parlementaires d'y déposer leurs anciennes pièces de monnaie.

parlementsleden zullen het geld dan deponeren in de collectebus. Collega-senator Beke roept, samen met collega Germeaux en met collega De Roeck van sp.a, op om dat maximaal te doen en om de gevoelens van solidariteit die er waren na tweede kerstdag, om te zetten in een concrete actie. Ook vragen ze om dat mogelijk te kunnen maken tot en met 30 juni 2005.

Ik hoop, collega's, op uw aller steun te kunnen rekenen om het mooie voorstel om te zetten in kracht van wet. Ik dank u. (*Applaus.*)

14.03 Annemie Roppe (sp.a-spirit): Mijnheer de voorzitter, ik wou even het woord nemen, enkel om te zeggen dat het kleingeld mag worden ingeleverd tot en met eind juni 2005 en niet tot eind maart 2005, zoals de heer De Crem daarnet vermeldde. Tot 1 juli 2005 kan het kleingeld dus worden ingezameld.

Le **président**: La discussion générale est close.
De algemene bespreking is gesloten.

Artikel 87 van het Reglement voorziet een speciale regeling, maar ik heb daarvan geen probleem gemaakt voor de rede van fractieleider De Crem.

Discussion des articles ***Bespreking van de artikelen***

Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) **(1578/9)**

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(1578/9)**

Le projet de loi compte 3 articles.
Het wetsontwerp telt 3 artikelen.

Aucun amendement n'a été déposé.
Er werden geen amendementen ingediend.

Les articles 1 à 3 sont adoptés article par article.
De artikelen 1 tot 3 worden artikel per artikel aangenomen.

La discussion des articles est close. Le vote sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.
De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het geheel zal later plaatsvinden.

15 Agenda **15 Agenda**

Collega's, ik heb nu een probleem inzake de regeling van onze werkzaamheden. Voor een aantal technische redenen kunnen de diensten van de Kamer pas vanaf kwart na zeven het door mij gevraagde zogenoemde avondmaal serveren. Ik heb dus drie kwartier, die we kunnen benutten vooraleer ik zou schorsen en de middagvergadering zou laten volgen door de avondvergadering.

Ma question me semble pertinente. Ik heb de volgende sprekers ingeschreven in het wetsontwerp over de biotechnologische uitvindingen.

Monsieur Monfils, pouvez-vous estimer votre temps de parole?

15.01 Philippe Monfils (MR): Monsieur le président, moins que je ne le pensais. Je vois que tout le monde est pressé. Je vais essayer de me limiter à une dizaine de minutes.

De **voorzitter**: Mijnheer Lano?

15.02 Pierre Lano (VLD): Drie minuten.

De **voorzitter**: Mevrouw Creyf? U zult wellicht meer dan drie minuten nodig hebben. Hoeveel bij benadering? Zo kan ik de werkzaamheden regelen.

15.03 Simonne Creyf (CD&V): Kort en bondig.

De **voorzitter**: Twintig minuten?

15.04 Simonne Creyf (CD&V): Tien minuten tot een kwartier.

Le **président**: Mme Pécriaux était inscrite mais je ne sais pas si elle intervient.

Si tout le monde respecte son temps de parole, je pourrai terminer dans les temps.

15.05 Pieter De Crem (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik had gedacht om ook nog het woord te voeren.

De **voorzitter**: Het is een kwestie van technische aard. Dan schors ik iets later. Het is een kwestie van afspraken.

Wanneer ik alles bekijk en ook rekening houd met de uiteenzetting van de minister, zie ik het toch gemakkelijk een klein uurtje duren.

15.06 Pieter De Crem (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik wil omtrent de octrooien nog substantieel het woord voeren.

De **voorzitter**: Dat is geen probleem. Ik wil alleen maar weten hoelang u plant te spreken. Dat is voor praktische redenen.

15.07 Pieter De Crem (CD&V): Het is geen biotechnologische plant.

De **voorzitter**: Ik heb het zo genoemd, de octrooibaarheid van biotechnologische uitvindingen. Ik weet het wel.

15.08 Pieter De Crem (CD&V): Ik had gedacht aan twintig minuten tot een half uur.

De **voorzitter**: Twintig minuten tot een half uur. Geen probleem, maar dan zou ik het volgende willen voorstellen.

Mevrouw De Meyer, hoeveel tijd neemt u voor uw verslag?

15.09 Magda De Meyer (sp.a-spirit): Mijn verslag en mijn uiteenzetting zullen, denk ik, samen tien minuten duren.

De **voorzitter**: Ik moet trancheren. Ik zal het ontwerp nu aan de orde brengen. Mevrouw De Meyer, u kunt het verslag brengen, maar nog niet uw betoog houden. Als ik het debat in de algemene bespreking begin, kan ik niet onderbreken. Ik zal het ontwerp nu aan de orde brengen en het verslag laten geven. Dan zal ik de schorsing misschien wat beperken en daarna het debat in de algemene bespreking aanvatten.

Ik wil toch een beetje vooruitgaan.

16 **Projet de loi modifiant la loi du 28 mars 1984 sur les brevets d'invention, en ce qui concerne la**

brevetabilité des inventions biotechnologiques (1348/1-7)

- **Proposition de loi modifiant la loi du 28 mars 1984 sur les brevets d'invention afin de permettre la protection juridique des inventions biotechnologiques (108/1-2)**

16 **Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 28 maart 1984 op de uitvindingsoctrooien, wat betreft de octrooieerbaarheid van biotechnologische uitvindingen (1348/1-7)**

- **Wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 28 maart 1984 op de uitvindingsoctrooien teneinde rechtsbescherming te verlenen aan biotechnologische uitvindingen (108/1-2)**

Discussion générale**Algemene bespreking**

La discussion générale est ouverte.
De algemene bespreking is geopend.

16.01 **Magda De Meyer**, rapporteur: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, de commissie heeft het wetsontwerp en het toegevoegde wetsvoorstel van de hand van de heer Monfils besproken tijdens de vergaderingen van 23 november 2004 en 1 maart 2005.

Op 23 november werden een reeks hoorzittingen gehouden met een aantal betrokken personen, onder andere van Belgo Biotech, van Pharma.be, van het Centre de Génétique Humaine van de UCL, van de Vlaamse Liga tegen Kanker, van het Centrum voor Intellectuele Rechten van de KUL en van de R&D-sectie van de KUL. Er werd ook een advies gevraagd aan de commissie voor de Volksgezondheid.

Waarover gaat het ontwerp? Het ontwerp heeft tot doel de richtlijn 48/44/CE van het Europees Parlement inzake de rechtsbescherming van biotechnologische uitvindingen om te zetten en de Belgische wet van 28 maart 1984 op de octrooien daarmee in overeenstemming te brengen.

Iedereen weet dat de biotechnologie een van de belangrijkste sleutelsectoren is voor de 21e eeuw. Zij is van belang voor het domein van de menselijke en de dierlijke farmacie, met name vaccins, enzymen, en agrovoeding. Biotechnologische uitvindingen zijn uitvindingen inzake een product dat uit biologisch materiaal bestaat of dat bevat, of inzake een procédé waarmee biologisch materiaal wordt verkregen, bewerkt of gebruikt. Het gaat uiteraard om risicovolle investeringen en het is dan ook passend dat er een bescherming door het octrooirecht is om investeringen in onderzoek en ontwikkeling aan te moedigen en de concurrentiepositie van de Europese Gemeenschap te bewaren.

Het debat over die richtlijn heeft in Europa meer dan 10 jaar geduurd. Bij ons in de commissie was het iets korter.

De bedoeling is uiteraard een evenwicht na te streven tussen de bescherming van de uitvindingen, enerzijds, en de opvatting dat elk levend materiaal deel uitmaakt van het menselijk patrimonium, anderzijds. Het is dus belangrijk te zorgen voor innovatie en wetenschappelijk onderzoek, maar ook ervoor te zorgen dat de ontastbare ethische regels en principes worden gerespecteerd. De richtlijn bevat immers bepalingen inzake het respect van principes die de integriteit en de waardigheid van de mens waarborgen. Daarom zijn volgens het ontwerp niet octrooieerbaar: de werkwijzen voor het klonen van mensen, de werkwijzen tot wijziging van de germinale

16.01 **Magda De Meyer**, rapporteur: La commission a examiné le projet de loi et la proposition de loi de M. Monfils le 23 novembre 2004 et le 1er mars 2005. La première réunion a été consacrée à une audition des représentants de BelgoBiotech, de Pharma.be, du Centre de génétique humaine de l'UCL, de la Ligue flamande contre le cancer, du Centre des droits intellectuels de la KULeuven et de la section de R&D de cette même université. L'avis de la commission de la Santé publique a été demandé.

Le projet de loi vise à transposer la directive européenne 98/44/CE et à mettre la loi belge du 28 mars 1984 sur les brevets en concordance avec celle-ci. La biotechnologie constitue un secteur clé pour l'économie et est particulièrement importante pour la pharmacie humaine et animale. Il s'agit d'inventions concernant un produit composé de matériel biologique ou concernant un procédé permettant d'obtenir, de transformer ou d'utiliser ce matériel. Ces inventions requièrent des investissements à risque, ce qui justifie une protection par le droit de brevet. Les investissements dans la recherche et le développement doivent être encouragés et la position concurrentielle de la Communauté européenne doit être préservée. Le débat européen sur la directive a duré plus de dix ans.

On a voulu rechercher un équilibre

genetische identiteit van de mens, het gebruik van menselijke embryo's voor industriële of commerciële doeleinden, en de werkwijzen tot wijziging van de genetische identiteit van dieren die geëigend zijn ze te doen lijden zonder aanzienlijk medisch nut. Die lijst is uiteraard niet limitatief.

Eveneens zijn planten- en dierenrassen niet octrooieerbaar en is een uitvinding in verband met planten of dieren enkel octrooieerbaar als de technische uitvoerbaarheid van die uitvinding zich niet beperkt tot een bepaald planten- of dierenras.

Octrooien zijn niet nieuw. Een van de eerste octrooien die werden verleend, gebeurde aan Louis Pasteur voor zuivere gist. Dat loopt nu toch al een tijdje mee. Het eerste octrooi dateert van 1873. Het beschermen van biotechnologische uitvindingen is dus niet nieuw. Maar de jongste jaren werd die praktijk uiteraard steeds belangrijker dankzij de spectaculaire vooruitgang in het ontwikkelen van nieuwe technieken inzake genmanipulatie in de farmaceutische industrie.

Na verscheidene overlegondes met het publiek en met belanghebbende sectoren heeft de Ministerraad volgende principes gehanteerd bij de omzetting van de richtlijn.

Ten eerste, de onderwerping van de octrooieerbaarheid aan het principe van het niet-vermogensrechtelijk karakter van het menselijk lichaam.

Ten tweede, de verduidelijking van octrooieerbaarheid van delen van het menselijk lichaam.

Ten derde, de vermelding in de octrooiaanvraag van de geografische oorsprong van het biologisch materiaal van plantaardige of dierlijke oorsprong.

Ten vierde, de mogelijkheid om een dwanglicentie te verlenen in het belang van de volksgezondheid.

Belangrijk is te weten dat België ondertussen reeds veroordeeld werd voor het niet nakomen van zijn verplichting tot omzetting van deze richtlijn.

Er werden heel wat hoorzittingen gehouden. Ik geef een korte samenvatting omdat een aantal elementen terugkomen in de algemene bespreking.

De hoorzittingen gaven het woord aan vertegenwoordigers van BelgoBiotech en Pharma.be die bedenkingen formuleerden bij de noodzaak om de geografische oorsprong te vermelden indien bekend. Zij formuleerden ook bedenkingen bij de onderzoeksvrijstelling die onderzoek toelaat met en op de geoctrooieerde uitvinding voor wetenschappelijke doeleinden en op het verlenen van dwanglicenties in het belang van de volksgezondheid. Zowel BelgoBiotech als Pharma.be benadrukten het belang van de farmaceutische sector in het algemeen en de biotech -sector in het bijzonder voor ons land.

In het kader van de hoorzittingen sprak professor Verellen namens de centra voor menselijke erfelijkheid in ons land. Hij benadrukte het belang van genetische tests bij mensen die behoren tot een familie die dikwijls door dezelfde ziekte wordt getroffen en voor het opsporen

entre la protection des inventions et l'idée que chaque matériel vivant appartient au patrimoine humain. L'innovation est importante, mais les principes éthiques doivent être respectés. Les procédés de modification de l'identité génétique germinale de l'être humain et les procédés de modifications de l'identité génétique des animaux qui entraînent des souffrances sans utilité médicale conséquente ne peuvent être brevetés. Il en va de même pour l'utilisation d'embryons humains à des fins industrielles ou commerciales. Les races animales et végétales sont tout aussi peu brevetables. Les inventions relatives aux animaux ou aux plantes ne le sont que si la faisabilité technique ne se limite pas à une race déterminée.

Le premier brevet date de 1873. Ces dernières années, les inventions issues des biotechnologies n'ont cessé d'augmenter à la suite des développements enregistrés en pharmacie grâce aux manipulations opérées sur des gènes.

Pour transposer la directive, le Conseil des ministres a retenu cinq principes: la subordination de la brevetabilité des inventions au principe de non-patrimonialité du corps humain, la clarification de la brevetabilité des éléments du corps humain, la mention de l'origine géographique de la matière biologique et la possibilité d'octroyer des licences obligatoires dans l'intérêt de la santé publique. La Belgique a d'ailleurs été condamnée pour le retard accumulé au niveau de la transposition de la directive.

Des représentants de BelgoBiotech et de Pharma.be ont émis des objections à l'encontre de la mention de l'origine géographique et de l'exemption pour la recherche à des fins scientifiques. Ils ont également fait

van risicogeveallen zodat aan de nodige preventie kan worden gedaan. Professor Verellen zag de gedwongen licentie als een gulden middenweg tussen het toekennen van octrooien en diagnostische vereisten.

Nog in het kader van de hoorzittingen kwam professor Matthijs namens de Vlaamse Liga tegen Kanker aan het woord. Hij stond stil bij de Myriad-affaire waarbij de octrooiwetgeving zorgde voor een monopolie op genetische tests op borstkanker waarbij de patiënt het slachtoffer werd. Hij hield een vurig pleidooi voor de dwanglicentie-procedure zoals voorzien in de wet.

Nog in het kader van de hoorzittingen hoorde de commissie professor Van Overwalle van de KUL die pleitte voor een verduidelijking van de onderzoeksvrijstellingen in de wet en een verfijning van het systeem van dwanglicenties. Ten gronde vond ze dat de wetgever een goed evenwicht had bereikt tussen de belangen van de uitvinders en investeerders enerzijds en de belangen van inheemse volkeren, patiënten, consumenten en onderzoekers anderzijds.

Ten slotte pleitte professor Debackere van de KUL voor een herziening van de onderzoeksvrijstelling en een verfijning van de dwanglicentieprocedure om misbruiken te kunnen tegengaan.

In de algemene bespreking werd ingegaan op een aantal elementen waarvan ik beknopt de voornaamste wil aanhalen omdat ze de kern van de discussie vormden in de commissie voor het Bedrijfsleven.

Ten eerste, de expliciete toestemming van de donor is niet opgenomen in de wet. Verscheidene leden zijn op dit punt tussenbeide gekomen. Volgens de minister is dit een belangrijk gegeven maar moet dit punt geregeld worden in de wet op de patiëntenrechten.

Een tweede element waarbij in de algemene bespreking werd stilgestaan, was de octrooieerbaarheid van een gen ex vivo.

Die discussie werd eindelijk na tien jaar op Europees vlak beslecht door een onderscheid te maken tussen octrooieerbaarheid van een gen ex vivo en de niet-octrooieerbaarheid in vivo.

Een derde element van discussie was de fameuze onderzoeksvrijstelling. Er werd gepleit voor verduidelijking van die term in de enge of de ruime zin. Uiteindelijk werd bevestigd door de minister dat de interpretatie inderdaad in ruime zin gemaakt dient te worden, dus dat het geldt voor handelingen met zuiver wetenschappelijke doeleinden én voor handelingen met gemengd wetenschappelijk-commercieel onderzoek. Het gaat om handelingen zowel op als met de geoctrooieerde uitvinding.

Een vierde element dat belangrijk was in de discussie, was de vermelding van de geografische oorsprong, indien bekend. Het werd gepreciseerd dat het hier gaat om een vormvereiste en geen bijkomende onderzoeksverplichting, rekening houdende met de TRIPs-akkoorden en het verdrag van Rio.

Een vijfde element was uiteraard het grote debat rond de dwanglicentie zelf. Ook dat werd, na discussie, verduidelijkt via

part de leurs interrogations au sujet des licences obligatoires octroyées dans l'intérêt de la santé publique. Ils ont mis en évidence l'importance du secteur biotechnologique pour notre pays.

Le professeur Verellen s'est penché sur l'intérêt des tests génétiques dans les cas à risques et chez les familles souffrant souvent d'une même maladie. Il a qualifié la licence obligatoire de juste milieu. Le professeur Matthijs a évoqué l'affaire Myriad et a prononcé un vibrant plaidoyer en faveur de la licence obligatoire. Le professeur Van Overwalle a plaidé pour une clarification de l'exemption pour la recherche et a demandé de mieux préciser les modalités de la licence obligatoire, tout en soulignant l'obtention d'un bon équilibre entre les intérêts en jeu. Le professeur Debackere a péconisé la révision de l'exemption pour la recherche et une définition plus précise de la procédure en matière de licence obligatoire.

Dans le cadre de la discussion générale, plusieurs membres ont souligné l'absence d'inscription dans la loi de l'autorisation explicite du donneur. Le ministre a néanmoins estimé que cette question devait être réglée au niveau de la loi relative aux droits du patient. La brevetabilité de gènes "ex vivo" a également été abordée. Il a finalement été décidé au niveau européen d'établir une distinction avec les gènes "in vivo".

Il a été plaidé pour une définition plus précise de la notion d'exemption. Pour le ministre, il faut la concevoir dans le sens le plus large. L'exemption concerne des actions à finalité purement scientifique et mixtes, c'est-à-dire scientifiques et commerciales. Il s'agit d'actions portant sur une invention brevetée. La mention de l'origine géographique constitue une condition formelle, pas une obligation supplémentaire.

amendering. Er werd verduidelijkt, uiteindelijk, dat het gaat om een bijzonder regime; dat het zich baseert op de artikelen 30 en 8 van het TRIPS-verdrag en de ministeriële verklaring van Doha van 2001; dat het gebeurt in het belang van de volksgezondheid, bijvoorbeeld als producten, procédés of diagnostische methodes onvoldoende ter beschikking worden gesteld of van onvoldoende kwaliteit zouden zijn of tegen al te hoge prijzen worden aangeboden.

Ook werd verduidelijkt dat het initiatiefrecht berust bij eenieder die over de nodige middelen beschikt om fabricage of toepassing in België te doen.

Er werd gepreciseerd dat de adviesbevoegdheid van de beoordeling van de gegrondheid van de dwanglicentie werd toevertrouwd aan het raadgevend comité voor de Bio-ethiek, dat daarvoor een onafhankelijk orgaan is dat op een deskundige manier een advies kan formuleren. De octrooihouder zal geïnformeerd worden over de licentieaanvraag en er worden termijnen gekleefd op heel de procedure. Het gaat tenslotte om individuele licenties en de licentie zal verleend worden door de Koning bij een in de Ministerraad overlegd besluit dat de licentie zal verlenen en bepaalde voorwaarden zal bepalen in verband met vergoeding, duur en toepassingsgebied en dat ook de tijd van de verleningsprocedure zal omvatten.

Eveneens zal beroep bij de rechtbank tegen de dwanglicentie mogelijk zijn.

Daarnaast is ook de versnelde procedure ingebouwd, mogelijk in geval van volksgezondheids crisis.

Ten slotte werden ook maatregelen ingeschreven ter voorkoming van misbruik van de dwanglicentie.

Een allerlaatste element was dan nog de discussie over de productie van geneesmiddelen onder dwanglicentie voor de uitvoer naar landen met volksgezondheidsproblemen die geen of onvoldoende productiecapaciteit hebben in de farmaceutische sector. Terzake kondigde de minister aan dat er een Europese verordening in de pipeline zit die onmiddellijk toepasbaar wordt in Belgisch recht. Momenteel worden daarover tweewekelijkse vergaderingen gehouden op Europees niveau. Ook daar wordt een snelprocedure voorzien.

Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, dat waren de belangrijkste elementen van de discussie.

Na een grondige en inhoudelijk zeer interessante discussie in onze commissie, werd het voorliggend ontwerp eenparig aangenomen door alle leden van de commissie.

De **voorzitter**: Collega's, het volgende probleem doet zich thans voor.

Om technische redenen is het aangewezen te schorsen na 19.15 uur. De catering is nog niet klaar. Als dat een beknoptheid van de bespreking met zich kan meebrengen, zonder te wegen op welke tijdspanne dan ook, zou ik nu willen aanvangen met de algemene bespreking, in de hoop de namiddagvergadering omstreeks 19.30 uur te kunnen sluiten en 45 minuten later aan te vatten met de avondvergadering.

Monsieur le ministre, vous ne serez pas long dans votre réplique?

En ce qui concerne la licence contraignante, il a été précisé par la voie d'amendements, fondés sur le traité TRIPS et sur la déclaration ministérielle de Doha de 2001, qu'il s'agit d'un régime particulier. La licence contraignante est appliquée dans l'intérêt de la santé publique. Tout qui possède des moyens pour fabriquer et appliquer en Belgique possède le droit d'initiative. Le comité d'avis bio-éthique est compétent pour rendre un avis et juger du bien-fondé de la licence contraignante. Le détenteur du brevet est informé de la demande. En outre, des termes sont fixés. Il s'agit de licences individuelles accordées par la voie d'un arrêté royal délibéré en Conseil des ministres. Un recours sera possible devant le tribunal et une procédure accélérée sera instaurée. Enfin, des mesures sont prises pour prévenir les abus.

En ce qui concerne les médicaments avec licence contraignante pour l'exportation vers des pays où la capacité de production est insuffisante, le ministre a annoncé un règlement européen qui sera d'emblée applicable au droit belge. Là encore, il y aura une procédure accélérée.

Le projet a été adopté à l'issue d'une discussion approfondie d'un grand intérêt sur le fond de la question.

(...): (...)

Le **président**: Cela vaut pour tout le monde. Je ne peux pas demander aux membres d'être concis et pas aux ministres!

(...): (...)

Le **président**: J'avais un petit problème avec M. Duquesne dans le temps!

16.02 **Simonne Creyf** (CD&V): Mijnheer de voorzitter, collega's, zoals het wetsontwerp bij het begin stelt, is de sector van de biotechnologie een van de sleutelsectoren voor de economie van de eenentwintigste eeuw. Voor België is ze zeker een van de sleutelsectoren om de Lissabondoelstellingen te halen. Biotechnologie is ook niet meer weg te branden uit ons dagelijkse leven: transgene tomatenpuree, varkens als orgaanbanken, medicijnen uit konijnen, enzovoort.

Biotechnologie maakt gebruik van levende organismen. Het octrooirecht moet bescherming bieden voor de resultaten van de biotechnologie. Octrooirecht van biotechnologische uitvindingen was en is het voorwerp van discussie. Onder andere is er vooral de discussie over genootrooiën.

Het was belangrijk om een gepast, juridisch kader te ontwerpen voor biotechnologische uitvindingen. Europa heeft er ongeveer tien jaar over gedaan. De lange debatten en de krachtmetingen werden uiteindelijk in 1998 beslecht met een Europese richtlijn. België heeft zich onthouden bij de stemming over de richtlijn. De richtlijn moest eind juli 2000 zijn omgezet in Belgische wetgeving. Omdat dat niet is gebeurd, werd België door Europa veroordeeld en hangen er ons nu dwangsommen boven het hoofd.

Mijnheer de minister, nu nog iets corrigeren aan het wetsontwerp in deze plenaire vergadering zal allicht niet mogen van u, gezien de dringendheid.

Het wetsontwerp van minister Verwilghen is niet het eerste wetsontwerp. Ik had als parlements lid de gelegenheid om de hele ontwikkeling ervan mee te maken. Het is begonnen met de toenmalige minister van Economie, Elio Di Rupo, die voor een eerste voorontwerp van wet zorgde. Het eerste voorontwerp van wet zag het licht op 29 oktober 1998. Na een regeringswissel werd minister Rudy Demotte terzake bevoegd. Hij organiseerde een grootschalig publiek debat over het octrooiëren van biotechnologische uitvindingen. Minister Demotte vergat echter om er ook wetgevend werk op te laten volgen. Met minister Picqué kwam een tweede wetsontwerp tot stand. Er werden veel adviezen gevraagd. Echter, door het tegengestelde karakter van de vele adviezen, werd het wetsontwerp door minister Picqué maar gelaten voor wat het was. Minister Moerman nam de draad weer op, maar werd na één jaar opgevolgd door minister Verwilghen die het werk voortzette.

Het wetsontwerp van minister Verwilghen is een vrij getrouwe omzetting van de Europese richtlijn, hoewel we willen onderlijnen dat de Europese richtlijn zelf ook vandaag nog tot hevige controverse leidt, onder andere over het verschil tussen ontdekking en uitvinding op het vlak van menselijke gentechnologie.

16.02 **Simonne Creyf** (CD&V): Le secteur des biotechnologies est l'un des secteurs clés de l'économie du 21ème siècle. Il était important de créer un cadre juridique adapté pour les inventions biotechnologiques. L'Union européenne a commencé à débattre de ce sujet il y a une dizaine d'années. Une directive européenne a ainsi été élaborée en 1998. La Belgique s'est abstenue lors du vote. La directive devait être transposée en droit belge pour la fin du mois de juillet 2000. Cela n'a pas été le cas et notre pays a été condamné. Nous risquons en outre d'être soumis à des astreintes. Compte tenu de l'urgence, il ne sera probablement plus possible de modifier le projet de loi.

M. Di Rupo, à l'époque ministre de l'Economie, avait déposé un premier avant-projet en octobre 1998. Son successeur, M. Rudy Demotte, avait organisé un débat public mais oublié le travail législatif. Le ministre Picqué a ensuite élaboré un deuxième projet de loi. De nombreux avis ont été demandé mais en raison de leur contenu contradictoire, le projet n'a jamais abouti. Mme Moerman a continué le travail, avant qu'un an plus tard le ministre Verwilghen ne s'empare du dossier.

Le projet de loi du ministre Verwilghen est une transposition relativement fidèle de la directive européenne, même si celle-ci est largement sujette à controverse, notamment en ce qui concerne la différence entre découverte et invention sur le plan du génie génétique.

Het wetsontwerp wijkt af van de Europese richtlijn op twee punten: één, de onderzoeksexceptie, artikel 11 van het ontwerp en twee, de dwanglicentie, artikel 13 van het ontwerp. Hoofdzakelijk zijn de debatten gegaan over de afwijkingen van de EG-richtlijn.

Wat is de onderzoeksexceptie? Het komt erop neer dat de uit een octrooi voortvloeiende rechten zich niet uitstrekken tot handelingen die op en/of met het voorwerp van de geoctrooieerde uitvindingen worden verricht voor wetenschappelijke doeleinden. Zowel de biotechnologische bedrijven als de farmaïndustrie en de onderzoeksinstituten vonden deze bepaling te ruim. Vooral de terminologie "wetenschappelijk onderzoek" was in hun ogen veel te ruim. Wat is wetenschappelijk onderzoek? Is het zuiver wetenschappelijk onderzoek? Is het wetenschappelijk onderzoek dat uiteindelijk uitmondt in commerciële exploitatie?

CD&V wou dit artikel schrappen en we wilden dit regelen via ander wetgevend werk. De minister heeft toen een verklaring afgelegd met verduidelijkingen in verband met artikel 11 en wij konden daar uiteindelijk mee akkoord gaan. De term "voor wetenschappelijke doeleinden" is inderdaad voor meerdere interpretaties vatbaar. Het is niet duidelijk of ook onderzoek uitgevoerd in commerciële bedrijven dan wel enkel onderzoek dat plaatsvindt in academische instellingen onder de onderzoeksvrijstelling valt. Uit de tekst van het wetsontwerp, noch uit de memorie van toelichting valt af te leiden of een enge interpretatie, zuiver wetenschappelijk onderzoek gericht op de vergroting van inzicht en het testen van een hypothese enzovoort, dan wel een ruime interpretatie, gemengd wetenschappelijk onderzoek gericht op het ontwikkelen van nieuwe toepassingen, verbeterde therapeutische werking, effectievere productiewijze enzovoort, van de notie wetenschappelijk commercieel onderzoek wordt beoogd.

De ontworpen bepaling leidt bovendien tot een inperking van de octrooibescherming die volgens Biotec en het VIB tot gevolg zal hebben dat uitvinders hun uitvinding eerder geheim zullen houden, dan deze via een octrooiaanvraag publiek te maken. Immers, vandaag wordt de onderzoeksvrijstelling in de meeste gevallen eng geïnterpreteerd. Handelingen verricht op het voorwerp van de uitvinding mogen wel, bijvoorbeeld handelingen met het oog op het testen, maar handelingen met het voorwerp van de uitvinding, dus waarbij de geoctrooieerde uitvinding wordt ingezet als middel bij onderzoek, niet. In de praktijk bestaat er echter een gedoogsituatie waarbij de octrooihouders academische onderzoeksvrijstellingen niet zullen vervolgen of slechts in uitzonderlijke gevallen. Het wetsontwerp regulariseert nu deze gedoogsituatie, maar dit dreigt in de praktijk tot gevolg te hebben dat uitvinders hun uitvinding vaker geheim zullen houden.

Collega's, uiteindelijk zijn door de verklaring van de minister de puntjes op de i gezet en is eigenlijk in plaats van de verduidelijking in de Memorie van Toelichting en in plaats van in de wet nu duidelijk gesteld wat uiteindelijk onder artikel 11 moet worden verstaan.

Dan de dwanglicentie. Wij betreden hier het terrein van de delicate verhouding tussen octrooien en volksgezondheid. De Belgische wetgever wil verhinderen dat octrooien op biologisch materiaal van menselijke oorsprong de toegang tot een goede en efficiënte gezondheidszorg belemmeren. Die bepaling is ongetwijfeld ingegeven

Le projet de loi déroge sur deux points à la directive européenne, à l'article 11 sur l'exception et à l'article 13 sur la licence légale.

L'exception implique que les droits issus d'un brevet ne s'étendent pas aux actes qui peuvent être posés concernant et au moyen de l'objet des inventions brevetées à des fins scientifiques. Les entreprises de biotechnologie, l'industrie pharmaceutique et les établissements de recherche ont jugé la notion de "recherche scientifique" trop large.

Le CD&V demandait la suppression de cet article et souhaitait régler cette matière par une autre voie législative. Le ministre ayant apporté des précisions, nous avons marqué notre assentiment.

La disposition entraîne une limitation de la protection des brevets qui selon certains inciterait les inventeurs à garder leur invention secrète plutôt que de la rendre publique en introduisant une demande de brevet. A l'heure actuelle, l'exemption pour la recherche fait l'objet d'une interprétation étroite. Dans la pratique, il existe une situation de tolérance où les titulaires des brevets n'entament pas de poursuites en ce qui concerne les exemptions pour la recherche. Le projet de loi régularise à présent cette situation mais en pratique cette régularisation risque d'inciter les inventeurs à tenir plus souvent leur invention secrète. Le ministre a en fin de compte expliqué ce que l'article 11 impliquait.

Le rapport délicat entre les brevets et la santé publique a été largement abordé lors de la discussion relative aux licences obligatoires. Le législateur veut empêcher que les brevets sur le matériel d'origine humaine n'entravent l'accès à des soins de santé de qualité.

door de Myriad Genetics-zaak, waarbij dit bedrijf door middel van patenten op bepaalde borstkankergenen een alleenrecht verwierf om deze genen op afwijkingen te screenen en hiervoor hoge vergoedingen vroeg.

Tijdens de hoorzittingen konden we vernemen dat sommigen vrezen dat de dwanglicentie zal leiden tot misbruiken en dat de procedure zal ontaarden in een arena waarin bedrijven elkaar concurrentieel zullen bevechten. Een van de misbruiken zou inderdaad kunnen zijn dat het ene bedrijf het andere de duivel aandoet in de strijd om het octrooi. Anderen waren groot voorstander van de dwanglicentie, maar vroegen een verbetering en een verfijning van de wet. We hebben ook een amendement ingediend ter verfijning van het geheel. De minister heeft via de meerderheid ook een amendement ingediend, waarbij de procedure voor het inleiden van de vraag voor een dwanglicentie werd verfijnd.

Het moet duidelijk zijn dat wij voor de invoering van een dwanglicentie zijn in het kader van de Volksgezondheid. Misbruiken moeten echter worden voorkomen. Vandaar dat wij in ons amendement drempels hebben ingebouwd voor de toekenning, de intrekking en de wijziging van de dwanglicentie die is verleend ingevolge een besluit, vastgesteld na een overleg in de Ministerraad op voorstel van de ministers van Economie, Volksgezondheid en Sociale Zaken. In ons amendement hebben wij er de minister van Sociale Zaken aan toegevoegd, omdat ook rekening moet worden gehouden met het vraagstuk van de budgettaire kosten van de essentieel met een dwanglicentie gepaard gaande terugbetalingen, zoals bijvoorbeeld bij genetische tests.

In ons amendement verdedigden wij een comité van deskundigen in plaats van het Comité voor Bio-ethiek, niet dat wij vragen hebben bij de competentie van het Comité voor Bio-ethiek, maar wij menen dat naast deskundigen inzake ethische aspecten er ook deskundigen inzake intellectuele eigendomsrechten, Volksgezondheid, Economie en Handel wenselijk zijn bij de vraag naar het toekennen van een dwanglicentie.

In ons amendement voorzagen wij ook in een beroepsmogelijkheid. Zoals eerder gezegd heeft de minister via de meerderheid zelf een amendement ingediend op het artikel 13, waarin het grootste deel van ons amendement werd opgenomen. Er werden drempels ingebouwd, waardoor niet te snel naar een dwanglicentie zou kunnen worden gegrepen.

Wij gaan akkoord, maar wij vinden het jammer dat de aanvrager van een dwanglicentie niet moet aantonen dat hij al aan tafel is gaan zitten met de octrooihouder of dat hij pogingen heeft gedaan tot overleg met de octrooihouder. Er blijven dus risico's voor misbruik. Mijnheer de minister, wij betreuren dat. Enerzijds verhogen wij drempels, maar anderzijds is dat een drempelverlagende maatregel. Wij waren voorstander dat eerst moest worden aangetoond dat er overleg was geweest tussen de aanvrager van een dwanglicentie en de octrooihouder.

Conclusie. Het wetsontwerp tracht een delicaat evenwicht te vinden tussen de belangen van de uitvinders-investeerdere, die een efficiënte bescherming van hun uitvinding vragen, de belangen van de

Certains craignent que les licences obligatoires n'entraînent des abus et une concurrence malsaine. D'autres en étaient partisans mais voulaient affiner la loi. Le CD&V a présenté un amendement dans ce cadre. Le ministre en a également présenté un qui affine la procédure d'introduction de demande de la licence obligatoire.

Nous sommes favorables à l'instauration d'une licence contraignante. Nous estimons toutefois qu'il convient de prévenir les abus et avons dès lors prévu dans notre amendement des seuils pour l'octroi, le retrait et la modification de la licence contraignante. Cette licence est par ailleurs octroyée sur proposition des ministres de l'Economie, de la Santé publique et des Affaires sociales. Si nous avons ajouté, dans notre amendement, le ministre des Affaires sociales à la liste des ministres compétents, c'est parce qu'il convient de tenir compte également des coûts budgétaires des remboursements. Nous plaidons par ailleurs en faveur de la création d'un comité d'experts qui remplacerait le comité de Bio-éthique. Nous sommes également partisans de l'instauration d'une possibilité de recours.

Le ministre a lui-même déposé un amendement, sur lequel nous pouvons marquer notre accord. Nous regrettons toutefois que le demandeur d'une licence contraignante ne soit pas tenu de prouver qu'il a tenté de négocier avec le détenteur du brevet.

Le projet de loi tente de trouver un équilibre délicat entre les intérêts des inventeurs-investisseurs et ceux des patients et des chercheurs. Même si le texte à l'examen ne contentera pas toutes les parties, nous voterons en faveur de ce projet de loi.

consumenten en patiënten, die een toegankelijke gezondheidszorg wensen, en de belangen van de onderzoekers, die een billijke onderzoeksmogelijkheid vragen. Al zal niet iedereen tevreden zijn, wij zullen dit wetsontwerp goedkeuren.

16.03 Philippe Monfils (MR): Monsieur le président, chers collègues, je tiens tout d'abord à remercier et à féliciter le rapporteur pour son excellent travail, d'autant plus qu'il s'agit d'une matière extrêmement technique et, il faut bien le dire, très peu médiatique.

Monsieur le président, comme vous l'avez dit dans votre avant-propos, certains débats ne reçoivent pas toujours, de la part des leaders d'opinion, toute l'attention qu'ils méritent. Il faut reconnaître que les discussions sont parfois très techniques, prémonitoires, quasi prophétiques car, en effet, ce projet est fort technique et ne reçoit pas des médias l'attention qu'il mérite!

Le **président**: Reconnaissez un peu d'expérience dans le chef du président!

16.04 Philippe Monfils (MR): Monsieur le président, voici quelques jours, vous aviez dit effectivement ce qui était! Je vous en félicite!

Le texte qui nous est soumis aujourd'hui est extrêmement important. Je vous citerai rapidement quelques chiffres qui datent d'une dizaine d'années. Déjà en 1996, le domaine des biotechnologies, c'était 6,5 milliards d'euros aux Etats-Unis mais c'était 650 millions en Europe, soit dix fois moins. Les revenus, c'était 10 milliards d'euros aux Etats-Unis et 1 milliard en Europe. Le marché des produits biotechnologiques, c'était 100 à 150 milliards d'euros à partir de 2002-2003 dont le quart pour les médicaments. Et côté matière grise, il y a dix fois plus de chercheurs aux Etats-Unis que chez nous.

Le problème n'est pas seulement économique. Le problème est de savoir avec quels médicaments nous allons nous soigner d'ici deux, trois ou quatre ans. Sera-ce uniquement avec des médicaments en provenance du Japon ou des Etats-Unis ou l'Europe aura-t-elle encore la mainmise sur sa propre santé?

Ceux qui disent "les brevets, choix économique" se trompent complètement. C'est un problème de santé publique, c'est notre santé, à nous, Européens, qui est fondamentale, indépendamment, bien sûr, du développement économique et de la recherche à haut niveau.

C'est la raison pour laquelle la directive a été approuvée, en 1998, après un important travail par un vote massif: 380 pour, 110 contre, 15 abstentions, soit 75% de "oui". C'est mieux que nos fatidiques deux tiers qui nous occupent depuis des dizaines d'années!

Je ne vais pas épiloguer sur les définitions, et notamment sur les articles 3 et 5 de la directive car nous n'en avons pas le temps. Je dirai simplement qu'elle est là et qu'elle est impérative. On a discuté pendant des années sur la définition et sur ce qui est brevetable. Bien entendu, il faut se tenir à la directive.

Notre projet traduit celle-ci. Malheureusement, comme toujours, on veut être plus catholique que le pape! Comme toujours, on veut aller plus loin que la directive, comme on l'a fait dans l'interdiction de la

16.03 Philippe Monfils (MR): Dit ontwerp verdient meer media-aandacht dan het thans krijgt.

16.04 Philippe Monfils (MR): Reeds in 1996 was het Europees budget voor biotechnologie tien keer lager dan in de Verenigde Staten. In Europa hielden tien keer minder vorsers zich met de materie bezig. De vraag is met welke geneesmiddelen we ons binnen vier of vijf jaar zullen verzorgen. Zal Europa nog over de nodige middelen beschikken om geneesmiddelen te produceren? Het is een probleem dat de volksgezondheid aanbelangt.

Daarom werd de richtlijn in 1998 met een overweldigende meerderheid aangenomen. De richtlijn is geldig en bindend.

Maar waarom wil men altijd katholieker dan de paus zijn? Waarom moet het ontwerp verder gaan dan de richtlijn?

Artikel 13 bepaalt dat de minister van het octrooirecht kan afwijken in het belang van de volksgezondheid of indien zich een gezondheids crisis voordoet. Het omschrijft die begrippen echter niet. De octrooihouder beschikt over geen enkele waarborg. Buiten de ministerraad en het Comité voor Bio-ethiek zijn er trouwens weinig instanties die dergelijke waarborgen kunnen bieden.

De TRIPs-overeenkomst inzake

publicité pour le tabac et le problème de Francorchamps, comme on l'a fait, monsieur le ministre, dans le domaine des droits d'auteur à l'égard des ordinateurs!

En effet, sans l'article 13, monsieur le ministre, votre projet, vous l'auriez eu non pas en 48 minutes mais en deux ou trois réunions. Mais il y avait l'article 13 qui n'était pas visé par la directive. Que dit cet article 13? "Dans l'intérêt de la santé publique, le ministre peut changer complètement le système des brevets et peut donc prendre un certain nombre de mesures dérogatoires, dans l'intérêt de la santé publique ou en cas de crise de santé publique". On ne définit pas ce qu'est "l'intérêt de la santé publique". On ne définit pas ce qu'est la "crise de santé publique". On ne dit pas non plus qu'il faut d'abord demander l'avis du titulaire du brevet quant à son éventuelle exploitation industrielle. Aucune garantie non plus concernant la société qui s'engagerait, éventuellement, à exploiter le brevet, étant donné qu'elle doit avoir l'intention loyale d'obtenir les moyens. J'aime autant vous dire qu'en entreprise comme en politique, l'intention loyale d'obtenir les moyens de quelque chose n'est jamais qu'une garantie en chocolat.

Enfin, les garde-fous sont peu nombreux: le Conseil des ministres et le Comité de bioéthique. Le problème, c'est que la directive ne disait rien de tout cela. Elle se contentait simplement, dans un seul article, de s'occuper du droit d'obtention végétal, ce qui n'est vraiment qu'un détail, car il s'agit d'obtenir la possibilité d'exploiter un brevet en première ligne quand on est en deuxième ligne.

L'accord TRIPS sur les droits de propriété intellectuelle permet, en effet, des exceptions aux droits des brevets, mais dans des conditions bien précises. Il faut avoir une demande avant utilisation, il faut des circonstances d'extrême urgence, bref toute une série d'éléments qui font que seulement dans des cas extrêmement particuliers, le système traditionnel peut être mis en cause, c'est-à-dire détenteur du brevet, demandeur d'utilisation du brevet.

Ainsi, dans certains cas, les pouvoirs publics peuvent le faire, mais en l'espèce, il n'a évidemment pas été tenu compte de toutes ces restrictions dans le texte initial. Après mûre réflexion et de longues délibérations, le ministre a quand même accepté de modifier l'article 13 sur un seul point. Je reconnais bien volontiers qu'un effort a été consenti. Désormais, il y a des délais et on doit informer le titulaire du brevet. Ce n'est pas négocier avec lui ou lui demander s'il n'est pas d'accord de céder son brevet. On parle également de l'obligation de fixer une rémunération raisonnable.

Je rappelle que le ministre a fait référence à la loi française, mais que cette dernière est beaucoup plus stricte, car elle parle de l'intérêt de la santé publique, mais défini par toute une série de conditions et parce que, pour décider d'une licence obligatoire, il faut d'abord interroger l'intéressé, entendre son refus, attendre un certain délai. C'est seulement alors que l'on peut mettre le brevet sur le marché.

Finalement, l'article 13 permet au ministre, devenu cocontractant, de remettre en cause le droit des brevets et de dire: "si vous ne passez pas par mes conditions, je vous enlève la possibilité de faire exploiter le brevet et je le donne à qui je veux". Incontestablement, il s'agit là d'une extension considérable qui ne me plaît guère.

de intellectuele eigendomsrechten staat uitzonderingen voor het octrooirecht toe, weliswaar onder strikte voorwaarden. Na een lange beraadslaging stemde de minister ermee in artikel 13 aan te passen. Voortaan schrijft het termijnen voor, evenals het op de hoogte brengen van de octrooihouder (wat nog geen onderhandeling betekent) en een redelijke vergoeding.

De Europese Commissie is gekant tegen het wetenschappelijk onderzoek naar kiemtherapie, maar er heeft zich blijkbaar een evolutie voorgedaan en die therapieën zouden nu toch mogelijk zijn in het kader van de strijd tegen de genetische ziekten met betrekking tot de afstamming, voor de correctieve therapieën maar niet voor de therapieën met het oog op het aanbrengen van verbeteringen. De minister heeft ermee ingestemd om die vraag aan de Commissie voor te leggen.

Gisteren hebben België, Frankrijk, Groot-Brittannië en Luxemburg bij een stemming in de UNO over het klonen van mensen tegengestemd, maar België heeft amendementen ingediend met het oog op het toestaan van het klonen voor therapeutische doeleinden. Die resolutie is niet bindend en ik feliciteer de vertegenwoordiger van de regering die het standpunt van de parlementsleden heel goed heeft weergegeven.

Tot besluit vind ik dat die richtlijn moet worden goedgekeurd. Ik betreur dat de minister carte blanche krijgt met betrekking tot het octrooirecht. Men moet voorkomen dat enigsoortige maatregel tot de sluiting van bedrijven of hersenvlucht zou leiden. Laten wij onze kansen niet verkwanselen. Ik wacht op de nadere uitleg van de minister ter zake.

J'évoquerai rapidement un autre problème sur lequel, cette fois, monsieur le ministre, nous sommes d'accord: le problème de la distinction entre thérapie somatique et thérapie germinale. La directive européenne n'accepte pas les recherches en matière de thérapie germinale. Tout le monde considère que c'est une affaire qui date d'il y a plus de dix ans, que les choses ont évolué, qu'à présent, il est possible d'effectuer des recherches pour lutter contre les maladies génétiques relatives à la descendance. En effet, s'il n'est pas question d'accepter la thérapie germinale d'amélioration, comme le blond aux yeux bleus; au contraire, il est tout à fait acceptable de corriger des maladies génétiques concernant la descendance.

Nous en avons discuté et le ministre a accepté de poser la question à la Commission européenne pour voir dans quelle mesure elle pourrait accepter cette interprétation, cette dichotomie: non à la thérapie d'amélioration, oui à la thérapie de correction.

J'en parle d'autant plus facilement que j'ai constaté, pas plus tard qu'hier, lors d'un vote à l'ONU concernant le clonage humain, que la Belgique a émis très justement des remarques sur le sujet, a présenté des amendements pour permettre le clonage non reproductif mais thérapeutique, qu'elle a failli voir son amendement accepté, qu'elle a voté contre la résolution, qui pour moi est inacceptable. Nous sommes d'ailleurs en bonne compagnie puisque la France, la Grande-Bretagne, le Luxembourg, tous les pays avancés scientifiquement ont voté contre en accusant cette résolution d'être une folie. Cette résolution n'est pas contraignante, comme vous le savez, et je félicite le représentant du gouvernement qui a vraiment traduit la position des parlementaires, la loi qui a été votée et la position qui a été déterminée dans cette enceinte.

En conclusion, monsieur le président, nous sommes en retard: il faut voter cette directive. Je regrette un peu le blanc-seing donné au ministre dans le droit des brevets: c'est contraire à l'esprit de la directive et c'est contraire aux accords TRIPS. Même modifié, le texte risque de permettre des abus; il peut poser les jalons d'un risque de débats idéologiques sur le sens du brevet, ce que je ne voudrais évidemment pas.

Monsieur le ministre, vous serez d'accord avec moi: il convient d'éviter que toute mesure décisive aboutisse à la fermeture d'entreprises et à la fuite des cerveaux qui estimerait que le système belge est source d'incertitude économique. La biotechnologie est un secteur d'avenir. Nous avons des chercheurs extrêmement brillants; ne gâchons pas nos chances.

C'est la raison pour laquelle, même si vous parlez de manière succincte, j'attendrai que vous nous rassuriez sur ce point.

16.05 Pierre Lano (VLD): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, de verslaggever, mevrouw Creyf en de heer Monfils hebben reeds substantieel het woord gevoerd. Ik zal niet in herhaling vallen en ruimte overlaten aan de volgende sprekers. Ik zal kort zijn.

Het wetsontwerp houdt de getrouwe omzetting in van een Europese richtlijn. Er wordt dus geen afbreuk gedaan aan de bepaling van andere reeds bestaande verdragen. Het gaat echter wel verder dan

16.05 Pierre Lano (VLD): Le projet de loi transpose fidèlement la directive européenne sans porter atteinte aux dispositions existantes. Les inventions biotechnologiques sont en principe brevetables, mais une exclusion est cependant prévue. Les droits

de loutere omzetting van de richtlijn.

De biotechnologische uitvindingen zijn in principe octrooieerbaar. Het ontwerp voorziet echter in een uitsluiting. De uit een octrooi voortvloeiende rechten strekken zich niet tot de handelingen die voor wetenschappelijke doeleinden worden verricht. De wetenschappelijke doeleinden moeten daarbij in een ruime betekenis worden gezien. De vorige sprekers hebben zich daarover ruim uitgesproken.

In het belang van de volksgezondheid kunnen wel gedwongen licenties worden toegekend. Wij verheugen ons erover dat een nieuw artikel 31bis, waaraan wij meegewerkt hebben, enige rechtszekerheid zal verschaffen, zowel voor de industrie als voor de volksgezondheid.

Het wetsontwerp moest een moeilijke oefening maken. Het moest het belang van octrooiën voor het bedrijfsleven verzoenen met ethische overwegingen inzake de octrooieerbaarheid van levend materiaal. Het is daarin ook geslaagd.

Uiteraard moet men ook rekening houden met de belangen van het wetenschappelijk onderzoek. Op zich is octrooieerbaarheid verantwoord. Het moet evenwel daadwerkelijk om uitvindingen gaan. Ze moeten nieuw en niet-evident zijn. Ze moeten dus beantwoorden aan strenge criteria.

Met de ethische overwegingen wordt in dit ontwerp rekening gehouden voor uitvindingen die strijdig zijn met de openbare orde en de goede zeden. Er zijn tevens andere uitzonderingen opgenomen. In het belang van de volksgezondheid zijn dwanglicenties mogelijk.

Conclusie. Het wetsontwerp geeft tegelijk een rechtszeker kader aan voor de octrooieerbaarheid van biotechnologische uitvindingen en het gaat de ethische principes waarin dit systeem moet worden ingebed, niet uit de weg. Het is dus een middle-of-the-roadoplossing. Daarom zal onze fractie het ook steunen.

16.06 Melchior Wathelet (cdH): Monsieur le président, je serai très court sur ce dossier à propos duquel M. Monfils a déjà souligné un certain nombre de choses.

D'un point de vue général, certains articles de la directive nous posent problème. Mme Gerkens a d'ailleurs redéposé un amendement.

Les définitions qui figurent à l'article 4 peuvent susciter des questions. Suivant le nouvel article 4, §6, "un élément isolé du corps humain ou autrement produit par un procédé technique, y compris la séquence partielle d'un gène peut constituer une invention brevetable même si la structure de cet élément est identique à celle d'un élément naturel." Il est évident que ce type de texte peut sembler assez flou et poser certains problèmes.

Par ailleurs, je rappelle que la Belgique a déjà été condamnée par la Cour de justice pour non-transposition de cette directive. Selon moi, notre pays doit jouer le jeu de l'Union européenne et transposer correctement et le plus fidèlement possible le texte. C'est une obligation de droit international à laquelle nous ne pouvons déroger.

En outre, comme M. Monfils l'a dit tout à l'heure, certains articles

conférés par le brevet ne s'étendent pas à des actes accomplis à des fins scientifiques et cette notion est définie de manière très large. Des licences obligatoires peuvent également être accordées dans l'intérêt de la Santé publique.

Ce projet de loi atteint son objectif, à savoir offrir une sécurité juridique au secteur de la biotechnologie sans renier les principes éthiques. C'est pourquoi le VLD votera en faveur du projet.

16.06 Melchior Wathelet (cdH): We hebben problemen met een aantal artikelen van de richtlijn, zoals artikel 4 dat bepaalt dat een deel van het menselijk lichaam dat werd geïsoleerd of anderszins werd verkregen door een technische werkwijze als basis kan dienen voor een octrooieerbare uitvinding, zelfs indien de structuur van dat deel identiek is aan die van een natuurlijk deel.

België werd reeds veroordeeld door het Hof van Justitie omdat het deze richtlijn nog niet had omgezet. Het gaat om een internationaal-rechtelijke verplichting waaraan we ons niet kunnen onttrekken.

Artikel 11 geeft het begrip van de

outrepassent la simple transposition du texte. Ainsi, je voudrais revenir sur deux articles.

L'article 11 parle d'une nouvelle notion d'exception à des fins scientifiques. J'ai peur que cette nouvelle notion, avancée dans le texte, donne lieu à des interprétations nouvelles. Pourquoi n'avoir pas gardé la notion "d'acte accompli à titre expérimental" qui porte sur l'objet de l'invention brevetée? Il me semble qu'il aurait été préférable de garder la notion telle qu'elle apparaissait dans le texte précédemment.

Une autre remarque porte sur l'article 13 et la nouvelle procédure insérée à l'article 31bis. J'ai peur que cette procédure ne donne pas suffisamment de garanties en vue de l'octroi de licences obligatoires. M. Monfils a parlé de la notion de santé publique qui pouvait donner lieu à un certain nombre d'interprétations. Je crains que des procédures soient engagées à des fins purement abusives. Mais j'espère que cela ne sera pas le cas. Toujours est-il que l'article 13, tel qu'inséré dans le projet et tel qu'il modifie le système actuel risque d'avoir de fâcheuses conséquences.

Monsieur le président, c'est principalement à cause de nos remarques à ces articles que nous nous abstiendrons lors du vote de ce projet.

16.07 Magda De Meyer (sp.a-spirit): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, wij hebben eigenlijk altijd gezegd, van in het begin van de bespreking van dit ontwerp, dat we het in feite fundamenteel eens waren met een van de sprekers tijdens de hoorzitting, namelijk met de heer Gert Matthijs – die praatte namens de Vlaamse Liga tegen Kanker – op het moment dat hij zei dat hij eigenlijk een principiële bezwaar had tegen het idee dat patenten mogelijk waren op genen en genetische tests. Zijn uitgangspunt was dat een gen geen uitvinding is en dat de relatie tussen een defect in een gen en een erfelijke aandoening eigenlijk een gegeven uit de natuur is. Daaruit volgde zijn redenering dat patenten op genen en op genetische tests eigenlijk een onverantwoord monopolie zijn. Men kan gewoon geen betere of nieuwere diagnostische methode ontwikkelen zonder toegang tot gepatenteerde DNA-sequenties.

De genetische code is inderdaad uniek en dat staat in tegenstelling tot het doel van een patent om een concurrent uit te dagen om iets beters te vinden. Men kan niets beters vinden, want een gen is een gen. Dat is nu eenmaal een gegeven van de natuur. In feite zijn wij het eens met zijn principiële stellingname, maar we hebben dat gevecht, ook in Europa, verloren. De Europese richtlijn heeft uiteindelijk het compromis gemaakt dat een gen in vivo niet octrooieerbaar is, maar een gen ex vivo – uit het menselijk lichaam – is wel degelijk octrooieerbaar en patenteerbaar.

Dit gezegd zijnde, hebben wij toch het probleem gezien van Myriad, wat ons allemaal heel waakzaam heeft gestemd. Myriad Genetics nam een patent op twee foutloze borstkankergen in het borstweefsel, waarmee ze meteen het alleenrecht kregen om te screenen op afwijkingen. Dit betekende dat de brevethouder, Myriad, weigerde licenties te geven aan ziekenhuizen die gebrevetteerde kits gebruiken voor kankeropsporing. Daarmee kwamen onze screenings op erfelijke borstkankers in onze centra voor menselijke erfelijkheid in het gedrang. Daar waar die tests konden gebeuren aan een

uitzondering voor wetenschappelijke doeleinden een nieuwe inhoud. Waarom werd het begrip "proefnemingen die het voorwerp van de geotrooieerde uitvinding betreffen" niet behouden?

Artikel 13 biedt onvoldoende waarborgen voor de toekenning van dwanglicenties. Ik vrees dat er procedures met bedrieglijke bedoelingen zullen worden opgestart.

We zullen ons bij de stemming onthouden.

16.07 Magda De Meyer (sp.a-spirit): Je me rallie à la critique de M. Gert Matthijs de la Ligue flamande contre le cancer, pour qui le gène n'est pas brevetable parce qu'il ne s'agit pas d'une invention. La relation entre un gène défectueux et une maladie héréditaire est une donnée naturelle. Le code génétique est unique. Il ne peut pas faire l'objet d'un brevet. La directive européenne ne suit pas entièrement cette thèse. On a opté pour un compromis: le gène "in vivo", dans l'organisme vivant, n'est pas brevetable, contrairement au gène "ex vivo".

Le problème posé par l'entreprise Myriad Genetics a éveillé notre vigilance. Cette firme avait pris un brevet sur deux gènes du cancer du sein sans anomalies, ce qui lui fournissait un monopole en matière de dépistage des anomalies. Les hôpitaux n'ont plus reçu de licences et tous les tests ont dès lors dû être réalisés aux Etats-Unis. L'Office Européen des Brevets a cassé le monopole de Myriad Genetics sur la base d'éléments formels mais il ne s'est pas prononcé sur la brevetabilité

schappelijke prijs, werden patiënten nu verplicht door Myriad dat alle DNA-tests in hun labo's in de Verenigde Staten moesten gebeuren aan 2.500 euro per test.

Uiteindelijk werd het gevecht tegen Myriad beslecht door het Europees patentbureau. Het Europees patentbureau heeft inderdaad de case van Myriad verbroken, maar het is toch niet onbelangrijk om te zien dat het patentbureau dit heeft verbroken op formele gronden. Uiteraard spreken zij zich niet uit over de basis of genen sowieso al dan niet patenteerbaar zijn. Zij hebben zich uitgesproken op formele gronden dat Myriad wel degelijk nog het alleenrecht behoudt op twee specifieke diagnosetechnieken, maar dat alle andere vormen van diagnose wel degelijk vrij zijn zodat onze centra kunnen blijven werken. Ten gronde was het alleen op formele gronden. Vandaar dat we toch wel heel bezorgd waren dat het probleem van de dwanglicenties en de dwanglicenties in het belang van de volksgezondheid wel degelijk een plaats zouden vinden in deze wet. We zijn dan ook erg blij dat de octrooiwet, zoals in ons ontwerp geschreven wordt, duidelijk wordt ingeperkt in het belang van de volksgezondheid.

We moeten toch niet herinneren aan wat destijds met de Zuid-Afrikaanse regering is gebeurd toen ze goedkope generische aids-remmers uit India wilde overwegen en waarbij ze voor de rechter werd gedaagd, zowel door de Amerikaanse als door de Europese farmaceutische bedrijven.

Uiteindelijk heeft de regering in Pretoria gelijk gekregen, omdat de rechter oordeelde dat mensen door patenten niet verstoken mogen blijven van betaalbare geneesmiddelen.

Voor ons waren drie elementen cruciaal in het voorliggend ontwerp. Ten eerste, de patentering zoals ze hier voorligt, mocht geen belemmering vormen voor het wetenschappelijk onderzoek. Ten tweede, dwanglicentie moest wel degelijk mogelijk zijn in het belang van de volksgezondheid en de ministers van Volksgezondheid en van Economie moesten samen hun verantwoordelijkheid nemen. Ten derde, dwanglicenties moesten ook mogelijk zijn in het kader van de productie van geneesmiddelen voor uitvoer naar derdewereldlanden die geen of onvoldoende eigen productiecapaciteit hebben en toch worden geconfronteerd met zware gezondheidsproblemen.

Ten eerste, inzake de garantie dat het geen belemmering zou zijn voor wetenschappelijk onderzoek, hebben we duidelijkheid gekregen dankzij de verklaring van de minister die zei dat de zinsnede voor wetenschappelijke doeleinden wel degelijk heel breed moet worden opgevat. Het feit dat zowel wetenschappelijk onderzoek als gemengd wetenschappelijk-commercieel onderzoek onder die noemer valt, stemt ons gelukkig.

Ten tweede, de mogelijkheid van de dwanglicentie is nu duidelijk in de wet vervat, met een mooi evenwicht tussen de ministers van Volksgezondheid en van Economische Zaken en met het advies van het Raadgevend Comité voor Bio-ethiek, dat de rechten van de patiënt garandeert. Het feit dat ook diagnostische tests onder de procedure vallen, is voor ons een goede zaak. We hebben dus genoegdoening wat het tweede element betreft.

ou non des gènes. Myriad Genetics a conservé le monopole de deux techniques de diagnostic, les autres sont libres.

Nous avons insisté pour que cette loi aborde les licences obligatoires. Cette loi sur la brevetabilité s'attache clairement à l'intérêt de la santé publique. Dans le passé, le gouvernement sud-africain a par exemple été assigné en justice parce qu'il voulait acheter des médicaments indiens bon marché contre le sida.

A nos yeux, il aurait fallu disposer dans la loi que les licences ne devaient pas constituer un frein à la recherche scientifique. De plus, l'octroi de licences légales devait être rendu possible dans l'intérêt de la santé publique et pour l'exportation de médicaments bon marché dans les pays en voie de développement. Le ministre a déclaré que les dispositions relatives aux objectifs scientifiques devaient être interprétées au sens large. Les licences légales, qui requièrent des décisions conjointes des ministres de la Santé publique et de l'Economie, ont également été inscrites. Dans ce cadre, le Comité consultatif de bioéthique peut rendre des avis. La loi comporte une procédure accélérée pour faire face à la crise de santé publique dans les pays en voie de développement. Le Conseil européen termine une proposition d'ordonnance visant à permettre l'exportation de médicaments dans de telles situations.

Pendant les discussions, certains ont affirmé que les licences et les brevets constituaient des moyens objectifs pour progresser dans le domaine scientifique. Nous estimons que l'économie ne doit pas être exempte de morale.

Ten derde, wat het gebruik van de dwanglicentie voor de uitvoer van geneesmiddelen naar de derdewereldlanden betreft, is dankzij de wet de versnelde procedure mogelijk in geval van een volksgezondheids crisis. De minister heeft aangekondigd dat vandaag in de Europese Raad van ministers de laatste hand wordt gelegd aan een voorstel van verordening voor het verlenen van dwanglicenties voor farmaceutische producten bestemd voor uitvoer naar landen met volksgezondheidsproblemen en met onvoldoende of geen eigen productiecapaciteit. Dat stemt ons heel tevreden.

We zullen die verordening met argusogen volgen en zien of ze genoegdoening geeft in onze eigen Belgische wetgeving. Als dat niet het geval is, zijn we nog altijd in staat verder te gaan en hebben we nu in onze eigen Belgische wetgeving de mogelijkheid om verder te gaan. Dus ook dat is voor ons een goede zaak.

Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik besluit. Sommigen in de commissie hebben gezegd dat octrooien en patenten een neutraal gegeven zijn, een objectief middel om wetenschappelijke vooruitgang te boeken en iets objectiefs en neutraals, wat geen ethische omkadering vereist. Volgens ons is dat absoluut niet zo. Wij vinden dat economie niet vrij kan zijn van moraliteit. Voor ons wordt dat gegarandeerd door het ontwerp, dat absoluut rekening houdt met de moraliteit.

16.08 Muriel Gerkens (ECOLO): Monsieur le président, monsieur le ministre, chers collègues, je me suis exprimée longuement en commission, je vais donc être brève.

J'ai déposé de nombreux amendements à ce projet en commission mais sans succès. Pourtant, ces amendements poursuivaient des objectifs éthiques et un seul but: la non-brevetabilité du vivant. Comme la directive, ce projet de loi permet de breveter un élément isolé du corps humain ou autrement produit par un procédé technique, y compris la séquence ou la séquence partielle d'un gène, même si la structure de cet élément est identique à celle d'un élément naturel.

Cette directive permet de dire le contraire du principe de base de la loi, à savoir qu'en application du principe de non-patrimonialité du corps humain, le corps humain aux différents stades de sa constitution et de son développement, ainsi que la simple découverte d'un de ces éléments, y compris la séquence ou la séquence partielle d'un gène, ne peuvent constituer des inventions brevetables. C'est la raison pour laquelle les Verts au Parlement européen ont voté contre cette directive. Ils faisaient partie des 20 à 25% de parlementaires qui y étaient opposés.

Le fait d'autoriser le brevetage du vivant a en effet pour résultat, au niveau du brevet européen par exemple, que l'organe de brevets européen n'arrête pas de breveter des gènes. Je pense qu'on a dépassé plusieurs centaines de gènes brevetés. Il s'inspire donc de la même logique en disant qu'on ne peut pas breveter le vivant, le patrimoine humain n'étant pas brevetable. La façon dont les choses sont formulées le permet.

Je vais donc redéposer un seul amendement parce qu'il me semble capital. Il permet la recherche, le développement des biotechnologies

16.08 Muriel Gerkens (ECOLO): In de commissie heb ik talrijke amendementen ingediend, met als enige bedoeling de niet-octrooieerbaarheid van levende materie op een ethische manier te verdedigen.

Net als de richtlijn maakt het wetsontwerp het mogelijk een deel van het menselijk lichaam dat werd geïsoleerd of anderszins door een technische werkwijze werd verkregen, te octrooieren al is de structuur ervan identiek aan die van een natuurlijk element. Door die bepaling kan men het tegenovergestelde zeggen van het basisbeginsel inzake het niet-vermogensrechtelijk karakter van het menselijk lichaam.

Daarom hebben de Groenen in het Europees Parlement tegen deze richtlijn gestemd. De toelating van de octrooiering van levende materie heeft trouwens tot gevolg dat het bevoegde Europese orgaan aan de lopende band genen octrooieert.

Het enige maar essentiële amendement dat ik zal indienen

et permet aussi les manipulations d'éléments isolés d'êtres vivants; nous savons effectivement que nombre d'entre elles aboutissent à des avancées remarquables dans le domaine de la santé mais aussi dans les activités économiques. Ecolo est favorable au développement de ces technologies, de ces méthodes très avancées de recherche et de travail mais cela doit se faire dans le respect de la non-brevetabilité des éléments du corps humain, animal ou végétal. Cet amendement intègre donc la nuance importante qui dit que les éléments vivants peuvent servir de base à une invention brevetable au lieu de dire que ces éléments peuvent être brevetés.

J'entends le PS et le sp.a-spirit dire que les articles 11 et 13 permettent d'échapper au brevet pour la recherche ou, via les licences obligatoires, pour raisons de santé publique. Je suis tout à fait favorable à ces dispositions et s'il n'y avait que cela dans la directive, je la signerais à deux mains. Toutefois, ces ajouts n'empêchent pas le fait qu'on autorise de breveter le vivant.

Vous me direz qu'il y a obligation de transposer la directive européenne. Par exemple, je constate – et je m'empoque régulièrement avec le ministre à cet égard –, que dans les projets de loi qui transposent les directives concernant la régulation du marché du gaz et de l'électricité, on n'hésite pas à écrire des articles qui ne sont pas conformes aux attentes des directives européennes. Quand on insiste et qu'on dit au ministre qu'il risque des recours parce que la transposition est incorrecte, il répond que ce sont des risques que l'on peut se permettre de prendre.

Sur ce sujet qui porte sur des questions éthiques, la Belgique n'a pas eu le courage de modifier un paragraphe qui, à mon avis, répond aux intentions officielles, c'est-à-dire ne pas breveter le vivant. Je ne comprends pas que la Belgique ne se soit pas positionnée autrement. J'ai consulté les différents travaux, les différentes discussions. Le positionnement de la Belgique s'est généralement caractérisé par des abstentions. Je pense que c'est parce que, chaque fois, nous avons été influencés par des personnes qui défendaient des intérêts purement économiques, en considérant que les associer à des règles éthiques n'était pas compatible.

Les matières européennes ne sont jamais que ce que les Etats en font. En ce qui concerne cette matière, avec les autres pays qui ont tardé ou qui ont refusé de transposer la directive, il y avait moyen, entre 1998 et aujourd'hui, d'obliger la Commission européenne à mieux préciser les termes.

J'ai souligné l'incohérence entre le refus de s'écarter du texte dans cette matière et le fait de ne pas hésiter à ne pas suivre au mot près les directives dans d'autres matières. D'où vient cette incohérence? Je pense que cela participe d'une attitude et d'une ligne claire que l'on suit, visant à prendre les dispositions permettant de soutenir les acteurs dominants du marché qui ont des visées ou des pratiques monopolistiques.

Selon moi, ce n'est pas par hasard si on insiste tant, ces dernières années, sur les brevets et si la notion de brevet occupe tout le champ de la recherche et de l'activité économique. C'est le cas pour les logiciels, c'est le cas aussi dans le domaine des médicaments, avec des multinationales qui, malgré le contenu de l'article 13 du projet,

fait le sujet, de biotechnologie et de manipulation van delen van levende wezens die werden geïsoleerd mogelijk, maar dan met inachtneming van het principe van de niet-octrooieerbaarheid van het lichaam van mens en dier en van planten.

Het lichaam van mens en dier en de planten kunnen als basis voor een octrooieerbare uitvinding dienen, maar kunnen niet geoctrooieerd worden. De PS en de sp.a zijn er niet tegen gekant dat levend materiaal eigendom van enkelingen zou worden.

Ik ben voorstander van de toevoegingen aan de richtlijn, maar zij spelen niet in op de kwestie van de octrooieerbaarheid van levend materiaal.

De minister wil de Europese richtlijn betreffende de octrooieerbaarheid van levende organismen strikt toepassen, terwijl hij op andere gebieden niet aarzelt daarvan af te wijken, onder het voorwendsel dat er weinig gevaar is dat daartegen beroep wordt ingesteld. Sinds 1998 hadden wij samen met de overige landen die met de omzetting van die richtlijn getalmd hebben van meer moed kunnen blijken geven en de Commissie ertoe kunnen verplichten een en ander te preciseren.

Net als voor de software en de generische geneesmiddelen, steunt de paarse regering aldus de dominante marktspeelers. De kleine innoverende bedrijven stellen duidelijk dat de octrooien alleen maar gunstig zijn voor de grote ondernemingen.

Sinds 2005 zijn de ontwikkelingslanden verplicht de WTO-regels inzake de octrooien te volgen; mijn amendement moest de uitvoer van geneesmiddelen mogelijk maken, zelfs zonder octrooien, naar

vont obtenir un nouveau brevet pour un médicament, en en changeant simplement l'application, et ceci afin d'empêcher le développement des génériques.

Aujourd'hui, on s'occupe du "vivant". Les acteurs issus des petites entreprises innovantes dans ces différents secteurs, qui ont un bon chiffre d'affaires, exportent, développent des filiales, innover sans arrêt, mettent sur le marché des nouveaux produits et créent de l'emploi. Ils disent que le brevet soutient et protège les sociétés puissantes, sauf eux-mêmes. Ils ajoutent que ces grosses sociétés ont l'occasion de les pirater et de développer des produits identiques, que cela leur demande une énergie folle de déposer un brevet, de le protéger, de surveiller, d'attaquer et de se défendre. Une société qui dépense tant d'énergie dans un brevet plutôt que dans la recherche et la concrétisation des innovations est une société en déclin.

Dans un autre secteur que le vivant, que les biotechnologies, une société telle que EVS qui travaille dans les logiciels où le piratage est énorme n'a jamais déposé aucun brevet et a toujours considéré que cela ralentirait son dynamisme. Or, cette entreprise est l'une des meilleures entreprises belges depuis de nombreuses années.

Je tiens à souligner que j'avais introduit un amendement visant à intégrer dans la loi une disposition autorisant l'Etat belge à permettre l'exportation, via licence obligatoire, de médicaments vers les pays en voie de développement qui n'ont pas les moyens de produire eux-mêmes ou d'acheter à des prix élevés – dus aux brevets –, les médicaments qui leur permettent de lutter contre les maladies qui déciment leur population.

Depuis le 1er janvier 2005, plus aucune possibilité n'existe pour ces pays de ne pas respecter les règles sur la propriété intellectuelle au sein de l'OMC. Un accord était intervenu le 30 août 2003 qui avait pour but d'introduire des mécanismes de flexibilité dans les règles concernant la propriété intellectuelle dans le secteur des médicaments. L'Union européenne n'ayant pas encore transposé ces mécanismes de flexibilité, je proposais que la Belgique en prenne l'initiative, à l'instar de la France qui a également préparé un texte.

Le ministre nous a informés que les travaux étaient intenses et que l'on pourrait aboutir à un règlement européen dans de très brefs délais. J'ai donc retiré cet amendement. Je le transformerai en proposition de loi et je le soumettrai évidemment à la co-signature de mes collègues puisqu'ils ont exprimé leur accord, en tout cas sur les objectifs poursuivis, au cas où des problèmes au sein de l'Union européenne feraient en sorte que ce règlement ne soit pas encore au point dans un délai raisonnable.

Monsieur le président, vous aurez compris qu'Ecolo ne peut pas voter en faveur de ce projet de loi. Ce faisant, nous voterions pour la brevetabilité du vivant, c'est-à-dire pour que du matériel vivant devienne la propriété de quelques-uns, ce qui est tout à fait inadmissible sur le plan éthique.

16.09 Sophie Pécriaux (PS): Monsieur le président, monsieur le ministre, depuis près de vingt ans, cette directive sur la brevetabilité des inventions biotechnologiques a été l'objet de nombreuses controverses. Après plusieurs projets et propositions de loi, fruits de

landes die niet over de middelen beschikken om ze te produceren of ze aan te kopen omdat de octrooien te duur zijn. Aangezien de Europese Unie volgens de minister momenteel aan een verordening in die zin werkt, heb ik mijn amendement ingetrokken, maar ik zal het tot een wetsontwerp omvormen mocht de Europese Unie er in niet slagen een en ander binnen een redelijke termijn af te ronden.

16.09 Sophie Pécriaux (PS): Na tal van controverses en onderhandelingen kunnen we eindelijk over dit wetsontwerp

nombreuses consultations et négociations, le présent projet de loi est, enfin, sur le point d'être voté.

Le débat qui a précédé l'adoption de ce texte a soulevé de nombreuses questions, telle celle sur la brevetabilité du génome ou du vivant, de la santé publique, du commerce équitable et de la préservation de la diversité biologique.

Le présent texte est donc le fruit d'un compromis. Les équilibres en cause étaient à ce point délicats et sensibles que le retard pris par cette transposition est certainement compréhensible.

Les questions liées à l'éthique en particulier ont toujours été extrêmement sensibles dans notre pays. Leur confrontation avec les intérêts économiques a nécessité un équilibre particulièrement difficile à atteindre. En son temps déjà, la Commission et le Parlement européen avaient connu de tels débats.

Il n'en reste pas moins que ce projet est finalisé.

Avec ce texte, nous allons enfin permettre à un secteur en plein essor, celui de la biotechnologie, de se développer harmonieusement dans un cadre législatif, clair et actuel.

Cette nouvelle branche de l'économie, grande pourvoyeuse d'emplois pour un personnel hautement qualifié, sorti de nos universités et de nos hautes écoles, trouvera dans ce texte le moyen de se développer au sein d'un marché européen extrêmement actif.

Il est toutefois primordial d'assurer la sécurité juridique indispensable à ce secteur.

Jusqu'à présent, les découvertes dans ce domaine ne bénéficiaient pas d'une protection adéquate. Un grand nombre d'entre elles, extrêmement coûteuses en investissements, tant en personnel qu'en matériel, ne pouvaient faire l'objet d'une exploitation faute d'être brevetées. Cette lacune est aujourd'hui comblée.

Pour ce qui concerne plus particulièrement la recherche fondamentale, les universités n'ont pas été oubliées. L'exception d'usage expérimental, telle qu'elle est reformulée ici, va leur permettre d'utiliser librement les objets et les procédés brevetés lors d'expériences à but scientifique. Cette disposition va ouvrir le champ à la recherche et permettre un développement important des connaissances, freiné aujourd'hui par les nombreuses formalités et les coûts inhérents à la conclusion de contrats de licence nécessaires à ces recherches.

Combien de découvertes fondamentales n'ont-elles pas été le fruit du hasard? Combien d'universités peuvent-elles aujourd'hui se payer le luxe de telles recherches aux buts incertains si cela nécessite de négocier une licence pour la mener à bien? Elles pourront ainsi développer une exploitation commerciale de leur découverte et offrir, elles aussi, des emplois à leurs diplômés. Il ne pouvait en effet être question de freiner le mouvement actuel de développement industriel en marge des découvertes universitaires.

Les intérêts de la santé publique sont, quant à eux, pris en compte

stemmen. Het is een feit dat het over erg gevoelige ethische kwesties handelt, zoals de octrooieerbaarheid van het genoom of het behoud van de biologische diversiteit. Het was een moeilijke oefening om de ethische dimensies correct tegen de economische belangen af te wegen. Dankzij dit ontwerp zal de sector van de biotechnologie die in volle expansie is en veel banen schept, zich harmonieus kunnen ontwikkelen binnen een wetgevend kader dat garant staat voor de rechtszekerheid die nodig is om investeringen aan te trekken.

Bovendien bevat het ontwerp een verantwoorde uitzondering voor het wetenschappelijk onderzoek. Zo zullen geotrooieerde voorwerpen en procédés kunnen gebruikt worden tijdens experimenten met een wetenschappelijk doel zonder dat de wetenschappelijke instellingen daarbij allerlei formaliteiten moeten vervullen of dure licentieovereenkomsten moeten sluiten.

De commercialisering van universitaire uitvindingen zal eindelijk worden ondersteund, wat ook de tewerkstelling ten goede zal komen.

Dankzij het mechanisme van de gedwongen licentie worden de belangen van de volksgezondheid gevrijwaard. Bij een gezondheids crisis is die maatregel van fundamenteel belang. Bovendien kan een gedwongen licentie pas worden toegekend via een strikte procedure die geen ruimte laat voor misbruiken.

De voorliggende tekst is evenwichtig en duidelijk. Hij biedt alle betrokkenen de nodige bescherming bij hun wetenschappelijke activiteiten en hun economische ontwikkeling.

dans la disposition qui prévoit une nouvelle licence obligatoire. Si nous pouvons comprendre les inquiétudes de ceux qui ont combattu cette disposition, nous estimons qu'elles ne sont pas fondées ou qu'à tout le moins, elles ne justifient pas l'abandon d'une mesure essentielle en cas de crise sanitaire. En outre, si certains craignent des abus, soulignons que l'octroi de la licence obligatoire n'est possible qu'au travers d'une procédure stricte et qu'elle ne sera octroyée qu'après une décision délibérée en Conseil des ministres.

Pour conclure, nous avons ici un texte équilibré et clair qui permettra d'assurer à l'ensemble des acteurs dans le domaine de la biotechnologie la sécurité indispensable à l'exercice de leur activité scientifique et à leur développement économique.

De **voorzitter**: Ik geef het woord aan de minister voor een repliek. Daarna ga ik over tot de artikelsgewijze behandeling van dit ontwerp.

16.10 Minister **Marc Verwilghen**: Mijnheer de voorzitter, collega's, ik zal relatief kort zijn, omdat uit de debatten vandaag is gebleken dat een meerderheid in de Kamer het doel dat wij met deze wet beogen, namelijk de omzetting van de Europese richtlijn van 6 juli 1998 op de bescherming van de biotechnologische uitvindingen, in ruime mate bijtreedt.

Ik heb natuurlijk de redenen van onthouding gehoord bij het cdH. Ik heb ook de redenen voor de vermoedelijke tegenstemmen van de Ecolo-groep kunnen aanhoren, naar aanleiding van de behandeling van dit wetsontwerp in de plenaire vergadering en in de commissie.

De richtlijn beoogt in elk geval een moeilijk evenwicht te bereiken tussen het respecteren van de wens van onze ondernemingen om te kunnen beschikken over de gepaste bescherming van biotechnologische uitvindingen, enerzijds, en het feit dat het gaat om elk levend materiaal dat deel uitmaakt van het menselijke patriomonium, anderzijds. Toch denk ik dat wij erin geslaagd zijn om het evenwicht dat werd vooropgesteld te bereiken, door innovatie en wetenschappelijk onderzoek mogelijk te maken en tegelijkertijd fundamenteel onaantastbare ethische regels en principes te respecteren. Het wetsontwerp zelf, mijnheer de voorzitter, is een letterlijke omzetting van de richtlijn van 1998. Wij hebben ons scrupuleus gehouden aan de adviezen van de Raad van State terzake.

Le projet de loi qui vous est soumis vise également à modifier deux points essentiels de la loi du 28 mars 1984. Ces modifications ne sont pas strictement nécessaires pour transposer la directive mais visent plutôt à concilier, de manière optimale, les différents intérêts en présence. C'est la raison pour laquelle, nous nous sommes appliqués à trouver une solution pour deux articles, les articles 11 et 13, qui modifient à chaque fois d'autres articles de la loi initiale du 28 mars 1984.

Wat het artikel 11 betreft, kan ik eigenlijk relatief kort zijn, omdat wij geprobeerd hebben om een bestaande onzekerheid over het juiste toepassingsgebied van het artikel weg te werken. Dat is ook de reden geweest waarom ik daarbij naar aanleiding van de werkzaamheden nogal uitvoerig stil ben blijven staan. Trouwens, ik heb ook een

16.10 **Marc Verwilghen**, ministre: Les débats révèlent qu'une large majorité de la Chambre soutient l'objectif de ce projet de loi, à savoir la transposition de la directive européenne. J'ai évidemment entendu les observations du cdH ainsi que les raisons qui incitent le groupe Ecolo à voter contre.

La directive tend à trouver un équilibre entre deux intérêts: la protection des inventions biotechnologiques, d'un côté, et la protection du patrimoine génétique humain, de l'autre. Nous sommes parvenus à concilier innovation et recherche scientifique et respect des principes éthiques. Nous avons opté pour une transposition littérale de la directive européenne de 1998. A cet égard, nous avons scrupuleusement respecté les recommandations du Conseil d'Etat.

De artikelen 11 en 13 van het wetsontwerp passen twee fundamentele punten van de wet van 28 maart 1984 aan. Bedoeling is door deze aanpassingen de verschillende belangen te verzoenen.

A l'article 11, nous avons mis fin à l'incertitude en ce qui concerne le champ d'application. Je me suis longuement expliqué sur cet aspect au cours des travaux et j'ai

verklaring afgelegd en een document voorgelegd dat gevoegd is geweest bij het verslag, dat door de verslaggever zeer goed is weergegeven. Ik heb de terminologie “op” en “met” toegelicht, en ook het begrip “wetenschappelijke doeleinden” in zijn brede interpretatie en zijn brede benadering.

L'article 13 du projet de loi introduit un système de licence obligatoire dans l'intérêt de la santé publique. Le champ d'application de cette licence obligatoire est l'ensemble du secteur médical, afin d'éviter des discriminations entre les différents sous-secteurs.

Là également, je me réfère à ce que j'ai exposé dans ma déclaration devant la commission, dans laquelle j'ai essayé de donner le fondement juridique, essentiellement sur le traité ADPIC (Aspects des droits de propriété intellectuelle qui touchent au commerce): le champ d'application, l'initiation, la procédure d'octroi, normale et accélérée, le régime de contrefaçon et le régime de rémunération.

En tout état de cause, nous avons également accepté un amendement introduit par la majorité. Cet amendement a pour conséquence que tous les éléments contribueront non seulement à garantir le meilleur équilibre entre les droits du titulaire du brevet et l'intérêt général, mais également à écarter tout risque de dérive ou de discrimination lors de la mise en application de cette procédure.

Een laatste opmerking, mijnheer de voorzitter. Het is essentieel dat dit wetsontwerp wordt goedgekeurd, niet alleen omdat het de omzetting is van een Europese richtlijn, maar ook omdat ik meen dat het, in het kader van de Lissabon-strategie, ongetwijfeld zal bijdragen tot meer innovatie in een beleidsdomein waarin België een vooraanstaande rol heeft te spelen, met name de biotechnologie. Hiermee wordt daaraan de nodige wettelijke grondslag verleend. Ik vraag dan ook dat de Kamer dit wetsontwerp zou goedkeuren.

Le **président**: Quelqu'un demande-t-il encore la parole? (*Non*)
Vraag nog iemand het woord? (*Nee*)

La discussion générale est close.
De algemene bespreking is gesloten.

Discussion des articles ***Bespreking van de artikelen***

Nous passons à la discussion des articles. Le texte adopté par la commission sert de base à la discussion. (Rgt 85, 4) **(1348/7)**

Wij vatten de bespreking van de artikelen aan. De door de commissie aangenomen tekst geldt als basis voor de bespreking. (Rgt 85, 4) **(1348/7)**

Le projet de loi compte 15 articles.
Het wetsontwerp telt 15 artikelen.

Amendements déposés:
Ingediende amendementen:

Art. 4
- 3: Muriel Gerkens (1348/2)

Les articles 1 à 3 et 5 à 15 sont adoptés article par article.

également fourni un document qui a été joint au rapport.

Krachtens artikel 13 wordt een systeem van gedwongen licenties ingevoerd in het belang van de volksgezondheid. Dat systeem is van toepassing op de hele medische sector. Ik verwijst naar de verklaring die ik in de commissie heb afgelegd.

Wij hebben eveneens een door de meerderheid ingediend amendement aanvaard dat een beter evenwicht tussen de rechten van de octrooihouder en het algemeen belang garandeert en ertoe strekt ieder gevaar voor uitwassen of discriminatie uit de weg te ruimen.

Ce projet s'inscrit parfaitement dans la stratégie de Lisbonne en ce qu'il stimule l'innovation dans un domaine où la Belgique est susceptible de jouer un rôle de premier plan.

De artikelen 1 tot 3 en 5 tot 15 worden artikel per artikel aangenomen.

Le vote sur l'amendement et l'article 4 est réservé.

De stemming over het amendement en artikel 4 wordt aangehouden.

La discussion des articles est close. Le vote sur l'amendement et l'article réservés ainsi que sur l'ensemble aura lieu ultérieurement.

De bespreking van de artikelen is gesloten. De stemming over het aangehouden amendement, het aangehouden artikel en over het geheel zal later plaatsvinden.

De vergadering is gesloten.

La séance est levée.

De vergadering wordt gesloten om 19.42 uur. Volgende vergadering donderdag 10 maart 2005 om 20.30 uur.

La séance est levée à 19.42 heures. Prochaine séance le jeudi 10 mars 2005 à 20.30 heures.

ANNEXE**BIJLAGE****SÉANCE PLÉNIÈRE****PLENUMVERGADERING****JEUDI 10 MARS 2005****DONDERDAG 10 MAART 2005****DECISIONS INTERNES****INTERNE BESLUITEN****COMMISSIONS****COMMISSIES****Composition****Samenstelling**

La modification suivante a été proposée par le groupe MR:

Commission de l'Intérieur, des Affaires générales et de la Fonction publique

Membres suppléants

Remplacer M. Daniel Ducarme par M. Denis Ducarme.

Volgende wijziging wordt door de MR-fractie voorgesteld:

Commissie voor de Binnenlandse Zaken, de Algemene Zaken en het Openbaar Ambt

Plaatsvervangers

De heer Daniel Ducarme vervangen door de heer Denis Ducarme.

Décisions**Beslissingen**

Conformément à l'article 14, alinéa 1er, de la loi du 6 avril 1995 organisant la commission parlementaire de concertation prévue à l'article 82 de la Constitution et modifiant les lois coordonnées sur le Conseil d'Etat, je vous communique que la commission parlementaire de concertation a pris les décisions suivantes en sa réunion de ce matin:

- Conformément à l'article 12, § 2, de la loi précitée et en application de l'article 80 de la Constitution, la commission a déterminé les délais dans lesquels le Sénat aura à se prononcer sur les projets de loi suivants, pour lesquels le gouvernement a demandé l'urgence:

a) pour le projet de loi introduisant des dispositions relatives à la médiation dans le Titre préliminaire du Code de Procédure pénale et dans le Code d'instruction criminelle (n° 1562/1);

La commission a décidé de fixer le délai d'évocation à 5 jours et le délai d'examen à 30 jours.

b) pour le projet de loi portant modification de la loi du 12 avril 1965 relative au transport de produits gazeux et autres par canalisations (n° 1595/1);

La commission a décidé de fixer le délai d'évocation à 5 jours et le délai d'examen à 30 jours.

Overeenkomstig artikel 14, eerste lid, van de wet van 6 april 1995 houdende inrichting van de parlementaire overlegcommissie bedoeld in artikel 82 van de Grondwet en tot wijziging van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, deel ik u mee dat de parlementaire overlegcommissie in haar vergadering van deze voormiddag volgende beslissingen heeft genomen:

- Overeenkomstig artikel 12, § 2, van de voormelde wet en met toepassing van artikel 80 van de Grondwet, heeft de commissie de termijnen bepaald waarbinnen de Senaat zich moet uitspreken over de volgende wetsontwerpen, waarvoor de regering de spoedbehandeling heeft gevraagd:

a) voor het wetsontwerp tot invoering van bepalingen inzake de bemiddeling in de Voorafgaande Titel van het Wetboek van strafvordering en in het Wetboek van strafvordering (nr. 1562/1);

De commissie heeft beslist de evocatietermijn op 5 dagen en de onderzoekstermijn op 30 dagen vast te stellen.

b) voor het wetsontwerp tot wijziging van de wet van 12 april 1965 betreffende het vervoer van gasachtige producten en andere door middel van leidingen (nr. 1595/1);

De commissie heeft beslist de evocatietermijn op 5 dagen en de onderzoekstermijn op 30 dagen vast te stellen.

c) pour le projet de loi portant modification de la loi du 29 avril 1999 relative à l'organisation du marché de l'électricité (n° 1596/1);

La commission a décidé de fixer le délai d'évocation à 5 jours et le délai d'examen à 30 jours.

d) pour le projet de loi contenant le plafonnement de la taxe sur les opérations de bourse (n° 1609/1);

La commission a décidé de fixer le délai d'évocation à 5 jours et le délai d'examen à 30 jours.

e) pour le projet de loi relatif à la maîtrise du budget des soins de santé et portant diverses dispositions en matière de santé (n° 1627/1);

La commission a décidé de fixer le délai d'évocation à 5 jours et le délai d'examen à 30 jours.

- En application de l'article 10, § 1er, 3°, de la loi précitée, la commission a pris acte de la période pendant laquelle les délais seront suspendus, c'est-à-dire du 26 mars 2005 au 10 avril 2005 inclus.

Pour information

c) voor het wetsontwerp tot wijziging van de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt (nr. 1596/1);

De commissie heeft beslist de evocatietermijn op 5 dagen en de onderzoekstermijn op 30 dagen vast te stellen.

d) voor het wetsontwerp houdende de plafonnering van de taks op de beursverrichtingen (nr. 1609/1);

De commissie heeft beslist de evocatietermijn op 5 dagen en de onderzoekstermijn op 30 dagen vast te stellen.

e) voor het wetsontwerp betreffende de beheersing van de begroting van de gezondheidszorg en houdende diverse bepalingen inzake gezondheid (stuk nr. 1627/1);

De commissie heeft beslist de evocatietermijn op 5 dagen en de onderzoekstermijn op 30 dagen vast te stellen.

- Met toepassing van artikel 10, § 1, 3°, van de voormelde wet, heeft de commissie nota genomen van de periode tijdens welke de termijnen geschorst zullen worden, van 26 maart 2005 tot en met 10 april 2005.

Ter kennisgeving

DEMANDES D'INTERPELLATION

Dépôts

1. M. Tony Van Parys à la vice-première ministre et ministre de la Justice sur "la décision du super-conseil des ministres consacré à la Justice de libérer plus rapidement les moyens accordés dans le cadre des contrats de sécurité".

(n° 549 – renvoi à la commission de la Justice)

2. M. Luc Sevenhans au ministre de la Défense sur "le rappel des attachés militaires".

(n° 550 – renvoi à la commission de la Défense nationale)

3. M. Luc Sevenhans au vice-premier ministre et ministre du Budget et des Entreprises publiques sur "le dossier ABX".

(n° 551 – renvoi à la commission de l'Infrastructure, des Communications et des Entreprises publiques)

4. M. Roel Deseyn au ministre des Affaires étrangères sur "la menace de famine au Niger".

(n° 552 – renvoi à la commission des Relations extérieures)

5. M. luc Sevenhans au ministre de la Défense sur "l'attitude du ministre à l'égard du service Image et Relations publiques".

INTERPELLATIEVERZOEKEN

Ingekomen

1. de heer Tony Van Parys tot de vice-eerste minister en minister van Justitie over "de beslissing van de super-ministerraad Justitie om de middelen uit de veiligheidscontracten versneld door te storten".

(nr. 549 – verzonden naar de commissie voor de Justitie)

2. de heer Luc Sevenhans tot de minister van Landsverdediging over "het terug roepen van de militaire attachés".

(nr. 550 – verzonden naar de commissie voor de Landsverdediging)

3. de heer Luc Sevenhans tot de vice-eerste minister en minister van Begroting en Overheidsbedrijven over "het dossier ABX".

(nr. 551 – verzonden naar de commissie voor de Infrastructuur, het Verkeer en de Overheidsbedrijven)

4. de heer Roel Deseyn tot de minister van Buitenlandse Zaken over "de dreigende hongersnood in Niger".

(nr. 552 – verzonden naar de commissie voor de Buitenlandse Betrekkingen)

5. de heer Luc Sevenhans tot de minister van Landsverdediging over "de houding van de minister ten aanzien van de dienst Imago en Public Relations".

(n° 553 – renvoi à la commission de la Défense nationale)

6. M. Patrick De Groote au ministre de la Défense sur "le rappel des attachés militaires".

(n° 554 – renvoi à la commission de la Défense nationale)

7. Mme Marleen Govaerts au ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur "un contrôle effectué par les services d'inspection sociale après un enterrement".

(n° 555 – retirée par lettre du 10 mars 2005)

8. Mme Marleen Govaerts à la ministre de l'Emploi sur "un contrôle effectué par les services d'inspection sociale après un enterrement".

(n° 556 – renvoi à la commission des Affaires sociales)

9. M. Gerolf Annemans au vice-premier ministre et ministre des Finances sur "la clef de répartition francophones/néerlandophones lors des recrutements/nominations à l'AFER, à l'ADA, à l'ACED, à l'ISI et à l'AREC".

(n° 557 – renvoi à la commission des Finances et du Budget)

10. M. Patrick De Groote au ministre des Affaires étrangères sur "des livraisons d'armes à la Tanzanie".

(n° 558 – renvoi à la commission des Relations extérieures)

11. M. Francis Van den Eynde au ministre des Affaires étrangères sur "des livraisons d'armes à la Tanzanie".

(n° 559 – renvoi à la commission des Relations extérieures)

12. M. Bart Laeremans à la vice-première ministre et ministre de la Justice sur "les projets Beliris".

(n° 560 – renvoi à la commission de la Justice)

13. M. Pieter De Crem au vice-premier ministre et ministre des Finances sur "les propositions relatives à la déduction fiscale de l'épargne-pension".

(n° 561 – renvoi à la commission des Finances et du Budget)

14. M. Pieter De Crem à la ministre de l'Emploi sur "les aidants occasionnels m/f".

(n° 562 – renvoi à la commission des Affaires sociales)

15. M. Pieter De Crem au ministre de la Défense sur "l'établissement des fiches mentionnant des traits de caractère de certains membres du personnel du Centre des grands brûlés de Neder-over-Heembeek".

(n° 563 – renvoi à la commission de la Défense nationale)

(nr. 553 – verzonden naar de commissie voor de Landsverdediging)

6. de heer Patrick De Groote tot de minister van Landsverdediging over "het terug roepen van de militaire attachés".

(nr. 554 – verzonden naar de commissie voor de Landsverdediging)

7. mevrouw Marleen Govaerts tot de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over "een controle vanwege de sociale inspectiediensten na een rouwplechtigheid".

(nr. 555 – ingetrokken bij brief van 10 maart 2005)

8. mevrouw Marleen Govaerts tot de minister van Werk over "een controle vanwege de sociale inspectiediensten na een rouwplechtigheid".

(nr. 556 – verzonden naar de commissie voor de Sociale Zaken)

9. de heer Gerolf Annemans tot de vice-eerste minister en minister van Financiën over "de verhouding Nederlandstaligen-Franstaligen bij de aanwerving/benoemingen bij de AOIF, ADC, AKRED, BBI en AI".

(nr. 557 – verzonden naar de commissie voor de Financiën en de Begroting)

10. de heer Patrick De Groote tot de minister van Buitenlandse Zaken over "wapenleveringen aan Tanzania".

(nr. 558 – verzonden naar de commissie voor de Buitenlandse Betrekkingen)

11. de heer Francis Van den Eynde tot de minister van Buitenlandse Zaken over "wapenleveringen aan Tanzania".

(nr. 559 – verzonden naar de commissie voor de Buitenlandse Betrekkingen)

12. de heer Bart Laeremans tot de vice-eerste minister en minister van Justitie over "de Belirisprojecten".

(nr. 560 – verzonden naar de commissie voor de Justitie)

13. de heer Pieter De Crem tot de vice-eerste minister en minister van Financiën over "de voorstellen in verband met de fiscale aftrek van het pensioensparen".

(nr. 561 – verzonden naar de commissie voor de Financiën en de Begroting)

14. de heer Pieter De Crem tot de minister van Werk over "de gelegenheidshelpers m/v".

(nr. 562 – verzonden naar de commissie voor de Sociale Zaken)

15. de heer Pieter De Crem tot de minister van Landsverdediging over "de karakterschetsen van bepaalde personnelsleden van het brandwondencentrum te Neder-over-Heembeek".

(nr. 563 – verzonden naar de commissie voor de Landsverdediging)

16. Mme Nathalie Muylle au ministre des Affaires étrangères sur "la couverture par le Ducroire de la licence d'exportation accordée à l'entreprise New Lachaussée".

(n° 564 – renvoi à la commission des Relations extérieures)

16. mevrouw Nathalie Muylle tot de minister van Buitenlandse Zaken over "de Delcrederedekking voor de exportlicentie aan New Lachaussée".

(nr. 564 – verzonden naar de commissie voor de Buitenlandse Betrekkingen)

PROPOSITIONS

Autorisation d'impression

1. Proposition de résolution (Mme Marleen Govaerts et M. Guy D'haeseleer) relative au maintien de la rentabilité des entreprises fruitières du sud du Limbourg (n° 1639/1).

2. Proposition de loi (Mmes Alexandra Colen, Marleen Govaerts, Frieda Van Themsche et Nancy Caslo, et MM. Hagen Goyvaerts, Gerolf Annemans, Koen Bultinck, Guy D'haeseleer, Bart Laeremans et Francis Van den Eynde) modifiant le Code des impôts sur les revenus 1992 en vue de supprimer les discriminations fiscales à l'égard des personnes mariées (n° 1641/1).

3. Proposition de loi (M. Guido De Padt, Mme Yolande Avontroodt et MM. Willy Cortois et Bart Tommelein) en vue d'instaurer une carte communale d'autorisation de stationnement (n° 1643/1).

4. Proposition de loi (Mmes Sabien Lahaye-Battheu, Maggie De Block et Annemie Turtelboom) modifiant l'arrêté royal du 25 novembre 1991 portant réglementation du chômage (n° 1648/1).

5. Proposition de loi (Mmes Hilde Dierickx et Yolande Avontroodt et M. Miguel Chevalier) insérant dans la loi relative à l'assurance obligatoire soins de santé et indemnités le remboursement des prestations fournies par des diététiciens agréés en vue de lutter contre l'obésité (n° 1652/1).

6. Proposition de loi (MM. Alfons Borginon et Guy Hove, Mme Sabien Lahaye-Battheu, M. Willy Cortois, Mme Hilde Vautmans et M. Stef Goris) modifiant le Code de la nationalité belge en ce qui concerne la double nationalité (n° 1653/1).

7. Proposition de loi (Mmes Maggie De Block, Annemie Turtelboom et Sabien Lahaye-Battheu) modifiant la loi-programme (I) du 24 décembre 2002 en vue d'encourager la formation ou le recyclage de travailleurs âgés (n° 1654/1).

8. Proposition de loi (M. Melchior Wathélet) modifiant les lois coordonnées du 19 décembre 1939 relatives aux allocations familiales pour travailleurs salariés et l'arrêté royal du 8 avril 1976 établissant le régime des prestations

VOORSTELLEN

Toelating tot drukken

1. Voorstel van resolutie (mevrouw Marleen Govaerts en de heer Guy D'haeseleer) betreffende het rendabel houden van de fruitteeltbedrijven in Zuid-Limburg (nr. 1639/1).

2. Wetsvoorstel (de dames Alexandra Colen, Marleen Govaerts, Frieda Van Themsche en Nancy Caslo, en de heren Hagen Goyvaerts, Gerolf Annemans, Koen Bultinck, Guy D'haeseleer, Bart Laeremans en Francis Van den Eynde) tot wijziging van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 tot afschaffing van fiscale discriminaties ten aanzien van gehuwden (nr. 1641/1).

3. Wetsvoorstel (de heer Guido De Padt, mevrouw Yolande Avontroodt en de heren Willy Cortois en Bart Tommelein) tot invoering van een gemeentelijke vergunningskaart voor parkeren (nr. 1643/1).

4. Wetsvoorstel (de dames Sabien Lahaye-Battheu, Maggie De Block en Annemie Turtelboom) tot wijziging van het koninklijk besluit van 25 november 1991 houdende de werkloosheidsreglementering (nr. 1648/1).

5. Wetsvoorstel (de dames Hilde Dierickx en Yolande Avontroodt en de heer Miguel Chevalier) tot invoeging in de Ziekteverzekeringswet van de terugbetaling van verstrekkingen door erkende diëtisten ter bestrijding van obesitas (nr. 1652/1).

6. Wetsvoorstel (de heren Alfons Borginon en Guy Hove, mevrouw Sabien Lahaye-Battheu, de heer Willy Cortois, mevrouw Hilde Vautmans en de heer Stef Goris) tot wijziging van het Wetboek van de Belgische Nationaliteit met betrekking tot de dubbele nationaliteit (nr. 1653/1).

7. Wetsvoorstel (de dames Maggie De Block, Annemie Turtelboom en Sabien Lahaye-Battheu) tot wijziging van de programmawet (I) van 24 december 2002 om de opleiding of omscholing van oudere werknemers aan te moedigen (nr. 1654/1).

8. Wetsvoorstel (de heer Melchior Wathélet) tot wijziging van de samengeordende wetten van 19 december 1939 betreffende de kinderbijslag voor loonarbeiders, en van het koninklijk besluit van 8 april 1976 houdende regeling van de gezinsbijslag

familiales en faveur des travailleurs indépendants en ce qui concerne la situation des orphelins ayant perdu leurs deux parents (n° 1655/1).

ten voordele van de zelfstandigen, wat de toestand betreft van de wezen die beide ouders hebben verloren (nr. 1655/1).

COMMUNICATIONS

MEDEDELINGEN

COMMISSIONS

COMMISSIES

Rapports

Verslagen

Les rapports suivants ont été déposés:

au nom de la commission des Finances et du Budget,

- par M. Bart Tommelein, sur:

. le projet de loi modifiant l'article 67 de la loi du 26 mars 1999 relative au plan d'action belge pour l'emploi 1998 et portant des dispositions diverses (n° 1589/2);

. le projet de loi modifiant l'article 205, § 2 du Code des impôts sur les revenus 1992 en matière de revenus déductibles des bénéfices imposables (n° 1608/2);

- par Mme Annemie Roppe, sur le projet de loi contenant le plafonnement de la taxe sur les opérations de bourse (n° 1609/2);

au nom de la commission de l'Economie, de la Politique scientifique, de l'Education, des Institutions scientifiques et culturelles nationales, des Classes moyennes et de l'Agriculture,

- par Mme Magda De Meyer, sur:

. le projet de loi modifiant la loi du 28 mars 1984 sur les brevets d'invention, en ce qui concerne la brevetabilité des inventions biotechnologiques (n° 1348/6);

. la proposition de loi (M. Philippe Monfils) modifiant la loi du 28 mars 1984 sur les brevets d'invention afin de permettre la protection juridique des inventions biotechnologiques (n° 108/2);

au nom de la commission de la Justice,

- par M. Alain Courtois, sur:

. le projet de loi modifiant la loi du 13 mars 1973 relative à l'indemnisation en cas de détention préventive inopérante, modifiant la loi du 20 juillet 1990 relative à la détention préventive et modifiant certaines dispositions du Code d'instruction criminelle (n° 1317/5);

. la proposition de loi (M. Alfons Borginon et Mme Sabien Lahaye-Battheu) modifiant l'article 28 de la loi relative à l'indemnité en cas de détention préventive inopérante (n° 831/2);

- par M. André Perpète, sur le projet de loi insérant les articles 187bis, 187ter, 191bis, 191ter, 194bis et 194ter dans le Code judiciaire et modifiant les articles 259bis-9 et 259bis-10 du même Code

Volgende verslagen werden ingediend:

namens de commissie voor de Financiën en de Begroting,

- door de heer Bart Tommelein, over:

. het wetsontwerp tot wijziging van artikel 67 van de wet van 26 maart 1999 betreffende het Belgisch actieplan voor werkgelegenheid 1998 en houdende diverse bepalingen (nr. 1589/2);

. het wetsontwerp tot wijziging van artikel 205, § 2 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 inzake aftrekken van de belastbare winst (nr. 1608/2);

- door mevrouw Annemie Roppe, over het wetsontwerp houdende de plafonnering van de taks op de beursverrichtingen (nr. 1609/2);

namens de commissie voor het Bedrijfsleven, het Wetenschapsbeleid, het Onderwijs, de nationale wetenschappelijke en culturele Instellingen, de Middenstand en de Landbouw,

- door mevrouw Magda De Meyer, over:

. het wetsontwerp tot wijziging van de wet van 28 maart 1984 op de uitvindingsoctrooien, wat betreft de octrooieerbaarheid van biotechnologische uitvindingen (nr. 1348/6);

. het wetsvoorstel (de heer Philippe Monfils) tot wijziging van de wet van 28 maart 1984 op de uitvindingsoctrooien teneinde rechtsbescherming te verlenen aan biotechnologische uitvindingen (nr. 108/2);

namens de commissie voor de Justitie,

- door de heer Alain Courtois, over:

. het wetsontwerp tot wijziging van de wet van 13 maart 1973 betreffende de vergoeding voor de onwerkdadige voorlopige hechtenis, tot wijziging van de wet van 20 juli 1990 betreffende de voorlopige hechtenis en tot wijziging van sommige artikelen van het Wetboek van Strafvordering (nr. 1317/5);

. het wetsvoorstel (de heer Alfons Borginon en mevrouw Sabien Lahaye-Battheu) tot wijziging van artikel 28 van de wet betreffende de vergoeding voor de onwerkzame voorlopige hechtenis (nr. 831/2);

- door de heer André Perpète, over het wetsontwerp tot invoeging van de artikelen 187bis, 187ter, 191bis, 191ter, 194bis en 194ter in het Gerechtelijk Wetboek en tot wijziging van de artikelen 259bis-9

(amendé par le Sénat) (n° 1247/12);

- par M. Tony Van Parys, sur le projet de loi relatif à la protection des sources journalistiques (amendé par le Sénat) (n° 24/20).

en 259bis-10 van hetzelfde Wetboek (geamendeerd door de Senaat) (nr. 1247/12);

- door de heer Tony Van Parys, over het wetsontwerp tot bescherming van de journalistieke bronnen (geamendeerd door de Senaat) (nr. 24/20).

SENAT

Projets de loi transmis

Par messages du 3 mars 2005, le Sénat transmet tel qu'il les a adoptés en séance de cette date, les projets de loi suivants:

- projet de loi portant assentiment à l'Accord entre l'Union économique belgo-luxembourgeoise, d'une part, et la Bosnie-Herzégovine, d'autre part, concernant l'encouragement et la protection réciproques des investissements, signé à Sarajevo le 3 mars 2004 (n° 1649/1);

- projet de loi portant assentiment au Protocole additionnel à la Convention sur le transfèrement des personnes condamnées, fait à Strasbourg le 18 décembre 1997 (n° 1650/1);

Renvoi à la commission des Relations extérieures

- projet de loi portant réforme de l'accès des avocats à la Cour de cassation (n° 1651/1).

Renvoi à la commission de la Justice

Par message du 1er mars 2005, le Sénat transmet, en vue de la sanction royale, le projet de loi portant exécution du Protocole au Traité sur l'Antarctique relatif à la protection de l'environnement, de l'Appendice et des Annexes I, II, III et IV faits à Madrid le 4 octobre 1991 et de l'Annexe V, faite à Bonn les 7 – 18 octobre 1991 (n° 1332/5), le Sénat ne l'ayant pas évoqué.

Pour information

GOVERNEMENT

Dépôt de projets de loi

Le gouvernement a déposé les projets de loi suivants:

- projet de loi portant modification de la loi du 20 juillet 1979 concernant l'assistance mutuelle en matière de recouvrement des créances relatives à certains cotisations, droits, taxes et autres mesures, en exécution de la directive 2004/79/CE de la Commission du 4 mars 2004. (n° 1644/1) (matière visée à l'article 78 de la Constitution) pour lequel l'urgence a été demandée par le Gouvernement conformément à l'article 80 de la Constitution;

SENAAT

Overgezonden wetsontwerpen

Bij brieven van 3 maart 2005 zendt de Senaat de volgende wetsontwerpen over, zoals hij ze in vergadering van die datum heeft aangenomen:

- wetsontwerp houdende instemming met de Overeenkomst tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie, enerzijds, de Bosnië-Herzegovina, anderzijds, inzake de wederzijdse bevordering en bescherming van investeringen, ondertekend te Sarajevo op 3 maart 2004 (nr. 1649/1);

- wetsontwerp houdende instemming met het Aanvullend Protocol bij het Europees Verdrag inzake de overbrenging van geïdencificeerde personen, gedaan te Straatsburg op 18 december 1997 (nr. 1650/1);

Verzonden naar de commissie voor de Buitenlandse Betrekkingen

- wetsontwerp tot hervorming van de toegang van advocaten tot het Hof van Cassatie (nr. 1651/1).

Verzonden naar de commissie voor de Justitie

Bij brief van 1 maart 2005 zendt de Senaat over, met het oog op de koninklijke bekrachtiging, het niet geëvoceerde wetsontwerp houdende uitvoering van het Protocol betreffende milieubescherming bij het Verdrag inzake Antarctica, het Aanhangsel en de Bijlagen I, II, III en IV, ondertekend te Madrid, op 4 oktober 1991, en Bijlage V, aangenomen te Bonn op 7 tot 18 oktober 1991 (nr. 1332/5).

Ter kennisgeving

REGERING

Ingediend wetsontwerpen

De regering heeft volgende wetsontwerpen ingediend:

- wetsontwerp tot wijziging van de wet van 20 juli 1979 betreffende de wederzijdse bijstand inzake de invordering van schuldvorderingen die voortvloeien uit bepaalde bijdragen, rechten, belastingen en andere maatregelen, in uitvoering van de richtlijn 2004/79/EG van de Commissie van 4 maart 2004 (nr. 1644/1) (aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet) waarvoor de spoedbehandeling door de Regering werd gevraagd bij toepassing van artikel 80 van de Grondwet;

Renvoi à la Commission des Finances et du Budget

- projet de loi instituant le système d'information Phenix (n° 1645/1) (matière visée à l'article 78 de la Constitution) pour lequel l'urgence a été demandée par le Gouvernement conformément à l'article 80 de la Constitution;

Renvoi à la commission de la Justice

- projet de loi modifiant l'article 610 du Code judiciaire. (n° 1646/1) (matière visée à l'article 77 de la Constitution) pour lequel l'urgence a été demandée par le Gouvernement en application de l'article 51 du Règlement de la Chambre des représentants.

Renvoi à la commission de la Justice

Rapport déposé en vertu d'une obligation légale

Par lettre du 22 novembre 2004, le vice-premier ministre et ministre des Finances transmet, conformément à l'article 7 de la loi du 2 août 1955, le rapport sur les opérations d'amortissement de la Dette publique effectuées en 2003.

Dépôt au greffe, à la bibliothèque et renvoi à la commission des Finances et du Budget

Verzonden naar de Commissie voor de Financiën en de Begroting

- wetsontwerp tot oprichting van het informatiesysteem Phenix (nr. 1645/1) (aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet) waarvoor de spoedbehandeling door de Regering werd gevraagd bij toepassing van artikel 80 van de Grondwet;

Verzonden naar de Commissie voor de Justitie

- wetsontwerp tot wijziging van artikel 610 van het Gerechtelijk Wetboek (nr. 1646) (aangelegenheid als bedoeld in artikel 77 van de Grondwet) waarvoor de spoedbehandeling door de Regering werd gevraagd bij toepassing van artikel 51 van het Reglement van de Kamer van volksvertegenwoordigers.

Verzonden naar de Commissie voor de Justitie

Verslag ingediend krachtens een wetsbepaling

Bij brief van 22 november 2004 zendt de vice-eerste minister en minister van Financiën, overeenkomstig artikel 7 van de wet van 2 augustus 1955, het verslag over de amortisatieverrichtingen van de Rijksschuld voor het jaar 2003.

Ingediend ter griffie, in de bibliotheek en verzonden naar de commissie voor de Financiën en de Begroting

COUR D'ARBITRAGE**Arrêts**

En application de l'article 113 de la loi spéciale du 6 janvier 1989 sur la Cour d'arbitrage, le greffier de la Cour d'arbitrage notifie:

- l'arrêt n° 46/2005 rendu le 1er mars 2005 concernant les questions préjudicielles:

. à la loi du 16 juillet 2002 modifiant diverses dispositions en vue notamment d'allonger les délais de prescription pour les crimes non correctionnalisables (modification, en particulier, de l'article 24 du titre préliminaire du Code de procédure pénale), telle qu'elle a été modifiée par l'article 33 de la loi-programme du 5 août 2003, et . aux articles 146, alinéa 3, et 149, § 1er, du décret de la Région flamande du 18 mai 1999 portant organisation de l'aménagement du territoire, modifiés par les articles 7 et 8 du décret du 4 juin 2003,

posées par la cour d'appel d'Anvers par arrêt du 2 mars 2004, en cause du ministère public et de S.V. contre R.C. et M.B., par arrêt du 17 mars 2004, en cause du ministère public contre J.M. et A.V., par arrêt du 5 mai 2004, en cause du ministère public et de la SA KBC Assurances contre E.D.N. et autres, et par arrêt du 16 juin 2004, en cause du

ARBITRAGEHOF**Arresten**

Met toepassing van artikel 113 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof, geeft de griffier van het Arbitragehof kennis van:

- het arrest nr. 46/2005 uitgesproken op 1 maart 2005 over de prejudiciële vragen betreffende:

. de wet van 16 juli 2002 tot wijziging van verschillende bepalingen teneinde inzonderheid de verjaringstermijnen voor de niet-correctionaliseerbare misdaden te verlengen (wijziging, in het bijzonder, van artikel 24 van de voorafgaande titel van het Wetboek van Strafvordering), gewijzigd bij artikel 33 van de programmawet van 5 augustus 2003, en . de artikelen 146, derde lid, en 149, § 1, van het decreet van het Vlaamse Gewest van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening, gewijzigd bij de artikelen 7 en 8 van het decreet van 4 juni 2003,

gesteld door het hof van beroep te Antwerpen bij arrest van 2 maart 2004, inzake het openbaar ministerie en S.V. tegen R.C. en M.B., bij arrest van 17 maart 2004, inzake het openbaar ministerie tegen J.M. en A.V., bij arrest van 5 mei 2004, inzake het openbaar ministerie en de NV KBC

ministère public contre F.P. et autres, par la cour d'appel de Bruxelles par arrêt du 28 avril 2004, en cause du ministère public et de la SA Legumex Convenience contre R.V., et par le tribunal correctionnel de Bruxelles par jugement du 6 mai 2004, en cause du ministère public et autres contre E.D.B.;

(n^{os} du rôle: 2940, 2954, 2989, 2994, 2998 et 3026)

- l'arrêt n° 47/2005 rendu le 1er mars 2005 relatif aux questions préjudicielles concernant l'article 4 de la loi du 4 mai 1999 modifiant la loi du 13 avril 1995 relative au contrat d'agence commerciale et les articles 3, 2° (avant son abrogation par la loi du 4 mai 1999), et 29 de la loi précitée du 13 avril 1995, posée par le tribunal de première instance de Gand par jugement du 24 mars 2004, en cause de la SA Dexia Banque Belgique contre P. Lagrange et autres;

(n° du rôle: 2966)

- l'arrêt n° 48/2005 rendu le 1er mars 2005 relatif au recours en annulation partielle du décret de la Communauté française du 12 juin 2003 définissant et organisant la participation des étudiants au sein des institutions universitaires et instaurant la participation des étudiants au niveau communautaire, introduit par l'ASBL Facultés universitaires catholiques à Mons (FUCaM) et autres;

(n° du rôle: 2880)

- l'arrêt n° 49/2005 rendu le 1er mars 2005 relatif à la question préjudicielle concernant l'article 174, 5°, de la loi relative à l'assurance obligatoire soins de santé et indemnités, coordonnée le 14 juillet 1994, posée par le tribunal du travail de Liège par jugement du 25 mars 2004, en cause de G. Denoisieux contre l'Alliance nationale des mutualités chrétiennes;

(n° du rôle: 2963)

- l'arrêt n° 50/2005 rendu le 1er mars 2005 concernant les questions préjudicielles relatives à la loi du 16 juillet 2002 modifiant diverses dispositions en vue notamment d'allonger les délais de prescription pour les crimes non correctionnalisables (modification, en particulier, de l'article 24 du titre préliminaire du Code de procédure pénale), telle qu'elle a été modifiée par l'article 33 de la loi-programme du 5 août 2003, posée par le tribunal correctionnel d'Anvers par jugement du 26 avril 2004, en cause du ministère public et de la SA Créations E.D.M., en faillite, contre E.M., par la cour d'appel d'Anvers par arrêt du 28 mai 2004, en cause du ministère public, de la

Verzekeringen tegen E.D.N. en anderen, en bij arrest van 16 juni 2004, inzake het openbaar ministerie tegen F.P. en anderen, door het hof van beroep te Brussel bij arrest van 28 april 2004, inzake het openbaar ministerie en de NV Legumex Convenience tegen R.V., en door de correctionele rechtbank te Brussel bij vonnis van 6 mei 2004, inzake het openbaar ministerie en anderen tegen E.D.B.;

(rolnummers: 2940, 2954, 2989, 2994, 2998 en 3026)

- het arrest nr. 47/2005 uitgesproken op 1 maart 2005 betreffende de prejudiciële vragen over artikel 4 van de wet van 4 mei 1999 tot wijziging van de wet van 13 april 1995 betreffende de handelsagentuurovereenkomst en de artikelen 3, 2° (vóór de opheffing ervan bij de wet van 4 mei 1999), en 29 van voormelde wet van 13 april 1995, gesteld door de rechtbank van eerste aanleg te Gent, bij vonnis van 24 maart 2004, inzake de NV Dexia Bank België tegen P. Lagrange en anderen;

(rolnummer: 2966)

- het arrest nr. 48/2005 uitgesproken op 1 maart 2005 betreffende het beroep tot gedeeltelijke vernietiging van het decreet van de Franse Gemeenschap van 12 juni 2003 tot bepaling en organisatie van de deelneming van de studenten aan het leven van de universitaire instellingen en tot instelling van de deelneming van de studenten aan het leven van de gemeenschap, ingesteld door de VZW "Facultés universitaires catholiques à Mons (FUCaM)" en anderen;

(rolnummer: 2880)

- het arrest nr. 49/2005 uitgesproken op 1 maart 2005 betreffende de prejudiciële vraag over artikel 174, 5°, van de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, gecoördineerd op 14 juli 1994, gesteld door de arbeidsrechtbank te Luik bij vonnis van 25 maart 2004, inzake G. Denoisieux tegen de Landsbond der Christelijke Mutualiteiten;

(rolnummer: 2963)

- het arrest nr. 50/2005 uitgesproken op 1 maart 2005 over de prejudiciële vragen betreffende de wet van 16 juli 2002 tot wijziging van verschillende bepalingen teneinde inzonderheid de verjaringstermijnen voor de niet-correctionaliseerbare misdaden te verlengen (wijziging, in het bijzonder, van artikel 24 van de voorafgaande titel van het Wetboek van Strafvordering), zoals gewijzigd bij artikel 33 van de programmawet van 5 augustus 2003, gesteld door de correctionele rechtbank te Antwerpen bij vonnis van 26 april 2004, inzake het openbaar ministerie en de NV "Créations E.D.M.", in faillissement, tegen E.M., bij het hof van beroep te Antwerpen bij arrest

société de droit suisse Richemont International et de la société de droit français SA Cartier contre J.I., par arrêt du 2 juin 2004, en cause du ministère public et de J.V. contre R.V., par arrêt du 2 juin 2004, en cause du ministère public et du ministre des Finances contre N.D.J. et par arrêt du 25 juin 2004, en cause du ministère public et autres contre P.M. et D.L., et par la Cour de cassation par arrêt du 1er juin 2004, en cause de la SA Demonstrate;

(n^{os} du rôle: 3005, 3012, 3013, 3014, 3016 et 3044)

- l'arrêt n° 51/2005 rendu le 1er mars 2005 concernant la question préjudicielle relative aux articles 4 et 26 de la loi du 26 mai 2002 concernant le droit à l'intégration sociale, posée par le juge de paix du troisième canton de Liège par jugement du 10 mars 2004, en cause de S. Cox et du centre public d'action sociale de Liège contre F. Ferrara et C. Cox et en cause de T. Ferrara contre F. Ferrara et C. Cox;

(n° du rôle: 2948)

- l'arrêt n° 52/2005 rendu le 1er mars 2005 concernant la question préjudicielle relative à l'article 214 de la loi générale sur les douanes et accises et à l'article 144octies, § 2, de la loi du 21 mars 1991 portant réforme de certaines entreprises publiques économiques, posée par le tribunal de première instance de Bruxelles par jugement du 24 mars 2004, en cause de Promiles (société en nom collectif de droit français) contre l'Etat belge.

(n° du rôle: 2973)

Pour information

Recours en annulation

En application de l'article 76 de la loi spéciale du 6 janvier 1989 sur la Cour d'arbitrage, le greffier de la Cour d'arbitrage notifie:

- le recours en annulation de la loi du 22 juin 2004 modifiant l'article 140 de la loi relative à l'assurance obligatoire soins de santé et indemnités, coordonnée le 14 juillet 1994, introduit par le Groupement des unions professionnelles belges des médecins et spécialistes.

(n° du rôle: 3479)

Pour information

Questions préjudicielles

En application de l'article 77 de la loi spéciale du 6 janvier 1989 sur la Cour d'arbitrage, le greffier de la Cour d'arbitrage notifie:

van 28 mei 2004, inzake het openbaar ministerie, de vennootschap naar Zwitsers recht Richemont International en de vennootschap naar Frans recht SA Cartier tegen J.I., bij arrest van 2 juni 2004, inzake het openbaar ministerie en J.V. tegen R.V., bij arrest van 2 juni 2004, inzake het openbaar ministerie en de minister van Financiën tegen N.D.J., en bij arrest van 25 juni 2004, inzake het openbaar ministerie en anderen tegen P.M. en D.L., en door het Hof van Cassatie bij arrest van 1 juni 2004, inzake de NV Demonstrate;

(rolnummers: 3005, 3012, 3013, 3014, 3016 en 3044)

- het arrest nr. 51/2005 uitgesproken op 1 maart 2005 betreffende de prejudiciële vraag over de artikelen 4 en 26 van de wet van 26 mei 2002 betreffende het recht op maatschappelijke integratie, gesteld door de vrederechter van het derde kanton Luik bij vonnis van 10 maart 2004, inzake S. Cox en het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn van Luik tegen F. Ferrara en C. Cox en inzake T. Ferrara tegen F. Ferrara en C. Cox;

(rolnummer: 2948)

- het arrest nr. 52/2005 uitgesproken op 1 maart 2005 betreffende de prejudiciële vraag over artikel 214 van de algemene wet inzake douane en accijnzen en artikel 144octies, § 2, van de wet van 21 maart 1991 betreffende de hervorming van sommige economische overheidsbedrijven, gesteld door de rechtbank van eerste aanleg te Brussel bij vonnis van 24 maart 2004, inzake Promiles (vennootschap onder firma naar Frans recht) tegen de Belgische Staat.

(rolnummer: 2973)

Ter kennisgeving

Beroep tot vernietiging

Met toepassing van artikel 76 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof, geeft de griffier van het Arbitragehof kennis van:

- het beroep tot vernietiging van de wet van 22 juni 2004 tot wijziging van artikel 140 van de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, gecoördineerd op 14 juli 1994, ingesteld door het Verbond van de Belgische beroepsverenigingen van geneesheren-specialisten.

(rolnummer: 3479)

Ter kennisgeving

Prejudiciële vragen

Met toepassing van artikel 77 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof, geeft de griffier van het Arbitragehof kennis van:

- la question préjudicielle relative aux articles 24, 25, 26 et 82 de la loi du 8 août 1997 sur les faillites, telle qu'elle a été modifiée par la loi du 4 septembre 2002, posée par le tribunal de première instance de Bruxelles par jugement du 8 février 2005, en cause de la SA KBC Lease Belgium contre M. Ledur;

(n° du rôle: 3481)

- la question préjudicielle relative à l'article 161bis, §§ 1 et 2, de la Nouvelle loi communale, posée par le tribunal de première instance de Bruxelles par jugement du 4 février 2005, en cause de la SPRL "Provinciale Brabantse Energiemaatschappij" contre l'Office national de sécurité sociale des administrations provinciales et locales;

(n° du rôle: 3482)

- les questions préjudicielles concernant l'article 442bis du Code pénal et l'article 5, § 1er, alinéas 1er et 2, j), de la loi du 4 août 1996 relative au bien-être des travailleurs lors de l'exécution de leur travail, posée par le tribunal de première instance de Liège;

- les questions préjudicielles relatives à l'article 442bis du Code pénal et à l'article 114, § 8, 2°, de la loi du 21 mars 1991 portant réforme de certaines entreprises publiques économiques, posées par la cour d'appel de Liège par arrêt du 3 février 2005, en cause du ministère public, B. Locht et I. Grignard contre J. Hanquet; l'ordonnance de jonction de ces affaires;

(n°s du rôle: 3318 et 3483)

- la question préjudicielle concernant l'article 50 du Code des droits de succession, posée par le tribunal de première instance d'Anvers par jugement du 31 janvier 2005, en cause de P. De Ceulaer et N. De Ceulaer contre l'Etat belge;

(n° du rôle: 3484)

- la question préjudicielle relative à la loi du 14 décembre 1972 portant approbation de la Convention entre la Belgique et le Luxembourg en vue d'éviter les doubles impositions et de régler certaines autres questions en matière d'impôts sur le revenu et sur la fortune, et du Protocole final, signés à Luxembourg le 17 septembre 1970, et à cette Convention et ce Protocole, posée par le tribunal de première instance d'Arlon par jugement du 9 février 2005, en cause de H. Gasch contre l'Etat belge;

(n° du rôle: 3579)

- les questions préjudicielles relatives aux articles 5, § 3, et 9, alinéa 4, de la loi du 11 décembre 1998 portant création d'un organe de recours en matière d'habilitations de sécurité, posées par le Comité permanent de contrôle des services de renseignement;

(n° du rôle: 3581)

- de prejudiciële vraag betreffende de artikelen 24, 25, 26 en 82 van de faillissementswet van 8 augustus 1997, zoals gewijzigd bij de wet van 4 september 2002, gesteld door de rechtbank van eerste aanleg te Brussel bij vonnis van 8 februari 2005, inzake de NV KBC Lease Belgium tegen M. Ledur;

(rolnummer: 3481)

- de prejudiciële vraag betreffende artikel 161bis, §§ 1 en 2, van de Nieuwe Gemeentewet, gesteld door de rechtbank van eerste aanleg te Brussel bij vonnis van 4 februari 2005, inzake de CVBA Provinciale Brabantse Energiemaatschappij tegen de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid van de Provinciale en Plaatselijke Overheidsdiensten.

(rolnummer: 3482)

- de prejudiciële vragen betreffende artikel 442bis van het Strafwetboek en artikel 5, § 1, eerste lid en tweede lid, j), van de wet van 4 augustus 1996 betreffende het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk, gesteld door de rechtbank van eerste aanleg te Luik;

- de prejudiciële vragen over artikel 442bis van het Strafwetboek en artikel 114, § 8, 2°, van de wet van 21 maart 1991 betreffende de hervorming van sommige economische overheidsbedrijven, gesteld door het hof van beroep te Luik bij arrest van 3 februari 2005, inzake het openbaar ministerie, B. Locht en I. Grignard tegen J. Hanquet; de beschikking tot samenvoeging van deze zaken;

(rolnummers: 3318 en 3483)

- de prejudiciële vraag betreffende het artikel 50 van het Wetboek der successierechten, gesteld door de rechtbank van eerste aanleg te Antwerpen bij vonnis van 31 januari 2005, inzake P. De Ceulaer en N. De Ceulaer tegen de Belgische Staat;

(rolnummer: 3484)

- de prejudiciële vraag betreffende de wet van 14 december 1972 houdende goedkeuring van de Overeenkomst tussen België en Luxemburg tot het vermijden van dubbele belasting en tot regeling van sommige andere aangelegenheden inzake belastingen naar het inkomen en naar het vermogen, en van het Slotprotocol, ondertekend te Luxemburg op 17 september 1970, en deze Overeenkomst en dit Protocol, gesteld door de rechtbank van eerste aanleg te Aarlen bij vonnis van 9 februari 2005, inzake H. Gasch tegen de Belgische Staat;

(rolnummer: 3579)

- de prejudiciële vragen betreffende de artikelen 5, § 3, en 9, vierde lid, van de wet van 11 december 1998 tot oprichting van een beroepsorgaan inzake veiligheids-machtigingen, gesteld door het Vast Comité van toezicht op de inlichtingendiensten;

(rolnummer: 3581)

- la question préjudicielle concernant l'article 320, 4°, du Code civil, posée par le tribunal de première instance de Malines par jugement du 10 février 2005, en cause de H. Louatri.
(n° du rôle: 3630)
Pour information

- de prejudiciële vraag betreffende artikel 320, 4°, van het Burgerlijk Wetboek, gesteld door de rechtbank van eerste aanleg te Mechelen bij vonnis van 10 februari 2005, inzake H. Louatri.
(rolnummer: 3630)
Ter kennisgeving

ASSEMBLEES GENERALES

Cour des comptes

Par lettre du 2 mars 2005, le premier président de la Cour des comptes transmet copie des procès-verbaux de l'assemblée générale des 9 décembre 2004 et 23 février 2005 de la Cour des comptes.

Renvoi au Bureau de la Chambre

ALGEMENE VERGADERINGEN

Rekenhof

Bij brief van 2 maart 2005 zendt de eerste voorzitter van het Rekenhof een afschrift van de notulen van de algemene vergadering van het Rekenhof van 9 december 2004 en 23 februari 2005..

Verzonden naar het Bureau van de Kamer

PARLEMENT EUROPEEN

Résolutions

Par lettre du 7 mars 2005, le secrétaire général du Parlement européen transmet le texte de quatre résolutions, adoptées par cette assemblée:

- résolution législative sur la proposition de décision du Conseil et de la Commission relative à la conclusion du protocole à l'accord de stabilisation et d'association entre les Communautés européennes et leurs Etats membres, d'une part, et la République de Croatie, d'autre part, visant à tenir compte de l'adhésion à l'Union européenne de la République tchèque, de la République d'Estonie, de la République de Chypre, de la République de Hongrie, de la République de Lettonie, de la République de Lituanie, de la République de Malte, de la République de Pologne, de la République de Slovanie et de la République slovaque;
- résolution législative sur la proposition de décision du Conseil et de la Commission relative à la conclusion du protocole à l'accord de stabilisation et d'association entre les Communautés européennes et leurs Etats membres, d'une part, et l'ancienne République yougoslave de Macédoine, d'autre part, visant à tenir compte de l'adhésion à l'Union européenne de la République tchèque, de la République d'Estonie, de la République de Chypre, de la République de Hongrie, de la République de Lettonie, de la République de Lituanie, de la République de Malte, de la République de Pologne, de la République de Slovanie et de la République slovaque;
- résolution législative sur la proposition de décision du Conseil relative à la conclusion d'un protocole additionnel à l'accord d'association entre la Communauté européenne et ses Etats membres,

EUROPEES PARLEMENT

Resoluties

Bij brief van 7 maart 2005 zendt de secretaris-generaal van het Europees Parlement de tekst over van vier resoluties, aangenomen door deze vergadering:

- wetgevingsresolutie over het voorstel voor een besluit van de Raad en de Commissie betreffende de sluiting van een Protocol bij de stabilisatie- en associatieovereenkomst tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten, enerzijds, en de Republiek Kroatië, anderzijds, in verband met de toetreding van de Tsjechische Republiek, de Republiek Estland, de Republiek Cyprus, de Republiek Letland, de Republiek Litouwen, de Republiek Hongarije, de Republiek Malta, de Republiek Polen, de Republiek Slovenië en de Slowaakse Republiek tot de Europese Unie;
- wetgevingsresolutie over het voorstel voor een besluit van de Raad en de Commissie betreffende de sluiting van een Protocol bij de stabilisatie- en associatieovereenkomst tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten, enerzijds, en de Voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië, anderzijds, teneinde rekening te houden met de toetreding van de Tsjechische Republiek, de Republiek Estland, de Republiek Cyprus, de Republiek Letland, de Republiek Litouwen, de Republiek Hongarije, de Republiek Malta, de Republiek Polen, de Republiek Slovenië en de Slowaakse Republiek tot de Europese Unie;
- wetgevingsresolutie over het voorstel voor een besluit van de Raad inzake de sluiting van een Aanvullend Protocol bij de Overeenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de

d'une part, et la République du Chili, d'autre part, pour tenir compte de l'adhésion à l'Union européenne de la République tchèque, de la République d'Estonie, de la République de Chypre, de la République de Hongrie, de la République de Lettonie, de la République de Lituanie, de la République de Malte, de la République de Pologne, de la République de Slovénie et de la République slovaque;

- résolution sur le souvenir de l'Holocauste, l'antisémitisme et le racisme.

Renvoi à la commission des Relations extérieures et au comité d'avis chargé de Questions européennes

Europese Gemeenschap en haar lidstaten, enerzijds, en de Republiek Chili, anderzijds, in verband met de toetreding van de Tsjechische Republiek, de Republiek Estland, de Republiek Cyprus, de Republiek Letland, de Republiek Litouwen, de Republiek Hongarije, de Republiek Malta, de Republiek Polen, de Republiek Slovenië en de Slowaakse Republiek tot de Europese Unie;

- resolutie over de herdenking van de holocaust, antisemitisme en racisme.

Verzonden naar de commissie voor de Buitenlandse Betrekkingen en naar het adviescomité voor de Europese Aangelegenheden

MOTIONS

Dépôts

Par lettre du 22 février 2005, le bourgmestre de la commune de Zaventem transmet une motion, adoptée par le conseil communal, concernant la scission de la circonscription électorale de Bruxelles-Hal-Vilvorde et de l'arrondissement judiciaire de Bruxelles.

Par lettre du 1er mars 2005, le bourgmestre de la ville de Hal transmet une motion, adoptée par le conseil communal, concernant la scission de la circonscription électorale de Bruxelles-Hal-Vilvorde et de l'arrondissement judiciaire de Bruxelles ainsi que la commémoration des 175 ans de l'existence de la Belgique et des 25 ans de l'Etat fédéral.

Renvoi à la commission de l'Intérieur, des Affaires générales et de la Fonction publique

MOTIES

Ingekomen

Bij brief van 22 februari 2005 zendt de burgemeester van de gemeente Zaventem een door de gemeenteraad aangenomen motie betreffende de splitsing van de kieskring Brussel-Halle-Vilvoorde en van het gerechtelijk arrondissement Brussel.

Bij brief van 1 maart 2005 zendt de burgemeester van de stad Halle een door de gemeenteraad aangenomen motie betreffende de splitsing van de kieskring Brussel-Halle-Vilvoorde en van het gerechtelijk arrondissement Brussel alsmede de viering 175 jaar België / 25 jaar federale staat.

Verzonden naar de commissie voor de Binnenlandse Zaken, de Algemene Zaken en het Openbaar Ambt